

"KONKRETA RESULTAT"

"Konkreta resultat av 25 års svenskt bistånd" har vi kallat den här sammanställningen. Den ger för varje land, sektorvis, en beskrivning av de resultat som - enligt vad som anges i dokumenten - uppnåtts i svenskstödda insatser under 25 års bistånd. En sådan systematisk redovisning av vad som åstadkommits av det svenska biståndet har hittills saknats på SIDA, en brist som under senare år blivit alltmer kännbar.

Med 80-talets mera restriktiva biståndsbudgetar har kravet på konkret redovisning av våra resultat ökat, dels "inifrån" av oss själva, men i första hand av massmedia samt riksdag och allmänhet. Utvärderingsgruppen har därför sedan mer än fem år haft uppdrag att på olika sätt förbättra SIDA:s resultatrapportering. 1982 utgavs för första gången dokumentet PROJECT/PROGRAMME FOLLOW-UP som på engelska, för de tre nivåerna - INPUTS/ACTIVITIES, PRODUCTION TARGETS och EFFECTS/IMPACTS - redovisar de resultat som uppnåtts i flertalet av SIDA:s pågående insatser. Drygt 200 insatser redovisades i senaste upplagan 1984.

I föreliggande dokument, som är på svenska, redovisas resultatet av 514 svenska insatser, vilket i princip är samtliga som Sverige varit involverat i under årens lopp. Innehållet i de båda dokumenten är snarlikt även om den formella uppställningen skiljer sig. I praktiken är dokumentet "KONKRETA RESULTAT ..." mera inriktat på en konkret beskrivning av vad som faktiskt uppnåtts, under det att PROJECT FOLLOW-UP också strävar efter att jämföra planerade storheter med uppnådda resultat både på kort och lång sikt.

Om vi jämför innehållet i de två dokumenten, finner vi att "KONKRETA RESULTAT ..." ger betydligt mera information än PROJECT FOLLOW-UP som fortfarande har stora luckor i redovisningen, något som emellertid förhoppningsvis kan åtgärdas i det nu påbörjade arbetet med PROJECT FOLLOW-UP för 1986.

När det gäller båda dokumenten är det viktigt att komma ihåg att inget av dem pretenderar på att tillfredsställande kunna redovisa alla utvecklingsproblem, och ännu mindre analysera/definiera vad som i varje enskilt projekt skall anses som utvecklingsframgång i någon djupare mening.

Detta är heller inte syftet med dessa dokument, som är helt inriktade på konkret resultatredovisning på kort och lång sikt. De mera analytiska diskussionerna av utvecklingsförloppet görs som bekant i andra dokument såsom t ex samarbetsprogram, landrapporter, landanalyser m m.

En nyhet i "KONKRETA RESULTAT ..." är att utbetalningarna till samtliga 514 insatser räknats upp till fasta priser i 1984 års prisnivå, och att beloppen redovisas både i löpande och fasta priser. Detta är viktigt när man vill jämföra uppnådda resultat i insatser vi har i dag med dem vi arbetade med under 60- och 70-talen. Någon redovisning i fasta priser har oss veterligt tidigare inte gjorts av SIDA.

"KONKRETA RESULTAT ..." kan sägas utgöra en färdig databank över hela det svenska biståndet under 25 år. Den lämpar sig utmärkt väl för datorisering om man så skulle vilja. Genom att definiera ett antal nyckelord kan man genom datorisering med lätthet göra generella uttalanden om resultat som uppnåtts i en grupp av projekt, i en viss sektor, i ett visst land, eller i ett visst land eller viss sektor under en viss period av år.

Materialet i sin nuvarande form är oredigerat och framlägges som utkast. Byråerna bör nu diskutera vilken användning SIDA kan ha av detta material, varefter det kan redigeras och/eller vidarebearbetas i önskad riktning.

Karlis Goppers
Utvärderingsgruppen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

	<u>Sida</u>
INTRODUKTION	I
UTBETALNINGSREDOVISNING per land och sektor	
UTFALLSREDOVISNING FÖR RESPEKTIVE LAND ENLIGT FÖLJANDE:	
ANGOLA	10
BANGLADESH	16
F BOTSWANA	25
F CAP VERDE	33
ETIOPIEN	35
GUINEA-BISSAU	47
INDIEN	54
F KENYA	70
LAOS	83
F LESOTHO	88
MOCAMBIQUE	92
F NICARAGUA	100
SRI LANKA	102
SWAZILAND	110
F TANZANIA	118
VIETNAM	143
ZAMBIA	149
F ZIMBABWE	162
Terms of Reference för uppdraget	176

INTRODUKTION

Föreliggande katalog, framställd på uppdrag av SIDA:s utvärderingsgrupp, innehåller konkreta resultat under 30 år av svenskt bistånd till 1984/85 års programländer. Uppdraget utfördes vid SIDA, Stockholm, under hösten 1985. Materialet till denna katalog är hämtat från SIDA:s centralarkiv och bestod av:

Utvärderingsrapporter

PM om utvecklingssamarbeten

Insats-PM

Årssektorrapporter

Slutrapporter

Follow up

BSD-statistiken

Petitor och årsberättelser från NIB och Centralkommittén

Summary of development assistance bill 1962, utgiven av finansdep/utrikesdep

Ramen för databehandlingen utgörs av de av BSD 1984/85 upptagna projekten under "utbetalningar till programländer". För de projekt vars utbetalningar understiger 3 miljoner kronor i 1984 års priser (se nedan) redovisas ej något utfall. Detta gäller även "Mindre insatser" samt visst personålbistånd.

Katalogen är uppbyggd på följande sätt:

Projektbeteckning - följer huvudsakligen BSDs beteckningar. Förtydliganden har gjorts i vissa fall.

Dossier - Följer centralarkivets dossierplan 1985 05 01.

Period - Avser de år finansiella transaktioner förekommer, främst utbetalningar. En tidsperiod från den första transaktionen till den sista redovisas. I vissa fall har utbetalningar ej skett årligen inom den redovisade perioden.

Kostnad, löpande - Avser de kostnader som är upptagna i BSD, petitor o dyl. I vissa fall överensstämmer katalogens siffror ej med BSDs. Detta beror på att utbetalningarna före 1962 ej redovisas i BSD och att BSD är behäftad med vissa fel.

Kostnad, fasta - Avser kostnader i 1984 års penningvärde. Konsumentprisindex's (KPI) årsmedeltal utgör grunden för beräkningarna. För enkelhetens skull antogs att utbetalningarna sker under budgetårens första del. Exempelvis för en utbetalning redovisad 1981/82 används KPIs medeltal för 1981.

- Svensk andel - Avsikten var att ange SIDA's andel av projektens totala kostnad. Uppgiften har dock varit svårtillgänglig. I de fall andelen anges är osäkerheten stor beroende bl a på svårigheter att fastställa huruvida andelen avser projektens totalkostnad eller endast kostnaden i utländsk valuta.
- Sektor - Följer i stort sätt dossierplanens sektorindelning. Familjeplaneringsinsatser redovisas under Hälsovård. Projekten som ej hör till specifik sektor redovisas under posten Övrigt.
- Resultat - Här redovisas projektens konkreta resultat i den mån dokumentationen tillät. Då SIDA's biståndsverksamhet inte är uppbyggd så att utbetalningar ska redovisas mot vad som planerats, blir det missvisande att jämföra det ursprungligt planerade med det verkliga utfallet i många fall. I stället redovisas omdömen tagna från den ovannämnda dokumentationen angående projektens status. Dessa omdömen är av naturliga skäl inte exakta men syftar till att ge en grov skattning om projekten har varit lyckade eller ej. Alla värderingar och omdömen som kommer till uttryck i katalogen härrör från materialet och ej från författarna.

Nelson Macedo

Mari Zachrisson

<u>ANGOLA</u>	TOM 84/85	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>
Hälsovård		57,3	69,5
Industri		0,2	0,2
Undervisning		103,7	122,1
Lantbruk		50,6	58,7
Förvaltning m m		12,8	15,9
Importstöd		343,7	487,8
Övrigt		11,1	11,1
Ofördelade skolkostnader		- 0,05	- 0,05
Ofördelade personalkostnader		0,003	0,004
Förskott		0,05	0,5
SUMMA		579,4	765,3
Katastrofbistånd		94,3	169,6
Bidrag genom svenska enskilda organisationer		6,3	8,2
TOTALT ANGOLA		680,0	943,1

<u>BANGLADESH</u>	TOM 84/85		
Hälsovård		105,6	205,1
Industri		12,1	20,0
Undervisning		94,9	167,2
Lantbruk		232,7	485,1
Importstöd		944,0	1671,4
Övrigt		104,4	321,0
Ofördelade personalkostnader		0,001	0,002
Förskott		0,2	0,2
SUMMA		1493,9	2870,0
Katastrifbistånd		75,4	205,4
Bidrag genom svenska enskilda organisationer		59,6	86,9
TOTALT BANGLADESH		1628,9	3162,3

BOTSWANA TOM 84/85

	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>
Industri	224,3	385,6
Undervisning	248,6	428,9
Lantbruk	91,8	135,2
Förvaltning mm	102,5	147,3
Övrigt	0,02	0,08
Förskott	3,9	11,7
SUMMA	<u>671,1</u>	<u>1108,8</u>
Katastrofbostånd	28,6	38,6
Bidrag genom svenska enskilda organisationer	<u>4,4</u>	<u>6,2</u>
TOTALT BOTSWANA	704,1	1153,6

CAP VERDE TOM 84/85

Förvaltning m m	16,5	20,7
Importstöd	248,0	332,6
Förskott	0,0	0,04
SUMMA	<u>264,6</u>	<u>353,3</u>
Katastrofbistånd	52,5	84,0
Bidrag genom svenska enskilda organisationer	<u>18,5</u>	<u>24,2</u>
TOTALT CAP VERDE	335,6	461,5

<u>ETIOPIEN</u>	TOM 84/85	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>
Hälsovård		126,1	330,2
Industri		118,1	267,6
Undervisning		324,7	737,8
Lantbruk		482,7	870,4
Förvaltning m m		12,3	21,6
Övrigt		22,6	33,1
Ofördelat personalbistånd		0,3	0,3
Förskott		9,7	10,1
SUMMA		1096,5	2271,1
Katastrofbistånd		211,5	286,0
Bidrag genom svenska enskilda organisationer		69,5	88,7
TOTALT ETIOPIEN		1377,5	2645,8
Projekt ej upptagna i BSD-statistiken ETI		0,8	3,9

<u>GUINEA-BISSAU</u>	TOM 84/85		
Hälsovård		17,7	25,2
Industri		204,3	287,0
Undervisning		25,5	36,0
Lantbruk		88,66	105,39
Förvaltning m m		29,4	41,2
Importstöd		174,2	331,4
Övrigt		2,4	2,6
Förskott		0,5	1,0
Ofördelade personalkostnader		0,07	0,5
Ofördelade skolkostnader		0,08	0,2
SUMMA		542,2	830,8
Katastrofbistånd		10,4	14,4
Bidrag genom svenska enskilda organisationer		2,1	2,7
TOTALT GUINEA-BISSAU		555,3	847,6

INDIEN TOM 84/85Kostnad (Mkr)
löpande pr:Kostnad (Mkr)
fasta pr:

Hälsovård	466,7	797,8
Industri	75,3	117,0
Undervisning	114,5	163,5
Lantbruk	272,6	366,6
Förvaltning m m	8,6	10,7
Importstöd	2655,8	5166,6
Förskott	0,05	0,3
SUMMA	3593,6	6622,5
Katastrofbistånd	75,2	204,0
Bidrag genom svenska enskilda organisationer	103,0	130,7
TOTALT INDIEN	3771,8	6957,2

KENYA TOM 84/85

Hälsovård	213,7	326,0
Industri	372,0	760,6
Undervisning	188,1	426,4
Lantbruk	265,4	536,9
Förvaltning mm	38,4	56,7
Importstöd	96,7	136,0
Övrigt	39,9	45,4
Förskott	0,02	0,06
Ofördelade personalkostnader	0,2	0,2
SUMMA	1214,4	2288,3
Katastrofbistånd	3,5	3,5
Bidrag genom svenska enskilda organisationer	46,8	60,8
TOTALT KENYA	1264,7	2352,6

<u>LAOS</u>	TOM 84/85	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>
Industri		78,9	95,6
Lantbruk		141,2	181,9
Förvaltning m m		12,0	14,1
Importstöd		153,0	248,3
Övrigt		0,7	0,8
Förskott		11,1	11,4
Ofördelade personalkostnader		0,07	0,09
Ofördelade skolkostnader		0,05	0,06
SUMMA		397,1	552,2
Katastrofbistånd		45,1	104,0
Bidrag genom svenska Enskilda organisationer		0,4	0,4
TOTALT LAOS		442,6	656,6

<u>LESOTHO</u>	TOM 84/85		
Hälsovård		0,01	0,05
Industri		78,6	113,5
Undervisning		4,0	9,7
Lantbruk		37,6	59,3
Förvaltning m m		30,3	49,4
Övrigt		2,1	2,4
Förskott		0,04	0,09
SUMMA		152,6	234,4
Katastrofbistånd		5,3	5,6
Bidrag genom svenska enskilda organisationer		0,4	0,5
TOTALT LESOTHO		158,3	240,5

<u>MOCAMBIQUE</u>	TOM 84/85	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>
Industri		115,5	135,8
Undervisning		47,4	61,0
Lantbruk		336,15	472,8
Förvaltning mm		237,2	311,0
Importstöd		842,6	1205,4
Övrigt		3,1	3,6
Förskott		4,9	6,6
Ofördelat personalbistånd		0,4	0,5
SUMMA		<u>1587,2</u>	<u>2196,7</u>
Katastrofbistånd		180,8	282,7
Bidrag genom svenska enskilda organisationer		24,1	31,0
TOTALT MOÇAMBIQUE		<u>1792,1</u>	<u>2510,4</u>

<u>NICARAGUA</u>	TOM 84/85		
Hälsovård		11,9	14,1
Industri		78,1	81,7
Lantbruk		59,4	62,6
Förvaltning m m		12,3	13,5
Förskott		38,9	41,2
SUMMA		<u>200,6</u>	<u>213,1</u>
Katastrofbistånd		48,8	53,6
Bidrag genom svenska enskilda organisationer		23,3	24,8
TOTALT NICARAGUA		<u>272,7</u>	<u>291,5</u>

SRI LANKA

TOM 84/85

Kostnad (Mkr)
löpande pr:Kostnad (Mkr)
fasta pr:

Hälsovård	34,3	86,5
Industri	829,8	987,5
Undervisning	54,4	71,0
Lantbruk	49,0	81,7
Förvaltning mm	10,5	13,6
Importstöd	238,4	496,4
Övrigt	0,3	0,3
Ofördelat personalbistånd	0,2	0,2
Förskott	0,02	0,5
SUMMA	1216,9	1738,7
Katastrofbistånd	4,0	5,5
Bidrag genom svenska enskilda organisationer	14,4	20,3
TOTALT SRI LANKA	1235,3	1764,5

SWAZILAND

TOM 84/85

Hälsovård	1,8	4,5
Industri	9,0	13,8
Undervisning	42,5	77,2
Lantbruk	32,4	60,0
Förvaltning m m	10,6	23,8
SUMMA	96,3	179,3
Bistånd genom svenska enskilda organisationer	10,7	18,0
TOTALT SWAZILAND	107,0	197,3

TANZANIA

TOM 84/85

Kostnad (Mkr)
löpande pr:Kostnad (Mkr)
fasta pr:

Hälsovård	118,6	217,9
Industri	1728,7	3147,1
Undervisning	537,8	897,6
Lantbruk	516,0	1043,7
Förvaltning m m	142,1	220,0
Importstöd	1066,8	1568,2
Övrigt	4,0	14,6
Bostäder svensk personal, oförd.	1,1	1,2
Ofördelat personalbistånd	3,4	3,4
Förskott	73,3	85,3
SUMMA	4191,8	7199,0
Katastrofbistånd	45,7	69,6
Bidrag genom svenska enskilda organisationer	104,1	136,6
TOTALT TANZANIA	4341,6	7405,2
Projekt som ej finns med i BSD-statistiken, TAN	0,4	1,5

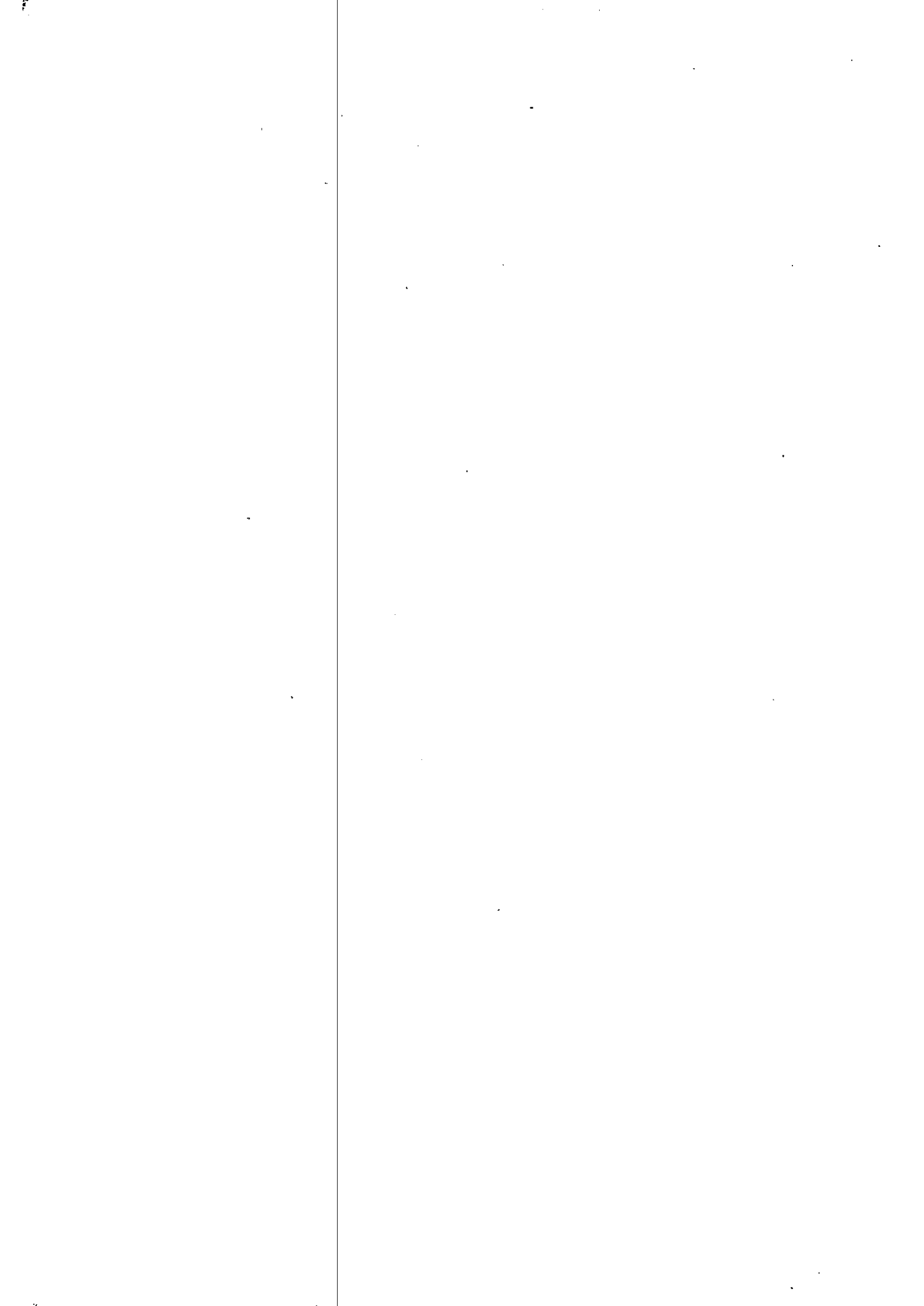
VIETNAM

TOM 84/85

Hälsovård	418,5	727,1
Industri	6,0	6,0
Undervisning	0,5	1,6
Lantbruk	1969,1	3186,6
Förvaltning mm	13,9	15,5
Importstöd	1541,6	2532,2
Övrigt	20,03	39,43
Förskott	13,6	16,6
SUMMA	3983,2	6525,0
Katastrofbistånd	184,3	467,2
Bidrag genom svenska enskilda organisationer	8,1	13,7
TOTALT VIETNAM	4175,6	7005,9

<u>ZAMBIA</u>	TOM 84/85	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>
Hälsovård		118,2	170,5
Industri		95,8	187,1
Undervisning		165,3	240,0
Lantbruk		551,8	809,2
Förvaltning m m		42,7	57,3
Importstöd		284,3	442,9
Förskott		1,3	1,8
Ofördelat personalbistånd		0,5	0,5
SUMMA		1259,9	1909,3
Katastrofbistånd,		67,8	102,6
Bistånd genom svenska enskilda organisationer		16,9	27,4
TOTALT ZAMBIA		1344,6	2039,3

<u>ZIMBABWE</u>	TOM 84/85		
Hälsovård		79,5	86,8
Undervisning		181,0	203,8
Förvaltning m m		64,5	67,8
Importstöd		92,0	98,5
Förskott		0,03	0,09
SUMMA		417,0	457,0
Katastrofbistånd		8,7	9,8
Bidrag genom svenska enskilda organisationer		26,8	29,5
TOTALT ZIMBABWE		452,5	496,3

ANGOLA

10

ANG : HÄLSO

NUTRITION

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 22.1	1979/80-82/83	2,6	3,6	-	Hälsovård

Resultat:

Hälsoministeriet i Angola har pga brist på kompetent personal haft svårigheter att genomföra stora delar av programmet. Den planerade utbildnings- och forskningsdelen lades på is. Två insatser genomfördes: utarbetande av viktkurva för barn samt behandling och uppföljning av malnutrerade barn och undervisning av deras mödrar i elementär näringslära. Programmet har distribuerat livsmedel och utarbetat riktlinjer för sjukhus och vårdcentraler. Programmet genomfördes av UNICEF, som 1983 övertog finansieringen av projektet.

VATTENPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 22.1	1979/80-ff	13,7	17,6	-	Hälsovård

Resultat:

Under projektets första fas, t o m 1983, fick som planerat c:a 100 byar med sammanlagt omkring 90 000 invånare tillgång till rent vatten. Dessutom utbildades omkring 70 mekaniker, 70 tekniker, 15 borrhare och ett 70-tal vattenbrigader. Programmet har utvecklats till ett rent brunnsborrningsprojekt och har karaktäriserats av avancerad teknik och höga kostnader. De tunga borrhuggarna har stått stilla långa perioder pga tekniska fel, brist på drivmedel, och har heller inte kunnat förflyttas till de mest behövande byarna, som ofta haft för dåliga vägförbindelser. Sanitetskomponenten har i det närmaste kommit bort. Av 30 000 planerade latriner byggdes 80. Det folkliga deltagandet har varit svagt. Hälsoministeriet är bara en av många inblandade parter på den angolanska sidan. SIDA har fått föga gehör för upprepade krav på ökad satsning på underhåll, hälsoupplysning och andra åtgärder av betydelse för hälsan. SIDA har för avsikt att sluta stödja detta program.

MALARIAPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 22.1	1079/80-ff	6,9	9,5	-	Hälsovård

Resultat:

Malariaprogrammet har ej uppnått de uppställda målen (bl a planerade man att behandla 60% av alla smittade i städerna och 40% av de smittade på landsbygden) dels pga att dessa sattes orealistiskt högt och dels pga administrativa problem. Den ansvariga enheten började fungera först 1982. Samarbetet med WHO har varit negativt på flera punkter, bl a förseningar och brist i planering och redovisning. Programmet har byggt upp viss kompetens för resistensbestämningar. Laboratoriepersonal från landets samtliga provinser har vidareutbildats. Riktlinjer för hur man skall förebygga och behandla har distribuerats till hälsopersonal över hela landet. SIDA har bidragit till att trygga landets klorikinförsörjning och svarat för drygt halva behovet (trots mycket oregelbundna leveranser från WHO). Under 1983/84 distribuerades totalt 130 miljoner klorikintabletter varav 80 miljoner finansierades av SIDA. Inköp av grundläggande laboratorieutrustning till 14 provinser har gjorts.

SÖMNSJUKEPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 22.1	1983/84-ff	6,6	6,9	-	Hälsovård

Resultat:

Den förberedande fasen genomfördes snabbt. Sömnsjukan visade sig vara mer utbredd än väntat, vilket innebär större behov av material och kvalificerad personal, något som inte kunnat tillfredsställas. Sömnsjukeprogrammet arbetar i de drabbade områdena i norr (4 av landets 18 provinser). De högt uppsatta målen har inte kunnat uppnås men trots en försämrad säkerhetssituation under 1983-84 i delar av de för programmets aktuella områden har utvecklingen varit positiv. Kvalitativt har verksamheten förbättrats och antalet ofullständigt behandlade sjukdomsfall minskat. Under 1983 undersöktes 93 000 människor, av dem hade ungefär 2 400 patienter sjukdomen och ges behandling. 1984 var undersökningssiffran c:a 150 000 människor, 4100 hade sjukdomen och 4 300 patienter ges behandling. Under de 3 första kvartalen 1985 undersöktes 106 806 personer och togs 22 605 laboratorieprover, konstaterades 615 sjuka och 3 122 misstänkt smittade. 3 250 patienter ges behandling. SIDA har köpt in läkemedel, lab utr o fordon.

TUBERKULOS/LEPRA, WHO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 22.1	1983/84-ff	5,9	6,2	-	Hälsovård

Resultat:

Sedan verksamheten startade 1984 har den utvecklats snabbt. Normer och riktlinjer för behandling har utarbetats. Man har valt en dyr men i tiden koncentrerad behandlingsform, vilket begränsar antalet smittade patienter. En omfattande personalutbildning har genomförts och programmet har kommit igång i samtliga provinser. C:a 6 000 nya fall av tuberkulos har diagnosticerats. Mer än hälften av patienterna fullföljer dock inte behandlingen. Projektet genomförs i samarbete med WHO. Samarbetet har varit problemfyllt och inverkat negativt på programmet bl a genom förseningar och bristande redovisning.

VACCINATIONSPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 22.1	1979/80-ff	10,7	12,9	100%	Hälsovård

Resultat:

Programmet arbetar genom 180 fasta hälsoposter och 20 mobila team. Utrustning till kylkedjan har distribuerats till samtliga provinser. Ungefär 200 personer har utbildats. Man har dock inte kunnat uppfylla den alltför ambitiösa målsättningen att täcka 40% av målgrupperna barn och gravida kvinnor. Programmet fick en snabb start. Antalet vaccinationer tredubblades de första åren. 1984 års resultat är 20% bättre än resultatet under 1981. Sedan 1979 har c:a 812 000 vaccinationer mot mässling och c:a 813 000 mot tuberkulos utförts. Trippel-, polio- och stelkrampsvaccineringar i stor omfattning har också utförts. Programmet är verksamt i landets 18 provinser. Trots stora svårigheter har man lyckats vidmakthålla servicen i militärt instabila områden, ofta med hjälp av den militära sjukvårdsorganisationen. De viktigaste vaccinationerna, stelkramp och mässling har mer än fördubblats under perioden, och når c:a 20% av sina respektive målgrupper. Samtidigt har man i allt högre utsträckning nått de yngsta barnen. Någon grundläggande utvärdering av programmet har ej genomförts än.

BASHÄLSOVÅRD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 22.1	1980/81-ff	4,0	4,5	-	Hälsövård

Resultat:

Under denna budgetpost har SIDA stött:

- Inköp av basutrustning för mödra- och barnavård. Som komplettering till en UNICEF insats har SIDA köpt 20 enkla artiklar (vågar, måttband, kastruller etc) för distribution till små hälsocenheter.
- Primärvårdsutveckling/förvaltningsbistånd. I början av 1983 anlände den förste fältanställda inom hälsosektorn till Angola, och deltog i den grupp som utarbetade landets första övergripande primärhälsövsårdsplan. Sedan början av 1985 finns två rådgivare, en administratör och en läkare.
- Hälsoministeriets tryckerikapacitet har tredubblats. Dess förut ringa kapacitet var ett hinder för hälsocupplysning och utbildning av hälsopersonal.
- Nationella hälsocinstituttet. Möbler och kontorsutrustning har inköpts. En fond för rekrytering av utländsk vetenskaplig expertis har ställts till förfogande, men ännu inte använts.

TRANSPORT, HÄLSA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 22.1	1979/80-ff	6,6	7,9	-	Hälsövård

Resultat:

Inom transportstödet har utrustning och reservdelar till ministeriets reparationsverkstäder levererats och fordonsmekaniker utbildats. Färdigställandet av verkstäderna har stött på samma problem som andra byggnadsprojekt i Angola. Två provinsverkstäder är i bruk under erfarna mekaniker från Luanda som genomgått utbildning i Lissabon. Under 1983 reparerades 20-25 fordon med reservdelar från SIDA. Ett förarutbildningsprogram har utarbetats, som även kan användas inom andra ministerier. Samtliga provinser har erhållit enklare verktyg och reservdelar, och fyra regionala verkstäder har erhållit mer omfattande utrustning. Det mest betydande stödet har gått till verkstäderna i Luanda och Huambo.

ÖVRIGT, HÄLSOVÅRD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 22.1	1980/81-ff	0,3	0,4	Hälsövård

VARV OCH BÅTBYGGNAD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 32.1	1980/81-81/82	0,2	0,2	Industri

UTBILDNINGSSINSTITUT I KONGO-BRAZZAVILLE, UNESCO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 42.1	1978/79-80/81	10,9	17,9	100%	Undervisning

Resultat:

SIDA bidrog åren 1974-77 genom UNESCO med pengar till utrustning och driftkostnader för MPLA's skola i Dolisie, Kongo-Brazzaville. Insatserna belastade anslaget flyktingar och befrielseörelser. När Angola blev programland fortsatte SIDA att finansiera driften av denna skola tills bättre förutsättningar skulle skapas för skolgång i Angola. Målgruppen var i första hand 210 angolanska flyktingbarn i Kongo, 50 elever från Cabinda och dessutom 130 "gamla" elever på skolan som då kunde slutföra sin utbildning. Skolan hade kapacitet att ta emot 390 elever per läsår, men det angolanska undervisningsministeriet sände bara 250 elever/år till skolan. 1979/89 var antalet elever 249 i årskurserna 1-6. Antalet pojkar var 200. Alla 10 lärarna var angolaner som fick lön från SIDA. Skolan flyttade över till existerande lokaler i Cabinda 1981. Insatsen verkar genomförts enligt planerna. Pengarna som blev över spenderades på undervisningsmaterial för internatskolan i Cabinda.

UTBILDNING, FISKESKOLA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 42.2	1979/80-ff	92,8	104,2	80%	Undervisning

Resultat:

Skolan har byggts i två etapper och blev klar 1985.

Erfarenheterna från den första byggnadsetappen visade att bättre styrning måste utövas av SIDA. Kunskapsöverföringen blev låg pga liten angolansk medverkan. Där angolananerna varit med har förseningar skett. Kostnaderna har blivit extremt höga, dels pga att byggandet skett i två etapper och dels för att nästan allt material importeras. Utbildningen är tvåårig med ett års praktik efteråt. Skolan hade i inledningsskedet kapacitet att utbilda 50 elever årligen. Den första kullen startade hösten 1982. 46 av dem är nu klara. 7 st har uttagits för 2 års lärarutbildning vid fiskeskolan, och 13 har beviljats stipendier för 9 månaders praktik på fiskebåtar i spanien av Angola. Skolan är nu fullt utbyggd och tar för 85 emot 150 elever/år. Bland de nyintagna är det fortfarande mycket få som kommer från landsbygden. Skolan har plats för 100 internatelever och bostäder för 24 lärare. 15 svenska lärare arbetade vid skolan 1984. Erfarenheterna av personalbiståndet visar att språkkunskaperna varit för dåliga och bör fördjupas. Vinstiga fröer

HANTVERKSFISKE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 52.1	1979/80-ff	28,0	32,7	100%	Lantbruk

Resultat:

Det svenska stödet har haft stor betydelse och inverkan samt gjort det möjligt för fiskeministeriet att planera och ta fram en modell för utveckling av hantverksfisket. SIDA's verksamhet omfattar 6 av landets 13 fiskeföreningar. Man har finansierat 30 fiskebåtar, fiskeutrustning, utombordsmotorer, jeepar, 3 projektbåtar. En socioekonomisk rådgivare och sex fiskeinstruktörer/mekaniker arbetar inom projektet. Fångsterna har ökat successivt som ett resultat av det svenska stödet. De officiella landningssiffrorna 1980 var 15 ton fisk. 1983 var siffran ca 200 ton. 1984 hade en ökning av produktionen med 10-50% skett jämfört med 1983. Men de registrerade fångsterna är fortfarande låga. Problemet med landning av fångster till ickeofficiella priser kvarstår. Över hälften av fångsterna registreras inte. En mycket försiktig uppskattning av de verkliga fångsterna med de 30 Mölnlycke-båtarna är att de förser 28 000 människor med fisk per år. Ett kylhus i Soyo startade i juni 1984 och har en lagringskapacitet på 15-150 ton. 5 ton is tillverkas per dygn. Två kylbilar har köpts in.

FORSKNING, FISKE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 52.1	1979/80-ff	20,4	23,2	-	Lantbruk

Resultat:

Syftet med projektet är att förbättra Angolas förmåga att rationellt utnyttja och skydda sina fiskeriresurser, och därigenom skapa underlag för ett nationellt oberoende och en starkare förhandlingsposition med andra länder. Ett fiskeriundersökningsfartyg anlände 1984 till Angola efter en omfattande ombyggnad i Sverige som tog lång tid. Erfarenheterna av den korta period sen igångsättandet är positiva och fartyget har med tanke på omständigheterna fungerat ganska bra. Angola har nu fått sin första egna resurs för utvärdering och planering av sitt fiske. Svensk besättning i form av kapten, maskinchef och styrman har tjänstgjort ett år på fartyget. Utbildning av besättning och vetenskaplig personal har skett. 36 000k fisk har fångats. En bottenfiskundersökning och en hydro-akustisk undersökning har genomförts. Vissa brister i den tekniska utrustningen har konstaterats.

BOSTÄDER, FÄLTPERSONAL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 52.1	1981/82-83/84	0,6	0,7	Lantbruk

ÖVRIGT, FISKE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 52.1	1980/81-82/83	1,6	2,1	Lantbruk

UTLÄNDSK PERSONAL, PERSONALFOND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 62.1	1980/81-ff	12,8	15,9	100%	Förvaltn mm

Resultat:

Syftet med fonden är att bidra till en effektivare administration av Angolas utvecklingsansträngningar genom att finansiera utländsk personal, konsultstudier, stipendier osv. Fonden har använts på ett adekvat sätt enligt riktlinjerna för personal och konsultfonder. Utnyttjandet av fonden har dock varit lågt. Fonden har fram till 1983/84 ej använts för rekrytering av utländsk personal. Fonden har utnyttjats till följande: Industriministeriet har fått stöd till olika insatser avseende tekniskt och pedagogiskt stöd till administrativ utbildning. Kontrakt mellan industriministeriet och utländska vuxenutbildningsinstitutioner har finansierats för utbildning av anställda i administration, av svetsare, svarvare och avtryckeriarbetare. Energiministeriet har finansierat en konsultstudie om elnätet i Angola. Inrikeshandelsministeriet har finansierat förslag till organisation av kontroll och lagerhållning. Kontroll av frysanläggningar har genomförts. Mindre belopp har använts för deltagande i internationella konferenser.

IMPORTSTÖD, BUNDET & OBUNDET*

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 72.1	1977/78-ff	329,3*	472,3*	100%	Importstöd

Resultat:

Importstödet till Angola motiverades fram till 1982/83 framförallt av avsaknaden av kapacitet hos Angola att genomföra projektbistånd och gavs i form av ett rent valutastöd. Inriktningen har nu ändrats. Stödet har koncentrerats och upphandlingsplan införts. Med syfte att möjliggöra import av varor och tjänster för att gynna den sociala och ekonomiska utvecklingen har stödet använts till följande:

*Obundet importstöd (85,6 resp 132,2 Mkr) och Bundet importstöd (243,7 resp 340,1 Mkr)

77/78-82/83: Kyl- och frysanläggningar, mejeriutr, utr för tvätterier, daghem, papper, möbler o kontorsutr, laboratorieutr, prefabricerade trähus, utr för energiförsörjning, utr till undervisningsändamål, fordon.

1983/84-ff: Reservdelar till Scania och Volvo, verkstäder för Scania lastbilar, elektrisk utrustning.

LANDSBYGDSELEKTRIFIERING DEMBOS

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ANG 72.1	1983/84-ff	14,4	15,5	25%	Importstöd

Resultat:

Insatsen avser elektrifiering av byar och industrier i Dembosområdet ca 10 mil norr om Luanda. Kraften skall tas från Mabubas vattenkraftverk för att ersätta gamla nedslitna dieselkraftverk. Projektet genomförs av ASEA och Transelectric. Finansieringen har ordnats genom en kredit uppmjukad med SIDA- och BITS-medel. Systemet med uppdelning av finansieringsansvaret på olika organ är mycket tungrovt och har avsevärt försenat besluten med reservationer som följd. Någon beredning av projektet har inte skett. ASEA/Transelectric har påbörjat arbetet 1985 efter kraftiga förseningar p g a säkerhetssituationen och de förhållanden som råder i Angola. Projektet beräknas kunna slutföras 1986.

UPPFÖRANDE AV PERSONALBOSTÄDER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1982/83-ff	11,1	11,1	100%	Övrigt

Resultat:

Projektet består av uppförandet av 26 expertbostäder. Bygget startade hösten 1984. 16 st beräknas vara klara under 1985 och resterande 10 i mars 1986. I första hand kommer kontraktsanställda som nu finns i Luanda att erbjudas möjlighet att flytta in i de färdigställda bostäderna. Rekrytering av ytterligare biståndspersonal pågår, varför man kan anta att bostäderna kommer att vara bebyggda i sin helhet under slutet av 1986. Arbetet fortlöper enligt planerna och den anvisade finansiella ramen torde komma att hålla, även om en viss utvidgning är under planering. Sålunda planeras att inom området även bygga en smärre lagerbyggnad, samt att eventuellt förvandla existerande temporära bostadsbaracker till lokaler för svensk skola.

FAMILJEPLANERINGSINSATS

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 12	1961/62-72/73	19,5	75,8	-	Hälsovård

Resultat:

Det svenska stödet till programmet avsåg både Väst- och Östpakistan. I syfte att minska födelsetalet betod den svenska insatsen av personalbistånd till utbildning av medicinsk och paramedicinsk personal, medicinsk verksamhet vid 5 utbildningscentra, medicinsk-sociologisk-statistisk forskning samt framställning av propaganda- och upplysningsmaterial jämte läroböcker. Den svenska personalen har successivt minskats och var ca 6 stycken 1969/70 i rådgivande funktioner. Ca 1,4 milj gross kondomer beräknas ha levererats. Ca 600 personer utbildades i insättning av plastspiraler. All leverans till Östpakistan upphörde i och med kriget 1971.

BIDRAG TILL IPPF

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 12	1971/72-71/72	0,5	1,6	Hälsovård

BEFOLKNINGSPROJEKT, IDA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 12.1	1975/76-ff	40,0	57,5	10%	Hälsovård

Resultat:

Projektet har samordnats av Världsbanken/IDA och har pågått i två faser. Andra finansierare är Storbritannien, Norge, Canada, Australien och Västtyskland. Den första fasen avsåg bl a att utbilda och anställa fältpersonal, genomföra pilotprojekt, distribuera preventivmedel, i syfte att genomföra landets befolkningsprogram. Fas 2 utgjorde en fortsättning av Fas 1 och inkluderade även målet om att minska dödligheten, inte bara fruktsamheten. Uppbyggnaden av hälsokliniker och utbildning av hälsopersonal inom projektet har varit framgångsrika. Trots stora förseningar fanns år 1984 318 färdiga sjukstugor av 700 planerade, 1 läkarstation av 19 planerade, 1 utbildningsklinik av 27 planerade. Man har utbildat närmare 2 500 nya hälsocarbetare och ca 2 300 familjeplaneringsassistenter. Personalstyrkan med uppsökande verksamhet ute i byarna är ca 13 000 (de flesta bland dessa är kvinnor). Det har redan från början konstaterats en viss obalans mellan hälsovård och familjeplanering i projektet. Sedan början av 1980-talet har den bangladeshiska regeringen starkt betonat sterilisering inom familjeplaneringsprogrammet. För att programmet skulle nå sina demografiska mål har ett system med belöningar och bestraffningar (incentives/disincentives) införts. Detta system har kritiserats av Sverige, som påpekade risker för det fria valet samt förvrängningar av familjeplaneringsmetoder. Sverige finansierar sedan 1982 ett läkarlag (Sterilization Surveillance Team) med 4 utländska och 4 inhemska läkare i syfte att övervaka och föreslå förbättringar vid steriliseringsoperationer. Dödligheten vid steriliseringar har kraftigt minskat. Obalans mellan hälsovård och fp-komponenter är fortfarande stor. Hälsoservicen är dålig, läkemedel saknas ofta och motivationen hos personalen är låg. Mot denna bakgrund beslutade SIDA 1985 att ej delta i fortsättningen av programmet (Fas 3), efter avtalets utgång i december 1985. Som jämförelse kan noteras att ca 20% av alla fertila par burkar någon form av p-teknik, mot ca 10% år 1975. Vidare har fruktsamheten minskat något, liksom dödligheten. Detta innebär att folkökningen fortsätter i samma takt, dvs med ca 2,6% per år.

SMITTKOPPSBEKÄMPNING, WHO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 22	1974/75-1976/77	13,7	33,5	25%	Hälsovård

Resultat:

Av total ca 117 600, som inrapporterades till WHO under januari-november 1973, svarade Bangladesh för 30%. På grund av översvämningar och svältkatastrof förvärrades smittkopps-situationen i landet. Smittkopparna spreds snabbt till 90 byar resp 800 byar 1975. Stödet syftade till att bidra till utrotning av sjukdomen tillsammans med WHO och andra västländer. Man använde sig av en ny strategi enligt vilken vaccinationsresurserna koncentrerades till de infekterade byarna. Endast ca 6-7% av befolkningen behövde vaccineras enligt denna strategi. Ca 200 personer från 28 länder deltog i projektet. Ca 250 bengaler anställdes som epidemiologer och medicinsk personal och ca 10 000 personer var verksamma inom projektet. Vidare deltog 6 epidemiologer från Sverige. Det sista fallet av smittkoppor i Bangladesh inträffade i södra delen av landet i november 1975. I november 1977 förklarade WHO landet fritt från smittkoppor.

STÖD TILL HÄLSOSEKTORN, MEDICINLÅDOR OCH A-VITAMIN *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 22.1	1981/82-83/84	31,8	36,6	50%	Hälsovård

Resultat:

UNICEF har sedan 1974 svarat för leveranser av basläkemedel till landsbygden hälsostationer. Leveranser sker i form av en standardlåda som innehåller 21 basläkemedel för behandling av de vanligaste sjukdomarna på landsbygden. Sverige delfinansierar projektet sedan 1981/82. Under 1982/83 har 3 000 lådor distribuerats, vilket motsvarar 57% av den planerade distributionen. Under 1983/84 har 9 800 lådor distribuerats, vilket innebär en 100%-ig måluppfyllelse. Enligt UNICEF möjliggör varje låda i genomsnitt 1 500 behandlingar. Ca 65% av dem som behandlas är kvinnor och barn. I stödet ingår också ett program för förebyggande av blindhet genom distribution av A-vitaminskapslar. Dessa delas ut 2 gånger per år av fältarbetare. Sverige har fram till 1985 finansierat ca 87 milj kapslar. Ca 55% av barn mellan 0 och 6 år har nåtts av programmet, det planerade målet var att nå 90% av dessa barn. Distributionen har fungerat relativt väl. Projektet svarar uppskattningsvis för drygt hälften av den totala distributionen på landsbygden. Brister har konstaterats i användningsskedet, framförallt beträffande diagnoser och förskrivning av läkemedel.

* Projektet fortsätter under benämningen Läkemedelsförsörjning (se 1 BAN 22.3 nedan)

LÄKEMEDELSFÖRSÖRJNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 22.3	1984/85-ff	0,07	0,07	Hälsovård

EXPORTFRÄMJANDE HISTÄND, ITC

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 32	1873/74-81/82	12,1	20,0	100%	Industri

Resultat:

Stödet syftade till att söka skapa förutsättningar för en modernisering av utrikeshandelssektorn och göra dess organisation effektivare. Som ett led i sådan strävan startades samarbetet med landets EPB (Export Promotion Bureau). Utvärderingen 1980 konstaterade att EPB gjorde stora framsteg beträffande rådgivning till organisationer och företag om export och produktutveckling. Dessa framsteg blev möjliga bl a genom att reorganisera och förstärka EPBs "Trade information centre" (TIC) och genom att öppna ett regionalt TIC-kontor i Chittagong. Utbud och marknadsandelar för vissa produkter förbättrades. Under perioden 1976-81 har värdet av bl a te- och läderexport stigit med 16% resp 55%. Utbildningskomponenten har omfattade en rad seminarier i export och marknadsföring. Under perioden 1978/79-80/81 har ca 90 personer deltagit i dessa. EPB har anträngt sig för att samordna de olika exportinstitutionernas aktiviteter. Från och med juni 1982 övertogs programmet av UNDP.

YRKESUTBILDNINGSEKTORN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 42	1976/77-ff	81,5	112,7	100%	Undervisning

Resultat: Det senaste året ryfter till att bygga ut utbildningssektorn samt att bygga ut och utveckla 36 yrkeskolor.

Den största delen av projektet har gått till byggnader och utrustning. Ett yrkeslärarinstitut invigdes 1982 i Bogra med byggnader och utrustning av god kvalitet. Lärarutbildningen startades i november 1982 och en första kull på 50 elever har avslutat grundkursen. Utbildningen omfattar en ettårig grundkurs, som senare kan byggas på med en ettårig fortbildningskurs. Den andra gruppen elever började i januari 1985. Vidare har utrustning till 36 skolor installerats samt renovering av 33 befintliga skolor beräknas vara klar i slutet av 1985. Den gällande läroplanen har reviderats för att vara mer marknadsanpassad. Manualer till levererad utrustning har översatts till bengali. Syftet med yrkes skolinsatsen är att avhjälpa bristen på yrkeskunnig arbetskraft. En kommitté för yrkesutbildning inrättades 1985 och ryfter till kvalitetsförbättringar genom lärarutbildning, läroplaner, utrustning och byggnader av en nationellt organiserad organisation.

YRKESKOLA, KAPTAI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1962/63-71/72	13,4	54,5	-	Undervisning

Resultat:

Skolan ger en treårig undervisning för snickare, elektriker, allmänmekaniker och fordonsmekaniker. Det finns dessutom två- och treåriga kurser för arbetsledare, instruktörer och yrkesarbetare inom elektronik, metallbearbetning och träbearbetning. Byggnationen slutfördes 1966. Kompletterings- och investeringsarbeten avseende vattenförsörjning och brandskydd ägde rum 1971. Antalet elever 1966/67 var ca 140. Under budgetåret 1970/71 fanns ca 200 elever inskrivna. Full kapacitet är ca 240 elever. De sista svenska lärarna lämnade skolan 1970. Oroligheterna försvårade vidare kontakt samt uppföljning. Skolan har idag gott namn och många av de utgångna eleverna arbetar i olika yrken.

SPANNMÅLSLAGRING (SILOS 1-2/IDA)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 52.1-2	1966/67-77/78	27,6	100,1	30%	Lantbruk

Resultat:

Sverige och IDA slöt 1966 avtal med Pakistan om en större kredit för uppbyggnad av ett spannmålslagringssystem bestående av fyra stora siloanläggningar. Projektet var i det närmaste slutfört då arbetena avbröts i mars 1971 på grund av oroligheterna. Årsskiftet 1972/73 omförhandlades krediten. Bangladesh övertog betalningsansvaret. Projektet har haft problem med bl a svåra brister i fråga om slutförande av arbeten, projektadministration och underhåll av anläggningarna. Dessa brister har dock avhjälpats, efter starka påtryckningar från IDA. Arbetena slutfördes 1976. IDA/SIDA konstaterade 1977 att verksamheten vid samtliga silos då fungerade tillfredsställande. Viss utbildningsverksamhet personal i olika kategorier har ägt rum. Siloanläggningarna är av central betydelse för Bangladeshs livsmedelsförsörjning under år då den egna skörden slår fel och stora mängder livsmedel måste importeras och distribueras.

RÖRBRUNNAR, IDA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 52.3	1970/71-79/80	25,6	63,5	20%	Lantbruk

Resultat:

I samfinansiering med IDA och Kanada avtalades en kredit för borrning av 3 000 djupa brunnar för konstbevattning i nordvästra (dåvarande) Östpakistan. Projektet fördröjdes och hade stora svårigheter med bl a det nödvändiga djupet på brunnarna som visade sig vara större än beräknat. Svårigheterna orsakade kostnadseskaleringar på 40-50%. Samtliga brunnar hade i juni 1979 borrats. Pumphus har byggts och pumpar har installerats. I december 1980 hade ca 2 900 brunnar överlämnats till myndigheterna för överlåt till bönderna. I en konsultrapport om brunnarnas roll i bysamhället - beställd av SIDA 1977 - konstaterades att fördelningen av jordägandet i projektområdet var ojämnare än i andra delar av landet. Ledaren för de grupper som utnyttjade en brunn (pumpgrupp) var vanligen den socialt och ekonomiskt starkaste mannen i byn, eller en nära släkting till denne. Denna ställning samt goda kontakter med lokala myndigheter möjliggjorde för gruppledaren att utnyttja brunnarna för egen vinning. Landsbygdseliten har spelat en avgörande roll i genomförandet av projektet. Den har kunnat påverka, genom kontakter och mutor, lokaliseringen av brunnarna. Den hade också råd att sälja eller till och med gratis ställa mark till förfogande för installationerna. Dessa förutsättningar medförde att de välbeställda jordägarna har dragit den största nyttan av bevattningen, även om fattiga bönder och jordlösa också fick högre inkomst och fler arbetstillfällen. Klyftorna ökade därmed. Projektet anses ha förstärkt den ojämna inkomstfördelningen på landsbygden. Det svenska stödet drogs tillbaka då produktionsmålet om 3 000 brunnar uppnåddes.

HANDELSGÖDSEL *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 52.4	1969/70-71/72	36,3	127,4	100%	Lantbruk

Resultat:

Sida åtog sig, enligt avtal 1969, att under en treårsperiod leverera ca 120 000 ton handelsgödsel till dåvarande Östpakistan i syfte att stödja den pakistanska regeringens strävanden att höja livsmedelsproduktionen i provinsen. Leveranserna bestod av urea och trippelsuperfosfat. Vid krigets utbrytning 1971 hade ca 70 000 ton handelsgödsel levererats. Händelseutvecklingen under 1971 omöjliggjorde fortsatta leveranser.

* se vidare under Importstöd 1 BAN 72.5

STÖD TILL SKOGSSEKTORN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 52.5	1975/76-80/81	45,4	80,9	-	Lantbruk

Resultat:

Syftet med det svenska stödet var att utveckla skogsbruket och skogsindustrin, främst i Chittagong Hill Tracts. Stödet omfattade fyra projekt som genomfördes av bangladeshiska myndigheter med hjälp av svenska konsulter.

Skogligt utvecklings- och utbildningsinstitut - Byggnationen fullbordades 1981 och verksamheten vid institutet kom igång i mindre skala. Institutet var ursprungligen avsett att bli ett centrum för utbildning och träning av arbetare, arbetsledare och specialarbetare, främst rekryterade från stamfolken. Möjligheter skulle öppnas för att ge stamfolken alternativa utkomstmöjligheter, framförallt genom att kombinera fast jordbruk med skogsvård. Dessa avsikter har inte och kommer sannolikt inte att förverkligas, främst på grund av bristande stöd från myndigheternas sida. Viss utbildning har dock ägt rum. Under perioden 1976/77-80/81 har 63 kurser givits i transport och underhåll, skogshuggning, plantering mm. Kurserna tog sammanlagt 514 dagar i anspråk. Antalet deltagare uppgick till 570, av vilka 105 rekryterades från stamfolken.

Bambuavverkningsprojekt - Inom ramen för projektet, som syftade till att försäkra råvarutillgång till Karnaphuli Paper Mills, har en rad studier genomförts bl a beträffande tillgång på bambu. Vidare har 80 traktorer, 80 vagnar och 9 skogslinbanor inköpts. Man avsåg även att utveckla metoder för avverkning och transport av bambu som kunde bidra till att nedbringa de höga kostnaderna för råvaror. Detta delprojekt fortsatte efter juni 1981 under importstöd.

Lövskogsavverkningsprojekt - Projektet syftade till att bygga vägar och avverka övermogen skog i ett otillgängligt urskogsområde, som sedan skulle plantas med mer snabbväxande trädslag. Man startade med att introducera sågar mot användning av yxor tidigare. Nya anordningar för arbetarna byggdes, traktorer och tunga fordon för vägbyggnad samt skogshuggning inköptes och började användas. Ett antal verkstäder uppfördes, verktyg och reservdelar samt utrustning till sågverket införskaffades. Vidare har kurser och träning för ledningspersonal ägt rum.

Skogsplanteringsprojekt - Projektet avsåg plantering i improduktiva tidigare skogsbärande arealer i Chittagong Hill Tracts som varit utsatta för ett extensivt svedjebruk. De återskapade skogarna skulle bli råvarubas för utbyggnad av pappersindustrin. Plantering skedde på 12,4 acres mot planerade 12,1. Ca 18 miles vägar byggdes, det planerade målet var 22 miles. Vidare producerade plantskolan ca 27 500 plantor i enlighet med målet. Byggnation samt inköp av fordon och båtar finansierades av projektet.

Ett gemensamt mål för de olika delarna av skogsprojektet har varit att höja utvecklingsnivån i Chittagong Hill Tracts och att bistå stamfolken att skaffa sig nya utkomstmöjligheter. Detta mål har ej kunnat nås. Ett förhållande som starkt bidragit härtill - och som insatsen inte kunnat påverka - är att regeringen i landet uppmuntrade låglandsbengaler att flytta in i området där de har tagit hand om större delen av handeln och fisket och tillskansat sig den bördiga jorden. Stamfolken har känt sina kulturella och ekonomiska intressen hotade och svarade med väpnat motstånd. På grund av de osäkra framtidsutsikterna i området, dels vad gäller säkerhetsläget, dels stamfolkens möjligheter att på sikt kunna förbättra sin ekonomiska och sociala situation, beslöt Sveriges regering att ej förlänga Sveriges engagemang i projektet från och med juni 1981.

KOOPERATIV UTBILDNING OCH UTVECKLING, IRDP

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 52.6	1975/76-76/77	0,3	0,7	Lantbruk

INSTITUTE OF NUCLEAR AGRICULTURE, IAEA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 52.7	1974/75-81/82	6,0	11,9	25%	Lantbruk

Resultat:

Projektet försenades, tillsättningen av rådgivningspersonal skedde långsammare än förutsett. Institutet - som arbetar med bl a isotopteknik inom områdena växtförädling och genetik, markvetenskap, växtskydd och grundvattenhydrologi - har trots namnet arbetat med traditionell växtförädling och utvecklat ett antal förbättrade sorter, bl a ett nytt jutefrö, en ny rissort med kort mognadstid och hög proteinhalt och en högväxtande ärtväxt. Vidare har forskning om vattenbehov hos vete bedrivits. Institutet har haft ett intimt samarbete med jordbruksministeriet och har genomfört en mängd gemensamma forskningsprojekt. Ett stort antal medarbetare vid institutet har fått kvalificerad utbildning och träning. På grund av sin isoleringsställning har institutet haft svårt att få sina nya frösorter officiellt godkända och accepterade för större spridning. Effekten på jordbruksproduktionen har därför varit mycket begränsad.

OLJEVÄXTPROJEKT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 52.8	1974/75-ff	4,6	7,5	50%	Lantbruk

Resultat:

Projektet avser att stödja oljeväxtenheten vid BARI (Bangladesh Agricultural Research Institute) i syfte att öka landets produktion av matolja. Ett välutrustat laboratorium byggdes upp och är i drift. Man har utvecklat 2 senapssorter med 50-100% högre avkastning än de tidigare sorterna samt en solros- och en jordnötssort med hög avkastning. Till och med budgetåret 1981/82 hade ca 5 000ha sätts med de nya frösorterna. 9 personer har erhållit utbildning i Sverige och Indien. I utvärderingen 1983 konstaterades att målet om att förse landet med egen produktion av matolja är långt ifrån uppnått, men fullt möjligt. Det uppnådda resultatet beträffande utveckling av nya frön anses vara lyckat. 4 frösorter har introducerats och godkänts av den berörda myndigheten (Seed Board). Problem har dock uppstått: de nya frösorterna gynnar storbönderna och icke den fattiga befolkningen. På sikt kan de nya sorterna spridas till alla.

INTENSIVE RURAL WORKS PROGRAMME, IRWP

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 52.9	1979/80-ff	65,4	69,8	*	Lantbruk

Resultat:

IRWP är en vidare utveckling av ett sedan länge existerande program, Rural Works Programme (RWP). Programmet - som finansieras av Sverige, Danmark och Norge - syftar till att skapa direkt och indirekt sysselsättning för landsbygdens fattiga samt öka jordbruksproduktionen. Detta skall uppnås genom att med arbetsintensiva metoder skapa infrastruktur på landsbygden, t ex skyddsvallar mot översvämning, bevattnings- och dräneringskanaler, dammar för fiskodling, enkla vägar, förbättring av marknadsplatser samt lokaler för allmännyttiga ändamål. Inom projektets ramar har ca 1,8 milj dagsverken skapats; 2% av dessa avsåg långsiktig sysselsättning och 12% avsåg sysselsättning för kvinnor. Möjligheterna har bedömts som mycket begränsade för att inom ramen för nuvarande program skapa långsiktig sysselsättning. De arbetstillfällena som skapas inom IRWP anses vara få: 1983/84 skapades i genomsnitt 230 heltidsarbeten i var och en av de 24 upazilas

INTENSIVE RURAL WORKS PROGRAMME, IRWP forts.

som då omfattades av programmet, d v s endast 1% av de arbetslösa och undersysselsatta kunde nås. Vidare har ca 670 km landsväg med broar byggts. Här har stora brister kunnat noteras beträffande den tekniska standarden inte bara på broar och kulvertar, utan även på enkla jordvägar. Vägbyggandet har dominerat arbetena och tagit drygt 60% av investeringarna. Större framgång har utbildningsprogrammet mött. Ett samordnat nationellt program för teknisk personalutbildning har utarbetats och 750 anställda vid LCEB (Local Government Engineering Bureau - den enhet som har haft övergripande ansvar för utvecklingen av infrastruktur på landsbygden) har genomgått denna utbildning. Till och med 1984/85 hade 1 500 personer genomgått särskilda arbetarkurser omfattande viss teknisk utbildning, rättigheter mm. Måluppfyllelsen har varit otillfredställande. Till de allvarligaste bristerna, förutom de ovannämnda, hör: underbetalning av arbetare och korruption av andra slag; mycket få produktiva resurser, som t ex fiskdammar, har i praktiken kunnat överföras till jordlösa. Dessa brister kan i stor utsträckning hänföras till programmets snabba geografiska expansion, som inte stått i rimlig relation till kapacitet, uppnådda resultat och möjligheter till teknisk och finansiell kontroll.

*Sverige bidrar med ca 50% av det totala nordiska stödet till programmet.

FLODREGLERINGS- OCH DRÄNERINGSPROJEKT (EIP)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 52.10	1981/82-ff	18,5	19,8	35%	Lantbruk

Resultat:

Projektet kan delas i två faser, av vilka fas 1 stöddes av Holland som ensam biståndsgivare. Från och med fas 2, som påbörjades 1981/82, ger också Sverige finansiellt stöd. EIP är ett rullande program för relativt småskaliga, tekniskt enkla och snabbt (1-2 år) genomförbara projekt, som förväntas ge hög avkastning i form av ökad jordbruksproduktion. Arbetena har huvudsakligen omfattat invallning av områden som översvämmas under monsun-tiden, utgrävning av dränerings- och bevattningskanaler samt stängning av flodmynningar för att förhindra saltvatteninträngning. Sedan starten 1975 har EIP tagit upp 65 projekt varav 45 är helt avslutade. Under fas 2, i vilken Sverige deltar, har totalt 27 projekt godkänts, varav 8 är helt avslutade. Ca 65 000ha har berörts. Normalt har programmet årligen inkluderat 6-8 nya projekt. EIP har utvecklat ett förhållandevis effektivt system för projektidentifiering, planering och genomförande. Ett antal utvärderingar har visat att projektet i väsentliga delar uppfyller målsättningen att bidra till ökad produktion, bättre inkomster för bönderna och översvämningsskydd för flertalet inom projektområdena. Vissa problem har dock konstaterats bl a brist på underhåll av anläggningarna, bristande hänsyn till ekologiska faktorer, brist i jordbruksrådgivning. Projektet har negativt påverkat det lokala fisket; detta drabbar en mycket fattig yrkesgrupp och minskar tillgång till animaliskt protein. Utvärderingarna påpekar att EIP har med störst sannolikhet bidragit till att många småbönder fått ökade inkomster och kunnat bli självförsörjande. Efterfrågan på arbetskraft har ökat och lett till ökade inkomster, om än tillfälliga för lantarbetarna. Kvinnornas situation har dock försämrats i vissa fall, t ex genom ökad arbetsbörda eller minskning av den egna inkomsten. Numera får de socioekonomiska aspekterna ökad uppmärksamhet i genomförandet. Det tungrodda administrativa systemet i Bangladesh har lett till låg implementeringstakt.

SKOGSFAKULTET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1976/77-78/79	1,5	1,9	Lantbruk

KONSULTINSATSER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1976/77-76/77	0,04	0,08	Lantbruk

KONSULTFOND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 62	1983/84-ff	1,5	1,5	Lantbruk

SKOLBOKSPAPPER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 72	1965/66-70/71	9,3	35,8	100%	Importstöd

Resultat:

Vid utgången av budgetåret 1970/71 hade ca 3 000 ton papper, av planerade 4 500 ton, levererats. Leveranserna avsåg att möta det ökade behovet av papper för skolböcker i samband med utbyggnad av det dåvarande pakistanska utbildningsväsendet. Från svensk sida har förutsättningarna bedömts som ringa att under 1971 rådande förhållande effektivt utnyttja en ytterligare leverans skolboks-papper. Således har målet om 4 500 ton papper ej uppfyllts.

IMPORTKREDIT, TELEKOMMUNIKATIONER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 72.1	1966/67-70/71	1,2	4,4	-	Importstöd

Resultat:

Vid tiden för Bangladeshs bildande pågick telekommunikationsprojektet som delvis avsåg dåvarande Östpakistan. Insatsmedlen hade endast utnyttjats till en ringa del då oroligheterna bröt ut i mars 1971 på grund av inbördeskriget. Den svenske teleingenjören som tjänstgjorde i Östpakistan evakuerades därifrån och stationerades i Karachi. Projektet samfinansierades av IDA, Kanada, Västtyskland och Sverige. Syftet var att modernisera och förbättra telenätet i 5 stora städer bl a Dhaka, Chittagong och Khulna. 5 svenska experter placerades i det pakistanska televerket för utbildning av planeringspersonal och detaljplanera de lokala telenäten. Under 1968/69 utbildades 68 personer.

IMPORTSTÖD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BAN 72.2-5	1973/74-ff	933,5 *	1 631,2 *	100%	Importstöd

Resultat:

Sedan utvecklingssamarbetet med Bangladesh inleddes 1972 har ca 2/3 av det totala svenska biståndet använts för importstöd. Närmare hälften har varit bundet till Sverige. Det har funnits ambitioner sedan slutet av 1970-talet att minska andelen importstöd eftersom utvecklingseffekterna har varit diskutabla. Det har dock varit förenat med svårigheter att öka det målgruppsinriktade biståndet, varför andelen importstödet förblivit över planerad nivå. Medlen har sedan 1973/74 använts för följande: konstgödning, reservdelar och kapitalvaror till statlig och privat industri, råvaror, ersättning för livsmedelsfrakt, rapsolja, råvaror/reservdelar till pappersindustrin, råvaror till läkemedelsindustrin, kullager, reservdelar till Volvo-Penta (båtmotorer), verktyger, elmaskiner, massa, vete, papper, 2 oceanfartyg, signalutrustning, reservdelar till järnvägen, matolja, medicinsk utrustning, stål, medel till modernisering av pappersbruket KPM, livsmedel, maskiner/utrustning till sådana projekt som regeringen inte kunnat eller velat söka projektbistånd för, gasturbinanläggning, råvaror till konstgödsselfabriken, utrustning till fyrar, aluminiumstänger, juicefabrik, modernisering av pappersbruket i Khulna, bambuavverkningsprojekt i anslutning till KPM.

* Importstöd, bundet: 441,6 resp 742,9
Importstöd, obundet: 491,9 resp 888,3

ÅTERUPPBYGGNAD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1971/72-73/74	104,3	320,6	100%	Övrigt

Resultat:

Till följd av krigshändelserna har ekonomin drabbats hårt och risk för hungersnöd förelåg omedelbart efter krigsslutet. En stor del av näringslivet och kommunikationssystemet fungerade inte på grund av brist på råvaror, reservdelar och kapital. Den nya staten saknade resurser. Insatsen avsåg överföring av utländsk valuta för import av livsmedel, råvaror och reservdelar för industrin samt leverans av varor såsom papper, massa, teleutrustning, flodbåtar, dieselmotorer och varor till familjeplaneringsprogrammet.

INTERIMSFINANSIERING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1972/73-73/74	0,1	0,4	100%	Övrigt

Resultat:

Sverige förklarade sig berett att ställa en korttidskredit till Bangladeshs förfogande för tillfällig finansiering av pågående IDA-projekt. Denna kredit syftade till att undvika förseningar och fördyringar. Bangladesh blev medlem av Världsbanken först i augusti 1972. Den löpande kostnaden som uppkommer är inflationskostnad då lånet återbetalades efter ett år.

VATTENFÖRSÖRJNING, KANYE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 32	1971/72-72/73	1,1	3,5	100%	Industri

Resultat:

Projektet ledde som planerat att Kanye, en storby med 30 000 invånare (1971), fick tillgång till rent vatten. Byggandet av anläggningen gick bra och kvaliteten på arbetet var god. Det blev en hel del pengar över (170 000 SEK i 1972 års priser) som användes till ett utbildningsprogram för brunnborrarna. Byggnader och utrustning finansierades av Sverige till 75%. Mekaniker och driftpersonal utbildades.

UTVECKLING AV OKAVANGO-DELTAT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 32.1	1974/75-76/77	1,5	3,6	100%	Industri

Resultat:

Genom den svenska insatsen finansierades följande undersökningar:

- Uppskattning av vattenbehovet på kort och lång (år 2000) sikt, för områden runt Maun Orapa, Sua Pan och Ngamisjön.
- Undersökning av möjligheterna att förse ovanstående områden med vatten från Okavango-deltat.
- Preliminär utvärdering av jordbruket i utvalda delar av Botswana.
- Utvärdering av tekniska, ekonomiska och finansiella aspekter hos två projekt för exploatering av Okavango-deltat.

EXPORTFRÄMJANDE ITC

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 32.2	1971/72-72/73	0,5	1,4	Industri

HYDROLOGISK UNDERSÖKNING, FAO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 32.3	1968/69-71/72	3,0	10,2	25%	Industri

Resultat:

Målet för detta projekt var att etablera en nationell hydrologisk service och utföra undersökningar på landsbygden. Ett högkvarter upprättades i Gaborone och ytterligare två kontor etablerades. Två rapporter genomfördes; "Granskning av resurserna" och "Vattenresurser i östra och norra Botswana och dess utveckling". De projektanställda framställde också en rad arbetspapper till regeringen. Projektet genomfördes tillsammans med FAO.

VÄG, GABORONE-LOBATSE, IDA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 32.4	1972/73-77/78	20,5	55,9	65%	Industri

Resultat:

Som planerat, renoverades och förstärktes en 80 km lång väg från Sabele, genom Gaborone och Lobatse, till Pioneer Gate. Implementeringen av projektet var lyckad.

De totala kostnaderna stämde väl överens med de planerade och arbetet var färdigt 3 månader före utsatt tid. Projektet genomfördes tillsammans med IDA. Vägen har lett till sociala administrativa och ekonomiska fördelar som är svåra att mäta. IDA säger i sin utvärdering att "the economic rate of return" blev 13% jämfört med planerat 19%. Att värdet blev lägre än väntat beror framförallt på att vägen visade sig vara mindre trafikerad än man räknat med.

SMÅINDUSTRIUTVECKLING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 32.5	1973/74-ff	23,3	37,8	100%	Industri

Resultat:

Programmet har arbetat i motvind pga bristande industriell vana och tradition bland entreprenörernas personal, svårigheter att konkurrera med sydafrikanska varor, svårigheter att rekrytera lämpliga biståndsexperter. Emellertid har ett ökat beroende av framförallt Sydafrika uppnåtts exempelvis inom skolmöbler och skoluniformer. Jämfört med målet för programmet har 38% av planerat antal företag utvecklats. 65 företag har utvecklats. 27 av dessa har en status som fullt ut livskraftiga företag. Motsvarande procenttal för anställning är 33%. Anställning för motsvarande 915 heltidstjänster har skapats. Användandet av lokalt tillgängligt material har varit mycket låg. Ungefär 1% av importen till de relevanta sektorerna har ersatts. Exporten har inte ökat nämnvärt. Idag är det uppenbart att de uppsatta målen var för ambitiösa. Botswana Enterprises Dev. Unit, BEDU har i minskad utsträckning organiserat projektet. Först var BEDU paraplyorganisation för hela verksamheten, men nu är det decentraliserat och fungerar som rådgivnings- och serviceorgan.

VATTENPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 32.6	1972/73-ff	140,9	203,6	75%	Industri

Resultat:

Den övergripande bedömningen är att programmet varit mycket lyckat. Sammanlagt har genom programmet hittills omkring hälften av landsbygdsbefolkningen, c:a 0,5 miljoner människor i 235 av Botswanas 354 byar, fått tillgång till rent vatten. Studier visar att nästan samtliga hushåll i dessa byar använder det kommunala vattnet och att kvaliteten är god. Projektet har inneburit stora förändringar av levnadsvillkoren, särskilt för kvinnorna som nu slipper gå många kilometer flera gånger om dagen för att hämta vatten. Den ökade vattenförbrukningen per invånare har sannolikt lett till en minskning av vissa hudsjukdomar. Dock behövs ökad undervisning om det rena vattnets betydelse för hälsoläget, liksom utvidgning av vattenkapaciteten i åtskilliga byar samt underhåll av anläggningarna. Det stora antalet torra borrhål och bräckt vatten i brunnarna vällar också problem. 1984 hade Botswanas vattenministerium 20 anställda finansierade av SIDA. Även olika konsultstudier och utbildning av tekniker och pumpskötare ingår i programmet.

BOSTADSBYGGANDE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 32.7	1972/73	3,0	9,1	100%	Industri

Resultat:

Botswanas beroende av utländsk professionell och teknisk kunskap har ökat stadigt sedan landet blev oberoende. För att kunna attrahera experter krävs tjänliga bostäder. 24, av planerade 25, hus byggdes upp för detta syfte dock med någon försening. 13 hus var klara på utsatt tid augusti 1974. Resten färdigställdes 4 månader senare. Ingen av bostäderna stod tomma i någon längre period efter färdigställandet.

TRANSPORTUTREDNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 32.9	1973/74-74/75	0,3	1,0	Industri

LANDSBYGDSELEKTRIFIERING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 32.10	1975/76-82/83	23,5	43,6		Industri

Resultat:

Syftet med projektet var att erhålla elkraft till 9 större byar med en befolkning på över 5000 personer och till 6 mindre byar. Projektet startades upp i en alltför snabb takt vilket medförde att landsbygdssdivisionen fick en rad problem under fas I. Smärre förseningar uppstod men projektet var i stort sett färdigt 1980 (förutom i Tamote/Shashe och Madinare). Problem har varit att projektering och konstruktioner har skötts nästan uteslutande av en sydafrikansk firma. Företaget har fått agera alldeles för självständigt, vilket lett till låg teknisk kvalitet och därmed höga kostnader och ett snabbt genomförande, något som lett till bristfällig lokal förankring av projektet. Efter att ha tillsatt en särskild grupp bestående av berörda ministerier, representanter från den lokala planeringsenheten och personal från kraftbolaget har styrningen förbättrats.

PERSONALBISTÅND, INDUSTRI OCH BYGGNADSVERKSAMHET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1974/75-75/76	6,7	15,9	Industri

UTRUSTNING AV NYHETSCENTRAL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 42.6	1972/73	0,05	0,2	Undervisning

STUDIEVERKSAMHET AV UTVECKLINGSPLANEN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 42.7	1972/73	0,4	1,2	Undervisning

SEKUNDÄRSKOLA, MADIBA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 42.8	1969/70-75/76	3,3	10,0	35%	Undervisning

Resultat:

Verksamheten startade i liten skala i lånade lokaler i Mahalapaye, innan den nya skolan byggdes med hjälp av brigaderna. Byggnadsarbetet startade 1972 och skolan stod färdig första halvåret 1976 vilket var över ett år tidigare än beräknat, men arbetet blev också mycket dyrare än beräknat. 1972 gick 105 elever på skolan i tre nivåer. Antalet elever ökade sedan succesivt varje år. 977 gick 600 elever på skolan vilket var full kapacitet. Klåstorleken uppgick till 30-40 elever i årskurserna 1-5. Halva elevantalet bestod av internatelever, varav 154 var pojkar och 144 flickor. Dessutom gick 100 brigadlärningar på skolan. 1975 togs skolan över av den botswanska staten.

SEKTORSTÖD, PRIMÄR- OCH SEKUNDÄRSKOLOR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 42.8	1973/74-ff	216,7	355,2	*	Undervisning

Resultat:

Det svenska biståndet till Botswanas utbildningssektor har gått till en rad olika delinsatser: A) 1600 klassrum (c:a 90% av alla klassrum som byggts) har byggts med svenska medel för primärskolan. Lärarbostäder, möbler, utrustning, toaletter och lagerrum har finansierats av SIDA, bland annat 488 lärarbostäder och 3200 toaletter under 1974-80. Det Svenska biståndet har haft en avgörande betydelse för primärskolans utbyggnad totalt sett genom att man minskat olikheterna och ökat jämlikheten inom utbildningen. 1983 gick 86% av alla barn i skolåldern i primärskolan jämfört med 53% 1971. Sverige har finansierat 2/3 av primärskoleutbyggnaden. B) 7-8 sekundärskolor för vardera 500 elever har byggts i Världsbankens regi, där SIDA stått för (35%) av kostnaderna. Antalet elever i sekundärskolan har nära nog fördubblats mellan 1973 och 1980. 60% pojkar och 40% flickor går ut från de avslutande årskurserna. Projektet har lett till att flera barn kan gå i sekundärskola och till att undervisningsstandarden höjts. 12 svenska volontärer har mellan 1973 och 1980 rekryterats av SIDA och arbetat som lärare i praktiska ämnen. C) Ett alfabetiseringsprogram som totalt har nått ut till 50 000 människor. Även om de uppsatta målen inte har nåtts då de var för optimistiska och realistiska har projektet fungerat tillfredsställande. D) Utbyggnad av biblioteksfilialer som förut var ett eget projekt stöds också inom sektorstödet. 5 filialer färdigställdes 1982/83 (se separat projekt ovan). Ytterligare tre bibliotek började byggas under 1984. De kommer att få en enklare utformning än tidigare. E) Tredjelandsstipendieringen har också fått fortsatt stöd under sektorstödet. 242 studenter studerade 1984 utomlands, de flesta inom tekniska yrken. Ett ökande antal studenter placeras nu trots de höga kostnaderna i England och USA, då det varit svårt att finna platser inom Afrika. Totalt har 500 stipendiater avslutat studier utomlands. Sverige har finansierat c:a hälften av dessa stipendiater (se separat projekt). F) Ett skolmöbelprogram för stöd av lokal tillverkning. Projektet är dock försenat. Möbler har också köpts in av SIDA.) Läromedelsenheten TAPU inom avdelningen för läroplansutveckling vid undervisningsministeriet har stötts sedan 1982/83. TAPU producerar bl a läromedel på setswana. 1982 ordnade man 16 veckokurser för totalt 667 lärare i produktion, underhåll och användning av läromedel. Dupliceringsapparater, radioapparater, kassetbandspelare m m har distribuerats. Sammanfattningsvis har biståndet bidragit till stora öknningar i antalet elever, men det har haft mindre betydelse för undervisningens kvalitet, något som numer satsas alltmer på i stödet. Jämlikheten har ökat och ett stort antal barn och vuxna har kunnat skaffa sig utbildning som de annars inte kunnat få.

* Under åren 1974 - 80 svarade Sverige för >1/3 av Botswanas utbildningsbudget.

SEKUNDÄRSKOLA, SHASHE RIVER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 42.8	1968/69-72/73*	1,0	3,5	30%	Undervisning

Resultat:

Skolan byggdes av brigaderna inom ramen för ett unikt experiment som startades av Patrik von Rensburg. Dessa skolor avsågs vara självförsörjande genom intäkter från ungdomsbrigadernas egen produktion som bedrevs parallellt med den teoretiska undervisningen. Vidare betonades Botswanas utvecklingsstrategi och utvecklingsmål starkt i all undervisning i dessa skolor. Undervisningen vid Shashe river var delvis yrkesinriktad med flera praktiska inslag. 1975 togs skolan över av den botswanska staten och brigaderna tvingades flytta. 1978 började skolan närma sig den planerade maxkapaciteten. 800 elever, varav 500 internater gick då på skolan. 33 lärare arbetade på skolan - 1,5 lärare per klass på 35-40 elever. Skolan var mycket sliten 1978 och renoveringar genomfördes.

* Insatsen ingår numera under sektorstöd, primär- och sekundärskolor.

TREDJELANDSSTIPENDIERING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 42.8	1972/73-81/82*	13,3	23,0	50%	Undervisning

Resultat:

Omkring 200 studenter årligen har skickats utomlands för högre studier i ett 30-tal ämnen, bland annat medicin och ingenjörsutbildning. Det svenska biståndet har haft en avgörande betydelse för att Botswana ska kunna minska beroendet av utländsk personal inom förvaltningar och näringsliv. Studenterna har återvänt och har praktiskt taget utan undantag fått arbete i förvaltningen. (Se vidare under sektorstödet)

* Insatsen ingår numera under Sektorstöd, primär- och sekundärskolor.

BIBLIOTEKSFILIALER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 42.8	1972/73-81/82*	3,9	8,6	100%	Undervisning

Resultat:

15 landsbygdsbibliotek och 1 riksarkiv har byggts av projektet fram till 1982/83 (OBS, utbetalningen för 1982/83 redovisas under sektorstödet, se nedan). 10 av dessa filialer byggdes under 1970-talet, medans 5 färdigställdes 1982/83. De 5 sistnämnda biblioteksfilialerna betjänar en befolkning på 200 000. 50 primärskolor av 502 är nu med i boklädeprogrammet och en utbyggnad av programmet pågår. Biblioteken används under eftermiddagarna som studielokaler av barn och ungdomar. De viktigaste målen för biblioteksfilialerna är att förbättra livskvaliteten på landsbygden, att ge möjlighet för varje individ att delta i utvecklingen av Botswana genom att ge tillgång till information, kunskap och ideer, att förbättra den sociala infrastrukturen genom att tillhandahålla böcker och annat informationsmaterial.

* Insatsen ingår numera under Sektorstöd, primär- och sekundärskolor

YRKESUTBILDNINGSCENTRUM, ILO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 42.8	1971/72-76/77	6,2	18,3	*	Undervisning

Resultat:

Centret byggdes upp under 1973 som planerat. Byggnaderna ansågs välplanerade och funktionella. Skolan kan ta emot 240 internatelever och 60 dagstudenter. 26 lärarbostäder har byggts. På grund av bristen på kvalificerade lärare har flera av de planerade kurserna inte kunnat starta och nybyggda och välutrustade lokaler har stått tomma i månader, i vissa fall år. Den elektriska verkstaden och målar- och dekorationsverkstäderna är de enda utbildningarna som fungerar bra och effektivt. Ovanstående problem reducerar antalet under utbildning till c:a 200 elever per år. Projektet genomfördes tillsammans med ILO.

* Sverige är största biståndsgivare.

PERSONALBISTÅND, UNDERVISNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
	1972/73-76/77	3,8	8,9	Undervisning

KOOPERATIVT INSTITUT ILO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 52	1970/71-71/72	1,2	4,1	100	Lantbruk

Resultat:

Uppbyggnad av lokaler för den kooperativa rörelsen med kontor och föreläsningssal. Organisering och genomförande av kurser. Koordinering av verksamheten. Den kooperativa rörelsen har spelat en viktig roll i utvecklingen av jordbruksproduktionen och genom att erbjuda service i samband med köp och försäljning. 1970 fanns det c:a 60 kooperativa marknads- och konsumentföreningar. 1975 hade denna siffra stigit till c:a 100. Projektet genomfördes tillsammans med ILO.

BOSKAPSPROJEKT IDA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 52.2	1973/74-80/81	6,9	16,2	50%	Lantbruk

Resultat:

Projektet har inte uppfyllt något av de uppställda målen. Av 30 planerade boskapsuppfödningsskolor uppfördes 23. Av 24 planerade fårfarmer färdigställdes endast 11 stycken. Av 10 planerade gödnings- och marknadsfaciliteter materialiserades endast 5. Av 5 planerade "track routes" byggdes 2. Av 5 tekniska studier genomfördes 3, men inte av projektpengar. Projektet gynnade framförallt de rika och mera progressiva boskaps- och fåruppfödarna, till nackdel för de fattigare uppfödarna som inte fick några fördelar genom verksamheten. Även om det är svårt att mäta om projektet stimulerade exporten av boskap och skinn är det tveksamt om dessa eventuella förtjänster kompenserar för projektets ekonomiska, ekologiska och sociala kostnader.

BYUTVECKLING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 52.3	1975/76-82/83	4,0	6,1	-	Lantbruk

Resultat:

Projektet tillkom som komplement till boskapsprojektet (se ovan). Syftet var att förbättra levnadsbetingelserna för i första hand den boskapslösa delen av befolkningen i de områden som berördes av att boskapsrancher byggdes upp. Programmet har varit en framgångsrikt avseenden och misslyckat i andra. Till det positiva hör uppbyggnaden av ett administrativt centra i en av de 10 byarna som gjort att området kunnat närmas till centralförvaltningen och att det kommit med i utvecklingsansträngningarna - området var förr en ren ödebygd. Till det negativa hör att man inte lyckats så bra med att skapa grupprancher och att skapa alternativ sysselsättning. Fr o m 1980 samordnas projektet med distriktsstödet (se nedan).

DISTRIKTSUTVECKLING / Förvaltning

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 52.4	1979/80-ff	72,2	89,2	100	Lantbruk

Resultat:

Erfarenheterna från den första fasen 1979/80-82/83 är goda. Insatsen stöder de nio landsbygds kommunerna i Botswana och anknäver till andra svenska insatser för landsbygds utveckling, nämligen till primärundervisning, vattenförsörjning och delvis till småindustriutveckling. Hittills har landsbygds utveckling huvudsakligen främjats genom utbyggnad av social infrastruktur (Sverige och Norge bidrog med mest). Den andra fasen, from 1983/84, lägger tyngdpunkten på utbildnings- och personalfunktioner. Projektet består av en rad olika komponenter: A) Utbildning av förvaltningspersonal i distrikten. Tom 1984 har 40% av distriktspersonalen gått kurser inom ett 10-tal yrken. B) Projekt för glesbygdsinvånare. C:a 5 500 särskilt eftersatta invånare har nåtts i form av övernattningsbostäder för barn, vattenanläggningar och produktionsinriktade projekt. C) Projekt för arbetsintensiva metoder. Sysselsättning har skapats för ungefär 3000 fattiga människor, varav det stora flertalet kvinnor, genom projekt för landsbygdsutv. Ungefär 200 000 arbetsdagar har skapats i torkdrabbade områden och c:a 110 000 arbetsdagar på annat håll genom 13 vägprojekt, 6 landningsbanor, 5 brandgator och 8 övriga proj. D) Underhåll av vattenanläggningar. Tretton enheter för underhåll har skapats i nio distrikt. Längre driftstopp har därigenom kunnat undvikas. Delinsatsen har otvivelaktigt bidragit till att säkra vattenförsörjningen i ungefär 200 byar av totalt 354. E) 140 särskilda mindre projekt, bl a marknadsplatser, dammar, inhängnader, elledningar, fordon etc har genomförts. F) I syfte att höja arbetsprestationerna hos distriktspersonalen har 25 kontorslokaler och 157 personalbostäder färdigställts. Ovanstående resultat har uppnåtts t om 1982/83 om inget annat anges.

PERSONALBISTÅND, VATTEN, BYAR OCH LANDSBYGD					
<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>	
-	1972/73-76/77	6,7	17,6	Lantbruk	
PERSONAL, LANTBRUK					
<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>	
-	1974/75-75/76	0,8	2,0	Lantbruk	
PERSONALBISTÅND, MULTISEKTOR					
<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 62	1972/73-ff	99,2	143,9	100%	Förvaltn. mm
<u>Resultat:</u>					
Från 1972 till slutet av 1983 har 127 kontraktsanställda arbetat i Botswana. Under åren 1972-83 arbetade 48 fredskårister i landet, främst inom undervisningssektorn. Under 1983 betalades löneförstärkning med biståndsmedel till 30 lokalt anställda icke-botswaner. Av dessa hade 14 personer tillträtt tjänster som följd av ett försök, med SIDA-assisterad rekrytering i Sverige, som visat sig önskvärd av Botswana och ekonomiskt fördelaktigare än SIDA-kontrakt. 1984/85 var i genomsnitt 36 personer kontraktsanställda av SIDA. Man gav också löneförstärkning till 25 personer varav 16 svenskar som är anställda av den botswanska staten. Syftet med projektet är att stärka den botswanska förvaltningen och administrationen samt att minska det politiska och ekonomiska beroendet av Sydafrika. Erfarenheterna är goda. De flesta kontrakt har blivit förlängda och varat i 3-4 år och ibland ännu längre. Inom projektet finansieras även en fond för stöd till vidareutbildning av botswaner, för att påskynda och underlätta nationaliseringen av sådana tjänster som för närvarande innehas av utländska experter.					
KONSULTFOND					
<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 BOT 62.1	1982/83-ff	3,3	3,4	100%	Förvaltn mm
<u>Resultat:</u>					
Fyramindre insatser har finansierats: 1) En studie av minimejerier av Alfa-Laval. 2) Kooperativ finansiering av Svenska Sparbanken. 3) Testpumpning av borrhål av VIAK AB. 4) Trafiksäkerhetsstudie. Erfarenheterna är positiva trots att fonden pga medelsbrist inte kunnat erhålla de resurser som avsågs när den inrättades. De finansierade insatserna har varit angelägna och genomförts väl.					
UPPFÖLJNING AV NATIONALRÄKENSKAPERNA					
<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>	
-	1972/73	0,02	0,08	Övrigt	

EGEN REKRYTERING AV UTLÄNDSK PERSONAL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 CAP 62.1	1980/81-ff	10,3	14,0	100%	Förvaltn mm

Resultat:

Genom detta program har personal-och konsultstudier finansierats. Utländsk personal har bidragit till att stärka förvaltningens kapacitet både tekniskt och ekonomiskt. Studierna har förbättrat Cap Verdes beslutsunderlag och lett till mer väldefinierade projekt vilket ökat finansieringsmöjligheterna och effektiviteten i planeringen. Konsultfundsmedlen har en positiv inverkan på Cap Verdes tillväxt genom att man på ett relativt byråkratiskt sätt kan upphandla tjänster inom områden där man saknar kompetens. Därmed kan Cap Verdes egna resurser utnyttjas bättre. Investeringarna ökar pga valutainflödet. Medlen har bl a utnyttjas för planering i syfte att återuppta brytning av pozolan, för ingenjörstjänster i samband med byggprojekt, tjänster för förbättring av redovisningssystemet och tjänster för modernisering av det statliga tryckeriet. Dessutom utförs studier av tänkbara industrisatsningar. En mekanisk verkstad, ett gjuteri, en fiskkonserverfabrik är aktuella projekt i detta sammanhang.

FORDONSVERKSTAD, KONSULTER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 CAP 62.1	1981/82-ff	6,2	6,7	100%	Förvaltn mm

Resultat:

Under denna post har tekniskt bistånd, förstudier och utbildning i samband med uppförandet av en fordonsverkstad i Praia finansierats. Utrustning och byggnadsmaterial till verkstaden finansierades under importstödet (se nedan). Största delen av färdigställandet skedde under 1983 och verkstaden invigdes i juli 1984. Till verkstaden hör en regummeringsanläggning med kapacitet att regummera 20 däck per dag. Samtliga installationer godkändes vid slutbesiktningen. Cap Verdiska fordonsmekaniker som ska arbeta i verkstaden har utbildats. Läs mer om verkstaden under Importstöd, bundet - verkstad.

IMPORTSTÖD , BUNDET - VERKSTAD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 CAP 72.1	1982/83-83/84	7,0	8,0	100%	Importstöd

Resultat:

Syftet med projektet var att skapa inhemsk kapacitet för underhåll och reparationer av tunga fordon, framförallt Volvolastbilar som under årens lopp importerats via det bundna svenska importstödet. Projektet har finansierats genom importstödet och konsultfonden (se ovan). En lokal firma har stått för uppförandet av själva byggnaden, varvid byggnadsmaterialet finansierats via svenskt obundet importstöd. Problem uppstod då ett kortsiktigt företagsekonomiskt tänkande (SONACOR) stod mot ett samhällsekonomiskt (SWEDEC). SONACOR står för genomförandet vilket har medfört att endast personvagnar repareras och ej tunga lastbilar (ofta i statlig verksamhet) som var planerat. Då företagsekonomiska tankar råder har lackningen blivit en stor del av reparationsverksamheten vilket endast gynnar penningstarka intressen. Regummeringsenheten har ej fungerat tillfredsställande. Projektförmen är förenad med problem. En bättre uppföljning skulle behövas.

IMPORTSTÖD, BUNDET OCH OBUNDET *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 CAP 72.1	1976/77-ff	241,0 *	324,6*	100%	Importstöd

Resultat:

Stödet har två egenskaper; det hjälper till att häva landets externa ekonomiska obalans och det tjänar som budgetstöd i statsbudgeten. Från 1981 sköter Cap Verde själv importen via ett konto i en svensk affärsbank och i enlighet med en upphandlingsplan på förhand klarerad med SIDA. Man har kunnat undersöka användningen av levererat material. Resultaten visar att inköpta varor har använts på ett relevant sätt. I ett andra led har biståndet använts till finansiering av arbetsintensiva utvecklingsarbeten på landsbygden, främst vägbyggen och erosionsbekämpning på den viktiga jordbruksöen Santo Antao. Stora delar av det obundna importstödet används för upphandling i Sverige. Med syfte att möjliggöra import av varor och tjänster för att gynna den sociala och ekonomiska utvecklingen har stödet använts till följande:

- 1976/77 Cement, byggnadsutrustning, bilar, tryckeriutrustning och från Sverige fordon.
- 1977-78 Byggnadsmaterial, utrustning för fiskeprogram och andra program och från Sverige trä.
- 1979-80 Utrustning och maskiner för erosionshämmande arbeten och vägbyggen, utrustning för fjäderfäuppfödning, byggnadsmaterial, medicin och från Sverige fordon, reservdelar och papper.
- 1981 Obundet: reservdelar för byggmaterial, utrustning för tryckeri, belysning till flygplats, reservdelar till elverk, utrustning för mineralbrytning, läroböcker, cement, armeringsjärn, byggnadsmaterial, bensin, dieselolja, medicin.
Bundet: trä, rapsolja, sprängämnen, lastbilar, kompressorer, vägmaskiner, byggnadsutrustning, medicin, sjukhusutrustning.
- 1982-84 Obundet: majs, socker, cement, armeringsjärn, annat byggnadsmaterial, drivmedel, mediciner, sjukhusmaterial, tryckeriutrustning, trä, svensk matolja.
Bundet: Matolja, trä, lastbilar, bussar, sjukhus- byggnads- och elektrisk utrustning, papper, sprängämnen, kompressorer, dumpers.

* Här ingår Importstöd 76/77 (9,9Mkr resp 20,6Mkr), Importstöd, bundet (73,8Mkr resp 92,1Mkr) och Importstöd, obundet (157,3Mkr resp 211,9Mkr). (löpande respektive fasta priser inom parenteserna)

FAMILJEPLANERING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 12	1970/71-73/74	0,4	1,2	Hälsovård

STÖD TILL MEDICINSK FAKULTET FMPD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 22.1	1964/65-76/77	10,8	39,3	-	Hälsovård

Resultat:

Projektet gick ut på att inom den medicinska fakultetens pediatrika avdelning ge tillgång till utbildning och forskning i pediatrik samt att svara för kurativ och preventiv barnhälsovård. 1966 byggdes barnkliniken ESPC ut (se projekt ovan) och fungerade därefter som pediatrisk avdelning vid Haile Selassie I universitetets medicinska fakultet. Tack vare det svenska stödet har kliniken haft ett betydande försprång i fråga om utbildning, kurser, personal och lokaler framför de andra klinikerna. ESPC/FMPD är sannolikt den mest välskötta institutionen inom den medicinska fakulteten. Kanske är den snarast en aning väl avancerad i förhållande till Etiopiens utvecklingsnivå. Utbildning av alla typer av hälsoarbetare i pediatrik har varit den viktigaste funktionen hos ESPC/FMPD. De färdiga sjuksköterskorna och läkarna har alla fått arbete. Relevant forskning har också utförts. Den kurativa verksamheten omfattar ett sjukhus med 70 bäddar och en poliklinik med ca 100 000 patienter per år. Ett antal svenska läkare har arbetat inom projektet.

PEDIATRISK KLINIK ESPC

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 22.1 (22.2)	1057/58-66/67*	5,1	25,0	-	Hälsovård

Resultat:

Detta projekt var ett av Sveriges första biståndsprojekt. Ett barnsjukhus byggdes upp och drevs med hjälp av svenska pengar. Sjukhuset hade då 45 vårdplatser och en stor poliklinik, alltså både öppen och sluten vård. Årligen mottog man omkring 1200 patienter i sluten vård och ca 80 000 patienter i öppen vården. 1962 fanns det tolv mobila barnvårdscentraler och ett pediatriskt team som upprättats genom projektet. Centralerna uppfördes på skolgårdar. Det pediatriska teamet nådde 700 mödrar med information och undersöker 100 barn dagligen. En hälsoupplysningsavdelning upprättades 1963 som producerade undervisningsmaterial om förebyggande hälsovård. Man undervisade också blivande läkare, sjuksköterskor och annan hälsovårdspersonal i Addis Abeba med omgivningar. Organiserad slutenvård för barn inleddes med ESPC, som sedermera blev ett föredöme för annan pediatrik i landet. Organiserad barn- och mödravård blev också möjligt för första gången. *Projektet ingick sedermera under "stöd till medicinsk fak" se ned.

HÅLSCENTRALER HCP

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 22.3	1962/63-75/76	13,6	47,2	*	Hälsovård

Resultat:

Projektet syftade främst till att förbättra hälsovår sinstitutionerna och därmed hälsovården i provinserna Illubabor, Wollwga och Arussi. Illubabor och Wollwga omfattar 125 000km² och befolkningen var 1970 2 000 000 människor. 6 hälsocentraler, 25 hälsostationer och en sjuksköteskole byggdes upp genom projektet. Många tekniska och administrativa problem uppkom. Byggnadsprogrammet tog längre tid än planerat pga besvärliga kommunikationer och att planering, övervakning och uppföljning brast. Brister i fråga om utnyttjande och underhåll av levererad utrustning samt svårigheter att få tag i kompetent personal förekom också. Genom projektet försågs Wollega och Illobabor med var sin provinsläkare. Lömekostnader för viss etiopisk personal betalades. Utbildning av sjukvårdspersonal och medel till seminarier, påbyggnadskurser och stipendier finansierades. Ett nätverk av radiostationer byggdes upp. Åtgärder för att lösa vatten- avlopp- och renhållningsfrågor vidtogs. Undervisningsmaterial och lab utrustning köptes.

INSTITUTET FÖR NÄRINGSFRÅGOR ENI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 22.5	1960/61-81/82	32,8	104,2	90%*	Hälsovård

Resultat:

Uppbyggnad av ett etiopiskt näringsinstitut. Länge starkt forskningsdominerat, och svenskdominerat. Nu etiopianiserat och utnyttjas alltmer av olika myndigheter som sakkunniga och för produktion av informations- och utbildningsmaterial. Huvudproblemet var att ENI aldrig fick en väldefinierad rull i den etiopiska administrationen och därmed svårighet att fullfölja långsiktiga målsättningar. Fr o m 1967 producerades tilläggskost (Faffa plus kommersiella produkter). Mellan 1972 och 1976 producerades ca 4600 ton Faffa och ca 2400 ton kommersiella produkter. ENI utförde trots en rad problem en mängd viktiga saker: forskning och kartläggning av nutritionsproblemet, hjälp vid katastrofsituationer, utvecklandet av spädbarnskost osv. Projektet ansågs som ett "problembarn" under genomförandefasen medans man i Etiopien idag, flera år efter SIDA lämnat, prisar insatsen som ett lyckat projekt och vill öppna ett till likadant institut.

* under åren 1960-71, sedan togs projektet gradvis över av Etiopiens regering.

LANDSBYGDSHÄLSOVÅRD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 22.6	1975/76-81/82	12,5	23,1	50%	Hälsovård

Resultat:

Projektet har gett stöd åt det nationella programmet för utbyggnad av landsbygds- hälsovården. Den statliga byggnadsmyndigheten (RPA) BCA har inte haft tillräcklig kapacitet att på ett effektivt sätt administrera byggandet. Endast 20-30% av det som var planerat byggdes fram till 1979. Sedan dess har hälsostationerna uppförts i samarbete med hälsoministeriet och den regionala administrationen vilket medfört att utbyggnadsgraden stigit till 90%. Utbyggnaden av hälsocentraler fortsatte i BCA's regi och utbyggnadsgraden förblev mycket låg. Mellan åren 1975/76 och 79/80 byggdes ca 290 hälsostationer (1 HS serverar ca 10 000 pers), 11 hälsocentraler (1 HC serverar ca 50 000 pers), 4 regionkontor och 3 skolor för hälsocentraler. Målet var en årlig produktion av 100 hälsostationer och 10 hälsocentraler. Under 1980/81 ändrades inriktningen på det svenska biståndet från koncentration till byggsektorn mot större vikt vid utbildning och barn och mödravård. Fördelningen av stödet var ca 50-50%. Ett problem har varit att få tag i kvalificeradpersonal till hälsostationerna. Tre svenska läkare arbetade i projektet som läkare och lärare i pediatrik, barnkirurgi och kirurgi (dessa finansierades eventuellt under "Personnel hälsa").

INFORMATIONSCENTRAL DAA/EWS

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 22.7	1976/77	1,0	2,2	Hälsovård

BEVAKNING AV LIVSMEDELSSITUATIONEN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 22.7	1974/75	0,4	1,0	Hälsovård

TILLÄGGSKOST SFP

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 22.8	1976/77-82/83*	13,7	25,1	-	Hälsovård

Resultat:

1976/77 övertog SFP de gamla fabrikslokalerna från ENI och produktionen fortsatte i stort sett som tidigare (se ENI ovan). Till följd av ökad efterfrågan steg produktionen och försäljningen kraftigt. En ny fabrik började byggas och togs i bruk 1979. Denna fabrik har behäftad med en rad tekniska brister (underdimensionerad, dåligt planerade prod.linjer, bristfälligt fungerande maskiner) och säkerhetsrisker ur brandsynpunkt. Produktionen har dock pågått hela tiden och 1981 nådde den med kontinuerlig drift i tre skift en nivå nära den maximala kapaciteten, med i stort sett god kvalitet på produkterna. Mellan åren 1976/77 och 81/82 producerades ca 36 000 ton tilläggskost (45% Faffa och 55% Dube duket=berikat vetemjöl.) Stora delar av produktionen har gått till katastrofhjälp. Ungefär 85% av Faffa prod och 30% av Dube duket prod har delats ut i katastrofområden och räddat många från svält. UNICEF har slutat köpa amerikansk barnmat och köper nu Faffa istället. Det största problemet är svårigheten att nå de fattigaste utan köpkraft. 1977 arbetade 100 personer på fabriken

* Projektet fortsätter under "Barnmat Faffa" nedan.

BARNMATSPABRIK FAFFA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 22.8	1983/84-ff	8,7	9,1	80%	Hälsovård

Resultat:

Under 1984-95 har Faffa-fabriken byggts om och fått ny utrustning. Syftet med ombyggnaden var att säkerställa hygien och kontinuitet vid tillverkningen av barnmat och andra pulverformiga livsmedel. Ombyggnaden i stort anses lyckad av alla parter. Efter ombyggnaden har fabriken en kapacitet på ungefär 22 000 ton/år (enligt planeringen minst 16000ton/år), när den är igång dygnet runt i 6000tim per år. Just nu producerar fabriken vid kapacitetstaket. I princip all försäljning går till katastrofhjälp. Under jan-feb 1985 såldes 912 ton Faffa och 1019 ton Dube duket till olika hjälporganisationer, exempelvis UNICEF och Röda korset. Efterfrågan är mycket stor vilket medfört att det fria marknadspriset är mycket högre än det officiella. Vinsten under 1983-84 uppgick till ca 2 400 000 Birr (löpande priser).

PRIMÄRHÄLSOVÅRD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 22.9-14	1981/82-ff	15,6	17,5	-	Hälsovård

Resultat:

Under denna projektrubrik har flera delinsatser stötts. Stöd har getts till utbildningscentret i Jimma, som planerar för 2000 elever i olika kategorier, i form av byggandet av klassrum och sovavdelningar vid tre hälsocentraler på den omgivande landsbygden samt till undervisningsmaterial. Man har också finansierat 85% av investeringskostnaderna till en hälsoassistentskola i Harar som började byggas 1984/85. Skolan planeras ta emot 100 elever varje år. Tonvikten läggs på utbildningens kvalitet. Två månaders lärarkurser för sammanlagt 30 lärare har hållits. Två föreläsare till läkarutbildningen har finansierats. ENI har fått stöd i form av hjälp vid uppbyggnaden av institutionens planerings och utvärderingskapacitet samt stöd till ENI's direkta engagemang i andra myndigheters nutritionsarbete. Stöd till hälsoministeriets byggnadsavdelning genom tekniker. 2-3 kontraktsanställda läkare/lärare har arbetat inom projektet/ utbildningskoordinator. Svensk personal för undervisning på Jimma har också finansierats.

PERSONAL, HÄLSO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1966/67-82/83	11,6	35,4	Hälsovård

NUTRITION

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1984/85	-0,1	-0,1	Hälsovård

VATTENFÖRSÖRJNING ASELLA STAD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 32.1	1967/68-71/72	0,8	2,9	Industri

EXPORTFRÄMJANDE ITC

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 32.2	1973/74-76/77	0,5	1,2	Industri

TELEKOMMUNIKATIONER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 32.3	1969/70-79/80	23,5	66,6	15%	Industri

Resultat:

Denna insats består av en kredit som samfinansierades med IBRD Världsbanken. Krediten uppgick till 23,5 milj kr (löpande pris) till förfogande på 25 år med 10 års amorteringsfrihet och 2% i ränta. Målet var att fördubbla antalet telefoner, som 1969/70 uppgick till 34 500 eller 1,5 telefon per 1000 invånare. Fem år efter projektstart hade antalet telefoner nästan fördubblats. Växelkapaciteten har byggts ut väsentligt. Telex och telegraufförbindelserna har förbättrats. Telexapparater har köpts in. Utbyggnaden skedde i takt med planen. Redovisningen för 1974 är mycket bristfällig. Detta kan bero på att projektet är kreditfinansierat och på inbördeskriget.

VÄGAR IDA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 32.4	1968/69-75/76	30,0	102,2	15%	Industri

Resultat:

Genom projektet har som planerat två vägar byggts. Den ena mellan Bedelle och Metu är 116,12 kilometer lång och har 39 broar. Den blev klar i januari 1973, ett år tidigare än beräknat. Den andra vägen går mellan Awash och Tendaho och är 300 kilometer lång och har 24 broar. Vägen var färdigbyggd i april 1974, vilket var något senare än beräknat.

PERSONAL, VÄGAR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 32.5	1975/76	0,5	1,1	Industri

VÄGBYGGNAD RCP

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad i</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 32.5	1971/72-77/78	1,8	4,6	50%	Industri

Resultat:

Genom projektet byggdes två torrvädersvägar (grusvägar som i torrt väder tar lastbilar men under regntiden endast kan bära små enkla fordon). Den första vägen byggdes mellan Bakko och Jere, en sträcka på 11 km. Vägen blev klar 1973, ett år försenat. Den andra sträckan som byggdes går mellan Jere och Shambo och är 51,5 km lång. Vägen blev färdig 1978, 2 år försenat. Projektet finansierades gemensamt av Sverige och lokalbefolkningen, där de rika fick betala en större andel. Insatsen har därmed bidragit till omfördelning av resurse från rika till fattiga. Vägarna byggdes utan maskiner och man utvecklade metoder och underlag för arbetsintensiv landsbygdsvägsproduktion. Hela projektet sysselsatte i genomsnitt mellan 160 och 260 personer som fick en daglön som låg 50-100% över vanlig etiopisk arbetarlön. Vägen har lett till ökad kommersiell aktivitet och den har gett folket i dessa byar möjlighet att på ett billigare sätt transportera varor och tjänster till varandra och till resten av landet. 1978 hade Bakko-jere vägen inte underhållits och var i det närmaste sönderkörd.

BYGGNADSMATERIAL, FÖRSÖKSFABRIK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad i</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 32.6	1975/76-84/85	5,0*	8,7*	55%	Industri

Resultat:

En försöksanläggning för ett nytt mer ekonomiskt byggnadsmaterial har uppförts och experimentet har varit lyckat. Man har med framgång utvecklat ett byggnadsmaterial baserat på inhemsk pimpsten som ska kunna ersätta cement och liknande, och dessutom kan tillverkas till mycket lägre kostnad. Sedan december 1979 har maskinerna provats med det material som ingår i processen och provkroppar av försöksprodukter har framställts. Fabriken har nu byggts om för kommersiell produktion och ska fr o m 1985 kunna producera 20 000 m byggnadsblock per år. Produktionen väntas bli kommersiellt lönsam och verksamheten löper bra.

* Finansieringen av anläggningen sker nu utanför landramen.

VATTENFÖRSÖRJNING, LANDSBYGDEN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 32.7	1975/76-ff	56,0	80,6	60%*	Industri

Resultat:

Projektets huvudsyfte är att bygga ut vattenförsörjningen på landsbygden i en del av Hararghe-regionen. Programmet hade stora problem fram till 1981. Därefter har verksamheten fungerat tillfredsställande. T o m 1984 har 280 000 människor fått tillgång till rent vatten. Antalet konsumenter förväntas fortsättningsvis öka med 80-100 000 årligen. Insatsen syftar till att ta fram etiopiska system som är enkla och billiga att driva och underhålla snarare än djupborrade diseldrivna enheter. Utbyggnaden följer produktionsmålen. Under 1983 byggdes: 10 djupborrade brunnar, 10 distributionssystem, förbättringar av 5 naturliga källor, 50 handgrävda brunnar, 2 sanddammar. 140 etiopiska vatteningenjörer har utbildats i Indien. Utbildningen är 4-årig. Tyvärr har några av de färdiga ingenjörerna valt att stanna utomlands. Omorganisationen av den centrala vattenmyndigheten håller på att slutföras planerligt av den amerikanska firman PAS. Positiva resultat har bl a nåtts inom uppföljning och redovisning. * Gäller åren 1980/81-82/83.

Skolbyggnader
 (SKOLBYGGNADER ESBU OCH RPA)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
(1 ETI 32)	1965/66-ff	263,4	538,3	100%	Undervisning

Resultat:

Samarbetet inom undervisningssektorn var problemfyllt under 70- talet, men fungerar nu bra sedan många år. Genom projektet har över 5000 primärskolor - i huvudsak på landsbygden - delfinansierats av SIDA. Detta motsvarar ca 75% av Etiopiens primärskolor. Undervisningsministeriets förmåga att genomföra programmet är god och byggverksamheten går bra. Sedan revolutionen 1974 har antalet barn i primärskolan mer än tredubblats och uppgår nu till ca 2 miljoner. Idag går ändå endast en tredjedel av landets sju- till tolvåringar i skolan. Under de senaste åren tycks dessutom en viss "skolmättnad" ha inträtt på landsbygden - färre nya elever anmäls till första klass och endast 35% går vidare från första till andra klass. Den snabba utbyggnaden har lett till att flera kvalitativa aspekter på undervisningen blivit lidande. Antalet elever per lärare har ökat från 46 till 60 och antalet okvalificerade lärare är hög. Detta har medfört hög bortfallsfrekvens och ökad kvarsittning. Insatser för att förbättra kvaliteten har vidtagits. Exempelvis ökad lärarutbildning, nya läroplaner, utveckling av läromedel. SIDA har under detta projekt också gett stöd till den ickeformella utbildningen och vuxenutbildningen genom uppbyggnaden av 52 "Community skill training centres". Läromedelsproduktionen har fått stöd genom inköp av tryckeriutrustningar och leveranser av skolboks-papper (se 1 ETI 42.6 nedan). Under den nuvarande treårsperioden delfinansierar Sverige ca 1000 primärskolebyggnader, skolboks-papper och tryckeriutrustning, personalbistånd, konsulttjänster och stöd till vidareutbildning av primärskolelärare. Det svenska stödet används i hög grad för lokala kostnader. Det har haft en stor betydelse för primärskolans utveckling. Enligt stadsbudgeten för 1983/84 avsätts 160 miljoner birr för primärskolan, varav drygt 11 miljoner för kapitalkostnader. Härav svarade Sverige för ca 7 miljoner birr eller drygt 60%.

* Häri ingår "Skolbyggnader ESBU", "Skolbyggnader RPA(ESBU)", "Allmän undervisn".

BYGGNADSTEKNISKT INSTITUT DTSC

(ursprungligen ESIBT)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 42.1	1954/55-73/74*	28,8	127,5	75%	Undervisning

Resultat:

Projektet var det första i den svenska statens regi. Genom projektet har 246 byggnadsingenjörer av olika slag utbildats mellan 1959 och 1973. Av dessa gick 103 4-årig utbildning och 143 3-årig. Kostnaden per student och år var ca 6-8000 kr. 17 studenter per år gick i snitt på skolan - kapaciteten var 25-26 studenter. Omkring 30% av de som påbörjat utbildningen har avbrutit studierna. Samtliga utexaminerade har fått arbete inom privata företag (30%) eller offentlig förvaltning (70%). 150 personer har gått 9 veckors förmanskurser och 22 förmän har gått vidareutbildningskurser. 200 medlemmar av det etiopiska arbetarfacket har genomgått en ettårig kvällskurs i "building travel". Forskning och utveckling av byggnadsmaterial har utförts. Efterfrågan på provnings- forsknings- och konstruktionsaktiviteter har varit hög. Totalt har över 20 000 material och jordprover tagits, och 5400 certifikat utfärdats. Byggnadsavdelningen utfördel enligt vissa bedömare, många värdefulla projekt - konstruktion av billiga bostadshus i Addis Abeba, hälsocentraler i Wollega och Illubabor, medverkat till utformningen av den primärskoletyp som byggdes av ESBU. 33 personer har erhållit stipendier. 27 av dessa har återvänt till DTSC. Skolans verksamhet har bidragit till att antalet utbildade etiopier inom byggbranschen ökat och därmed minskat beroendet av utländsk personal. Olika biståndsprojekt har etiopianiserats. Mellan 1955 och 1969 arbetade 20-30 svensk personal i projektet. Fr o m 1970 en kraftig minskning, 1972 endast 2 personer kvar.

* Dessutom skedde en inbetalning 1984/85 på 275 000 kr.

SKOLBOKSPAPPER*

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 42.6	1968/69-82/83**	21,7	37,7	100%	Undervisning

Resultat:

Sedan slutet på sextiotalet har Sverige försett Etiopien med papper för tryckning av böcker till undervisning. Större delen av de böcker som produceras av utbildningsministeriet trycks på svenskt papper. Sedan 1976/77 har ca 10000 ton papper levererats (siffrorna innan dess är oklara). Över 20 miljoner skolböcker för primärskolan har tryckts på papper från SIDA. En mängd lärarhandledningar har också tryckts. Papperet används nu i allt större utsträckning för läsmaterial i alfabetiseringskampanjen. Från början trycktes böckerna på det officiella språket amarinja, men på senare år har man börjat producera böcker på ytterligare 7 av landets lokalspråk.

* Häri ingår "Skolbokspapper" och "Pappersgåva".

** Under åren 1972/73-75/76 gjordes inga utbetalningar.

PERSONAL, UNDERVISNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1966/67-77/78	10,8	34,3	100%	Undervisning

STÖD TILL JORDBRUKSMINISTERIET EPID *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 52	1970/71-82/83 **	113,4	210,5	30%	Lantbruk

Resultat:

Projektet syftade till att öka jordbruksproduktionen och därigenom öka inkomsterna och levnadsstandarden för landsbygdsbefolkningen. Under fas I (t o m 1976) fungerade verksamheten tillfredsställande. En rad mini-projekt(MPP) i form av gödselpaket, rådgivningsenheter och demonstrations- och observationsområden har skapats. Skördeökningen för olika gröder uppgick till 45-80%. Drygt en halv miljon bondehushåll nåddes av EPID's verksamhet, uppdelade på 55 projektområden (1975/76). 1977/78 ökade landets jordbruksproduktion med 106 000 ton dvs en besparing för landet på ca 65 MSEK(löpande priser). Problem uppkom vid övergången till fas II(1976). Finansministeriet höll in e med utbetalningarna vilket ledde till stora likvidationsproblem och inverkade negativt på relationerna mellan fältet och huvudkontoret. Sedan EPID inkorporerades i ministeriet i slutet på 70-talet har effekterna av programmet varit begränsade. MPP dras med en rad svårigheter: svagheter inom ministeriet såsom dålig ledning, brist på planering och uppföljning, priser som ej lockar bönder att producera och sälja, dyrt konstgödsel, en alltför stark satsning på kollektivjordbruk främst betingad av politiska skäl. Bildandet av kooperationsföreningar och stödet till markvärden har fungerat bättre. Man har också stött centrala funktioner inom EPID och MoA. Omkring 10 kontraktsanställda svenskar har i snitt arbetat inom projektet.

* Häre ingår projektbeteckningarna "stöd t jordbruksmin EPID" och "stöd t jordbruksmin".

** Projektet fortsätter under " Minimum package programme MPP".

MINIMUM PACKAGE PROGRAMME MPP

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 52	1982/83-ff	35,1	38,3	-	Lantbruk

Resultat:

MPP programmet håller på att avvecklas. SIDA's insatser 1983/84-84/85 har mera varit ett direkt stöd till jordbruksministeriet i form av kontorsutrustning, fordon och personal. Ett dussintal av ministeriets personal har fått högre utbildning utomlands. MPP-programmet ersätts nu med Peasant Agriculture Development Programme PADEP, som är en vidareutveckling av MPP. PADEP innebär en återgång till den regionala ansatsen för landsbygdsutveckling som påbörjades på 60-talet med CADU. Stor vikt läggs vid insatser för kvinnor på landsbygden. Beslutsprocessen vad gäller utformningen av PADEP har varit exceptionellt långsam från etiopisk sida. Programmet hade ej kommit igång våren 1984. SIDA har under detta projekt också gett stöd till programmet i Bale genom bl a bekostande av byggandet av distriktskontor.

KARTERINGSPROJEKT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 52	1983/84-ff	6,1	6,3	40%	Lantbruk

Resultat:

Projektet syftar till att producera 242 topografiska kartblad i skala 1:50 000 på en 182 600 km yta. Genomförandet går enligt planeringen. Under 1983/84 flygfotograferades 40% av projektarealen och 57 kartblad framställdes. Projektet genomförs av det etiopiska kartverket och Swedsurvey. Personal på EMA har erhållit relevant on-the-job-training. Inför nästa flygfotograferingsomgång behövs därmed mindre svensk personal. En dataenhet håller på att installeras vilket kommer leda till besparingar i utländsk valuta då man slipper att som nu skicka databeredningsarbeten utomlands.

REGIONAL LANDSBYGDsutveckling CADU/ARDU

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 52.1	1965/66-ff	162,9	359,9	60%	Lantbruk

Resultat:

Denna insats startade under beteckningen CADU i mitten av 60-talet. Syftet var, och är, att förbättra levnadsstandarden för landsbygdsbefolkningen genom ökade inkomster från en ökad jordbruksproduktion. Befolkningen skulle involveras och göras ansvarig för utvecklingsansträngningarna. Under CADU I och II koncentrerades ansträngningarna på ekonomisk utveckling och den sociala utvecklingen kom i skymundan. 10 000-tals bönder fick högre jordbruksavkastning och högre inkomster. Projektområdet, Chilalo, blev något av Etiopiens kornbod. Storbönder och jordägare insåg de ekonomiska möjligheterna och de köpte upp mark och vräkte arrendatorer för att kunna ägna sig åt modernt mekaniserat jordbruk. CADU bidrog därmed till utslagning av de fattigaste och ökade inkomstskillnaderna. Efter revolutionen 1974 och efterföljande jordreform blev läget ett annat. Bondeföreningar bildades och många fick tillbaka sin jord. Fr o m den III-dje fasen bytte projektet namn till ARDU och tyngdpunkten ändrades och den sociala utvecklingen sattes i focus i stället för den ekonomiska. De uppnådda resultaten ligger under vad som hade varit möjligt att uppnå. Brist på arbetsplanering, svag projektledning, otillräcklig budget, brist på kvalificerad personal är några av orsakerna. På flera områden har ARDU inte lyckats särskilt väl ex. hemkunskapsundervisning och mejeri. Trots detta är ARDU idag landets enda någorlunda fungerande projekt för landsbygdsutveckling. Ungefär 280 000 småbönder nås av projektet och har genom det sett sin jordbruksproduktion stiga och levnadsstandard öka. Genomsnittsinkomsten i Chilalo ligger nu dubbelt så högt som i övriga Etiopien. Avkastningen per hektar har stigit med över 50% och nästan fördubblats hos de bönder som helt följer ARDUs anvisningar. En ekonomisk kalkyl visar på en nettoökning av inkomster i projektet på ca 100 kr/år. Etiopien är inte självförsörjande på spannmål utan måste varje år importera 400-500 000 ton. Utan ARDU skulle importbehovet vara mer än dubbelt så stort. Katastrofbiståndet skulle varje år ha uppgått till nästan vad ARDU kostar totalt. Spannmålsproduktionen har ökat med 350 ton/år. Värdet av ett års produktion i projektområdet var 1983/84 ca 385 milj kr. Mer än 300 km väg har byggts. Vattenförsörjning för tusentals människor har skapats. Hundratusentals kreatur vaccinerats varje år. Utbildning har getts till tusentals bönder och jordbruksrådgivare. T o m 1983 hade 215 kooperativa föreningar startats. 1647 hektar används till utsädesproduktion. 96 fordon finns i projektet. 2100 är anställda inom ARDU, vilket anses vara för många då arbetet inte räcker till. Det mesta av ovanstående är nedtecknat tiden innan torkkatastrofen 84/85, vilken av naturliga skäl har försämrat resultatet sista året.

SKOGSPROGRAM FAWDCA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 52.2	1975/76-ff	154,6	228,0	*	Lantbruk

Resultat:

Målsättningen med denna insats är att förbättra landsbygdsbefolkningens försörjning av ved för bränsle och annat husbehovsvirke samt att minska den pågående skogs- och jordförstörelsen. Det svenska biståndet till skogssektorn måste i stort betecknas som framgångsrikt. Sverige stöder dels skogsmyndigheten centralt med ett antal experter samt ett allmänt stöd till regionala byskogsaktiviteter, dels fyra avgränsade delinsatser: 1) Skogsutbildning, där 300 studenter har utexaminerats från skogsinstitutet. Alla dessa har fått arbete inom skogsprogrammet. Varje år utexamineras 70 studenter. 5 lärare tjänstgör på institutet. 22 personer sändes 1984 utomlands på SIDA-stipendier i 2-4 år. 2) Byskogsprojekt: I mitten på sjuttio-talet återplanterades ca 7 000 ha skog per år. Nu planteras årligen 60-70 000 ha. Ändå är detta långt ifrån de ca 200 000 ha som förstörs varje år pga odling, överbetning och exploatering. Målen som ställts upp är mycket ambitiösa. 1984 skulle 145 miljoner plantor produceras och 60 000 ha skog planteras, men målen nåddes ej på grund av torka och brist på transport.

Fortsättning nästa sida.

SKOGSPROGRAM FAWDCA Fortsättning från föregående sida:

3) Träforskningscentret WUAR, där man bättre försöker utnyttja de olika träslag som finns i Etiopien. 19 nya träslag testades under 1984. 8 var lämpade för fanertillverkning, som har startat på centret med goda resultat. Etiopien är nu i stort sett självförsörjande med faner. Hösten 1983 tillverkades 30 000 m². Huvuddelen går till lokal möbeltillverkning. 4) Integrerat skogsprojekt: fem försöks och demonstrationsområden har upprättats. En viktig aktivitet är vägbyggnad. 1982/83 byggdes 200 km "året runt väg".

Det största problemet med projektet har varit de många omorganiseringarna inom skogsministeriet. Mellan 8 och 10 svenskar har arbetat inom projektet de senaste åren.

* Vid projektstarten uppgick SIDA's andel till 50%. Andelen har dock minskat kraftigt på senare år och är nu nere på ca 10%.

MARKVÅRD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 52.3	1984/85-ff	0,3	0,3	Lantbruk

HANDELSGÖDSEL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad i</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1974/75	4,3	11,1	100%	Lantbruk

Resultat:

Handelsgödsel har levererats. Inom ramen för detta arbete har uppgift om kvantiteten ej gått att finna.

STÖD TILL JORDREFORM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad i</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1975/76	3,0	7,1	-	Lantbruk

Resultat:

I samband med beslut om jordreformen i mars 1975 restes från etiopiskt håll farhågor för att jordbruksproduktionen skulle sjunka drastiskt, under och omedelbart efter jordreformens genomförande. Kontakt togs med alla biståndsgivare, vilka uppmanades att assistera den etiopiska regeringen i försök att motverka den väntade produktionsnedgången. SIDA skickade pengar till oxlån och till distribution av utsäde. Insatsen avbröts på grund av att ingen tillfredsställande rapportering erhöles från EPID, som höll i projektet.

PERSONAL, LANTBRUK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1966/67-77/78	2,8	8,3	Lantbruk

MINDRE INSATSER, LANT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1971/72-73/74	0,2	0,6	Lantbruk

KONSULT OCH PERSONALFOND *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 62+62.1	1968/69-ff	11,8	20,6	100%	Förvaltn mm

Resultat:

Syftet med denna insats är att möjliggöra sådan personalutbildning och framtagning av sådana utredningar som inte kunnat finansierats inom de traditionella samarbetssektorerna samt att stärka förvaltningen med utländska experter. Erfarenheterna är blandade. Ett omfattande program för resor och studier i centralplanering av staten för personal inom CPSC, Centrala planeringsmyndigheten, har genomförts. Men en rad ansökningar från fackdepartement har avslagits och fonden har därför använts endast obetydligt för dessa myndigheter. I slutet av sextio- och början på sjuttioalet finansierades personal inom kommunikationsministeriet och statistiska centralkontoret bl a. Från början till mitten av sjuttioalet finansierades sjöfartsexperter, försäkringsexperter, vägingenjörer och personal inom bankväsendet. En rad konsultstudier har genomförts framförallt inom industrin. Exempelvis förstudier för en fabrik för reservdelar, en pappersfabrik, konstgödselindustri, möbel- och snickeriindustri, soyabönsförädling. Kartteringsarbete har också utförts. * Har också benämnts förv bist, pers o utb o plan inom förvaltn.

FOND, PERSONAL OCH UTBILDNING UTOMLANDS

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1976/77	0,5	1,0	Förvaltn mm

KATASTROFINSATS WOLLO *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ETI 10.1	1978/79-ff	15,1	18,6	-	Övrigt

Resultat:

Insatsen består av katastrofbistånd (utöver katastrofbiståndsanslaget utanför landramen) direkt till de etiopiska myndigheterna för katastrofarbete i Relief and Rehabilitation Commissions regi. Huvuddelen har använts för inköp av fordon, jordbruksmaskiner, radioutrustning och för administration och koordinering av arbetsinsatserna. RRC har också använt en del av medlen för att finansiera en flygfotografering av en stor del av Wollo för att uppskatta befolkningens storlek och spridning i de övervägande otillgängliga och dåligt kartlagda områden som Wollo består av.

* I BSD för 83/84 och 84/85 ingår här utbet för "fond, pers o utb utomlands" vilken har uteskutits här och i stället redovisats separat ovan.

TRANSPORTPROJEKT, UNDP

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1977/78	7,5	14,4	15%	Övrigt

Resultat:

Projektet syftade till att förhindra och motverka akuta katastrofsituationer genom inköp av särskilda transportfordon för transport av spannmål och andra livs- förnödenheter inom landet. 125 tunga lastbilar med släp (bl a 94 Volvolastbilar) och 25 transportfordon av normalstorlek köptes in. Av dessa finansierade SIDA 20 lastbilar och 4 transportfordon inom landramen, d v s ca 15%. (Ytterligare ca 15% av denna insats finansierades under katastrofbiståndsanslaget.)

FJÄRDE UTVECKLINGSPLANEN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1973/74	0,03	0,09	Övrigt

RELEIF REHAB, TRANSPORT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1984/85-ff	0,01	0,01	Övrigt

PROJEKT SOM EJ FINNS UPPTAGNA I BSD-STATISTIKEN ÅREN 1957/58-65/66

	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>
• HUSHÅLLSLÄRARINNA	1960/61-63/64	0,1	0,5
• PLANERINGSKONTOR I ADDIS	1965/66	0,2	0,8
• RÖDA KORSETS SJUKSKÖTESKE- SKOLA I ADDIS	1958/59-64/65	0,2	1,0
• SKÖTERSKEBOSTÄDER BARNKLIN.	1960/61	0,01	0,04
• SJUKHUSARKITEKT	1957/58-58/59	0,1	0,6
• SVENSK ADMINISTRATÖR	1958/59	0,04	0,2
• UPPBYGGNADSPROGRAM FÖR SEKUNDÄRSKOLOR	1965/66	0,03	0,1
• UTREDNINGSEKPERT FÖR UNI- VERSITETET I ADDIS ABEBA	1964/65	0,04	0,2
• UTRUSTNING FÖR HANTVERKS- OCH JORDBRUKSSKOLOR I BACKO	1965/66	0,1	0,5
SUMMA		0,82	3,94

HÄLSOVÄRDSLABORATORIUM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 22.1	1976/77-ff	16,2	23,6	100%	Hälsovård

Resultat:

Det svenska stödet har varit uppdelat i två faser av vilka fas 1 avsåg uppförande av byggnad med tillhörande inredning och utrustning samt förbrukningsmaterial för ca 1 års drift. Byggnaden uppfördes under perioden mars 1977 - december 1978. Denna fas är avslutad. Fas 2 avsåg driftstöd och svenskt personalbistånd. Versamheten i fas 2 har i mycket haft karaktär av fortsatta förberedelser och slutförande av byggnads- och utrustningsarbeten. Analysverksamheten är nu rutinemässigt etablerad inom bakteriologi och i viss mån inom livsmedelskemi. De mikroskopiska aktiviteterna har varit framgångsrika, särskilt utbildning av mikroskopister. Fram till 1985 hade ca 60 mikroskopister utbildats, utbildningen var av god kvalitet. Diagnostiken har förbättrats, ca 90% av alla i landet förekommande sjukdomar kan spåras med mikroskopsanalys. Laboratoriet har deltagit i masskampanjer mot epidemiska sjukdomar, bl a sömnsjuka. Ca 25 guineaner är anställda här. Vissa el-, vatten-, drivmedels- och rekryteringsproblem har förekommit. Några stipendier till Brasilien och Portugal för utbildning förekom.

HÄLSESEKTORN: LÄKARE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 22.1	1980/81-ff	1,2	1,3	Hälsovård

HÄLSOVÅRD ZON 1

OBS! Se vidare under Landsbygdsutveckling
1 GUB 52.2

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 22.2	1983/84-ff	0,3	0,3	Hälsovård

SMÅINDUSTRIINSATS

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 32	1976/77-79/80	19,8	34,9		Industri

Resultat:

Under tiden som har gått sedan starten 1976 har programmet förändrats en hel del från det ursprungliga planerade. Vissa projekt har lagts ner eller förändrats, andra har tillkommit, främst beroende på nya prioriteringar på industrikommissariatet och svårighet att kunna realisera vissa projekt på ett ekonomiskt försvarbart sätt. Industriprogrammet har lyckats bygga upp, utrusta och få igång ett antal fabriker i ett tidigare praktiskt taget industrilöst land. Närmare 1 000 människor, eller var tredje industrianställd i landet, har arbete och inkomst genom de svenskfinansierade företagen. Produktiviteten och kapacitetsutnyttjande är i de flesta fall väsentligt högre i de SIDA-finansierade företagen än i sektorn i övrigt.

Se vidare nedan under varje projekt.

ALLMÄNT INKL INDUSTRIEKONOM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 32	1980/81-ff	4,4	5,0		Industri

Resultat:

Två industriekonomen har varit knutna till generaldirektoratet för industri inom naturresurs- och industriministeriet. Ekonomerna har haft en stark ställning på ministeriet och har i hög grad fungerat som koordinatörer för industriprogrammet. Detta har varit en förutsättning för att genomföra industriinsatsen.

TEGELBRUK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 32	1980/81-ff	8,0	10,3	100%	Industri

Resultat:

Bruket började byggas 1979 och togs i bruk 1982 då byggnader och ugn färdigställdes samt maskin- och fordonsutrustning förskaffades. Produktionen nådde 1984 ca 10 000 normaltegel per dag och efterfrågan överstiger produktionen. Kapacitetsutnyttjandet ligger mellan 60 och 75%. Kvaliteten på tegelstenarna har varit god tills augusti 1984 då bruket stod utan tekniskt bistånd. Därefter försämrades kvaliteten markant. Priset på brukets produkter har varit oförändrat sedan produktionsstarten trots kraftiga kostnadsökningar. Detta har medfört vissa problem med den företagsekonomiska lönsamheten eftersom kostnadstäckning har ej kunnat nås. Experimentell tillverkning av tegel samt utbyggnad av torklädan pågår. Vidare har 6 personer erhållit utbildning i Portugal.

MEKANISK VERKSTAD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 32	1980/81-ff	13,9	15,7	100%	Industri

Resultat:

En mekanisk verkstad har färdigbyggt. Driften startade i slutet av 1983 med teknisk assistans från ett portugisiskt företag (med bl a en produktionsplanerare, en konstruktör, två instruktörer för svets/plåt resp maskinarbetare) samt en svensk KTA som arbetade med administrativ assistans under 6 månader 1984/85. Under 1984 ägnade man sig åt produkt- och produktionsutveckling, provtillverkning och beställningsarbeten. De första stora orderna på den tilltänkta huvudprodukten, jordbruksredskap, erhöles i början av 1985. För 1985 har en försäljning på motsvarande 2,5 milj kronor budgeterats. Klarar företaget att hålla budget beräknas driftöverskottet bli SEK 400 000 vilket anses vara ett gott resultat under det första riktiga verksamhetsåret. Ca 44 personer är anställda vid verkstaden.

TRÄINDUSTRI: SOCOTRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 32	1980/81-ff	22,8	26,6	-	Industri

Resultat:

Svenskt stöd fr o m 1977 inriktades på att få igång verksamheten vid sågarna som stod stilla. Detta lyckades men lönsamheten har ej kunnat uppnås beroende bl a på svaghet i organisationen, finansiella basen och ledningen (täta byten av direktörer, ingen ledning alls mellan sept 83 och mars 84). Försörjningsproblem avseende bl a bristen på drivmedel har förekommit. SIDA ställde 1983 en rad villkor för fortsatt stöd, bl a om finansiell sanering och förstärkning av företagets ledning. Samtliga krav har uppfyllts. Dock kvarstår några grundläggande problem, bl a det administrativa systemet och rutinerna, ledningspersonalen under VD-nivån är svag, underhållningsorganisationen och kvalitetskontrollen är bristfälliga. Det intill liggande möbelsnickeriet Maca tillverkar möbler av skiftande kvalitet och utformning. Efterfrågan på möbler på hemmamarknaden är stor. Snickeriet fungerar bra trots vissa problem med råvaror och reservdelar samt likviditeten. Kapacitetsutnyttjandet var 1983 ca 50%.

HANTVERKSINDUSTRI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 32	1981/82-ff	1,2	1,3	Industri

VARVSGJUTERI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 32	1982/83-ff	3,5	3,7	100%	Industri

Resultat:

Stödet avsåg en rehabiliteringsinsats med planering, upphandling av utrustning, teknisk assistans och utbildning som komponenter. All utrustning är levererad och installerad. Produktionen startade hösten 1984 men har legat på en låg nivå då problem med ström-försörjning till den nyanskaffade elugnen ej kunnat lösas. Gjuterichef och modellsnickare har utbildats.

ENERGISEKTORN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 32.1	1976/77-84/85	35,2	54,0	-	Industri

Resultat:

Användningen av det svenska stödet har koncentrerats till insatser av material- och leveranskaraktär, installation av mindre dieselaggregat samt arbete med hög- och lågspänningsnät. Drygt 20% av insatsen har använts till uppbyggnad av INEs centrala organisation inkl transport och verkstad; ca 50% har använts till elektrifiering av centralorter på landsbygden; resterande 30% har använts till reparationer och förbättring av lokala dieselkraftverk och distributionsnät i Bissau. Energiavtalet löpte ut 31 december 1983 och förnyades inte. I maj 1984 gjorde INE en framställan om att få använda ej utnyttjade medel. Dessa medel användes för inköp av en minidator för fakturering, en tariffstudie, teknisk assistans i ett år, inköp av reservdelar för fordon och generatorer, en konsultstudie över kylsystem och förnyelsebar energi. Två anläggningar (Bofata och Elefant) är färdigställda.

TELEKOMMUNIKATIONER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 32.2	1977/78-ff	61,7	92,7	85%	Industri

Resultat:

Stödet avsåg investerings-, installations-, drifts- och underhållskostnader för ett nytt automatiserat telesystem i landet. Bissau och 10 andra orter på landsbygden har genom bistånd fått ett modernt fungerande telefonsystem. Ca 4 000 abonnenter har fått tillgång till detta system med möjlighet att ringa dygnet runt vilket inte tidigare var fallet. Systemet utnyttjas ännu ej optimalt, kapacitet finns (ca 40%) för anslutning av nya abonnenter. I en utvärdering 1984 konstaterades att teleförvaltningen inte uppnådde tillräcklig administrativ och teknisk kompetens för att kunna överta drift, underhåll och utveckling av det installerade systemet, eller planera och genomföra en fortsatt modernisering och expansion av nätet. Fr o m 1983 läggs tonvikten på teknik och administrativ assistans till teleförvaltningen. Installation av telesystem och utrustning av telebyggnader är genomförda. Utbildning av drifts- och underhållspersonal har fungerat otillfredsställande.

REPARATIONSVARV, GUINAVE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>öppande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 32.3	1981/82-ff	4,8	5,0	-	Industri

Resultat:

Efter en rad konsultstudier beslutade SIDA 1983 att finansiera teknisk assistans till reparationsvarvet. Insatsen påbörjades först i juli 1984 med ett portusisikt företag som entreprenör, därför kan graden av måluppfyllelse ej bedömas. Det kan dock befaras att marknaden för varvet är väsentligt mindre än vad som förutsågs tidigare. Den långa förberedelsetiden för insatsen medförde att stora delar av den guineanska flottan förstördes. Marknaden för underhåll av fiskefartyg är också mindre än väntat, då dessa är för stora för att kunna tas upp på varvets slip. En utvärdering kommer att göras 1986 i syfte att anpassa insatsen till de faktiska marknadsförutsättningarna.

SERVICE VERKSTAD, CMV

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>öppande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 32.4	1981/82-ff	29,0	37,8	100%	Industri

Resultat:

En verkstadbyggnad inkl personalbostäder av hög kvalitet och med god utrustning har uppförts. Verkstaden är i driften sedan 1981 och ansvarar för underhåll av personbilar, lastbilar och bussar. Här finns även den enda plåt/lackeringsverkstaden i landet. Ca 70 personer arbetar här (33 mekaniker, elektriker, lackerare eller plåtslagare; 20 administratörer; 17 inom vakteri, lager, städning). Dessutom arbetar 5 svenska tekniker rekryterade av Volvo. Verkstaden brottas med en rad problem såsom bristande yrkeskunnande, låg produktivitet och överbemanning. Verksamheten är ej lönsam beroende på att priserna ej motsvarar det reela värdet av utförda tjänster. Verkstaden är samtidigt en yrkesskola. Ca 40 personer tränades under tre etapper (78 veckor) 1982. Några nyckelpersoner tränades i Portugal genom Volvo. Kapaciteten är ej fullt utnyttjad. Av ca 39 000 timmar/år, är den potentiella efterfrågan ca 24 700 timmar/år. Under 1982 utnyttjades ca 18 000 timmar för verkstadsarbeten. Den tekniska assistansen, för vilken Volvo svarar, har gett mycket litet utbyte.

UNDERVISNINGSSSEKTORN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>öppande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 42.1	1976/77-ff	25,5	36,0	100	Undervisning

Resultat:

Det har konstaterats att det svenska biståndet bara på ett begränsat sätt har bidragit till att förbättra undervisningen i landet. Andelen drop-out och kvarsittare är hög, undervisningen är ej anpassad till barnen på landsbygden. Få vuxna har lärt sig läsa och skriva (1 av 10). Det svenska stödet har främst gått till primärundervisningen. Läromedel har utarbetats för alfabetisering på creol och ett 60-tal alfabetisörer har utbildats. Importerat byggnadsmaterial har använts för att uppföra 11 nya skolor och för att reparera ett stort antal primärskolor på landsbygden. 24 byggleddare har utbildats för att genomföra detta arbete. Vidare har lärarfortbildning getts, bl a i årliga sommarkurser för ca 1 000 lärare, i o m den nya ledningen på utbildningsministeriet förväntas den svenska insatsen bli effektivare.

KUST- OCH FLODFISKE

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 GUB 52.1	1976/77-ff	33,9	44,0	100%	Lantbruk

Resultat:

Det svenska biståndet har varit koncentrerat till Bijagos-regionen i den guineanska övärlden och till Cacheu-regionen. På ön Bubaque har man installerat en anläggning med ismaskiner, kylrum, en rökmaskin, lager för redskap, en serviceverkstad för fiskarnas motorer och projektets utrustning, samt en affär för försäljning av fiskeutrustning och konsumtionsvaror. Under 1984 färdigställdes en brygga som gör det möjligt att lossa/lasta fisk och utrustning oavsett tidvattenstånd vid mottagningsanläggningen på Bubaque. Projektet förser regelbundet Bissau med fisk, ca 10 - 15 ton/vecka och förfogar över 3 transportbåtar. Ca 300 fiskare var knutna till projektet 1983. Den redovisade produktionen var 1979 ca 72 ton och har legat sedan 1981 kring 700 ton/år, som motsvarar ca 50% i kapacitetsutnyttjande. Genom projektets affär har tillhandahållits dels fiskeutrustning, dels konsumtionsvaror såsom hushållsartiklar och byggnadsmaterial. Krediter har givits för köp av fiskeutrustning. Aktiviteterna har påverkat livsvillkoren för fiskarna genom tillgång på konsumtionsvaror. Projektets motorbåtar har avsevärt förbättrat kommunikationerna mellan Öarna och Bissau. Undervisning pågår för 7 blivande fiskare. Den tidigare förda fiskeprispolitiken och stigande bensinpris minskade lönsamhet i fisket och gjorde att omsättningen gick ned. Nya fiskepriser infördes 1985 och därmed skapades bättre förutsättning för fiskehanteringsrörelsen att drivas lönsamt.

LANDSBYGDsutveckling , REGIONAL utveckling

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 GUB 52.2	1979/80-ff	46,5*	51,8*	60%	Lantbruk

Resultat:

Stödet har koncentrerats till Zon 1, med ca 300 000 invånare. För genomförande av projektet har ett projektcentrum med bostäder och kontorslokaler byggts i Bula. Inom programmet har ca 30 rådgivare utbildats; man stödde också byföreningar bl a genom utbildning av bysekreterare - ca 71 byföreningar har bildats och ett hundratal bysekreterare har utbildats. Vuxenutbildning har pågått i 17 studiecirklar i 14 byar, med ca 300 deltagare (233 män och 67 kvinnor) i början av 1985. Vidare har ca 4 500ha mark återvunnits, dock endast 60% av denna plogats beroende bl a på den långa tiden ursaltningen tar. Programmet omfattar 583 byar och 24 000 familjer. Experimentverksamhet avseende jordbruksproduktionen har i stort sett misslyckats beroende bl a på bristande kompetens hos den nationella personalen. Kreditprogrammet har arbetat på bybasis och distribuerat utsäde, konstgödning, enkla redskap, verktyg och takplåt för 1 Mkr/år genom 16 mindre affärer. I stödet ingår även ett husdjurprogram med bl a veterinärverksamhet.

Inom ramen för Byskogsprogrammet har 13 200 plantor (cashew-plantor) planterats i byarna under 1984 (Kostnad: 1,7 resp 2,0 under perioden 1982/83-83/84).

Stödet till Landsbygdsvatten har möjliggjort reparationer av 2 vattencentra, färdigställande av 24 handgrävda brunnar och 12 borrhäll samt reparation av ett antal pumphar och brunnar. (Kostnad: 0,4 resp 0,4 under perioden 1982/83-83/84)

Stöd till landsbygdsministeriets planeringsenhet (GAPLA) finansierar sedan 1981 en statistiker på ministeriet samt viss utrustning och material. Detta syftar till att förse Zon 1-programmet med bättre basdata samt förbättra planering och samordning inom ministeriet (Kostnad: 1,6 resp 1,8 under perioden 1980/81-ff)

Inom Bashälsövsprogrammet (1 GUB 22.2) har man tillsammans med hälsoministeriet installerat 160 bashälsörådgivare och 148 lokalt arbetande barnmorskor samt 33 byapotek. Vidare har 2 hälsocentra uppförts. Detta program har pågått sedan 1983/84. OBS! Kostnad för detta delprogram redovisas separat under dess eget dossiernr.

Insatsens långsiktig karaktär och programmets struktur gör att det ännu är för tidigt att presentera några långtgående resultat. Enligt den pågående utvärderingen (höst 85) verkar tanken och strategin i programmen adekvat och bortsett från smärre brister tillämpas denna på ett acceptabelt sätt. * (total kostnad)

VAX- OCH HONUNGS-PROJEKT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 52.3	1980/81-81/82	0,06	0,09	Lantbruk

LANDSBYGDSDMINISTERIET, CENTRALVERKSTAD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 52.4	1981/82-ff	8,2	9,5	100%	Lantbruk

Resultat:

Verkstaden syftar till att möjliggöra reparations- och underhållning arbeten av ministeriets egna fordon. Fas 1 som avsåg återuppbyggnad av verkstaden (byggnation, utrustning och inrättande av baslager) är avslutad. Ca 30 mekaniker och en rådgivare till verkstadschefen arbetade här 1984. Stödet kommer att fasas ut under 1986 genom kompletterande inköp av reservdelar. Erfarenheterna har visat att verkstaden fungerade mindre väl beroende bl a på bristande ledning, för få reservdelar, dålig arbetsmoral samt svinn. Vidare har verkstaden ej kunnat fakturera sina kunder (andra än ministeriet) på ett lämpligt sätt.

PLANEKONOM, LÄKARMOTTAGNING, BIBLIOTEK OCH UTBILDNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 62	1984/85-ff	0,6	0,6	Förvaltn mm

PERSONAL- OCH KONSULTFOND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 62.1-2	1976/77-ff	28,8	40,6	100%	Förvaltn mm

Resultat:

Medel ur fonden har tagits i anspråk dels för finansiering av löner till enskilda biståndsarbetare med direkt kontrakt med Guinea-Bissau, dels för konsultstudier. Framförallt har latinamerikaner och portugisier varit anställda och verksamma i stort sett alla samhällssektorer. År 1981 fanns det ca 70 personer verksamma. Bland de mer omfattande konsultstudierna som genomfördes kan nämnas en företagsledareutbildningsstudie och finansieringen av en fransk konsultstudie som kom att ligga till grund för fyraårsplanen 1983-86 inkl tryckning av densamma. Andra mindre studier har också finansierats, t ex inom områdena bauxitutvinning, fastighetstaxering i Bissau, energitillgångar och behov samt utbildningsmateriel i geografi. Vidare har personal inom industrier med kameral rådgivningsuppgifter finansierats här. Konsultstudierna anses ha förbättrat myndigheternas beslutsunderlag inom de aktuella områdena. Det saknas dock en ordentlig programmering av medlen som försvårar administrationen av fonden.

Fonden har dessutom finansierat upprättandet av en central upphandlingsorganisation. En rad kurser har givits såsom kurs i inköp för 2 högre tjänstemän i handelskommissionariatet, kurs i allmän och merkantil engelska för blivande inköpare i Bissau, kurs i offentlig upphandling i Sverige under 6 veckor för 6 blivande inköpschefer. För igångsättningen av organisationen anlätades en svensk kontraktanställd inköpsledare. Denna nya enhet har monopol på landets internationella upphandling och syftar till att på basis av de prioriteringar av importen som görs köpa varor på den internationella marknaden till lägsta pris.

IMPORPSTÖD *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 GUB 72.1-2	1975/76-ff	152,2 *	276,7 *	100%	Importstöd

Resultat:

Det svenska importstödet användes till en början för import av konsumtionsvaror var-
efter det inriktades mer på insatsvaror och reservdelar. Importstödet utgjorde så gott
som hela biståndet i början av samarbetet men minskade sin andel successvt till nuva-
rande 10%.

Bundet importstöd - lastbilar och reservdelar, däck, papper, brandslangar, reservdelar
till brandkårens fordon, sophanteringsutrustning.

Obundet importstöd - ris, bussar, kreaturvaccin, mediciner, sjukhusutrustning, kontors-
utrustning, jordnötsknäckare, traktorer.

Dessutom har stödet utgått till passagerarbåtar för inlandstrafik, byggnadsmaterial till
ett större bostadsbygge, socker, tändstickor, matolja, salt, konsumtions- och incita-
mentvaror till Zon 1-projektet, serviceverkstaden och tegelbruket som numera ingår i
småindustriinsatsen.

Problem har funnits bl a i upphandlingen då den sköttes av Guinea-Bissau. Landet
saknar erfarenhet och kompetens. Distributionsplaner för varorna samt sammanställ-
ningar över utförd distribution har fungerat dåligt. Vidare har livsmedelsleverans
varit ett konstant inslag i stödet.

*Importstöd 1975/76-76/77: 70,8 resp 155,0
Importstöd bundet : 14,7 resp 21,9
Importstöd obundet : 66,7 resp 99,8

VARULEVERANSER TILL PAIGC

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1974/75-76/77	22,0	54,7	100%	Importstöd

Resultat:

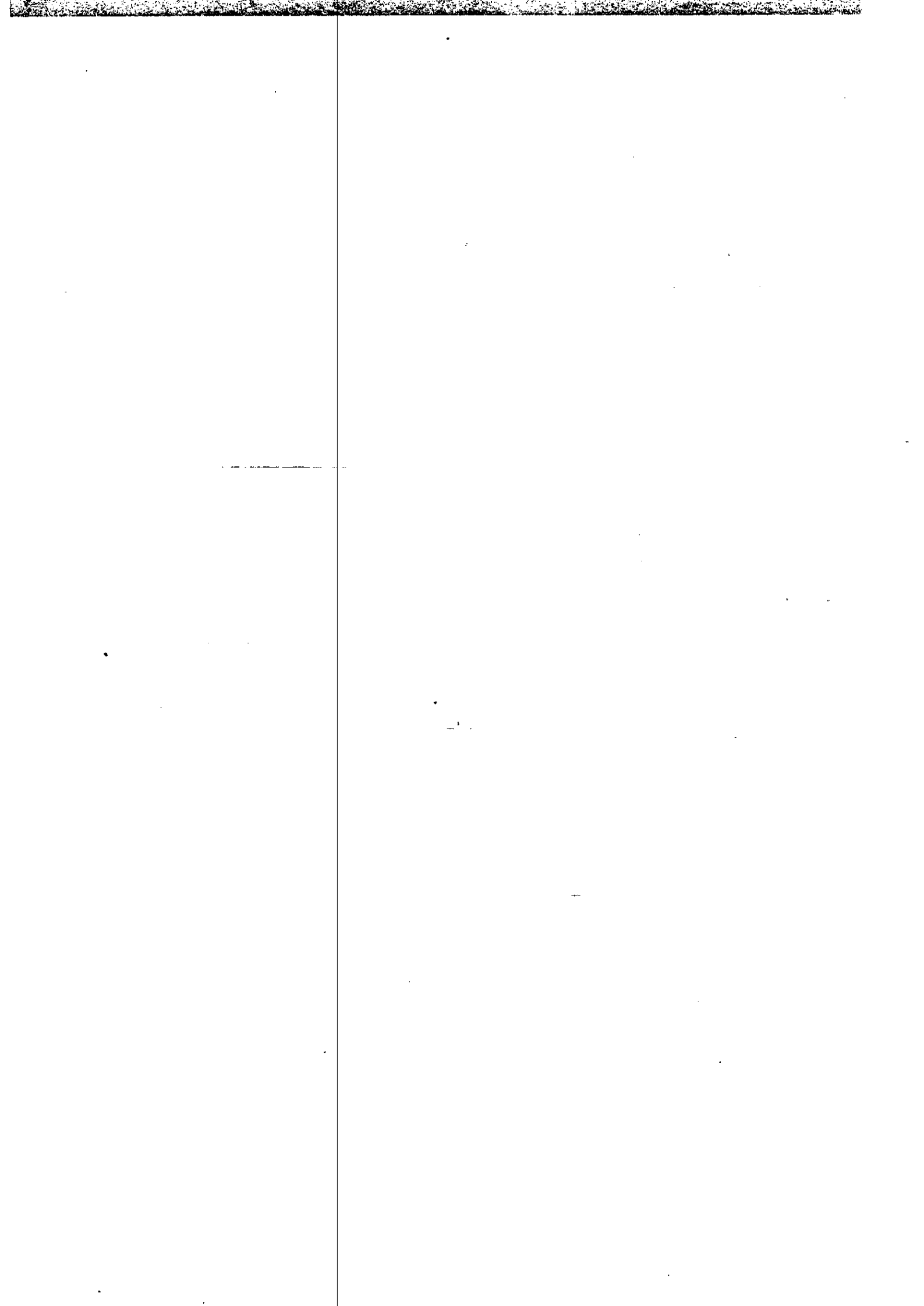
Redan 1969, d v s fem år före självständigheten, påbörjades det svenska stödet till
PAIGC. Förnödenheter av olika slag upphandlades efter listor som PAIGC årligen över-
lämnade till SIDA. Varorna levererades till PAIGCs kontor i Conakry, Guinea, för att
sedan transporteras till s k befriade områden. Efter självständigheten fortsatte sam-
arbetet några år som importstöd med samma innehåll som under kriget. Leveranser om-
fattade tyger, livsmedel, tvål, mediciner, sjukhusartiklar, som PAIGC såld genom de
s k folkaffärerna. Därutöver har förekommit leveranser av transportmedel, monterings-
färdiga hus och en del maskiner.

UPPHANDLINGSUPPDRAG, BYGGNADSKOMMITTEEN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1978/79-80/81	0,4	0,6	Övrigt

HUSADMINISTRATÖRER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1982/83-ff	2,0	2,0	Övrigt

BEFOLKNINGSPROJEKT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 12	1966/67-71/72	12,4	45,3	-	Hälsovård

Resultat:

Projektet har bestått av tre komponenter: starta tryckerienheter, bygga upp en kondomfabrik och leverans av kondomer (angående kondomer se projektet nedan). Huvudparten av tryckeriutrustningen levererades under 1969/70. Det tog avsevärd tid för delstaterna att starta tryckerienheterna men 1973/74 var med några få undantag alla enheter i verksamhet. Sättningsutrustning, processkameror, fotografisk utr, A/V utr, fordon och papper levererades i samband med insatsen. Kondomfabriken i trivandrum utgjorde en viktig ökning av den inhemska produktionen som innan varit begränsad. Bidrag till preventivmedelsforskning.

KONDOMLEVERANSER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad i</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 12	1972/73-77/78	58,9	143,9	100%	Hälsovård

Resultat:

Projektet bestod av finansiering av kondomer. Kondomerna distribuerades i huvudsak dels genom sjukhus, hälsovårdscentraler och kliniker, dels genom ett kommersiellt system som innebar subventionerad försäljning. Enligt det indiska familjeplaneringsdepartementets beräkningar tillämpade i april 1976 17.4% av de 105 miljoner fruktsamma paren någon form av familjeplaneringsmetod. Användning av kondom representerade 2,9%. Från 1974/75 till 75/76 ökade användningen med 30%. Av tillgängliga uppgifter dec 1976 framgick det att måluppfyllelsen för programmet var tillfredsställande. Totalt har under projektet ca 750 miljoner kondomer finansierats av SIDA. Under 1972/73-74/75 levererades 311 milj som upphandlats av SIDA från Japan och att indiens egen tillverkningskapacitet beträffande kondomer var begränsad och otillräcklig för att täcka det samlade behovet. Vissa problem med kvalitetskontrollen av dessa kondomer förekom. 8% av sändningen underkändes av den indiska provningsanstalten medan svenska provningar - enligt indiska normer - visade att underkännandena ej var befogade. Konsultstudie av det indiska provningsförfarandet visade att det hade vissa brister. De underkända kondomerna godkändes efter omtestning. I mitten på sjuttioalet hade fabriken i Trivandrum börjat producera för full kapacitet och tillsammans med det privatägda London Rubber Company kunde större delen av efterfrågan täckas med inhemska produktion. SIDA finansierade över 430 miljoner inhemska producerade kondomer mellan 1975/76-77/78 varav omkring 70% producerats i den statliga fabriken och 30% i den privata.

FAMILJEPLANERINGSINSATS

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad i</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 12	1973/74-74/75	3,1	8,1	-	Hälsovård

Resultat:

Denna insats var en komplettering till SIDA:s befolkningsprojekt (se ovan). Det ursprungligen levererade lagret av reservdelar till de 22 tryckerienheterna var i princip tomt i början av 1974. SIDA beslöt då att finansiera ett nytt lager som avsåg täcka behovet under tre år. Dessutom finansierades leveransen av 640 ton offsetpapper som avsågs användas för tryckning av informationsmaterial om familjeplanering.

BEFOLKNINGSPROJEKT IDA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 12.1	1973/74-79/80	46,9	99,0	30%	Hälsovård

Resultat:

Syftet med projektet, IPP, var att i några distrikt i delstaterna Uttar Pradesh och Karnataka (f d Mysore) pröva nya former för familjeplaneringsverksamhet som skulle kunna användas i det indiska familjeplaneringsprogrammet. Det svenska biståndet förstärkte det då existerande Världsbanken/IDA-projektet. I projektområdet levde ca 20 milj människor vid projektstarten 1973. Projektet genomfördes totalt sett på ett acceptabelt sätt men tog dock 30% längre tid i anspråk jämfört med vad som var planerat. Byggnadsinsatserna genomfördes till 90% och projektet uppnådde i väsentliga avseenden de uppsatta målen. Ett befolkningscenter i Lucknow och ett i Bangalore uppfördes. Födelsehalten sjönk något under projektperioden men det gick ej att fastställa om det berodde på projektet. Både familjeplaneringen och barn och mödravården hade framgångar i Uttar Pradesh men resultaten var däremot inte så betydande i Karnataka. I Uttar Pradesh mellan 1973/74-79/80 steriliserades ca 200 000 människor vilket var 65% av planerat antal. 70 000 kvinnor fick spiral vilket var 250% av planerat utfall. 29 000 kvinnor gavs p-piller motsvarande 400% av det planerade. Totalt i båda delstater har 4 500 människor utbildats och ca 140 forskningsstudier utförts. Resultatet av befolkningsinsatserna i de båda provinserna har varit bättre än i jämförbara områden i övriga landet även om skillnaderna inte var så stora. De flesta av erfarenheterna från projektet inkorporerades i det indiska program som startade 1980 och som därmed betonar familjeplanering och barn och mödravård mycket starkare än tidigare. 1230 man-månader fördelade på 26 poster har finansierats genom projektet.

ALL INDIA INST OF MEDICAL SCIENCE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr) löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr) fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 22	1974/75-75/76	8,2	19,8	-	Hälsovård

Resultat:

Genom projektet skulle modernisering av avdelningarna för neurokirurgi och radiologi inom All India Institution of Medical Sciences ske i syfte att underlätta diagnos av nerv- samt hjärt- och lungsjukdomar. Man ville också göra biofysiken mera relevant inom sjukvården och sänka värdkostnaden. AIIMS etablerades 1956 som en autonom institution på nationell nivå. AIIMS omfattade i mitten av 70-talet bl a ett sjukhus för slutenvård med 800 bäddar, kliniker för öppenvård, forskningslaboratorier, bibliotek o undervisningslokaler och personalbostäder. Under 1973/74 tog AIIMS emot ca 18 000 patienter i slutenvård och ca 500 000 patienter i den öppna vården. Chefen för AIIMS betonade att de patienter som skulle få glädje av sjukhusets förstärkta resurser, främst på den diagnostiska sidan, till helt övervägande del var fattiga människor. 95% av stödet gick till utrustning som upphandlades av Utrustningsnämnden för Universitet och Högskolor i Sverige. Dessa har rabattavtal med en rad leverantörer vilket kom AIIMS till godo. På UUHs erfarenheter och kontakter har pengarna utnyttjats på bästa sätt. Den resterande delen användes för finansiering av svensk personal som utbildade indisk personal som skulle ansvara för utrustningen.

SMITTKOPPSBEKÄMPNING WHO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 22.1	1974/75-77/78	38,8	94,2	-	Hälsovård

Resultat:

Under 1973 svarade Indien för 60% av alla smittkoppsfall rapporterade till WHO. En intensifierad kampanj stödd och samordnad av WHOs regionkontor i New Dehli startade hösten 1973, men resurserna var otillräckliga. SIDA bidrog därmed med finansiellt stöd till programmet. Bekämpningsinsatserna kunde nu intensifieras vilket medförde att aktiva smittkoppsutbrott minskade med 90% mellan mars och november 1974. I slutet av maj 1975 registrerades det sista smittkoppsfallet i Indien, och sedan sex veckor förflutit utan några sekundärfall konstaterade tillkännagav indiska myndigheter o WHO att Indien var fritt från smittkoppor. Kampanjen fortsatte i två år med i stort sett oförändrade resurser för att säkerställa att Indien skulle bli definitivt fritt från smittkoppor. Avvecklings- och beredskapsåtgärder genomfördes i slutfasen som omskolning av personal och uppläggande av beredskapsförråd under kylförvaring. SIDA:s insatser har avgörande bidragit till utrotandet av smittkoppor i Indien.

HÄLSOPROGRAMSTÖD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 22.2	1977/78-78/79*	40,7	74,3	-	Hälsovård

Resultat:

Hälsoprogramstödet avsåg att bekämpa de smittosamma sjukdomarna malaria tuberkulos (och lepra). Stödet till malariaprogrammet startade 1978 och stödet till tuberkulosprogrammet 1978/79. Av ovanstående utbetalningar gick ca 45% till bekämpning av malaria och ca 55% till bekämpning av tuberkulos. Utfallet redovisas under respektive insats nedan.

MALARIAPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 22.2	1980/81-ff	35,5	41,8	-	Hälsovård

Resultat:

SIDA stöder genom projektet "the Plasmodium falciparum Containment Programme" (PFCP) för att intensifiera aktiviteterna i det nationella malariaprogrammet och göra det mer flexibelt. PFCP har fått stöd sedan 1978 men de första årens utbetalningar gjordes under projektbeteckningen "hälsoprogramstöd" (se ovan). Programmet har uppfyllt målen i rimlig grad. Enligt statistiken minskar antalet fall av den mindre farliga malarian (Vivax), medan för den farliga malarian (Falsiparum) antalet fall hålls konstant vid 500 000 fall/år samtidigt som den spritt sig till andra delar av landet. SIDA stöder verksamheten i 55 distrikt i 14 av Indiens delstater. Ungefär 140 miljoner människor bor i dessa områden. Av dessa undersöktes 16,5 milj år 1981 och 15,5 milj 1982. Målsättningen är att årligen undersöka 10% av invånarna i varje by. 1981 var 5,84% av de undersökta positiva. 1982 var siffran 4,93%. 1981 var av de undersökta positiva med Plasmodium falciparum. 1982 var siffran också 2,79%. Totalt antal malariafall 1976 var 6,5 miljoner. 1982 hade siffran sjunkit till 2,5 miljoner fall. Målgruppen de fattiga på landsbygden nås. Det svenska stödet består också av forskning. Stödet går till finansiering av lokala kostnader, medicinsk utrustning och medicin.

TUBERKULOSPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 22.2	1982/83-ff	13,1	14,5	-	Hälsovård

Resultat:

Syftet med det svenska stödet till det nationella tuberkulosprogrammet är att förbättra hälsoläget och reducera antalet dödsfall p g a tuberkulos genom att etablera ett distrikttuberkuloscenter i varje distrikt. Bortsett från förseningar i starten och bristen i uppföljning och utvärdering både från givar- och mottagarsidan har programmet uppfyllt målen i rimlig grad. Målgruppen de fattiga på landsbygden nås. Antalet registrerade TB-patienter har ökat från en miljon fall om året till 1,25 miljoner. Förekomsten av TB har ej märkbart minskat. Däremot har antalet allvarliga fall reducerats. SIDA har hittills försett 125 distrikt (av Indiens 419) med fullständig röntgenutrustning. Dessa rapporter fungera väl. Miljontals kapslar med A-vitamin och annan medicin har köpts in. I det indiska tuberkulosprogrammet prövas framgångsrikt nya kombinationer av läkemedel. Behandlingstiden kan härigenom nedbringas från över ett år till ca ett halvt år. Resultaten pekar på att andelen sjuka som går igenom hela behandlingen härigenom fördubblas. Sverige har också finansierat röntgenfilm, medicinsk utrustning och lokala kostnader.

LEPRAPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 22.2	1979/80-ff	51,6	61,2	-	Hälsovård

Resultat:

Lepraprogrammet i Indien har varit framgångsrikt. För första gången i världen har man här prövat s k kombinationsbehandling av leprasjuka i stor skala. Behandlingen innebär att tre mediciner kombineras för snabbare effekt och minskad risk för resistens hos bakterierna. Målet är att upptäcka och behandla samtliga leprasjuka i distrikt för distrikt. Ett normalt distrikt har ca 2 miljoner invånare varav 20 000 kan ha smittsam lepra. Programmet drabbades av förseningar i starten och det har funnits brister i uppföljning och utvärdering både från givar- och mottagarsidan men bortsett från detta har programmet uppfyllt målen. I 4 av 5 försöksdistrikt har 94-100% registrerats och ges behandling och bot. Behandlingen har god effekt. Det är i första hand målgruppen fattiga och socialt diskriminerade människor på landsbygden som nås av programmet. SIDA bidrar framförallt med två läkemedel, Lamprene och Rifampicine, som inte finns i Indien. Stödet ska täcka kostnaderna för inköp av 18 milj tabletter Lamprene och 7 milj tabletter Rifampicin. Även en speciell zinktejp anpassad för lepra har köpts in. Medicinerna distribueras av hälsoministeriet till statliga och privata leprainstitut.

SKOLHÄLSOVÅRD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 22.2	1982/83-83/84	2,4	2,7	Hälsovård

EXPANDED HEALTH PROGRAMME

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 22.2	1982/83	0,04	0,05	Hälsovård

DRICKSVATTENFÖRSÖRJNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 22.3	1979/80-ff	151,8	182,3	-	Hälsovård

Resultat:

Sverige ger genom projektet stöd till Indiens "Rural Water Supply Programme" som ska assistera regeringen i att täcka alla byar med vattenproblem (50% av Indiens landsbygdsbyar). Det första svenska stödet till sektorn fick karaktären av katastrofbistånd åren 1979/80-80/81 och gällde utrustning, huvudsakligen borrhjappar, för pengar delvis kanaliserade genom UNICEF. 18 borrhjappar med reservdelar, 4 500 handpumpar som kom att betjäna ca 1,1 miljoner människor och 4 gravitationssystem finansierades. 2 000 underhållsarbetare, 500 mekaniker och 34 chafförer utbildades. Av anslaget för 1982/83-84/85 var hälften generellt budgetstöd till verksamheten. Återstoden gick främst till rehabilitering och underhåll inom handpumpsprogrammet samt till borreparationer. Andra huvudkomponenter var hygien- och hälsoutbildning och uppbyggnad av sanitära faciliteter. 40 000 handpumpar, reservdelar, fordon och verktyg köptes in. UNICEF/SIDAS medverkan har varit marginell i finansiella termer men väsentlig och oundgänglig som katalysator i programmet. Erfarenheterna från UNICEF/SIDAS del är goda.

MINDRE INSATSER, HÄLSOVÅRD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1965/66-69/70 +80/81	3,3	10,6	Hälsovård

EXPORTFRÄMJANDE ITC I-II

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 32	1968/69-ff	73,4	113,5	-	Industri

Resultat:

Under en treårsperiod med början 1969/70 bekostade SIDA genom ITC en expert som var knuten till Indian Export Promotion Council's kontor i London med uppgift att tillsammans med indiska medarbetare marknadsföra indiska verkstadsprodukter inom EFTA-länderna och utarbeta en strategi för säljaktiviteterna. Enligt rapporter till ITC och SIDA förmedlades under perioden ett stort antal order och exportförfrågningar, och dessa liksom experternas rekommendationer har därefter följts upp av indiska exportföretag inom verkstadsindustrin. Med början 1970/71 inleddes en insats genom ITC som avsåg stöd till det nyupprättade TDA vars huvuduppgift var att lämna hjälp till små och medelstora företag utan erfarenhet av exportverksamhet.

EXPORTFRÄMJANDE ITC I-II FORTSÄTTNING

Två experter arbetade med utbildning av TDA-tjänstemän, teknisk rådgivning, produktpassningsförslag, marknadsplaner, krediter, rådgivning om importfrågor m m. Böcker, tidsskrifter och kontorsutrustning köptes in till TDA. Insatsen avslutades 1973 och bedömdes ha haft god effekt. Stödet har sedan fortsättningsvis sett ungefär likadant ut och har varit splittrat på många små insatser av typen marknadsstudier m m. Större delen har gått till exportfrämjande inom den moderna sektorn (verkstadsprodukter, elektroniska produkter, konfektion, kemiska och farmaceutiska produkter etc). Endast ca 5% av biståndet har gått till den traditionella sektorn (te, kaffe, jute, kokosflingor etc). Sedan insatserna startade 1969 har Indiens export från den moderna sektorn ökat starkt. Totalt sett har ITC/SIDA projektet haft hög prioritet hos den indiska staten och har varit väl integrerat i Indiens exportfrämjande program. Insatserna är dock mycket små jämfört med Indiens exportvolym vilket gör det omöjligt att härleda effekterna av de svenska biståndet. Däremot har många av projektaktiviteterna har gått hand i hand med lyckad exportutveckling och att marknadsaktiviteterna har spelat en avgörande betydelse för denna framgång. Bristen hos projektet har varit dess institutionella svaghet, inte mycket har gjorts vad gäller uppbyggnad av exportfrämjande system som kvalitetskontroll, projektet har till stor del bestått av finansiellt stöd utan teknisk assistans. Fr o m 1984/85 ändras projektinriktningen. Syftet är nu att öka sysselsättningen och inkomsterna för eftersatta grupper i Indien genom att utveckla exporten av ett fåtal särskilt utvalda, arbetsintensiva produkter.

EXPORTUTVECKLINGSPROGRAM, BILATERALT*

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 32	1974/75-83/84	1,9*	3,5*	100%	Industri

Resultat:

Projektet har syftat till att främja export till Sverige av indiska industriprodukter inom vissa utvalda varugrupper som elektroniska komponenter, lädervaror, smide, biltillbehör, instrument m m. Marknadsanalyser i Sverige gjordes för ett urval av produkter lämpade för export. I mars 1976 var ett 20-tal indiska industrirepresentanter i Sverige. Detta var ett framgångsrikt sätt att sammanföra köpare och säljare. Tyvärr tog indierna inte riktigt tillvara på kontakterna. Besök av svenska företag i Indien har också förekommit. Under åren har många kontakter på detta sätt knutits mellan svenska och indiska företag. Några av dessa har resulterat i regelbundna affärer. Sedan 1975 har uppskattningsvis order om 5-10 milj kr (löpande priser) erhållits. Siffror för uppföljningsorder saknas. En tvåmånaders kurs för 16 indiska konsulter från National Productivity Council har också genomförts liksom upprättandet av flera indiska "Maintenance Centres".

* Häri ingår "Exportutvecklingsprogram" (0,9 resp 1,8 Mkr) och "Exportutveckling bilateralt" (1,0 resp 1,7 Mkr).

YRKESUTBILDNINGSSINSTITUT HYDERABAD ILO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 42	1974/75-ff	8,7	18,0	-	Undervisning

Resultat:

avslutat 84 ✓

Syftet med projektet var att utbilda yrkesarbetare och yrkeslärare inom industriell elektronik och processinstrumentering. Indien stod för bygandet av institutet i Hyderabad som stod färdigt i slutet av 1978. Vissa kurser genomfördes i provisoriska lokaler dessförinnan. Projektet förse- nades avsevärt på svårigheter att rekrytera ILO -expertis och svårig- heter att få igång byggnadsverksamheten. Projektet är ett exempel på framgångsrik uppbyggnad av "hårdvara", men relativt misslyckad "mjuk- vara" (enl C Lindahl 841105). Ett institut existerar med riktig utrust- ning, ändamålsenliga lokaler och etablerade kurser. Kapacitetsutnyttjan- det är dock lågt, ledningen har inte haft förmåga att helt anpassa kur- serna efter den snabbt växande elektronikindustrins behov. Totalt har 2 344 människor erhållit utbildning vid institutet under perioden januari 1976 till juni 1983. Av dessa gick 189 i "long-term courses", 590 i "spe- cial tailor-made courses" och 1 565 i "short-term courses". SIDA har bidragit med experter och konsulter i 100 man/månader, 22 "fellowships", två studieresor och utrustning.

KVINNOUTBILDNING ILO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
IND 42.4	1977/78-83/84	12,5	17,8	60%	Undervisning

Resultat:

Projektet syftade till att organisera ett arbetsmarknadsorienterat yrkes- utbildningsprogram för att därigenom bidra till genomförandet av den nationella aktionsplan som syftar till att öka kvinnornas deltagande i ekonomisk och social utveckling. Projektet hade en rad initialproblem men fungerade sedan bra. Projektet har varit ett experiment då det formu- lerat en ny angreppsvinkel vad gäller social och ekonomisk utveckling för den indiska kvinnan och är som sådant del i den internationella rö- relsen för ökad jämlikhet mellan kvinnor och män i arbetslivet. Grundkur- ser, fortsättningskurser och instruktörskurser inom tillskärning/sömnad, broderi, stickning, skönhetsvård, kontor och elektronik. Kurserna i elek- tronik startade 1980 och skilde sig markant från annan kvinnoutbildning i Indien. Kurserna var väldigt lyckosamma när det gällde att erbjuda anställningsmöjligheter och för framtida utveckling. Institut i Bombay, Bangalore och New Delhi har etablerats. Sammanlagt har ca 1 500 kvinnor utbildats t o m våren 1983 vilket är något mer än planerat. Av dessa gick ca 100 elektronikkurserna. Inom projektet har också konferenser för totalt ca 500 deltagare hållits, 6 "fellowships" finansierats och utrustning i form av fordon, A/V utrustning, kontorsutr, symaskiner och elektroniska komponenter. En chefsrådgivare, fem specialister inom de olika yrkesgrenarna och korttidskonsulter har arbetat i projektet.

ICKE-FORMELL UTBILDNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 42.5	1979/80-ff	86,9	100,2	-	Undervisning

Resultat:

SIDA stöder genom detta program det nationella indiska programmet för icke-formell undervisning. Programmet har utvärderats och följts upp av SIDA vid tre tillfällen; 1982, 1983 och 1985. Erfarenheterna av programmet är goda och den icke-formella undervisningen har kommit att spela en allt större roll bland den fattigaste delen av befolkningen på landsbygden. Få projekt, om något, når på ett så direkt sätt målgruppen, d v s barn som bor i stamområden, områden med människor av lågt kast eller kastlösa samt städernas slum - de fattigaste av de fattiga. Risken för spill på vägen till målgruppen är mycket liten. Genom SIDA:s medverkan kan med stor sannolikhet antas, att Indiens politik påverkats och ökad betoning av flickors medverkan i programmet blivit resultatet. Ca 75% av det svenska stödet har gått till inköp och leverans av 12 650 ton papper för tillverkning av textböcker och ytterligare pappersleveranser till ett innovativt och framgångsrikt projekt för läromedelsutveckling, CAPE. Resterande 25% har gått till uppförandet och drift av 10 000 utbildningscentra för flickor i de nio utbildningsmässigt eftersatta delstaterna. Totalt finns nu 20 700 flickcentra i dessa stater. Denna bit av programmet har varit särskilt framgångsrik i och med att flickor som annars skulle lämnas utanför undervisningssystemet här erhåller utbildning. Ett undervisningscentra tar emot ca 25 elever och en instruktör. Målsättningarna i den indiska femårsplanen har varit alltför optimistiska och har inte uppnåtts. Men trots finansiella problem och förseningar räknar man med att 3,5 miljoner barn hittills har nåtts av programmet.

MINDRE INSATSER, UNDERVISNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1963/64-67/68	1,1	5,0	Undervisning

PAPPERSTEKNISKT INSTITUT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1963/64-69/70	5,3	22,5	-	Undervisning

Resultat:

Syftet med projektet var att utbilda teknisk personal på kvalificerad yrkesarbetarnivå samt arbetsledare för pappersindustrin. Ett utbildningsinstitut för 288 internatelever blev efter åtskilliga förseningar klart i slutet av 1966. ~~Stig Abelin menade~~ att utbildningen framförallt hade utnyttjats av arbetslösa akademiker och prinsar vilket var stick i stäv mot målsättningen. Dessutom uteblev den förväntade tillväxten av pappersindustrin vilket fick till följd att stora skaror nyutexaminerade tekniker och ingenjörer saknar anställningsmöjligheter. I januari 1965 började de första 45 eleverna. 1967/68 hade institutet 132 elever i helårskurser och 56 elever i kortare påbyggnadskurser. SIDA finansierade en chefsexpert, fem lärare, stipendier till indisk personal för utbildning i Sverige, maskiner, verktyg, laboratorieutrustning och annan utrustning.

GRUNDTVATTENPROJEKT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 52	1974/75-ff	24,2	38,0	-	Lantbruk

Resultat:

Projektets första fas gick ut på att fastställa de totala vattentillgångarna inom ett 8 145 km² stort område beläget i södra Indien kring staden Coimbatore, inom delstaterna Tamil Nadu och Kerala. Detta för att säkerställa ett optimalt utnyttjande av tillgångarna och härigenom förbättra befolkningens ekonomiska och sociala villkor genom ökad jordbruksproduktion och förbättrad vattentillgång för städer byar och industrier. Efter vissa initialsvårigheter på såväl personal- som utrustningssidan genomfördes undersökningen och 113 brunnar borrades under undersökningens gång. Utbildning, bestämning av vattenbalansen, förbättring av metoderna för vattenutvinning, grundvattenutveckling och fastställande av modell för vattenadministration ingick i insatsen. Forskningssamarbete med Tamil Nadu Agricultural University inleddes. I början på 80-talet specificerades nya mål. Dessa bestod av etablerandet av ett vattenteknologiskt center vid Tamil Nadu Agr Univ och att undersöka grundvattenpotentialen på ett 23 000 km² stort område i södra Kerala. Administration och genomförande av programmet är utkontrakterat till Tekniska Högskolan i Stockholm. Projektet hade i början på 1985 alltså knappt kommit igång främst på grund av brist på personal beroende på bristande intresse hos ansvariga myndigheter i New Delhi. I januari 1985 aviserade SIDA att man tänkte avbryta projektet om ej förbättringar gjordes. Ett par veckor senare utlovades allt som begärdes. Eventuellt kan projektet nu slutföras. SIDA har finansierat utrustning, bl a en borrhög för provborrningarna i Kerala och expertis. Trots att uppförandet av vattenteknologicentret är kraftigt försenat innebär det inga kostnadsökningar.

BYSKOG TAMIL NADU

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 52.1	1981/82-ff	138,8	152,1	60%	Lantbruk

Resultat:

Projektet syftar till att skapa varaktiga trä- och skogsbaserade resurser för befolkningen och genom befolkningen. 1984 gjordes en omfattande halvtidsgenomgång. Projektet har haft svårigheter att uppfylla vissa fysiska mål. Utbildnings- och informationsverksamheten har kraftigt släpat efter. Planteringarna har icke fått den planerade omfattningen av brist på tillgänglig mark samt ogynnsamt klimat. Inom projektområdet som är 135 000 ha stort har följande uppnåtts mellan 1981/82-83/84; I privat regi har ca 39 000 ha planterats med skog vilket är 130-160% av det uppsatta målet, när det gäller allmän mark har ca 14 500 ha planterats vilket motsvarar 50-70% av det planerade, Plantering längs vägar järnvägar och kanaler har gjorts på en ca 4 800 km lång sträcka vilket motsvarar 125% av planen, "tank foreshores" genomfördes på 60 000 ha vilket är 75% av målet, "fodder plantation" genomfördes på 826 ha vilket motsvarar 25% av uppsatta mål. Planteringarna på privat mark har alltså varit mycket framgångsrika jämfört med planteringarna på allmän mark. Detta medför dock en förskjutning av satsningen från målgruppen till en annan grupp människor. Den avsedda fördelningen mellan privat och allmän jord förskjuts också. Överlevnadsgraden hos plantorna måste dock också beaktas. Det har visat sig att överlevnadsgraden är mycket högre på allmän mark jämfört med privat, 70-80% jämfört med ca 50%. Samtliga resultatsiffror som nämns ovan är behäftade med stor osäkerhet på grund av bristfälliga mätmetoder. Sex oberoende forskningsinstitutioner i Tamil Nadu har haft som uppgift att undersöka sociala faktorer och skapa dialog mellan skogsministeriet och SIDA vad gäller projektets status. Sociala och organisatoriska faktorer är de främsta orsakerna till de låga siffrorna vad gäller planteringarna.

BYSKOG ORISSA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 52.1	1983/84-ff	10,2	10,6	75%	Lantbruk

Resultat:

Produktionsmålet för detta byskogsprojekt består av plantering av 21 ha byskog och att rehabilitera och återplantera 35 300 ha. Projektet har i inledningen haft en undersökande fas där satsningen i första hand gällt uppbyggnad av organisatorisk kapacitet och operativa procedurer innan projektet expanderar. Projektet har inte utvecklats i planerad takt och en av orsakerna är just brister i den organisatoriska uppbyggnaden.

SKOGSPROGRAM I-II

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 52.1	1976/77-ff	47,9	61,8	75%	Lantbruk

Resultat:

Syftet med projektet har framförallt varit att förbättra de socio-ekonomiska förtjänsterna relaterade till avverkningsverksamheten genom att ge assistans till the Logging Development Institution, LDI. Huvudkomponenten bestod av utbildning. Huvudmålet - skogsarbetarutbildning i bredare skala har ej uppnåtts. Ett ganska blygsamt mål att utbilda 8000-10 000 skogsarbetare mellan 1977-81 nåddes inte utan endast ca 4 600 arbetare erhöll utbildning (antagligen är denna siffra överdriven). Över 800 instruktörer, arbetsledare och chefer utbildades i slutet av 70-talet i avverkningsplanering och om förbättrade redskap och tekniker. En verktygstestningsenhet har byggts upp med bra resultat. Utvecklandet av verktyg, underhåll och uppmuntran av lokal verktyshantverk har genomförts. Ett problem har varit bristen på indiska counterparts. Av 8 svenska experter har endast 3-4 counterparts att arbeta med och förmedla kunskap till. LDI har senaste året slutat att utbilda instruktörer och istället koncentrerat sig på att stödja skogsministeriet och skogskooperationen att starte utbildning lokalt. Några stater har varit positiva och börjat bygga upp träningsverksamhet. I de andra staterna är aktiviteten mycket låg. Förutom 6-8 experter har SIDA finansierat utrustning, fellowships/studieresor och 2,5 ton Ipil-IPil frön från Filipinerna inklusive träning. LDI har stationer i fyra regioner och kallades från början LTCP. Under de senaste åren har insatserna inom skogssektorn också syftat till att förbättra sammansättning och genomförandet av det svensk-indiska samarbetet genom projektidentifiering och förberedning. Ett projekt avseende agrosilvikultur och silvipiscikultur i Västbengalen pågår sedan 1983/84. Förberedande missioner genomförs avseende följande projekt; byskog i Orissa, byskog i Bihar, Indian Institute of Forest Management, Indisk skogsstudie och Agrosilvikultur i Västbengalen. Verksamheten är väl igång. En projektkoordinator i New Delhi och två projektkoordinatorer till byskogsprojekten i Tamil Nadu och Orissa finansieras under denna insats.

UTREDNING OM SKOGSBRUK FAO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 52.1	1972/73	0,3	0,9	Lantbruk

BYSKOG, BIHAR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 52.1	1984/85-ff	0,05	0,05	Lantbruk

SPANNMÅLSLAGRING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 52.2	1964/65-67/68	2,0	7,9	100%	Lantbruk

Resultat:

Projektet bestod av en undersökning av lagringsförhållandena för importerad spannmål i Indien. Förprojektering samt grundundersökningsarbete i fråga om siloanläggningen i Haldia, samt projektering av en första siloanläggning i Khandla. Se vidare under "Spannmålslagring IDA" nedan.

SPANNMÅLSLAGRING IDA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 52.3	1973/74-79/80	26,0	50,4	30%	Lantbruk

Resultat:

Projektet syftade till att förbättra lagringen av spannmål i Indien genom uppförandet av silos och lagerhus. Projektet blev fyra år försena och tog därmed dubbelt så lång tid som planerat. Problem uppstod framförallt p g a att krediten beviljades innan lämpliga platser för anläggningarna faststälts. Kostnadsökningar uppstod p g a prisstegringar och inflation. Projektet har dock trots problemen inneburit ett värdefullt bidrag till utvecklandet av Indiens sektor för lagring efter skörd. Enligt Världsbanken uppskattades avkastningen på projektet bli 15% jämfört med 25% som var planerat. Det är siffran för siloanläggningarna som drar ner resultatet. Avkastningen på lagerhusen väntades bli högre än planerat. Bara 5 silos byggdes vilket var hälften av vad som planerades. 9 av 10 lagerhus byggdes och de var klara i tid. De har dock inte utnyttjats fullt ut. Siloanläggningarna hade en kapacitet på vardera 20 000 ton och lagerhusen vardera 10 000 ton.

KONSUMENTKOOPERATION ILO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 52.4	1973/74-81/82	8,5	17,2	70%	Lantbruk

Resultat:

Genomförandet av projektets första fas under mitten av 70-talet mötte avsevärda problem och var ej så framgångsrikt som man förväntat sig. ILO-experterna var försenade. Svårt med counterparts. Dålig samordning och ledning på nationell nivå. Dock lades ett gott grundarbete för fas två som också hade svårigheter med rekryteringen av utländska rådgivare. Projektet har framförallt bestått av rådgivande verksamhet inom detaljhandel, grosshandel, lagerhållning, redovisning, personalpolitik, lönsamhetsbedömningar m m, men även stipendier, utrustning samt korttidskon-sulter har finansierats. Totalt sett har projektet varit framgångsrikt i meningen att en "cell" har etablerats som fungerar väl inom koopera-tionen. Experternas insatser, huvudsakligen svenska kooperatörer, är mycket högt värderade av den indiska kooperationen. Projektets svaghet är att insatsen är så marginell till behoven inom den indiska koopera-tionen. Projektplanen utgick från de stora behoven, men resurserna stod ej i proportion till ambitionerna (enl utv av C Lindahl 841105). Under den första fasen arbetade 5 experter inom projektet och under den andra 10 experter.

FISKEHAMN FAO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 52.5	1972/73-76/77	2,5	6,3	-	Lantbruk

Resultat:

Projektet som var en fortsättning på ett FAO/USSF- projekt syftade till att detaljprojektera sex fiskehamnar. Projektet fortskred mycket långsamt vilket sammanhängde med svag indisk projektledning samt bristande trans-portresurser. I oktober 1975 hade endast två fiskehamnar detaljprojek-terats vilket medförde förlängning av projektet med kostnadsökningar som följde. I juni 1976 hade undersökningar, design och provborrningar gjorts för sex hamnar men en hel del ritningar återstod. Enligt de sven-ska experternas uppgifter har knappast mer än 10-20% av den SIDA-finan-sierade utrustningen kommit till användning under projekttiden (den kom-mer eventuellt utnyttjas längre fram). Vissa undersökningar genomförda av indisk personal fick göras om. Experterna har inte anlåtats vid tek-niska diskussioner, vilket i en rad fall medfört att arbetet planerats felaktigt eller att meningslösa undersökningar igångsatts. Tre experter (en tillhandahållen genom FAO) arbetade med projektet. I insatsen ingick också utrustning, stipendier, bl a en stipendiat till Holland samt kon-sulttjänster.

ISOTOPFORSKNING IAEA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 52.6	1977/78-81/82	11,5	18,5	60%	Lantbruk

Resultat:

Syftet med projektet var att stödja fyra jordbruksforskningsinstitutio-ners utnyttjande av isotopteknik inom jordbruksforskningen. Projektet genomfördes i samarbete med International Atomic Energy Agency, IAEA. projektet tycks i huvudsak ha varit väl genomfört, samarbetet mellan IAEA och de indiska institutionerna har varit gott, absorptionsförmå-gan har varit stor hos mottagarorganisationerna, som själva i stor ut-sträckning formulerat sina behov. Projektet var dock i allt väsentligt inriktat på forskning och att ge erfarenheter åt inhemska forskare - - konkreta resultat i form av effektivisering av jordbruket hade 1984 ännu ej materialiserats. 50% av stödet gick till utrustning och reste-rande 50% gick till teknisk expertis och utbildningsinsatser.

MINDRE INSATSER (VETRINÄREXPERT)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1962/63-65/66	0,6	2,9	Lantbruk

KONSULTTJÄNSTER M M

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 62.1	1977/78-ff	8,6	10,7	100%	Förvaltn m m

Resultat:

Insatsen bestod ursprungligen framförallt av s k institutionellt samarbete (tekniskt/vetenskapligt samarbete). nu har verksamheten begränsats till att omfatta smärre konsulttjänster, rese- och uppehållskostnader (BITS-kurser), samt vissa kostnader för indiers deltagande i kurser och utbildningsprogram i Sverige. En meteorologisk studie och en trafikostnadsstudie (en trafiksimuleringsteknik avpassad för Indien att användas i beslutsmodell för dimensionering av det interturbana vägnätet) har bl a genomförts.

SKOLBOKSPAPPER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 72/PAP	1962/63-68/69	46,5	204,5	100%	Importstöd

Resultat:

SIDA bidrog genom pappersleveranser till ett under UNESCOs medverkan utformat program för genomförandet av allmän skolundervisning under en tjugoförårsperiod. Gåvan konstaterades vid utvärdering ha varit av stor betydelse för undervisningsplanens genomförande. Genom gåvan hade papperstillförseln tryggats och dessutom gratisutdelning av skolböcker eller försäljning till nominellt pris möjliggjorts. Då projektet avvecklades hade Indien uppnått självförsörjning vad gäller tryck- och skrivpapper. Fram t o m 1965/66 levererades 34 000 ton papper och totalt under hela insatsperioden levererades mellan 40-50 000 ton papper.

TRÅLARE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 72/TRA	1966/67-68/69	3,8	14,5	100%	Importstöd

Resultat:

Projektet bestod framförallt av inköp av två trålare för djuphavsfiske att användas för utbildning och forskning. Trålarna, Blue Fin och Red Snapper var 28 meter långa och 7,3 meter breda. Verksamheten startade januari 1969. I en rapport från 1973 menade man att dessa trålare hade en större andel sjödagar än vad som var normalt för FAO-projekttrålare. Trålarna hade varit av stor betydelse för "the Central Institution of Fisheries Operatives" verksamhet och framgångar. Fram till november 1973 hade 500 elever utbildats i fiske och att köra båt på de svenskfinansierade trålarna. Innan trålarna köptes in finansierade SIDA också en utredning rörande lämpliga typer av trålare för anskaffning då ritningar av en 90 och en 55 tums trålare gjordes. Insatsen genomfördes tillsammans med FAO.

SKOGSBRUKSREDSKAP

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 72/SKR	1964/65-69/70	3,1	12,3	100%	Importstöd

Resultat:

Projektet bestod dels av en gåva av skogsbruksredskap i anslutning till ett UNDP/FAO-projekt för utbildning av skogsinstruktörer, och dels av en arbetsfysiologisk metodstudie avsedd att kartlägga vilka typer och vilken utformning av verktyg som lämpar sig bäst för det indiska skogsbruket.

HANDELSGÖDSEL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 72/GOD	1965/66-70/71	44,2	165,3	100%	Importstöd

Resultat:

Insatsen var ett planstöd/varubistånd och bestod av handelsgödsel. Leveransen inleddes i samband med lanseringen av en ny strategi för jordbrukets utveckling som bestod av Konstgödning - hög- och snabbavkastande sädesslag - konstbevattning. Under 1966/67 levererades 14 000 ton handelsgödsel framförallt för att höja avkastningen på veteodlingar, men även andra för livsmedelsförsörjningen viltiga odlingar. 1967/68-70/71 levererades 90 000 ton gödsel. Totalt levererades alltså 104 ton handelsgödsel genom insatsen.

PAPPERSGÅVA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 72/PAP	1971/72-72/73	23,1	71,3	100%	Importstöd

Resultat:

Insatsen var ett planstöd/varubistånd och bestod av papper. Köpare av pappret har varit fem delstatsregeringar, ett tiotal universitet och vetenskapliga institutioner samt Ministry of Information and Broadcasting för dess publikationsverksamhet. Totalt levererades mellan 15-20 000 ton papper som användes för tryckning.

IMPORTSTÖD; 5, BUNDET OCH OBUNDET*

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 IND 72.1-11	1964/65-ff	2531,4*	4682,5*	100%	Importstöd

Resultat:

Importstödet ska användas för import av varor och tjänster för utvecklingsändamål. Importstödet till Indien har hittills varit mindre arbetskrävande än för andra mottagarländer, då Indiens kapacitet att utnyttja medlen är sådan att upphandlingsplan eller -service inte erfordras. Importstödet utvecklingseffekter är svåra att identifiera och avgränsa utan en bedömning av den indiska utvecklingspolitiken i stort. Stödet utgör mindre än två promille av den totala indiska importen. Karaktären av budgetstöd ger den indiska regeringen stor handlingsfrihet att utnyttja stödet för högt prioriterad import av central betydelse för ekonomins utveckling. Härigenom får importstödet effekter för såväl tillväxt och sysselsättning, dock främst i städerna. Nedan ges en kort beskrivning av vad stödet använts till under åren;

IMPORTSTÖD; 5, BUNDET OCH OBUNDET FORTSÄTTNING

Under perioden 1964-68 lämnades fyra importkrediter som utnyttjades enligt följande: 1) 1964, utrustning främst för mejerier och kraftproduktion. 2+3) 1966 & 1968, industriråvaror för indisk-svenska företag o div kapitalvaror, gruvborrtrrustning, fisketrålare. 4) 1968, kapitalvaror främst för kraftproduktion och utvinning av metaller.

Mellan 1971-76 användes den obundna delen av stödet främst för import av råvaror, reservdelar, komponenter och maskiner till industrisektorn, för import av kapitalvaror till statliga och privata företag med särskild preferens för småindustri och exportföretag, samt för ett omfattande stöd till mejerisektorn och det indiska mejeriprogrammet "Operation Flood". Mellan 1970/71-74/75 bestod programmet av utbyggnad av existerande fem storstadsmejerier i Delhi, Bombay, Calcutta och Madras, byggandet av sex nya huvudmejerier i dessa städer samt byggande av 17 underleverantörsmejerier. Importstödet gick här till kapitalvaror, råvaror, komponenter och reservdelar. Den bundna delen utnyttjades för leverans av sammanlagt 78 000 ton handelsgödsel och 200 ton rakbladsstål som upphandlats av SIDA, delfinansiering av veteköp i Sverige och resten gick framförallt till papper och stål.

I slutet på 70- och början på 80-talet användes den obundna delen för import inom sektorerna jordbruk och agroindustri, kemisk industri, övrig industri och till vattenkraft samt exploatering av olje- och naturgasfyndigheterna utanför Bombay. Den bundna delen av stödet användes för import till trä- massa- och pappersindustrin, metallindustrin (exkl järn och stål) och till stål och metallimport.

Under de sista åren har den svenska attityden gentemot importstödet förändrats då Indien har haft svårt att höja levnadsstandarden för den svagare delen av den indiska befolkningen. Den bundna delen har gradvis ökat. Det obundna importstödet utnyttjas blott undantagsvis för import från Sverige. Främst har leveranser skett från UK, USA, Västtyskland, Italien, Finland och Japan. Inom den bundna delen har importen till de svenska dotterbolagen markant minskat under de senaste åren. De svenska huvudleverantörerna under det bundna importstödet är regelmässigt de största exportföretagen däribland Alfa-Laval, ASEA, Atlas-Copco, Electrolux, Eriksson, SKF och Stal-Laval. En tendens under senare år är att inköpen under importstödet i allt ökande omfattning gått till stora indiska företag. Under 1983/84-84/85 har importstödet utnyttjats främst för import av maskiner och annan utrustning till industri, infrastruktur och energi. I det bundna importstödet har dessutom ingått råvaror som stål och papper. Kemisk industri, verkstadsindustri, gruv-, järn- och stålindustri inkl varv och trä-, massa och pappersindustri har framför allt fått stöd.

Under 1983/84-84/85 års avtal fördes ett nytt område in i biståndsdialogen med Indien: energisektorn. Avsättning sker ur det bundna importstödet. Ett projektsamarbete har har skapats under medverkan av svenska företag. Samarbetet har sitt ursprung i bristen på elkraft, som är ett av Indiens allvarligaste ekonomiska problem och ett avgörande utvecklingshinder. Samarbetet har främst koncentrerats till kraftöverföring och vattenkraft. 1984 lät SIDA företa en studie av den indiska energisektorn för att utarbeta en långsiktig strategi för sin medverkan. Studien visar att samarbetet inletts inom högt prioriterade sektorer inom det indiska energiprogrammet där Sverige har stort kunnande och kapacitet.

* Häre ingick "Importstöd 5" (125,0 resp 324,5 Mkr), "Importstöd bundet" (1168,0 resp 1816,7 Mkr) och "Importstöd obundet" (1214,4 resp 2432,7 Mkr).

LIVSMEDELSGÅVA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1965/66	3,7	16,2	100%	Importstöd

Resultat:

Insatsen bestod av en större torrmjölksgåva i samband med 1965-67 års akuta livsmedelsbrist. Torrmjölken distribuerades under april-juni 1966 i första hand till barn, havande kvinnor och mödrar med spädbarn i hungerdistriktet i provinserna Gujarat, Mysore, Maharashtra och Rajasthan. Under denna insats finansierades skeppningar av 2 086 ton torrmjolk. En lika stor skeppning finansierades under katastrofbiståndet, genom pengar från insamlingen Sverige Hjälper.

FAMILJEPLANERING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 12	1968/69-78/79	25,4	58,7	15%	Hälsovård

Resultat:

Från 1969 till 1972 var det svenska stödet av mindre omfattning: 1 administratör, preventivmedel samt finansiellt stöd till utbildnings- och informationsaktiviteter. Från budgetåret 1973/74 omfattade stödet även utbildning av medicinsk och paramedicinsk personal, löpande kostnader samt löner för fältarbetare. Det viktigaste målet för det kenyanska programmet var att nedbringa folkökningstakten. Detta mål nåddes ej. Tillväxten var högre 1977 än 1973 och nådde 3,9% år 1979 beroende dels på ökad natalitet, dels på minskad mortalitet. 360 kliniker med daglig mottagning fanns 1979. Dock saknade många av dessa utrustning och personal. 17 mobila enheter för service för ytterligare 190 kliniker etablerades i enlighet med de uppsatta målen. Ca 200 fp-arbetare utbildades. Det är ej känt hur många av dessa har börjat på klinikerna. Antalet personer som använde fp-metoder uppgick till ca 65 000 år 1977. Detta innebär ca 2,5% av alla fertila kvinnor i landet, mot det planerade målet om att nå alla kvinnor i fruktsam ålder.

RADIOTERAPIVERKSAMHET VID KENYATTA NATIONAL HOSPITAL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 22	1970/71-74/75	1,3	4,1	-	Hälsovård

Resultat:

Det svenska stödet möjliggjorde upprättandet av en radioterapiklinik. Det anses allmänt att kliniken är mönstergillt skött. Antalet patienter (besök) var 1970 och 1975 ca 8 480 resp 11 800. Ca 8 190 strålbehandlingar gavs 1970, mot ca 13 700 behandlingar år 1975. Den svenska personalen omfattade 1 radioterapeut, 1 röntgenläkare, 1 radiolog, 1 läkarsekreterare samt 1 laboratorieassistent. Utbildningen fortgick enligt planerna, bl a har 1 radioterapiläkare samt 1 radiofysiker utbildats vid Karolinska Sjukhuset; 2 läkare har utbildats i Nairobi, vid avdelningen för radioterapi. Kliniken drivs av kvalificerad kenyansk personal och är unik i sitt slag i östra Afrika.

MEDICINSK UTBILDNING, MTC

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 22.1	1973/74-76/77	12,0	27,8	-	Hälsovård

Resultat:

Våren 1974 ingicks ett avtal med Kenya om svenskt stöd till utbyggnaden av MTC (Medical Training Centre) i syfte att avhjälpa bristen på utbildad sjukvårdspersonal, framförallt sjuksköterskor. Genom till- och ombyggnaderna beräknades skolans kapacitet öka till att utbilda drygt 1 100 elever mot ca 700 vid projektets start. MTC är knutet till Kenyatta National Hospital och är landets enda utbildningsanstalt för medicinskt-teknisk personal. År 1972 redovisades nära 700 studerande bl a hälsovårdspersonal, laboratorie- och apotekspersonal, tandtekniker, sjukgymnast, ortopedmekaniker, röntgenassistenter. År 1977 var elevantalet redan 1 540, trots att byggnaderna ej helt var klara. Dett var således betydligt mer än vad tidigare beräknades. Konstruktionsarbetena, som omfattade bl a elevhem för 600 elever, bibliotek, naturaliekabinett, föreläsnings- och lärosalar, terapiverkstad och gymnastiksal, gick relativt bra. En del förseningar uppstod men byggnadsarbetena hade planerats i flera etapper för att undervisningen skulle kunna bedrivas under hela byggnadsperioden.

LANDSBYGDHÄLSOVÅRD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr) löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr) fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 22.2	1975/76-78/79	58,2	90,3	-	Hälsovård

Resultat:

Insatsen regleras sedan 1974/75 av 3 avtal:

1) Stöd till utbyggnad av landsbygdshälsovård och distriktssjukhus
Period: 1974/75-77/78 (förlängt till 1978/79)

Stödet omfattade byggandet av 2 distriktssjukhus i Nyamira resp Makueni samt 24 hälsocentraler och 3 dispensärer på landsbygden. Syftet var att dels förbättra hälsosituationen för landsbygdsbefolkningen, dels öka antalet hälsoinstitutioner. Sjukhusen uppfördes 1978, men redan då konstaterades svåra brister beträffande personal, vatten- och bränsleförsörjning samt utrustning. Byggnationen av hälsocentralerna påbörjades under avtalsperioden, men arbetena gick mycket långsamt.

2) Integrerad landsbygdshälsovård
Period: 1979/80-81/82 (förlängt till 82/83)

Stödet utgjorde en fortsättning av 1) ovan. Det omfattade förbättring och utbyggnad av befintliga hälsocentraler och dispensärer samt nybyggnation. Dessutom inkluderade programmet viss utrustning, p-medel, läkemedel, information och utbildning, träning av personal, renovering av distriktssjukhusen, pilotprojekt omfattande vårdcentraler.

3) Landsbygdshälsovård (Konsolideringsprogrammet)
Period: 1982/83-ff

Stödet är en naturlig fortsättning av 1) och 2) ovan. Det omfattade, förutom det som nämndes i 1) och 2) ovan, även ett program om byhälsovård (community based health care) administrerat av en enskild organisation. Till och med våren 1985 hade 9 hälsocentraler (av 27 planerade) färdigställt. Av dessa är 4 belägna i Central Province, 3 i Rift Valley, 1 i Eastern Province och 1 i Western Province. Dessa är belägna i bekvämt avstånd från Nairobi, vilket underlättade byggnationen. Byggnadsverksamheten går långsamt. För att påskynda arbetena kopplades bort ministeriet för anläggningsarbeten. Hälsoministeriet självt upphandlar och skriver kontrakt med entreprenörer som SIDA betalar. Genom detta arrangeras slutförslut till ytterligare 9 hälsocentraler. Några byggnadstekniker och arkitekt arbetar med uppföljning av byggnationen. Renoveringen av distriktssjukhusen fortsätter, ett av dem har svåra avloppsproblem. En rad problem har uppstått under perioden, bl a med den långsamma byggnationen. Detta beror bl a på dålig planering, likviditetsproblem, etc. Antalet hälsoinstitutioner på landsbygden ökar i enlighet med de uppsatta målen (se 1) i uruvida hälsosituationen för landsbygdsbefolkningen förbättras beror på andra faktorer såsom personal- och materialtillgång, regeringens insatser, etc.

LANDSBYGDHÄLSOVÅRD INKL FAMILJEPLANERING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 22.3	1979/80-ff	115,8	142,3	25%	Hälsovård

Resultat:

Stödet omfattar uppförandet av 2 skolor i Kilifi resp Meru, 1 skola för s k "clinical officers" samt ett utbildningsprogram och ett basläkemedelsprogram. Skolorna i Kilifi resp Meru beräknas vara klara under 1985. Den tredje skolan byggs under 1985 och skall vara klar under 1986. Till och med utgången av 1984 har utbildats 880 elever vid 31 kurser, 93 deltagare i särskilda seminarier i administration, 1 550 personer i läkemedelshandling inom basläkemedelsprogrammet. Vidare har 46 kurser inom det kenyanska immuniseringsprogrammet genomförts. Ytterligare 630 elever läser per korrespondens. Programmet för förbättring av basläkemedelsförsörjningen på landsbygden genomfördes i samarbete med DANIDA och WHO. Programmet nådde nationell täckning i december 1984, vilket innebär att hälsocentraler och dispensärer i 39 av landets 41 distrikt erhåller regelbundet tillförsel av läkemedel (Nairobi och Mombasa ingår ej i programmet). Färdigställda läkemedelslådor som avser att täcka behovet för i genomsnitt 2 500 patienter distribuerades under 1984 i en takt av 500 per månad.

PERSONAL, HÄLSO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1971/72-78/79	1,0	2,8	Hälsovård

EXPORTFRÄMJANDE BISTÅND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 32	1971/72-79/80	10,8	21,3	-	Industri

Resultat:

Projektet syftade till att bistå Kenya att öka och diversifiera sin export och att bygga ut sin exportindustri. Projektet administrerades av ITC i Geneve och sysselsatte ett antal experter. En av dessa var stationerad i Geneve och ägnade sig huvudsakligen åt marknadsföring av frukt och grönsaker. De i Nairobi baserade experterna sysslade främst med rådgivning till olika exportföretag. Rådgivningen omfattade bl a produktutveckling och marknadsföring. En av experterna bistod hantverkssektorn. Produkt- och marknadsundersökningar har genomförts, bl a för kenyanska trädgårdsprodukter på den europeiska marknaden. Detta kan ses som ett led i stödet till det statliga organet HCDA (Horticultural Crops Development Authority). Undersökningarna identifierade ett antal intressanta produkter och marknader. Den kenyanska handelsmyndigheten (KETA) etablerades som effektivt centralt handelsfrämjande och erkänt organ. Genom att följa produkterna från det de skördades till leveransen i utlandet har man kunnat lista ut lämpliga förpackningar och transportmedel. En delegation besökte länderna kring Persiska viken. Besöket resulterade i ett antal provorder. I juni 1977 gjorde ITC och NORAD en gemensam genomgång av projektet. Det kostaterades därvid att en stor del av rådgivningen gavs åt större, relativt väletablerade och tekniskt avancerade företag. Betydande insatser har gjorts för hantverksexporten samt för de grönsaksodlarna som fick sina produkter exporterade genom HCDA. Kenyas grönsaksexport har mångdubbats under tiden projektet pågått. Exportfrämjande verksamhet prioriterades av Kenya på grund av förväntade betalningsbalansproblem.

LANDSBYGD SVÄGAR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 32.1	1972/73-77/78	29,5	73,6	15%	Industri

Resultat:

Projektet omfattade alla typer av vägar i olika delar av landet. Förutom ny- och ombyggnad av vissa huvudvägar ingick ett stort antal s k te- och sockervägar för att marknadsföringen av dessa produkter skulle underlättas. Trots stora förseningar har man byggt bl a 71 km huvudvägar, 158 km matarvägar (en av dessa matarvägar - Sotila-Kisieväg på 43 km - blev klar enligt tidsplanen men började försämrats strax efter; ca 17 km förstördes totalt beroende på felaktig byggnation och dålig kontroll). Vidare har 1 038 km te- och sockerväg samt 372 km tillfartsvägar byggts, allt enligt planerna. Dessutom har man byggt 2 invägningsstationer som fungerade tillfredsställande. Projektet anses ha uppfyllt sina mål, nämligen att förbättra vägnätet samt bygga nya te- och sockervägar och tillfartsvägar genom s k settlement schemes. Dessa vägar kan möjliggöra en grund för långsiktig utveckling i områdena förutsatt att myndigheterna underhåller nätet.

PERSONAL, VÄGAR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 32.1	1976/77-78/79	0,8	1,6	Industri

UTBILDNING AV VÄGTEKNIKER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 32.1	1975/76-79/80	6,0	12,3	-	(Undervisning)

Resultat:

Programmet påbörjats 1976. Den första delen kom att omfatta utbyggnad av undervisningslokaler samt utrustning. En del nya vägfordon behövdes såsom skolbussar. Det svenska bidraget utnyttjades framförallt för nya undervisningslokaler och inköp av fordon. Den av SIDA finansierade konsultstudie avseende utbildningsbehovet låg med vissa revidering till grund för utbildningsprogrammet.

LANDSBYGDSELEKTRIFIERING, KREDIT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 32.2	1973/74-78/79	8,7	21,9	-	Industri

Resultat:

Det ursprungliga programmets målsättning var att under perioden 1974-78 förse 28 landsbygdscentra med elektricitet enligt en särskilt uppgjord plan. Huvudsakligen på grund av inflationen har utbyggnadsplanerna fått skäras ner till 13 centra. Varje centrum beräknades ha ca 60 förbrukare bl a sjukhus, skolor, offentliga förvaltningar, affärer, småindustrier. Hushållsförbrukningen beräknades vara obetydlig. Insatsen har tekniskt fungerat väl. 3 experter har varit verksamma i projektet. Enligt en genomförd socioekonomisk studie har projektet möjligtvis förbättrat hälsoservicen, ökat säkerheten på gatorna samt möjliggjort vuxenundervisningen på kvällarna.

LANDSBYGDENS VATTENFÖRSÖRJNING I, II, III INKL LÅNGTIDSPLAN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 32.3,4,8	1969/70-ff	255,0	486,5	-	Industri

Resultat:

Det svenska biståndet till vattensektorn började 1970 med en kredit till Kenyas första program för landsbygdens vattenförsörjning. Ytterligare en kredit beviljades 1972 för ett andra program. Krediterna omvandlades senare till gåva. Under perioden 1969/70-74/75 har 119 mindre vattenanläggningar byggts på landsbygden. Ca 225 000 människor fick tillgång till fungerande godtagbar vattenförsörjning, mot de 800 000 människor som skulle nås enligt målet. År 1974 tecknades ett andra avtal. Under perioden har 26 vattenanläggningar (av 75 planerade) byggts och 200 000 människor (av 1,7 milj planerade) har nåtts. Erfarenheterna under denna period visade att vattenministeriet prioriterade nybyggnadsverksamheten och försummade drift och underhåll av de redan byggda anläggningarna. Det tredje vattenavtalet från 1979 utformades så att nybyggnationen begränsades och man istället satsade på drift och underhåll. Två genomförda utvärderingar - och ett antal studier - har konstaterat att vattenprogrammets måluppfyllelse har varit låg, eftersom målgruppen ej nåddes av vattenförsörjning i planerad omfattning. Vattenministeriet prioriterade vattenutbyggnad till de konsumenterna som hade sk enskild vattenanslutning men erbjöd inte något alternativ för andra grupper (det kan noteras här att de kommunala tappställena stängdes 1979). Vattenministeriet avstod från tillämpning av överenskomna differentierade vattenavgifter, vilket orsakade överkonsumtion i vissa fall, med överbelastning och driftstopp som följd. Dessutom visade studierna att ett antal vattenanläggningar förföll till följd av bristande underhåll. Målet har förändrats i det pågående avtalet: programmet ska förbättra folkhälsan samt ge ökad möjlighet till ekonomisk tillväxt och social utjämning. Dessa mål ska uppnås genom vissa uppsatta villkor, nämligen installation av mätare för enskilda konsumenter, införande av avgift enligt studiernas rekommendationer, återöppnande av de kommunala tappställena och förbättring av det administrativa systemet. Utbildning har givits för ca 200 personer/år.

Långtidsplanen, som ingick i insatsen, innebar utarbetande av en generalplan för vattentillgångarnas utnyttjande. Syftet med planen var att åstadkomma en anpassning av vattenresursernas användning till den övriga fysiska samhällsutvecklingen, såsom turism, industri, jordbruk. Som ett konkret mål avsåg man att i första etapp definiera ramen inom vilken vattensektorns utveckling förväntades äga rum under de närmaste 30 åren.

LANDSBYGDENS VATTENFÖRSÖRJNING, KWALE DISTRIKT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1984/85-ff	0,8	0,8	Industri

LANDSBYGDENS VATTENFÖRSÖRJNING, ALLMÄNT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1984/85-ff	2,4	2,4	Industri

LANDSBYGDENS VATTENFÖRSÖRJNING, PERSONAL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1984/85-ff	0,8	0,8	Industri

KRAFTFÖRSÖRJNING KAMBURU INKL EKOLOGISK STUDIE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 32.5	1970/71-75/76	31,8	92,1	-	Industri

Resultat:

I syfte att trygga elkraftförsörjningen i Kenya har ett kraftverk kallat Kamburu byggts i Tana-floden, 100 km från Nairobi. Kraftverket blev klart 1975, har en effekt på 50 MW och levererar välbehövlig ström till det kenyanska kraftnätet. Kostnaderna för uppförandet täcktes till ca 30% av kenyanska medel. Resterande 70% täcktes av utländska medel. För denna del ansökte Kenya om lån från Världsbanken och Sverige. Den svenska utvecklingskrediten på 31,5 Mkr lämnades på s k IDA-villkor (50 års löptid, 10 års amorteringsfrist och 0,75% förvaltningsavgift). I samband med uppförandet av kraftverket igångsattes på svenskt initiativ en ekologisk studie, kraftigt försenad, bestående av tre olika moment. I huvudstudie ingick bl a kartläggning av det område som direkt påverkades av dammen, ändring av vegetation, sjukdomar samt en demografisk undersökning. De andra momenten bestod av uppföljningsstudier med 2 - 3 års mellanrum.

SMÅINDUSTRI, KISUMU

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 32.6	1973/74-ff	25,4	47,3	70%	Industri

Resultat:

Stödet avsåg ett småindustriprogram i Nyanza-provinsen i västra Kenya, i syfte att öka sysselsättningen och inkomstmöjligheterna i regionen genom att skapa livskraftiga småföretag. I stödet ingick uppförande av fabriker i Kisumu och Kisii (klara 1977) samt i Siaya och Homa Bay (klara 1982). Varje fabriksby har ett antal verkstadslokaler för utyrning till småföretagare. År 1984 ingick 63 småföretag med sammanlagt 652 anställda i programmet. Företagarna i Kisumu har haft stark konkurrens från asiatiska företagare, som har kontroll över affärslivet i regionen. Många av dessa Kisumu-företagare har därför tvingats slå igen. Företagarna i Kisii, Siaya och Homa Bay har däremot lyckats bättre. Produktionen har varit inriktad på varor som efterfrågas av den lokala befolkningen bl a inom branscherna snickeri, skråreri och mekanisk verkstad. De flesta stödda småföretagarna (42 st) tillhör målgruppen, d v s företagare från en låg social klass. Inom ramen för stödet skapades en lånefond. Möjligheten att utnyttja denna fond för inköp av maskiner har betytt mycket för företagarna. Målgruppens utnyttjande av fonden har dock varit lågt: 37% av alla låneutbetalningar gick till målgruppen, medan 38% av utbetalningarna gick till andra inflytelserika grupper. Under perioden har ett 15-tal svenska experter varit verksamma inom projektet. Till och med juni 1985 fanns 2 svenska industrirådgivare i provinsen. Dessa två finansieras sedan 1982 via Personal- och kon-

KENYA SCIENCE TEACHERS COLLEGE (KSTC)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 42	1965/66-77/78	57,4	191,6	-	Undervisning

Resultat:

Sverige åtog sig att medverka vid uppbyggnaden av en lärarskola i Nairobi för utbildning av lärare i naturvetenskapliga ämnen för sekundärskolans lägre klasse - s k S-1 lärare. Syftet var att täcka bristen på utbildade inhemska lärare samt ge de nya lärarna kunskaper om nya undervisningsmetoder. Undervisningslokaler, lärar- och elevbostäder har uppförts med tillhörande utrustning. KSTC bedömdes av utvärderingen 1977 som en välfungerande utbildningsinstitution. Denna institution spelade en avgörande roll för att förse Kenya med sekundärskolelärare i naturvetenskapliga ämnen. Ca 44% av alla utexaminerade lärare i sådana ämnen kom just från KSTC. År 1976 hade skolan 540 elever, av vilka 25% var flickor. Till och med det året hade 904 elever varit inskrivna och 831 hade utexaminerats. Driftsstöd utgick under perioden och var utbyggt så att det svenska åtagandet successivt minskade medan det kenyanska ökade i motsvarande grad. I början svarade Sverige för 70% och Kenya för 30% varpå Sveriges andel minskat ned till 10% sista avtalsåret. Sverige har försett skolan med administrativ personal och svenska lärare, vilka efterhand ersatts av kenyanska lärare som bekostades av Kenya. I början var hela personal svensk. År 1972 hade skolan 42 lärare, varav 24 var svenska. År 1976 hade antalet svenska lärare sjunkit till 15. Den administrativa personalen var helt kenyaniserad redan 1975. Enligt UNDs och BKs bedömning var de totala kostnaderna för skolan visserligen höga, men fullt försvarbara. Enligt uppgifter från 1972 var de löpande kostnaderna per år för att utbilda en S-1 lärare vid KSTC ca 40% av kostnaderna för att utbilda en student vid universitetet. Viss utbildning har ägt rum för redan verksamma lärare.

En utvärdering från 1985 visar att skolan fortfarande fungerar väl.

SEKRETERARSKOLOR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 42.1	1971/72-76/77	11,0	29,0	70%	Undervisning

Resultat:

Stödet syftade till att på lång sikt höja effektiviteten inom den kenyanska förvaltningen. Detta skulle ske genom att häva bristen på kvalificerade sekreterare. Ett annat syfte var att skapa fler och bättre utbildningsmöjligheter för flickor. Stödet omfattade uppförande av 2 statliga sekreterarskolor i Nairobi resp Mombasa, bidrag till driftskostnader samt svensk personal till skolorna. Skolan i Mombasa togs i bruk 1974. I den första kursen under perioden juli 1974 - mars 1976 var 210 elever inskrivna. Av dessa har 200 utexaminerats. Skolan i Nairobi drogs med förseningar på grund av dels lokaliseringsproblem, dels svårigheter med materialleveranser. Nairobi-skolan startade sin första kurs i december 1975, med 240 elever inskrivna. Av dessa har 187 utexaminerats i december 1977. Viss lärarutbildning skedde i form av specialkurser, men resultatet har varit dåligt. 9 svenska experter har varit verksamma inom kursutveckling lärarutbildning samt underhåll av utrustning.

76
Varför är detta 2 UND
Uppstagna

SLÖJDVERKSTÄDER, TEKNISKA SKOLOR

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 KEN 42.3	1974/75-80/81	100,4	160,4	100%	Undervisning

Resultat:

Stödet till teknisk utbildning omfattade renovering av 12 befintliga tekniska sekundärskolor samt uppförande av en ny sekundärskola i Kitale. Syftet var att öka kapaciteten och kvaliteten på de tekniska sekundärskolorna samt att förse arbetsmarknaden med välutbildad arbetskraft. Renoveringen av de 12 skolorna är slutförd. Antalet elever ökade under perioden från 7 000 till 8 600. Antalet utexaminerade var år 1981 2 200 elever. Byggnationen av Kitale-skolan startades 1980, med undervisningslokaler och lärarbostäder. De första eleverna antogs i februari 1984. År 1985 hade skolan 396 elever. Programmet var kraftigt försenat och har fått vidkännas stora kostnadsökningar. Ursprungligen planerades byggnation av 2 nya skolor men medel saknades.

Det av SIDA stödda programmet för renovering/utbyggnad samt utrustning av slöjdverkstäder avslutades under budgetåret 1980/81. I och med detta har 35 skolor, relativt jämnt fördelade över landet med tanke på folktätheten, utrustats med 2 slöjdverkstäder vardera. Totalt byggdes/renoverades 69 slöjdverkstäder. Av de 35 sekundärskolorna erbjuder 24 metall/träslöjd, 10 erbjuder motor/elundervisning och 1 erbjuder träslöjd. Antalet utexaminerade i slöjd ökade från 450 elever år 1974 till 1 400 elever år 1983. Projektet fortgick långsammare än planerat. Vissa problem uppstod i samband med inköp av utrustningen. Utrustningen var i vissa fall för avancerad, ibland dålig. Personalbiståndet omfattade under perioden 8 personer bl a projektadministratörer, slöjdexperter, teknisk expert, underhållstekniker och byggnadsingenjör.

Både insatsen utvärderades 1985 och resultatet har redovisats i (Förskollära utbildnings- och tekniska i Kenya)

LÄROMEDELSENHET, SEPU

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 KEN 42.4	1975/76-79/80	5,0	10,7	-	Undervisning

Resultat:

Redan i avtalet för KSTC-insatsen (se ovan 1 KEN 42) förutsågs behovet av en lokal produktion av läromedel, framförallt avsett för naturvetenskapliga ämnen i sekundärskolor. SEPU startade 1967/68 som en del av KSTC. År 1975 lösgjordes den ifrån skolan i och med avtal med SIDA. Stommen för produktionen blev i initialskedet experimentsatser i fysik, kemi och biologi samt tillhörande handledningar för lärare och elever. Under perioden 1975-77 har 2 391 satser sålts (802 st 1975, 979 st 1976, 610 st 1977). Försäljningen gick ner 1977 jämfört med de två tidigare åren, beroende till stor del på bristande kapacitet på försäljningssidan. Resultatet förbättrades dock under 1978. Nya lokaler färdigställdes 1977. SEPU deltog i en rad konferenser både i Kenya och utomlands, där SEPUs produkter visades. Av det svenska stödet har 48% använts för byggnader, maskiner och driftstöd, medan resterande 52% använts för personal (180 månader).

MINDRE INSATSER

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Sektor:
-	1965/66-69/70	0,3	1,4	Undervisning

PERSONAL, UNDERVISNING

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Sektor:
-	1965/66-78/79	14,0	33,3	Undervisning

NORDISKT KOOPERATIONSPROJEKT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 52	1965/66-ff	60,2	131,1	45%	Lantbruk

Resultat:

I samfinansiering med Danmark, Norge, Island och Finland har Sverige lämnat stöd till kooperativa sektorn i syfte att stärka rörelsen i Kenya samt öka välståndet för landsbygdsbefolkningen. Stödet, som administreras av Danmark, har främst omfattat tekniskt bistånd för att utbilda medlemmar, förtroendevalda och personal. Den viktigaste fysiska investeringen under det nordiska projektet är Cooperative College of Kenya, som till 80% finansierades med nordiska medel. Kooperationen bestod 1983 av 2 400 aktiva föreningar med ca 1,4 milj medlemmar. Kaffeföreningar och spar- och kreditkassor dominerar, med ca 400 000 medlemmar vardera. Denna kooperativa rörelse tillhandahåller i huvudsak krediter, produktionsmedel, hjälp med marknadsföring samt utbildning. Det är främst små- och medelstora bönder i högpotentiella jordbruksområden som åtnjuter kooperationens tjänster. Från och med 1983 utvidgades det nordiska stödet till andra typer av kooperation såsom fiske, hantverk, småindustri och konsumentkooperation.

MJÖLKPRODUKTION AI-PROJEKT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 52.1	1965/66-76/77	24,5	81,9	35%	Lantbruk

Resultat:

Det svenskstödda seminavelsprogrammet ingick som ett led i de kenyanska ansträngningarna att höja landets kött- och mjölkproduktion. Detta skulle ske genom samverkande aktiviteter såsom seminverksamhet, rådgivning, veterinärservice. Stödet omfattade personal, konsulter, byggnader, utrustning, vissa driftskostnader och stipendier. Avelsprogrammet har nått en dramatisk förbättring av mjölkproduktionen hos korna. Ca 213 av de förädlade djuren återfanns i småjordbruksområden. Från ca 70 000 inseminationer år 1966 passerade antalet 525 000 när det svenska stödet upphörde. I en studie genomförd 1979 visades att ca 100 000 genetiskt förbättrade kvigor kom i produktion varje år. Vidare har informationsverksamhet bedrivits i form av fältdagar vid jordbruksskolor. Programmet har i stort följt planerna och har p g a sänkta inseminationsavgifter och högre mjölkpriser t o m expanderat snabbt. Seminverksamheten utnyttjades till mellan 70 och 80% av småbrukare och har kraftigt medverkat till en spridning av mjölkproduktionen bland dessa. Programmet har kenyaniserats snabbare än beräknat och leddes 1974 utslutande av inhemsk personal.

MUL- OCH KLÖVSJUKEBEKÄMPNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 52.2	1973/74-80/81	43,0	85,1	50%	Lantbruk

Resultat:

Huvudsyftet med programmet var att medverka till landsbygdens utveckling och därigenom bidra till en jämnare fördelning av nationalinkomsten mellan olika ekonomiska sektorer och geografiska områden i landet. Dessa syfte skulle nås genom en utökad sjukdomskontroll, främst vaccinering mot mul- och klövsjuka, vilket förväntades medföra ett ökat uttag av kött och mjölk såväl i de lågproduktiva som i de högproduktiva områdena. Programmet har löpt relativt väl trots förseningar. Dessa medförde en förlängning på nära 3 år. Projektet bestod av 5 delprogram:

Obligatorisk vaccinering mot mul- och klövsjuka - drygt 23 milj vacciner gavs under perioden 1974-80.

Bekämpning av elakartad lungsjuka - ca 3,0 milj vacciner gavs under perioden 1974-80.

Vaccinering mot boskapspest - ca 7,8 milj vacciner gavs under perioden 1974-80.

Förstärkning av veterinärservicen - 4 byggnader, mot planerade 5, uppfördes.

Kontinuerlig utvärdering - halvårsrapporter presenterades under tiden.

Antalet kreatur var ca 9 milj år 1980.

MUL- OCH KLÖVSJUKEBEKÄMPNING FORTS.

Målgruppen från svensk sida var i första hand masaierna. Det är dock tveksamt om programmet i första hand har gynnat denna grupp. Det har inte varit möjligt att påvisa mätbara effekter av ökat kött och mjölkuttag hos masaierna som resultat av vaccineringsprogrammet. Däremot tydde den ökade villigheten hos masaierna att vaccinera sin boskap på att verksamheten uppfattades som positiv.

INTEGRERAD LANDSBYGDSUTVECKLING, MIGORI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 52.3	1969/70-76/77	8,2	22,9	-	Lantbruk

Resultat:

Avtal om insatsen innebar att Sverige lämnade ett direkt bidrag till ett integrerat landsbygdsutvecklingsprojekt i Migori i västra Kenya. Huvudsyftet var att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och öka inkomsten för landsbyggsbefolkningen. Man avsåg att utveckla metoder för accelererad och självgenererad utveckling. Tonvikten lades på växtodling, husdjursproduktion, marknadsföring och kooperativ, utbildning hälsovård. Bland de planerade växtodlingsaktiviteterna kom flera aldrig igång, medan några kom igång men måste avbrytas bl a på grund av försenade medelstilldelningar. Dock ökade majs- och tobaksodlingen markant. För att förbättra situationen för boskapsägarna byggde man ett antal boskapsbad för bekämpning av parasitöverförda sjukdomar, men dessa bad utnyttjades dåligt. Ett antal avelstjurar delades ut till speciellt utvalda bönder. Vidare bygdes 300 km vägar med kapitalintensiva metoder och sedan ytterligare 50 km med arbetsintensiva metoder. Vägarna bygdes i syfte att förbättra marknadsföringen av jordbruksprodukter samt förbättra kommunikationsnätet. Ett fåtal hantverksindustrier och en mindre taktegelfabrik etablerades liksom en arbetsintensiv kulvertindustri i anslutning till vägprogrammet. Inom hälsovårdsområdet uppfördes en sjukstuga om 15 bäddar. Målet om att öka inkomsterna och sysselsättningsmöjligheterna har i stort sett nåtts, även om vissa delprogram knappast nått de allra fattigaste. Dessa har dock i viss mån gagnats genom en viss ökning av produktion och sysselsättning.

BOSKAPSPROJEKT, KREDIT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 52.4	1968/69-74/75	19,0	59,7	35%	Lantbruk

Resultat:

Sverige var medfinansierare i ett mångsidigt världsbanksprojekt för boskapssektorns utveckling, vars första fas avslutades

Sverige var medfinansierare i ett mångsidigt världsbanksprojekt för boskapssektorns utveckling. Insatserna omfattade vattenförsörjning, krediter till slaktdjursproducenter, stöd till grupprancher och förbättring av torra betesområden. Projektet ingick i Kenyas långsiktiga program för utveckling av boskapsuppfödning och köttproduktion. Projektet fortgick långsamt i början beroende på svårigheter att omsätta lånen till producenterna. Många av farmarna uppfyllde ej villkoren för lånen. Villkoren mjukades upp efter påstötningar från IDA. Marknadsföringen av boskap hindrades ofta av kontroller beträffande sjukdomsfall bland kreaturen. Vattenförsörjningsaktiviteterna förändrade nomadernas livstil, vilket orsakade socio-ekonomiska problem. Överbefolkningen (människor samt djur) anses vara en negativ effekt av projektet. För många herdor utgjorde projektets aktiviteter enda möjligheten att träda in i en penningekonomi. Trots svårigheterna marknadsfördes ca 60 000 kreaturen för avsalu, slakt, gödning. I en tysk utvärdering påpekades att större delar av krediten (lånen) gick till stora farmer som kunde använda pengarna effektivt. De sociala aspekterna beskrevs som negativa: ökade inkomstklyftor, försumlig sysselsättningseffekt. Sverige deltog ej i fortsättning av projektet, utan stödde istället insatsen för mul- och klövsjukesbekämpning (se ovan 1 KEN 52.2).

MARKVÅRD II

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 52.6	1977/78-ff	63,3	78,7	70%	Lantbruk

Resultat:

Programmet syftar till att öka avkastningen genom markvård och terrassering, stödja den ordinarie jordbruksrådgivningen samt förbättra sysselsättning, inkomster, kosthållning och den ekologiska balansen. I en studie genomförd 1974 konstaterades att ca hälften av den odlade marken var i behov av markvård. Ca 750 000 småjordbruk berördes därmed. Dessa beräknas nås år 1995. I början av 1985 hade 365 000 småjordbruk nåtts av programmet sedan starten. Under 1983/84 nåddes ca 62 000 jordbrukare mot planerade 55 000/år. Vidare har 50 plantskolor byggts, skogsträdplantor samt fruktträdplantor har distribuerats till berörda bönder. Under 1981/82 delades ut ca 100 000 handverktyg till bönderna. Andra aktiviteter har varit: återställande av betesmark (ca 637ha under 1983/84), ravinåterställande (855 st under 1983/84), utbildning (3 600 tekniska assistenter utbildade på tvåveckorskurser - 900 inflytelserika personer ute i distrikten utbildade på veckoseminarier under 1983/84). Projektet anses vara lyckat. Några svårigheter har dock uppkommit såsom organisatoriska och administrativa problem. Jordbrukarnas inkomst anses ha ökat med 50% genom markvården. I preliminära undersökningar konstaterades skördeökningar efter markvårdsåtgärderna. I torra områden visas ökningen vara 30-40%.

KOOPERATIV BANK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 52.7	1975/76-80/81	9,5	21,5	-	Lantbruk

Resultat:

Sedan starten 1968 har kooperativa banken framgångsrikt utvecklats till kooperativens viktigaste finansieringskälla. År 1977 hade banken ca 950 kooperativa föreningar som medlemmar. Banken förmedlar lån endast till föreningar. Inlåningen från medlemmarna har ökat snabbt beroende bl a på goda vinster från kaffe- och teodling under 1977. Banken klarade av de kortfristiga krediter, men hade vissa svårigheter med långsiktiga. De svenska medlen har använts för utlåning, för kooperativens eget försäkringsbolag, konsultstidier, utbildning samt upprättande av en hypoteksförening. Andelen kortfristiga lån ökade från 27% år 1973 till 58% år 1977. Under samma perioden var andelen lån för köp av farmar 42% resp 5%. Andra lån för t ex byggnation utgjorde ca 20% av alla lån under perioden. Vidare har 3 experter, finansierade av kooperativa projektet, sysselsatts

FOND FÖR LANDSBYGDSUTVECKLING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 52.8	1977/78-ff	24,7	32,0	-	Lantbruk

Resultat:

I samverkan med Norge och Danmark har Sverige sedan 1977 stött denna fond som administreras av planeringsministeriet. Fondens verksamhet utgör ett komplement till ordinarie utvecklingsprogram, genomförda av olika ministerier, till självhjälpörelsen i landet. Dessutom utgör fonden också en möjlighet att öka sysselsättningen på landsbygden. Under perioden 1974-83 har 3 369 projekt startats, främst inom vatten- och husdjursministerierna, men också inom miljö-, transport- och jordbruksministerierna. Av dessa projekt har 1 732 slutförts och överlämnats till ansvarigt fackministerium. Fonden har tidigare brottats med svåra administrativa problem som orsakade tidvis avbrutna utbetalningar från de nordiska givarna. Arbeten har dock förbättrats sedan en nordisk rådgivare placerades centralt inom fonden och rutinerna förändrats.

SEKTORSTÖD, JORDBRUK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr) löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr) fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 52.10	1981/82-ff	6,8	6,8	-	Lantbruk

Resultat:

Inom gällande sektorstödet finns, förutom Markvårdsprogrammet (se 1 KEN 52.6 ovan), ytterligare fyra insatser:

Intensiv livsmedelsproduktion - syftet är att hjälpa småbönder, främst kvinnor, att bättre utnyttja lokala resurser i livsmedelsproduktion och lagring. Ett detaljerad projektdokument har utarbetats av en konsult och ligger till grund för det fortsatta arbetet. En försöksverksamhet kommer att bedrivas i Kakamega-distriktet och i Kiambu-distriktet. Några experter var i april 1985 under rekrytering i Sverige.

Lagrinsbyggnader på landsbygden - syftet är att minska lagringsförluster på enskilda gårdar genom att utveckla och sprida funktionella och billiga lagringsbyggnader. Projektet är en utveckling av ett regionalt FAO-projekt och övertogs 1983/84 bilateralt av SIDA.

Jordbrukskonsultfond - fonden inrättades 1983/84. Den har bl a utnyttjats för konsultstudier om rehabilitering av det tidigare svenskstödda programmet för husdjursförädling och för studier inom markvårdsprogrammet.

Stöd till jordbruksministeriets planeringsenhet - tillsammans med andra biståndsgivare stödjer SIDA en andra fas av det s k TAP (Technical Assistance Pool) som främst är ett personalbistånd till planeringsenheten. TAP samordnas av Harvard University. Bland de tioalet utländska rådgivarna finns en svensk. TAP-rådgivarna har haft svårighet att vinna gehör för sina förslag och har även kritiserats för att vara alltför akademiska.

MARKVÅRD FAO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr) löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr) fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1975/76-76/77	0,5	1,0	Lantbruk

PERSONAL, JORDBRUK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr) löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr) fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1966/67-77/78	5,7	16,2	Lantbruk

FÖRVALTNINGSBISTÅND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr) löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr) fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 62	1977/78-79/80	1,8	3,4	100%	Förvalt mm

Resultat:

Svårigheterna att rekrytera personal till jordbruksministeriet blev alltför större. Kenya beslöt därför att utnyttja Harvard University för samordnad rekrytering av all utländsk personal till planeringsenheten. Verksamheten finansierades av flera biståndsgivare. Sverige bekostade 2 planerare under 3 år. Kenyas planeringskapacitet har ökat avsevärt genom programmet. Arbetet omfattade bl a långsiktig planering och projektutformning.

ARBETSKRAFTSUNDERSÖKNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 62.1	1974/75-79/80	2,9	5,9	100%	Förvalt mm

Resultat:

Projektet syftade till att förse de kenyanska myndigheterna med statistiskt material att tjäna som underlag för beslut, planering och utvärdering på inkomst- och sysselsättningspolitikens område. Resultatet blev mycket tillfredsställande både vad beträffar kartläggningen av den kenyanska arbetskraften och effekterna av förstärkningen av Kenyas statistiska centralbyrå. 600 hushåll har intervjuats och dessa utgör underlag för framtida beräkningar. Målen anses vara uppfyllda. Vidare har utarbetats ett nationalplan för statistisk undersökning. 5 kenyanska programmerare arbetade på Kenyas SCB 1980. 1 systemanalytiker och 1 projektledare arbetade som experter i projektet.

PERSONALFOND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 62.2	1979/80-ff	30,8	38,9	100%	Förvalt mm

Resultat:

Fonden, som administreras av personaldirektoratet (DPM) inom presidentens kansli, syftar till att förstärka den kenyanska förvaltningens kapacitet. Fonden skall användas för utbildning av kenyansk personal, rekrytering av utländsk personal samt studier. Fonden har finansierat under itiden 1979-82 ett samarbete mellan Kenya och ITC om handelsfrämjande åtgärder samt ett avtal mellan Kenya och ILO om ett projekt syftande till att förstärka Kenyas kapacitet att identifiera och genomföra program avseende sysselsättning och utjämnning. DPMs planering av utbildningsprogram samt rapportering om genomförd utbildning har varit otillfredsställande. Det har funnits vissa svårigheter att närma DPM. Vidare har 5 experter finansierats av fonden: 4 till småindustriprojektet och 1 till tekniska utbildningen.

PERSONALBISTÅND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1968/69-76/77	2,9	8,5	Förvaltn mm

IMPORTSTÖD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 72.1-2	1978/79-ff	86,5	109,5	100%	Importstöd

Resultat:

Importstödet har ingått som en del i det svenska biståndet till Kenya sedan budgetåret 1978/79. Importstödet är i sin helhet bundet till upphandling i Sverige. Medlen har använts för följande: 13 järnvägsvagnar, handelsgödsel, delfinansiering av gåvodelen i en förmånlig kredit (Kiambere-projektet), verktyger och maskiner, reservdelar till elindustrin, aluminiumfolie och papper, sjukhusutrustning, jordbruksutrustning, mejeriutrustning, livsmedel, betalningsbalansstöd.

IMPORTFINANSIERING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1974/75-75/76	10,2	26,5	100%	Importstöd

Resultat:

Med anledning av Kenyas ökade importkostnader överenskoms om ett stöd som avsåg import av varor för landsbygdsutvecklingsändamål. Stödet, som var obundet, användes för inköp av lantmäteritrustning, insekts- och ogräsbekämpningsmedel, oxdragna plogar.

INSTITUT FÖR UTVECKLINGSFORSKNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 8.12.2	1973/74-78/79	1,6	3,5	-	Övrigt

Resultat:

Stödet till institutet avsåg dels en evaluering av det integrerade landsbygdsutvecklingsprogrammet (se 1 KEN 52.3), dels olika forskningsstudier. Evalueringen genomfördes som planerat. Ett antal studier, bl a om fördelningsaspekter, prissättningspolitik, resursallokering, migration, familjeplanering har genomförts. Vidare har några seminarier organiserats av institutet.

KVINNOPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 KEN 16.1	1979/80-ff	8,2	11,2	-	Övrigt

Resultat:

Projektet avsåg stöd till den statliga kvinnobyran inom socialministeriet. Det finns ca 11 000 registrerade kvinnogrupper i landet. Tyngdpunkten på byråns verksamhet har varit att stödja kvinnogrupperns projekt på landsbygden. Byrån har brottats med stora administrativa problem. Dess ställning inom förvaltningen var mycket svag. Till följd av dessa problem utarbetades av givarna en rad rekommendationer. När dessa rekommendationer ej följdes beslöt givarna om ett moratorium då inga utbetalningar förekom (1981/82-82/83). Avtalet förlängdes dock ett år för att stödja Kvinnokonferensen i Nairobi, som organiserades av kvinnobyran. DANIDA, NORAD och SIDA beslöt att finansiera 3 studier av vikt för fortsatt bistånd till kvinnor i Kenya, nämligen en marknadsanalys, en studie om några kvinnogrupperns uppkomst och framväxt och slutligen en studie om möjliga alternativa kanaler för stöd till kvinnogrupper.

KIAMBERE, LOKALA KOSTNADER

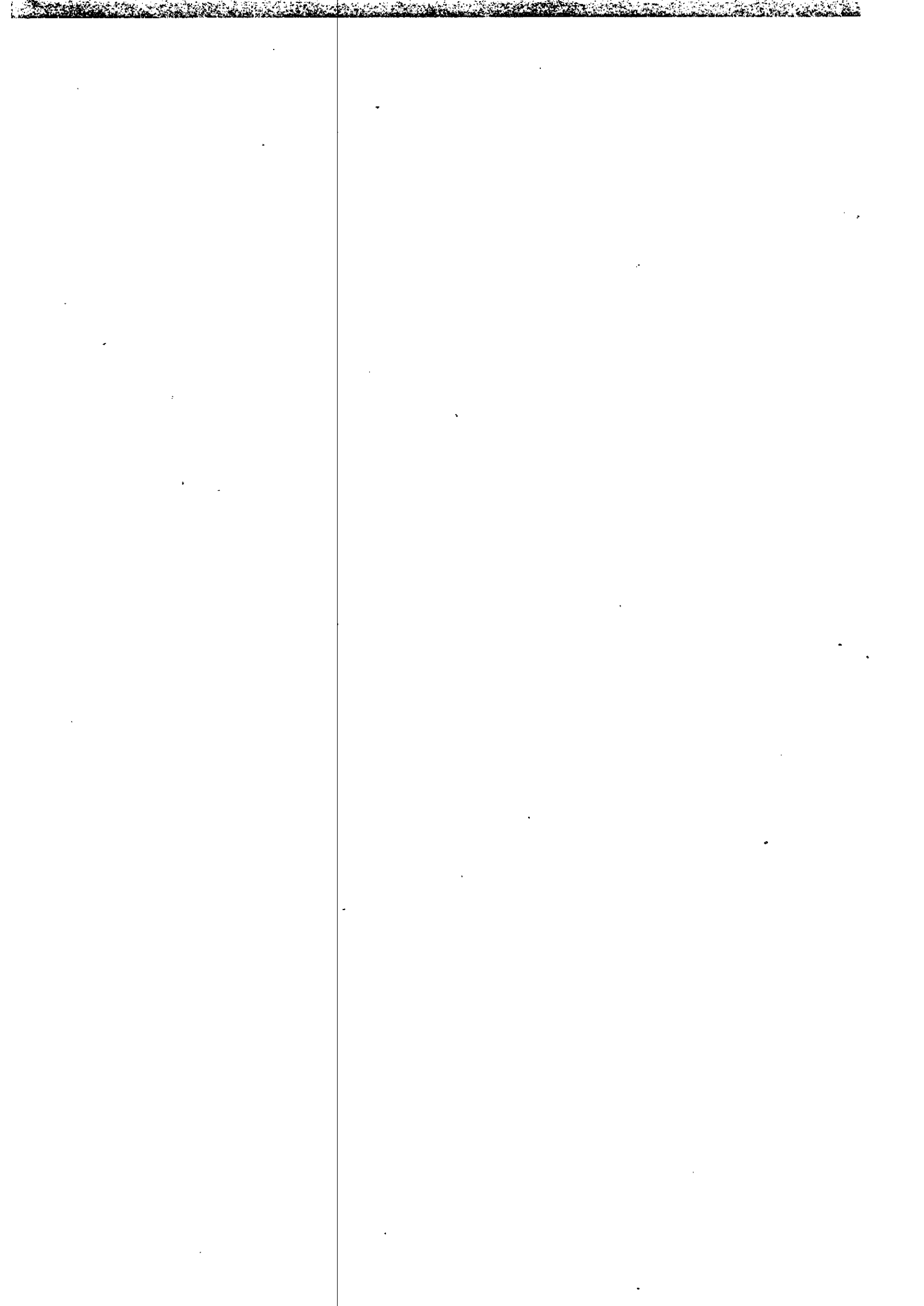
<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1983/84-ff	30,0	30,4	100%	Övrigt

Resultat:

Vid årsförhandlingar mellan Kenya och Sverige 1981 tog Kenya upp frågan om svensk finansiering av ett vattenkraftverk i Kiambere. Frågan diskuterades under 1981/82 och på kenyansk framtällning erbjöd Sverige en delfinansiering av projektet omfattande en förmanlig kredit, vars gävoelement (100 Mkr) skulle bl a finansieras av landramen. Dessa medel tas från importstödet. (Vattenkraftverket finansieras av en givargrupp där bl a Världsbanken ingår. Denna gjorde en såväl teknisk som ekonomisk bedömning av projektet, som bidrar till att minska Kenyas behov av importerad olja.)

TRYCKNING AV ARBETSMARKNADSRAPPORT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1972/73-72/73	0,1	0,3	Övrigt

SYRGAS- OCH ACETYLENFABRIK (GASFABRIK)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LAO 32.1	1980/81-ff	10,7	13,4	-	Industri

Resultat:

En syrgas- och acetylenfabrik har uppförts och överlämnats till laoterna efter ett två-årigt dritstöd. Syrgasproduktionen nådde 1984 ca 4 700 cylindrar av nominellt ca 15 000 cylindrar per år. Acetylenproduktionen var ca 427 cylindrar av nominellt ca 9 000 cylindrar per år. Efterfrågan motsvarar endast en liten del av fabriken kapacitet. Projektet anses ha en för hög teknologisk nivå för dagens Laos. Fabriken dras med tekniska problem samt har svårigheter med distribution, marknadsföring och prissättning. Underhåll av utrustningen har förbättrats sedan en svensk ingenjör anlätades för att hjälpa till. Under 1984 har utbildning av personal för drift och underhåll avslutats. Trots vissa svårigheter har insatsen ökat, i enlighet med planerna, landets möjligheter att bli självförsörjande vad gäller syrgas och acetylen.

UNDERHÅLLS- OCH REPARATIONSVERKSTAD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LAO 32.2	1980/81-ff	48,3	56,6	-	Industri

Resultat:

På grund av de stora mängder tung entreprenadutrustning som levererades under 1977/78 har SIDA ställt krav på att en verkstad byggas och drivas med konsulthjälp. Verkstaden stod klar 1980. Den svensklevererade utrustningen, som utgörs av ca 250 fordon av olika typer, underhålls och repareras av denna verkstad. Under 1983 utfördes ca 800 reparationer. Ett stort antal bland dessa har varit mycket omfattande och krävt stora resurser både i form av personal och reservdelar. Bland annat har tankbilar, som levererades 1977, krävt en i det närmaste total ombyggnad för att kunna köra på Laos' dåliga vägar. Verkstadens totala kapacitet uppgår till ca 82 000 timmar/år. Kapacitetsutnyttjandet har varit lågt: från 22 000 timmar år 1982 till 35 000 timmar år 1984 som innebär ca 27% resp 43% av den totala kapaciteten. Utbildning utgör en viktig komponent: under perioden 1983/84 har 25 personer utbildats (6 av dessa underkändes) under åtta månader; 15 personer utbildades i lagerteknik. Personalbistånd erhålls från Volvo. Verkstaden har haft vissa svårigheter beträffande bristen på kvalificerad personal samt administration av betalningar och inköp. Ca 170 personer är anställda här.

STÖD TILL VÄGSEKTORN (TRANSPORT OCH KOMMUNIKATION)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LAO 32.3	1980/81-82/83	19,9	25,6	-	Industri

Resultat:

Stödet avsåg leverans av utrustning och material. Dessa har främst använts för förbättring av den nord-sydliga väg nr 13 och den ost-väsliga väg nr 9. Ett hundratal monteringsfärdiga broar (Bailey-broar) har främst använts på väg 9. Bailey-broarna ersatte de broar som förstördes under senaste kriget. Vidare har ca 70 tankbilar, 2 väg reparationsenheter samt asfalt levererats. Bailey-broarna och tankbilarna har avsevärt underlättat Laos' försörjning, särskilt under den tid som Thailand har hållit sin gräns stängd för import och export till Laos.

SKOGSSEKTORN: SKOGSSTYRELSEN, JORDBRUKSMINISTERIET, SKOGSINDUSTRIN I VIENTIANE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LAO 52.1	1980/81-ff	25,1*	32,7*	-	Lantbruk

Resultat:

Skogsstyrelsen - Projektet försenades och förlängdes ett antal gånger. Stödet har använts för finansiering av enklare utrustning, några utbildningslokaler, stipendier och personalbistånd. En enhet för flygfotografering upprättades och 16 elever erhöll träning i Indien. Av dessa har 10 återvänt och 6 erhåller ytterligare utbildning. Utrustning för plantskolor, flygfotografering och skogsinventering har inköpts. Ett antal studier om nyplantering har genomförts. Några kurser i bl a flygfotografering samt studiebesök till Indien och Sverige har ägt rum. (Kostnad: 7,3 resp 8,6)

Jordbruksministeriet - Stöd har utgått till jordbruksministeriet för inköp av drivmedel och konsumtionsvaror samt viss utrustning, reservdelar och konsultstudier. Den försämrade bytesbalansen har tvingat den laotiska regeringen att skära ner importen av bl a drivmedel och konsumtionsvaror. Bristen på drivmedel har bromsat arbetet i utvecklingsprojekten och transport av ris från överskotts- till underskottsområden. Konsumtionsvaror (bl a skor, textilier, enklare vardagsredskap och cyklar) har av regeringen utnyttjats för att byta till sig ris ute på landsbygden. (Kostnad: 7,9 resp 10,2)

Skogsindustri i Vientiane - Stödet avsåg leverans av utrustning och material till uppbyggnad av ett sågverk i Vientianeområdet (Bounpheth) som var nedlagt. Upprustningen föreslogs i en konsultstudie. En del av bidraget har använts för inköp av mobila sågverk och reservdelar. (Kostnad: 9,9 resp 13,9)

* Avser den totala kostnaden i löpande resp fasta priser för alla delinsatser

SKOGSSEKTORN: MUONG MAI-PROJEKT (SFE 1)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LAO 52.1	1979/80-ff	75,2	97,9	-	Lantbruk

Resultat:

Bidrag till Skogsföretag 1 (SFE 1) har utgått huvudsakligen för att stödja projektets uppbyggnadsfas. Avverkningsvolymen uppgick under perioden 1979-83 till ca 28 400 m³. Denna volym utgjorde en överskridning av det uppsatta målet på ca 26 000 m³. Nyplantering skedde på ca 33ha av planerade 50ha beroende bl a på brist på incitament. Inom projektområdet har 24 km huvudväg, 20 km skogsbilväg och 4 broar varav en är 118 m lång- byggts. Dessa vägar håller en hög standard. Enligt utvärderingsrapporten 850418 har projektet lyckats skapa en grund för långsiktiga skogsaktiviteter som dock ej är ihållande. Viss träning har ägt rum. Export - en av de viktigaste målsättningarna - har ej ägt rum.

SKOGSSEKTORN: THA BOK-PROJEKT (SFE 3)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LAO 52.1	1982/83-ff	10,4	11,1	-	Lantbruk

Resultat:

Skogsföretag 3 (SFE 3) har erhållit stöd huvudsakligen för fordon och maskiner för avverkning, transport och vägbyggnad. Avverkningsvolymen nådde under 1983/84 30 000 m³ eller ca 60% av den planerade mängden (ca 50 000 m³). Timmerexporten uppgick till 1 000 m³, det planerade målet var ca 12 000 m³. Nyplantering skedde i 65ha av de planerade 100ha. Vidare har 123 km väg byggts. Målet på 83 km uppnåddes, vägarna är dock av sämre kvalitet. Ett antal förmän och yrkesarbetare har utbildats. En färja för transport över en flod har installerats. Enligt utvärderingsrapporten 850418 har projektet misslyckats med att utveckla skogsvård såsom målen är formulerade. Projektet har mött olika svårigheter i prissättnings- och lönsystem, inköpsprocedurer, beslutsfattande och andra byråkratiska företeelser samt säkerhetsproblem.

SKOGSSEKTORN: MUONG PAKSANE REGIONALPROJEKT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LAO 52.1	1982/83-83/84	1,2	1,3	Lantbruk

FODERMEDLSFABRIK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LAO 52.2	1980/81-83/84	13,4	17,8	-	Lantbruk

Resultat:

Med hjälp av västtyskt och franskt bistånd har en djurfoderfabrik byggts i Tha Ngon. Fabriken anses vara en felsatsning både p g a sin storlek (ca 60 000 ton/år) och sin teknologiska nivå (helautomatiserad processtyrning), och p g a sin bristande integrering i den laotiska verkligheten vad gäller tillgång på inhemska råvaror samt transportmöjligheter. I syfte att få igång produktionen avsåg det svenska stödet att under en 3-årsperiod finansiera upphandling av råvaror i utlandet. I en konsultstudie fastställdes att enbart denna upphandling ej var tillräcklig för att fabriken skulle fungera. Teknisk utrustning, transportmedel, verktyg och reservdelar har därför upphandlats och levererats till fabriken. Enligt bl a en Världsbanksrapport kommer fodermedelsfabriken under lång tid att ha svårigheter att köpa och inte minst transportera till fabriken tillräckliga mängder inhemska råvaror.

DAMMBYGGNAD OCH MARKRÖJNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LAO 52.3	1980/81-	11,5	15,4	-	Lantbruk

Resultat:

Dammbyggnadsutrustningen, som ursprungligen var avsedd för fullföljandet av 4 dammar för bevattningsändamål, kom att användas istället vid färdigställande av Nam Souong-dammen ca 50 km norr om Vientiane. Huvudfördämningen vid Nam Souong stod klar 1982. Något byggande av bevattningskanaler i anslutning till Nam Souong kom aldrig till stånd beroende bl a på att ett antal preliminära rapporter visade sig tveksamma till projektet. Den ansvariga myndigheten i Laos - Dammbyggnadsföretag nr 2 - har under tiden byggts upp till ett allsidigt entreprenadföretag som kan användas för varierande anläggningsarbeten. I o m Laos' beslut hösten 1980 att prioritera utbyggnaden av väg 9 beslöts även att huvuddelen av Dammbyggnadsföretag nr 2 skulle delta i detta arbete. Utbetalningar till Dammbyggnadsföretag nr 2 under perioden 1982/83 - 84/85 har antagligen utnyttjats för byggandet av väg 9. Detta har dock ej kunnat med säkerhet fastställas p g a den bristfälliga dokumentationen.

MUONG MAI SKOGSYRKESSKOLA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LAO 52.4	1984/85-ff	2,7	2,7	Lantbruk

FÖRSTUDIER, SKOG

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1977/78-79/80	1,7	3,0	Lantbruk

KONSULTTJÄNSTER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1980/81-ff	12,0	14,1	100%	Förvaltn mm

Resultat:

Medel avsedda för konsulttjänster har sedan 1980/81 utnyttjats för att finansiera förberedande studier och planering av projekt samt studieresor och mindre kurser/seminarier. För närvarande finansierar dessa konsultmedel en kurs i "internationell upphandling och materialadministration" (1 LAO 62.1) vars första del startades i maj 1985, med 21 deltagare från olika myndigheter och organisationer.

IMPORTSTÖD *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LAO 72.1-3	1976/77-ff	153,0*	248,3*	100%	Importstöd

Resultat:

Stödet användes till en början i syfte att återuppbygga några av de viktigaste vägarna som förstördes under senaste kriget. Sedan inriktades stödet till att omfatta enklare varor. Importstödet väntas minska i takt med att pågående och planerade insatser tar mer pengar i anspråk.

1976/77: utrustning för återvinning av jordbruksareal, jordbruksmaskiner, transportfordon, tung utrustning för vägbyggnad, utrustning för reparationsverkstäder och lager, skogsutrustning, konsumtionsvaror (t ex textilier, skor) samt industrivaror

Fr o m 1977/78 är importstödet uppdelat i bundet och obundet stöd. Följande kan noteras:

reparationsverkstad, fordon, utrustning för modernisering av skogsindustri, industrikemikalier, cement, drivmedel, reservdelar, konsumtionsvaror samt ris.

Under budgetåret 1977/78 har livsmedelsbistånd getts till Laos till följd av livsmedelsbristen orsakad av torkan 1977. Livsmedelsbistånd avsåg upphandling av ris i Laos egen regi. (Kostnad: 10,0 resp 19,2)

* Importstöd 1976/77: 32,9 resp 65,0

Importstöd bundet : 25,9 resp 43,0

Importstöd obundet: 84,2 resp 121,1

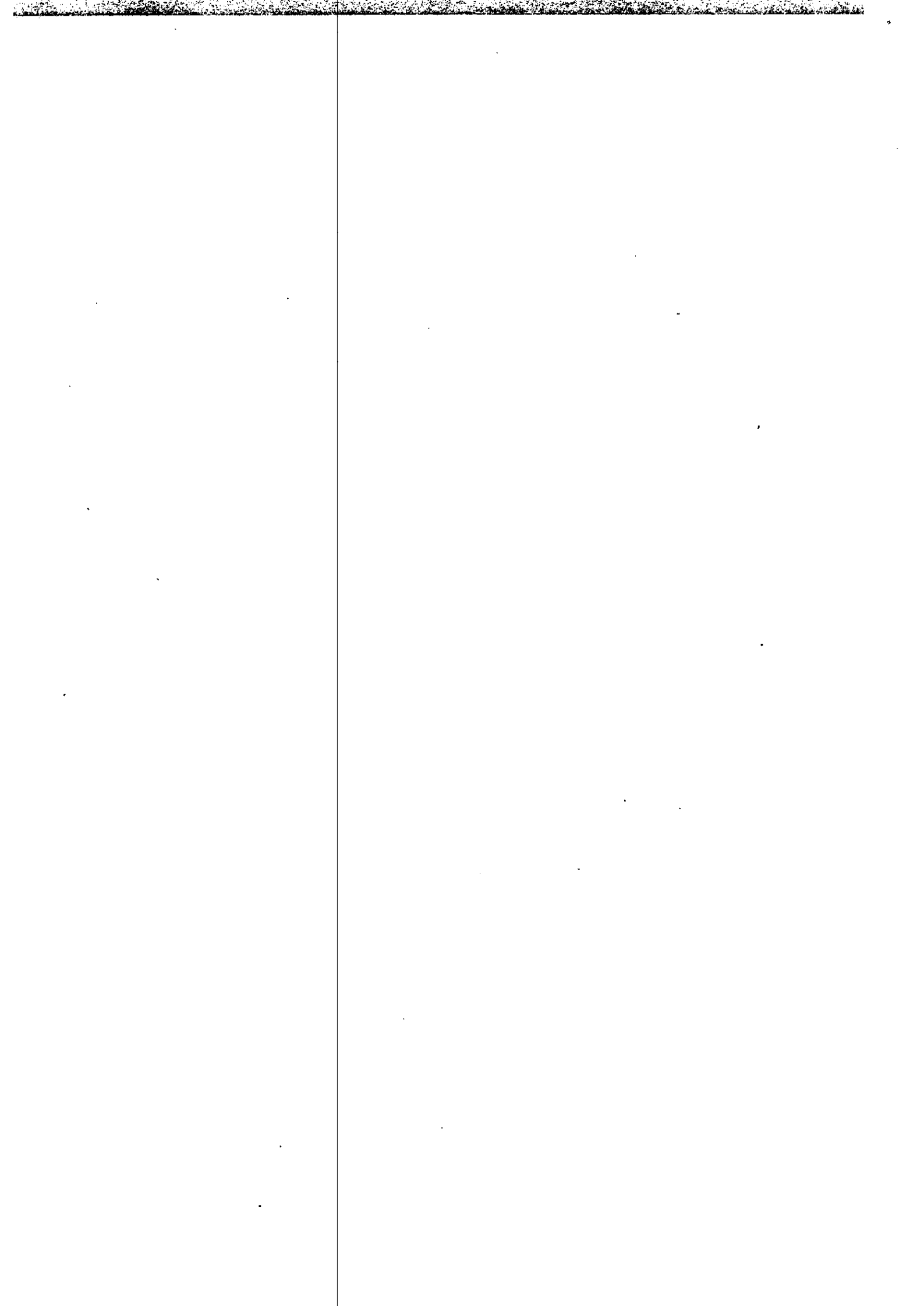
Livsmedelsbistånd : 10,0 resp 19,2

SVENSK KLINIK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1983/84-ff	0,7	0,7	ÖVRIGT

SVENSK SKOLA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1983/84-ff	-0,07	-0,08	ÖVRIGT

NUTRITION

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Sektor:
-	1969/70-69/70	0,01	0,05	Hälsovård

TELEKOMMUNIKATIONER

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 LES 32	1974/75-ff	50,8	76,8	40%	Industri

Resultat:

Stödet till utveckling av telekommunikationerna har främst gällt uppköp av utrustning (70%) samt personalbistånd (30%) via Swedtel. Stödet syftar till att minska beroendet av Sydafrika. Tidigare var man tvungen att gå via växlar i Sydafrika för att ringa mellan orter i Lesotho. Tekniskt sett har uppbyggandet gått bra. Det lokala telefonnätet i Maseru och andra större orter har bytts ut och utvidgats. Detta har medfört en förbättring och möjlighet till koppling till det internationella nätet. I Maseru har 4 095 lokala linjer byggts ut. Under 1985 beräknas finnas ett landsomfattande nät med mikrovågslänkar och ledningar. Under 1983 fick 5 teleingenjörer kompletterande utbildning utomlands. Under perioden 1982/84 var ca 14 personer från Swedtel verksam på televerket i Lesotho. Stödet kommer att upphöra i juni 1986. Enligt nuvarande personalplanering så gott som samtliga poster kommer att besatta med lesothier.

STUDIE INOM INDUSTRISEKTORN

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Sektor:
1 LES 32.2	1973/74-74/75	0,2	0,6	Industri

KARTLÄGGNING AV VATTENRESURSER

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 LES 32.3	1975/76-77/78	1,6	3,5	100%	Industri

Resultat:

I syfte att identifiera vattenprojekt som, inom ramen för en 25-årsperiod, är möjliga att projektera och genomföra har en studie om landets vattenresurser genomförts av en konsult. Studie, som lades fram 1977, väntades ge den lesothiska regeringen bättre underlag för beslut om en planerad utveckling inom vattensektorn.

ARBETSINTENSIV TEKNIK

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 LES 32.4	1978/79-ff	26,0	32,6	-	Industri

Resultat:

På förslag av Världsbanken inrättades 1977 en enhet för arbetsintensiv teknik (LCU) inom Ministry of Works med finansiellt stöd från UNDP, IDA, Storbritannien och från 1978 även från Sverige. LCU:s mål är att skapa lönande sysselsättning för basothoarbetare som annars antingen är arbetslösa eller skulle arbeta i de sydafrikanska gruvorna. Enhetens arbete anses vara av hög kvalitet och utförs inom planerade tidsramar. Kostnaderna är ibland lägre än vad det skulle vara med maskinintensiva metoder. Genom stödet har bl a Makite Nek-ha Makitane-vägen på 34 km byggts samt två flodövergångar på 50 resp 100 m långa. Vidare har fiskdammar uppförts och enheten har varit sysselsatt med olika markvårdsprojekt i Radau-området samt färdigställt ca 14 km terrasserad väg i Leribe. Ca 80% av aktiviteterna omfattar vägbyggen. Utvärderingen 1985 fann att enheten ej uppnådde uppsatta mål nämligen vad gäller utbildning av förmän och tekniker. De ledande positionerna har inte kunnat tillsättas med lesothier, efter åtta år är det fortfarande en konsultfirma som sköter verksamheten. Utvärderingen pekar vidare på att den politiska snedrekryteringen till LCU strider mot SIDA:s mål - ca 80% av arbetare sägs tillhöra BNP (Basutoland National Party). Under 1981/82 var ca 2 000 arbetare sysselsatta inom LCU, under 1983/84 var antalet 750. Trenden för 1985/86 pekar uppåt. Mycket litet har gjorts från ministeriets sida för att främja och sprida utnyttjandet av enheten inom statsförvaltningen. Erfarenheterna av projektet är dock goda.

HANTVERKSCENTRUM THABANA-LI-MELE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LES 42	1971/72-78/79	3,5	8,5	100%	Undervisning

Resultat:

Centret, belägt i Thabana-li-Mele, togs i bruk 1968. Under perioden 1968/70 erhöill centret bistånd från Svenska frikyrkans mission. Avtalet med SIDA tecknades 1971. Centret var i det närmaste uppbyggt när oroligheterna 1970/71 tvingade det att stänga. På Lesothos begäran återöppnades centret 1972. Under perioden 1972/74 var 1 projektchef och 2 instruktörer verksamma vid centret, viss utrustning inköptes och driftsbidrag utgick. Verksamheten koncentrerades på textilier såsom vägbonader, överkast, dukar, stickade och virkade produkter samt keramik. Värdet av försålt gods var år 1974 ca 95 700 kr och produktionskostnaden var ca 140 500 kr. Siffrorna för år 1975 var 172 400 kr resp 161 950 kr (alla siffror i 74/75 års penningvärde). År 1978 var ca 90% av alla anställda kvinnor (81 kvinnor). Verksamheten har utvidgats till verkstäder i kringliggande byar.

MOSHOESHOE HIGH SCHOOL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LES 42.1	1974/75-75/76	0,5	1,2	Undervisning

MARKVÅRD, FAO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LES 52	1969/70-78/79	13,2	28,9		Lantbruk

Resultat:

Den svenska insatsen avsåg stöd till ett regionalt utvecklingsprojekt i Khomokhoana-området. Detta projekt utgjorde en utvidgning av det tidigare UNDP/FAO/SIDA-stödda Leribe Pilot Project och omfattade aktiviteter dels för att öka produktionen inom områdena växtodling och husdjurskötsel, dels för att hejda jorderosionen i området. Senare kom projektet att omfatta sådana serviceåtgärder som krediter till jordbrukarna och hjälp med marknadsföringen av avsaluproduktionen. Leribe-projektet (1970-75) omfattade ett område på 7 000 acres och avsåg ett pilotprojekt dels för mark/vattenvård, dels utredningar om jordförstörrelse. Bland aktiviteterna kan följande noteras: återuppbyggnad samt underhåll av terrasser, uppbyggnad av avledningsbankar, små dammar samt fiskdammar, vägar, dikeskontroll, uppförande av plantskola samt träplantering och en meteorologisk station. Tonvikten lades på underhåll av terrasser. Khomokhoana-projektet (1975-80) utgjorde en fortsättning till Leribe-projektet och syftade till att öka jordbruksproduktionen - inkl boskapsskötseln - med en ekologiskt riktig markanvändning. Projektet täckte ett område på ca 65 500 acres, där ca 65% var odlingsbar jord. Ca 40 000 människor engagerades i projektet. Ett system med roterande växtodling påbörjades och jordbrukarna bildade ett antal "multi-purpose farmers associations". Under perioden 1971-77 har ca 90 000 träd planterats. Fiskeproduktionen nådde i genomsnitt ca 3 000 kg/ha varje år, vägar byggdes och förbättrades och kurser anordnades. FAO-utvärderingen 1977 fann att varje verksamhetsgren för sig gjorde nöjaktiga framsteg under projektperioden. Det konstaterades emellertid att projektet ej hade möjlighet att samordna aktiviteterna till ett integrerat program för utveckling av jordbruket i området. Detta berodde på att jordbruket utgjorde en ringa inkomstkälla (ca 13% av inkomsten). Konkurrens av Sydafrika utgjorde dessutom ett stort problem; förare och mekaniker utbildade inom projektet försvann nästan omedelbart till andra sidan gränsen.

HANDELSGÖDSEL, FAO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LES 52.1	1976/77-79/80	2,0	3,9	100%	Lantbruk

Resultat:

Projektet var en nationell uppföljning av en tidigare regional insats där Lesotho, Botswana och Swaziland var inblandade. Stödet kanaliserades genom FAO. Projektet syftade till att utveckla växtodlingen i Lesotho inte enbart med hjälp av handelsgödsel, utan även andra faktorer som utsäde, bekämpningsmedel, lagringsfrågor och krediterfrågor skulle beaktas. Ca 400 prov genomfördes omfattande 260 demonstrationsområden. Rekommendationer utarbetades för gödsling av vanliga grödor. Goda resultat uppnåddes i potatisodling medan böror och vete gav sämre resultat.

BIDRAG TILL MASERU AGRICULTURAL SCHOOL (LANTBRUKSSKOLA, FAO)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LES 52.2	1968/69-73/74	0,2	0,6	Lantbruk

SKOGSUTBILDNING, FAO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LES 52.3	1979/80-ff	10,3	11,7	-	Lantbruk

Resultat:

Det svenskfinsierade skogsutbildningsprojektet bekostar utbildning av skogsrådgivare för bl a Woodlot-projektet (Woodlot-projektet som finansieras av Sydafrika och England utför främst skogsplanteringar). Rådgivarna får en ettårig utbildning vid Lesotho Agriculture College (LAC) i Maseru. Under 1982 utexaminerades den första kullen på 9 rådgivare. Dessa arbetar i Woodlot-projektet. Under 1983 utbildades ytterligare 9 rådgivare (1 kvinna fanns bland dessa), samt 2 jägarmästare. 8 basotho genomgår 1985 högre skogsutbildning i USA och England. En byggnad med en lektionssal, två lärarrum och två expertbostäder har uppförts på skolområdet. Vidare har tre konsulter varit verksamma i landet. Två av dessa har arbetat som lärare i rådgivningskurser resp med utveckling av AV-medel. Den tredje konsulten genomförde en studie om alternativa utländska skolor för basotho. Utvärderingen 1983 fann att projektet framgångsrikt nådde sina mål nämligen utbildning av skogsrådgivare och byggnadsarbete.

MARKANVÄNDNING, FAO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LES 52.3	1980/81-ff	11,9	14,2	-	Lantbruk

Resultat:

Insatsen avser uppbyggnad av en markanvändningsenhet inom jordbruksministeriet. Denna enhet syftar till att ge service och utarbeta riktlinjer åt markanvändningsspecialisterna som arbetar i distriktsförvaltningen. Projektet startade 1981 och har utvärderats vid två tillfällen (1982, 1984). Det konstaterades 1982 att inga fältaktiviteter hade påbörjats, utom insamling av fältdata. Utbildningsprogrammet hade endast delvis påbörjats. 1984 konstaterades förbättringar jämfört med 1982. Bl a hade fyra distriktsplanerare återvänt efter träning utomlands och var utplacerade i distrikten, enhetsbyggnader i Maseru var färdigbyggda och datainsamling var av högkvalitet. Vidare fann utvärderingen att markanvändningsplaner på distriktsnivå hade ännu ej färdigställts. Utbildning av lokala medarbetare visade stora brister. Det allvarligaste problemet ansågs dock vara bristen på samordning mellan projektet och andra nationella aktiviteter, beroende bl a på personkonflikt inom projektet och mellan projektledningen och ministeriet. Från och med 1985 drivs insatsen i ett direkt samarbete mellan Lesotho och Sverige, utan FAOs medverkan. Tonvikten läggs på framtagning av konkreta planer på nationell-, distrikts- och bynivå.

OPAS - PERSONALBISTÅND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LES 62	1968/69-ff	26,0	45,0	*	Förvaltn mm

Resultat:

Genom UNDP har stödet till personalförstärkning av den lesothiska förvaltningen inletts 1968/69, på s k OPAS-villkor. Bristen på kvalificerad inhemska arbetskraft är mycket stor och de relativt fåtaliga utbildade lesothierna räcker inte för att fylla tjänsterna inom landets förvaltning. Under perioden fram till 1980 har ca 25 utländska personer inom förvaltningen finansierats. Viktiga befattningar är eller har varit besatta med FN-personal eller personal från andra neutrala biståndsgivarländer. Dessa befattningar skulle förmodligen besättas med sydafrikansk personal om bistånd ej hade givits. Erfarenheterna är positiva. Under 1981/82 arbetade 18 personer med SIDA:s stöd; 9 stipendiater har sänts utomlands för studier inom televäsendet (2 av dessa har ej kunnat fullfölja studierna p g a hälsoskäl). Utvärderingen 1981 visade att insatsen har varit värdefull för Lesotho men det saknades counter-parts för en effektivare överföring av kunskaper. SIDA:s engagemang i programmet avvecklas och avslutas i o m utgång av budgetåret 1985/86.

*SIDA finansierar en mindre del av projektet. UNDP och Storbritannien är de största givarna

FÖRVALTNINGSBISTÅND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LES 62.1-3	1983/84-ff	4,3	4,4	50	Förvaltn mm

Resultat:

Stödet till ledningsutveckling och personaladministration har utgått sedan 1984. Projektet omfattar tre delinsatser: seminarier för statssekreterare och annan ledningspersonal inom förvaltningen; förstärkning av stasförvaltningens organisationsenhet MSU (Management Services Unit); stöd till särskilda insatser på nyckelområden.

Ett första seminarium för statssekreterare genomfördes under 3 dagar i juni 1984, i vilket identifierades och diskuterades förekommande problem. Uppföljningsseminarier är planerade i augusti 1984 k öts en långtidsexpert till MSU som rådgivare i personal-, organisations- och ledningsfrågor.

Inom stödet till särskilda insatser på nyckelområden kommer en rad studier att genomföras bl a om pensionssystemet i Lesotho som startades 1985. Vidare finansieras en ekonomisk rådgivare till premiärministern och en räkenskapschef.

Ett institutionssamarbete har inletts i november 1984 mellan SCB och Lesothos motsvarighet (LES). Beträffande förutsättningarna för detta samarbete genomfördes tidigare en studie. Några korttidsinsatser som förberedelse för ett mer långsiktigt arbete pågår.

KVIRNCHYRÅN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 LES 16.1	1980/81-83/84	2,1	2,4	Övrigt

MOCAMBIQUE

92

MOC : IND

SKOGSINDUSTRIPROJEKT MANICA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 MOC 32.3	1980/81-ff	60,2	79,6	45%	Industri

Resultat:

Sevriga stöder i samfinansiering med arabfonden BADEA uppförandet av ett sågverk och en spånskivefabrik i Manica-provinsen (Messica-projektet). Projektet syftar i huvudsak till att utnyttja befintliga planteringar av tall i området. Tanken var att ökad inhemsk konsumtion av sågade trävaror och spånskivor skulle möjliggöra ökad export av ädelträ istället för att konsumeras i landet. Produktionen av sågade trävaror samt spånskivor startades i början av 1984. Vissa förseningar förekom, bl a orsakade av säkerhetsläget. Vid utgången av 1984 hade drygt 10 000 m³ sågade trävaror och 3 500 m³ spånskivor producerats, vilket ses som ett godtagbart resultat. Vissa avslutande investeringar återstod (1984) men utgjorde inget större problem. Svårigheter har dock uppkommit med tillfartsvägen på grund av säkerhetsläget. Timmertillförseln kan temporärt säkerställas via Zimbabwe, om än till högre kostnad. Behov av tekniskt stöd föreligger under driftsskedets inledande år.

PAPPERSINDUSTRI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 MOC 32.4	1980/81-82/83	*	*		Industri

Resultat:

Projektets syfte var upprustning av pappersmaskiner med tillhörande mälberedningssystem. Upprustningen av pappersbruket Fapel/Fapacar visade sig ganska snabbt vara betydligt svårare än tänkt och inledningen gick närmast katastrofalt dåligt. Projektet gavs låg prioritet i Moçambique och företagsledningen var inkompetent. Många haverier inträffade på grund av slarv och bristande kunskap. Kontakterna med industriministeriet fungerade dåligt. Projektet ingår från och med budgetåret 1983/84 i Industrirehabiliteringsinsatsen. (se 1 MOC 32.5 nedan) * (Medel ur konsultfonden)

INDUSTRIREHABILITERING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 MOC 32.5	1983/84-ff	34,5	35,0	100%	Industri

Resultat:

Samarbetet inom industrirehabiliteringsinsatsen utgår från den s k systerindustrimodellen, i vilken ett svenskt företag tecknar avtal med ett moçambikiskt företag i samma bransch. Insatsen avser rehabilitering av Agro Alfa som producerar jordbruksredskap, och Electromoc som underhåller och reparerar elektriska motorer. Rehabilitering av Agro Alfa, som syftar till att öka utbudet av jordbruksredskap, går enligt planerna. Det kommer att dröja något år innan investeringen kan ge resultat. Electromoc, vars rehabilitering syftar till att förbättra utbudet av service för elektriska motorer, invigde sin nya fabrik i början av 1985. Upprustningen av fabrikslokaler och installationen av utrustning har gått enligt planerna. Utbildningskomponenten fortsätter. träffande rehabiliteringen av Fapel/Fapacar har utrustningen för rening av matarvatten installerats. Vissa arbeten med ångsystemet och en havererad ångpanna har slutförts. Personalbistånd har utgått för underhåll och montage av ny utrustning och reservdelar. Utbildning har ordnats för personalen, främst i underhållsfrågor. Företaget har fått en ny och kompetent ledning. En svensk koordinator finns i industriministeriet sedan början av 1983, som förstärkning. Swedind samordnar arbetet mellan de moçambikiska och svenska företagen. Detta tillsammans med koordinatorsfunktionen i ministeriet begränsar behovet av SIDA:s medverkan och tillför expertis som saknas inom SIDA.

STÖD TILL CIVILFLYG

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 MOC 32.6	1983/84-ff	8,7	9,0	-	Industri

Resultat:

Stödet överfördes från konsultfonden till särskilt avtal i januari 1984. Stödet är uppdelat i två insatser: a) ett konsultuppdrag som innebär kontroll av byggnads- och installationsarbeten i samband med utbyggnad av belysning och kraftförsörjning vid landets 7 större flygplatser. (belysnings- och kraftförsörjningsarbetena finansieras med danska medel).

b) administrativt stöd till flygbolaget IAM, som trafikerar främst de större lokala flygplatserna. Insatsen omfattar 5-6 experter från Linjeflyg/Scanator som arbetar med administrativ utveckling av datorbaserade ekonomisystem, inklusive kostnadsuppföljning och redovisning. Inköp av datorutrustning ingår i insatsen.

TELEKOMMUNIKATIONER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 MOC 32.7	1983/84-ff	12,1	12,2	-	Industri

Resultat:

Stödet avser ett utbildningsprojekt inom teleförvaltningen (TDM) i samarbete med Swedtel. Stödet omfattar personalbistånd samt inredning och utrustning till undervisningslokaler. Sedan 1981 har svensk personal deltagit, inom TDMs planeringsavdelning, med teknisk rådgivning, utarbetande av manualer/specifikationer, framtagning av anbudsdokument, utvärderingar, kontraktsförhandlingar. Under 1984 har utbildats 27 kabeltekniker, 42 linje- och nättekniker, 20 installationstekniker, 20 telefonister, 25 personer inom redovisning/ekonomi. Som en sideeffekt av aktiviteterna på skolan har utbildning i maskinskrivning, engelska och allmän administration startats. Ett tiotal experter från Swedtel var verksamma.

STÖD TILL UNDERVISNINGSSSEKTORN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 MOC 42.1	1977/78-ff	47,4	61,0	100	Undervisning

Resultat:

Stödet har koncentrerats till tre delområden: yrkesutbildning (50%), vuxenutbildning (20%) och skolmaterial (30%). Ca 90% av de totala utbetalningarna har bestått av inköp av utrustning och fordon till skolorna samt till skolförvaltningen på central- och provinsnivå (till och med budgetåret 1983/84). Sedan 1980 har 63 nya skolböcker och lärarhandledningar framtagits. Stödet till yrkesutbildningen utgörs nästan helt av utrustning framförallt till maskin- och elevverkstäder samt laboratorieutrustning (fysik, kemi och biologi). Yrkeskolorna har fått den utrustning de behöver för att den praktiska undervisningen ska fungera. Ett antal konsultstudier har också finansierats. Stödet till alfabetiseringen och vuxenutbildningen har i huvudsak utnyttjats för inköp av fordon, papper, basutrustning som kylskåp, vattenpumpar och dieselgeneratorer. Instruktörer och alfabetisörer finansieras också. Alfabetiseringskampanjer genomfördes under mycket svåra förhållanden, bl a säkerhetsläget. El och vatten saknades ofta, pumpar var trasiga. Kunskapen hos alfabetisörerna var i många fall dålig. Trots detta har kampanjerna varit framgångsrika. Levererad utrustning och inköpta fordon har distribuerats, installerats och använts i enlighet med SIDA:s och ministeriets intentioner. Vissa problem kvarstår vad gäller underhåll/reparationer samt reservdelar. En koordinatorsfunktion har inrättats på utbildningsministeriet. Det svenska stödet har varit en förutsättning för att bedriva en godtagbar undervisning på många platser. (undervisningssektorn stöds samtidigt av ytterligare 12 givare)

MOÇAMBIKISKT-SVENSKT JORDBRUKSPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 MOC 52	1976/77-77/78	40,0	81,3	-	Lantbruk

Resultat:

Det svenska jordbruksstödet avsågs möta behov under en övergångsperiod i avvaktan på det nordiska stödet (MONAP) som inleddes i januari 1978. Bidraget har utnyttjats främst för jordbruksministeriets egen upphandling av utrustning samt finansiering av viss personal- och konsultbistånd. FAOs medverkan finansierades också här. Jordbruksministeriet har sökt, genom särskilda upphandlingsvillkor, trygga en god och bestående service av den upphandlade materialen, en ordentlig reservdelshållning samt obligatorisk utbildning av inhemsk personal beträffande användning av utrustningen.

MONAP

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 MOC 52.1-11	1977/78-ff	285,5	380,8	45%	Lantbruk

Resultat:

De nordiska länderna stöder sedan 1977 jordbrukssektorn i Moçambique inom ramen för MONAP (Mozambique-Nordic Agricultural Programme). Dess syfte var från början att ge stöd till jordbruk, skogsbruk och fiske i landet. Betydande bistånd gavs för att rehabilitera de jordbruk inom den moderna sektorn som övergivits av portugiserna. MONAP 1 bestod av 26 projekt under perioden 1978-80. Det omfattade växtodling, kött- och mjölkproduktion, marknadsföring av jordbruksprodukter, fiske, skogsbruk, utsädesproduktion, reservdelsförsörjning, fordonsunderhåll och utbildning. Enligt utvärderingen 1982 har /att MONAP 1 i enlighet med sitt syfte bidragit till/hejda den kapitalförstörelse som var på gång inom jordbruket 1975-78 när portugiserna lämnat landet. De flesta projekten i MONAP 1 var dåligt planerade. Moçambiques bristande kapacitet motverkade hantering, reparationer och underhåll av den avancerade utrustning som anlände. Familjesektorn försumrades.

MONAP 2, som inleddes 1981, innebar en fortsättning av MONAP 1. MONAP 2 omfattar 23 projekt, av vilka 13 startades under MONAP 1 och 10 är nya. Många av dessa befinner sig ännu i investeringsfasen. Nedan följer en kort beskrivning av de 23 projekten.

1 MOC 52.2

CR 1 - Utsädesprogrammet - syftar bl a till att förbättra frösorter och därmed öka självförsörjningen. Under perioden 1982-84 har 3 200 ton utsäde producerats i Namialo och 1 243 ton i Chimoio. Under 1984 analyserades 781 fröprov, huvudsakligen i centrallaboratoriet i Maputo.

1 MOC 52.3

CR 3 - Grönsaker Maputo - syftar bl a till att förse huvudstaden med frukt och grönsaker. Under perioden 1980-84 har ca 8 900 ton grönsaker producerats. Resultatet anses vara gott med tanke på naturkatastrofer som inträffade. Säkerhetsproblem har förekommit.

IR 4 - Bevattning Beira - syftar till att skapa teknisk/administrativ infrastruktur för att genomföra småskaliga bevattningsprojekt. Projektets bevattningsdel har haft problem med bemanningen. Inom jordbruksdelen har 1,6 milj plantor (grönsaker) sålts till bönderna; 60 ton ris har distribuerats för plantering i 850ha.

v g vänd!

MONAP PORTS.

1 MOC 52.4

LI 5 - Mjölkk Chimoio - syftar bl a till utveckla mejeriproduktionen i Manica-provinsen samt bygga ett mejeri. Under första halvåret 1984 har 187000 l mjölk producerats (jfr årsmålet på 583 000 l).

LI 13 - Veterinary Laboratory Services - syftar bl a till att stödja boskapsskötseln genom att förbättra veterinärservicen. Närmare 2 000 prov analyserats på centrallaboratoriet i Maputo. Under perioden 1982-84 har ett stort antal vacciner producerats. Av dessa har under 1984 ca 770 000 doser exporterats till Angola. Fältaktiviteter såsom vaccinering och undersökning har begränsats p g a säkerhetsläget.

LI 14 - Mjölkk Lioma - syftar till att skapa småenheter för mejeriproduktion med enkel teknik. Många problem har förekommit, bl a med mjölkproduktionen som var obetydlig. Ett 10-tal tekniker erhåller träning.

LI 15 - Mjölkk Maputo - syftar bl a till att öka utbudet av mjölk och andra mejeriprodukter i Maputo. Under perioden 1981-84 har ca 5,3 milj l mjölk producerats. Andra produkter som yoghurt och glass produceras.

1 MOC 52.5

FO 2 - Skogsodling i Maputo (träkol, bränsle) - syftar till att producera träkol samt öka sysselsättningen. Under perioden 1981-84 har plantering skett på ca 600ha; ca 953 ton träkol och 11 365 m³ ved har producerats, som utgör ca 21% resp 2% av de uppsatta målen. Ca 30 km väg har byggts. Säkerhetsproblem har förekommit.

FO 4 - Skogsplantering i Sofala - syftar bl a till att producera träkol och ved för Beira-området. Under perioden 1981-84 har plantering skett på 930ha, ca 7 900 m³ ved och ca 640 ton/har producerats. Byggnadsarbetena har varit organiserade. Bl a har cement och takmaterial saknats. Dock har 5 hus, 2 kontorslokaler och 1 affärslokal byggts.

FO 5 - Skogsplantering i Nampula - syftar bl a till att producera träkol och ved för att möta behovet i staden Nampula. Planteringen har varit obetydlig, endast 1% av det uppsatta målet. Träkol- och vedproduktion nådde 29% resp 36% av de uppsatta målen. Ca 40 km väg har byggts. Det dåliga vädret förstörde planteringarna. Säkerhetsproblemen medförde att fältarbetena stannade upp.

FO 6 - Återuppbyggnad av skogsproduktionsföretag i Sofala och Manica - syftar bl a till att uppföra ett sågverk, en verkstad, organisera timmerhuggning samt träna personalen. Projektet flyttades från Sofala till Cabo p g a säkerhetsläget med avsikt att bygga ett sågverk i Pemba. Sågverket togs i bruk i februari 1984, all utrustning var installerad i augusti 1984. Ca 1 700 m³ sågade varor har producerats. 340 ton exporterades till Västtyskland och 500 m³ till Japan. Vissa problem förekom: timmerhuggning sker ca 200 km från sågverket, vilket ställer stora krav på transportkapaciteten.

FO 7 - Småskaliga skogsindustrier för kommunala byar - syftar bl a till att möjliggöra uppförandet av småindustrier i kooperativ form. Projektet flyttades p g a säkerhetsläget. Projektet omfattar skogsaktiviteter (plantering, sågning, etc), småindustrier (snickeri, metallverkstad, keramik, etc), jordbruk och boskapsskötsel, biodling. Projektet expanderade snabbt trots förflyttningen.

1 MOC 52.6

FI 1 - Fiskeprojekt - Syftar bl a till att skapa grunderna för utveckling av små- och medelskaligt fiske. Arbetena förekommer längs kusten i Lago Niassa och i Cabora Bassa. Under perioden 1981-84 har ca 5 800 ton fisk samt ca 350 ton räkor producerats. Dessutom tillkommer ca 2 500 ton fisk som inköps av fiskarna i utbyte mot utrustning, bränsle, etc. Propescas produktion under 1984 av torkad fisk har varit ca 350 ton och ca 1,9 milj fiskburkar. Vidare har under 1984 byggts 100 glasfiberbåtar samt ca 90 tankar för vatten och bränsle.

MONAP FORTS.

1 MOC 52.7

MI 1 - Distribution av förnödenheter och avsaluproduktion - syftar bl a till att stödja uppförandet av ett nytt marknadsföringssystem för jordbruksprodukter. Marknadsföringen genom AGRICOM ökade med 26% från 1983 till 1984. AGRICOM är den enda organisation i landet som kan nå ett stort antal bönder och förse dem med varor och tjänster som är nödvändiga för en ökning av produktion och försäljning. Ett problem är dock böndernas bristande intresse att producera och sälja, beroende bl a på de låga producentpriserna. Vissa skador har uppkommit p g a gerillaverksamhet. AGRICOMs transport är sårbar. Under 1984 har organiserats 11 olika kurser med sammanlagt 186 deltagare. *

MI 2 - Stöd till organiserandet av bomullssektorn - syftar bl a på att stödja bomulls-institutet. Lägesinformation saknas.

1 MOC 52.8

ME 2 - Administrativt och tekniskt stöd till MECANAGRO - syftar bl a till att snabbt reparera jordbruksmaskiner samt introducera moderna organisations- och utvecklingsmetoder. Projektet startade under MONAP 1 för att det stora antalet havererade jordbruksmaskiner som fanns i landet då portugiserna gav sig av. MECANAGRO bildades 1979 och ett litet antal experter var verksam inom företaget. Projektet var under avveckling 1984.

ME 3 - Reservdelsförsörjning - syftar bl a till att importera reservdelar till jordbruksmaskiner. Projektet är kopplat till MECANAGRO. Vissa problem förekom sedan en konsult anlätades för att sköta inköpsprocedurena.

1 MOC 52.9

TR 1 - Umbeluzi/Boane lantbrukscenter - syftar bl a till att träna tekniker på låg nivå för jordbruk och boskapsskötsel. Träningsaktiviteterna har organiserats genom kurser i Umbeluzis gamla lokaler. Ca 100 deltagare har utbildats i boskapsskötsel, citrusfrukter och jordbruk. Nya lokaler är under utbyggnad.

TR 4 - Lantbruksskolor - syftar bl a till att ge ytterligare utbildning till studenter som redan har någon form av erfarenhet inom jordbruket samt bygga upp 2 lantbruksskolor i Zambezia och Niassa. Problem har förekommit med bl a materialtillgång. Byggnaderna är ej färdiga. Ca 20 arbetare har utbildats i provisoriska lokaler i Matama.

TR 4A - Cotton School in Namialo - syftar bl a till att ordna utbildning inom bomullssektorn. Endast 3 kurser av 12 planerade har givits, 48 personer har deltagit i dessa, mot planerade 450. Byggnadsaktiviteterna går långsamt.

1 MOC 52.10

CO 1 - Jordbrukskooperativ - syftar bl a till att utveckla den kooperativa rörelsen. Projektet skapade 5 stödcentra. I slutet av 1984 stöddes 81 kooperativa föreningar, med sammanlagt 6 400 medlemmar. Nära 2 000 personer deltog i utbildningsaktiviteter. Goda resultat uppnåddes i alfabetiseringskursen: av 791 elever har 504 genomgått prov och 380 har blivit godkända. Byggnation av bageri, centra, lantbruksskolor har förekommit. Introduktionen av dragoxar har haft problem med bl a tse-tse flugor. Gerillaattacker har förekommit.

CO 2 - Regionala centra för jordbruksrådgivning - syftar bl a till att uppmuntra bildandet av "aldeias comunais" samt öka jordbruksproduktionen genom att bilda kooperativa föreningar. I slutet av 1984 hade 7 centra byggts. Av dessa fungerar endast 2. Varje centrum nådde 6 - 10 aldeias comunais/föreningar inom en radie av 40 km. Totalt stöddes 57 kooperativa föreningar och 48 aldeias comunais, och sammanlagt berördes 18 000 familjer. Seminarier och kurser för ca 1 800 personer har anordnats.

* Se Agricom nedan

MONAP FORTS.

1 MOC 52.11

GE 1 - General support - syftar bl a till att förbättra kapaciteten hos jordbruksministeriet, särskilt dess planeringsenhet. GE 1 administrera hela MONAP och genomför studier, identifierar projekt, etc.

En av de största svårigheterna vid genomförandet av MONAP har varit bristen på kvalificerad moçambikisk personal. Vidare har säkerhetssituationen starkt påverkat programmet, 12 av de 23 projekten har i varierande utsträckning tvingats revidera sin verksamhet. Ca 61% av den utländska personalen arbetar i Maputo.

AGRICOM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1984/85-ff	10,6	10,6	-	Lantbruk

Resultat:

Agricom, som svarar för marknadsföringen av jordbruksprodukter, har fram till 1984 erhållit stöd inom ramen för MONAP-programmet. Från och med budgetåret 1984/85 erhåller företaget bidrag, som består i huvudsaken av leveranser av insatsvaror till jordbruket. Den insatsen som förberetts för 1985 innehöll leveranser av säckar, handredskap, utrustning, reservdelar och personal.

VARULEVERANSER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1976/77-76/77	0,05	0,1	Lantbruk

PERSONALFOND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 MOC 62.1	1976/77-ff	84,6	110,2	100%	Förvaltn mm

Resultat:

Den snabba övergången från koloni till självständig stat ledde till en betydande flykt av utbildad personal. Moçambique måste som en följd av detta rekrytera ett stort antal människor för att bl a bemanna förvaltningen. Personalfonden ger finansiellt stöd för utländsk personal som landet självt rekryterar. Totalt fanns 1984 ca 1 200 personer på s k kooperantkontrakt. De flesta kommer från Portugal och Latinamerika. Det svenska stödet täcker en del av de kostnader i utländsk valuta som Moçambique har för denna rekrytering. Moçambique har i redovisning till SIDA uppgivit att ca 600 personer finansieras via det svenska stödet. Kontrakteringskostnaderna uppges vara lägre i denna form av rekrytering än det som gäller för SIDA:s kontraktanställda personal.

ALLMÄNT KONSULTSTÖD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 MOC 62.2-4 6-8	1977/78-ff	132,0	177,0	100%	Förvaltn mm

Resultat:

Konsultfonden har fyllt en mycket viktig funktion för Moçambiques beslutfattare och spelat en viktig roll i utvecklingssamarbetet. När landet påbörjade ett antal större investeringsprojekt framfördes önskemål om svensk finansiering för detaljprojektering och projektkontroll. Ett flertal projekt som uppstått till följd av konsultstudier, t ex inom flyg, tele, kraftöverföring, industrirehabilitering och skogsindustri har senare överförts till särskilda insatsavtal. Konsultfonden har sedan tillkomsten 1976 använts för mer än 30 studier. Nedan följer några exempel på genomförda studier: Nationell transportstudie, insatser inom kustsjöfart, civilflyg/flygplatsbelysning, telekommunikationer, resursstudier, mineralprospektering, papperbruk Fapel/Fapacar, etc. Konsultinsatsens effektivitet har i vissa fall varit låg, beroende bl a på den miljö som insatsen verkar i. Bristen på utbildade moçambikisk personal utgör ett hinder vid genomförande av konsultens rekommendationer.

"HIGH TENSION LINE"

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 MOC 62.5	1982/83-ff	18,8	20,7	5%	Förvaltn mm

Resultat:

Stödet omfattar utbyggnad av en transmissionsledning (220 V i 1 200 km samt 110 V i 1 000 km) för försörjning av elenergi från Cahora Bassa, i fyra faser. Arbetet utförs av ett franskt-italienskt konsortium som lämnar mjuka lån. Sveriges andel består av assistans till projektledningen, kontroll och utbildning i anslutning till byggandet av kraftöverföringslinjen. Trots stora problem med säkerheten har byggandet kunnat fullföljas. Fas 1 (Mocuba-Quelimane) togs i drift i augusti 1983. Den dagliga driften, tack vare den svenska utbildningsinsatsen, klaras med inhemsk personal (ca 40 tekniker har utbildats). Underhållet är dock eftersatt. I och med färdigställandet av fas 2 kommer besparingarna (diesel) att vara ca 100 Mkr/år. Swedpower samordnar det svenska stödet.

PERSONAL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1981/82-83/84	0,2	0,3	Förvaltn mm

PERSONALBISTÅND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1977/78-80/81	0,5	0,9	Förvaltn mm

TEKNISKT STÖD TILL VÄGVERKET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1978/79-78/79	1,1	1,9	Förvaltn mm

IMPORTSTÖD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 MOC 72.1	1975/76-ff	842,6 *	1 205,4 *	100%	Importstöd

Resultat:

Importstödet, som inleddes strax efter självständigheten, har varit ett viktigt inslag i utvecklingssamarbetet. Under de första åren utnyttjades hela landsramen till importstöd, eftersom den nya nationen hade stora behov av utrustning och reservdelar. Andelen importstöd har successivt minskat till att omfatta ca 45% av landsramen 1983/84. Medlen har använts för följande:

jordbruksutrustning, brännolja, bensin, vete, fordon och transportutrustning, mediciner och medicinsk utrustning, karteringsutrustning (till utredningen om kolförekomst), utrustning till energi- och bevattningsområden. Informationsmaterial, handelsgödsel, reservdelar och bekämpningsmedel, majs, papper, budgettillskott för vissa projekt (bl a High Tension Line), betalning till svenska företag då Moçambique ej kunnat göra det. Vidare tillkommer veteleveranser-år 1982/83 på grund av torka/översvämningar. Vissa administrativa problem har uppkommit vid utklareringen av godset, beroende bl a på byråkratiska procedurer. En viss del av importstödet har varit bundet till leveranser av svenska varor. I paktiken har Moçambique vänt sig till Sverige även för den obundna delen av importstödet.

* Importstöd 1974/75 -77/78	:144,4 resp 315,2
Importstöd, bundet 1977/78-ff	:287,8 resp 353,2
Importstöd, obundet 1977/78-ff	:406,4 resp 532,3
Importstöd, vete 1982/83	: 4,0 resp 4,7

"STAND STILL COSTS"

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1982/83-83/84	3,1	3,6	Övrigt

NICARAGUA

100

NIC : HÄLSO, IND

STÖD TILL HÄLSOSEKTORN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 NIC 22.1	1982/83-82/83	11,9	14,1		Häsovård

Resultat:

Barnsjukhuset i Managua togs i bruk 1982 och anses vara det modernaste och bäst utrustat sjukhuset i landet. Det svenska stödet - som utgör 10% av den totala finansieringen - användes för inköp av all utrustning. Kapaciteten är för närvarande 100 bäddar (full kapacitet: 210 bäddar). Barnsjukhuset tar emot ca 300 patienter/dag på öppenvård och ca 10 patienter/dag på slutenvård. Antalet anställda är ca 450 personer (full kapacitet: 700 personer) och bland dessa är ca 40 barnläkare eller biträdande barnläkare. Det råder brist på kvalificerad personal.

Distriktssjukhuset i Rivas togs i bruk 1984 och bedöms vara välbyggt och anpassat till behovet. Ca 245 personer är verksamma vid sjukhuset och 31 av dessa är läkare. Ca 65% av den totala finansieringen täcks av svenska medel.

Vidare stöds upprustning av 13 sjukhus av vilka 5 är slutförda och 6 är under fortsatt arbete. Via UNICEF stöddes programmet om diarrekontroll som avsåg hydraterings-salter och utbildningsmaterial för diarrésjuka personer samt utrustning. Ett program om special undervisning för utvecklingsstörda barn samt olika kampanjer, t ex polio-vaccinering och bröstmjölkföda, har erhållit stöd.

STÖD TILL GRUVSEKTORN, MINERALPROSPEKTERING MM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 NIC 32.1	1981/82-ff	73,4	76,8	100%	Industri

Resultat:

Insatsen bestod, under perioden 1982/83, av gruvnära prospektering i främst El Limón och La Libertad gruvområdena. Ett minerallaboratorium byggdes upp i Managua i syfte att betjäna prospekteringsverksamheten. Ca 15 långtidskonsulter var under tiden verksamma i landet. Under 1984 har anrikningsverken vid de båda gruvorna upprustats. Viss investering har skett i utrustning för underhåll i El Limón. Dessutom bekostades ersättning för försliten utrustning och reservdelar. Projektets hittills viktigaste resultat är upptäckten av en tidigare okänd malmförekomst i anslutning till El Limón-gruvan. Vid La Libertad har prospekteringarna identifierat reserver som kan trygga brytningen under de närmaste åren. Rådgivarnas arbete har resulterat i ett 40-tal rapporter. Några av deras projektförslag kommer att inom kort genomföras. Metallutvinningen (guld) skapar redan idag ett positivt nettoinflöde av utländsk valuta.

STÖD TILL ENERGISEKTORN , MINIKRAFTVERK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 NIC 32.2	1983/84-ff	4,7	4,9		Industri

Resultat:

Ett antal studier om förutsättningen för att restaurera existerande eller uppföra nya mindre vattenkraftverk har utförts av SWECOs 4 konsulter på plats. Dessa studier - som har försvärats p g a brist på data och kartmaterial samt säkerhetsproblem - har identifierat 4 möjliga platser för kraftverksbyggen vid Rio Viejo och 1 möjlig plats vid Rio Tuma. Vid Rio Pis-pis visade det sig att de två befintliga anläggningarna kan med fördel upprustas. Lönsamhetsstudier har också uppförts samt ritningar och specifikationer. Vidare har konsulterna studerat möjligheterna att tillverka vattenturbiner i landet och även identifierat möjliga företag som kan åta sig tillverkningen.

STÖD TILL SKOGSSEKTORN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 NIC 52.1	1982/83-ff	59,4*	62,6*	100%	Lantbruk

Resultat:

Basskogsstudier - Det svenska stödet möjliggjorde framtagningen av den första skogsplanen för Nicaragua. Landets skogstillgångar klarades i grova drag, inventering av hela skogssektorn har kunnat genomföras så när som på 25%. (Kostnad: 21,5 resp 22,9)

Tallplantering - Av planerade 1 500ha har ca 460ha kunnat planteras beroende dels på att skogsmyndigheterna har haft svårighet att få tillgång till mark, dels på att några av dessa har förstörts av bete och eld. Fem plantskolor har upprättats och produktionen är ca 1,6 milj plantor per år. Ett träförskningslaboratorium invigdes 1983. Det har insamlat 70 olika träarter, 1 200 mekaniska och 400 fysiska prov har kunnat genomföras. (Kostnad: 9,2 resp 9,5)

Skogsutbildning - Skogsinstitutet försenades p g a lokaliseringsproblem. Det kommer att ligga i San Ramón. Utförlig planering av lokal- och materialbehov, kursplaner och undervisningslokaler har gjorts av svenska konsulter. Utbildning av skogstekniker kom igång 1985 i provisoriska lokaler. (Kostnad: 4,4 resp 4,7)

Skogsreservdelar - Stöd har utgått till tre sågverk i form av utrustning och reservdelar. Dess produktion ökade under perioden med 20%. En sågskola invigdes 1984. (Kostnad: 9,6 resp 9,7)

Rehabilitering av skogsindustri - Stöd har också utgått till en plywoodfabrik i form av utrustning och reservdelar. (Kostnad: 14,7 resp 15,8)

Samarbetet försvårades p g a att ansvaret på den nicaraguanska sidan är splittrat på tre fristående myndigheter som präglas av en överdriven centraliserad organisation. Förseningar och säkerhetsproblem har varit kännbara.

* Avser den totala kostnaden i löpande resp fasta priser för alla delinsatser

W H
KONSULTSTÖD, *SYSTEM*
~~SKATTEUPPBÖRDSSSTUDIE~~

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 NIC 62.1	1982/83-ff	11,6	12,7	100%	Förvaltn mm

Resultat:

all nytt skatteuppbördssystem
Syftet med denna konsultinsats är att utvärdera förbehållna system för inkom- och förmögenhetsbeskattning. Förstudie inom ramen för detta stöd har en skatteuppbördsstudie genomförts i samarbete med Nicaraguas finansministerium. Denna studie avsåg att effektivisera skatteadministrationen genom utveckling av system för inkomst-, förmögenhets- och mervärdesskatt. Registrering av 308 000 fysiska och juridiska personer ägde rum t o m september 1984 och över skred det uppsatta målet på 200 000 registreringar. De skatteskyldiga utgör 25% av de hittills registrerade personerna. Deklarationsblanketterna har förbättrats. Under 1982 utbildades 8 programmerare, två av dessa övergick till den privata sektorn. En av de 6 resterande vidareutbildades till systemerare. Ca 40 personer deltog i diverse ADB-kurser och ca 400 erhöll en allmän information till skatteprojektet. Användarhandböcker och utbildningshandböcker har tagits fram. Insatsen fortgår planenligt och inom finansministeriet är man mycket nöjd med insatsens utformning, särskilt dess utbildningseffekter.

FÖRVALTNINGSBISTÅND: BISTÅNDSGIVARSTUDIE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 NIC 62.2	1982/83-ff	0,7	0,8	Förvaltn mm

FAMILJEPLANERINGSPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 12	1957/58-82/83	30,0	78,5	-	Hälsovård

Resultat:

Det första familjeplaneringsarbetet internationellt startades av Sverige i Sri Lanka (dåvarande Ceylon) 1958. Det starka professionella engagemanget från svensk sida särskilt i inledningsskedet, ansågs i utvärderingen av projektet 1983 ha varit starkt bidragande till de attitydförändringar som, tillsammans med externa faktorer, anses förklara nedgången i befolkningstillväxten under perioden. Det svenska stödet torde också ha bidragit till att familjeplaneringen kommit att ses som en del av den förebyggande familjehälsovården. utvärderingen fann dock att den lankesiska regeringen sedan slutet på 70-talet lägger allt större vikt vid befolkningskontroll. Den kraftigt ökande andelen steriliseringar gör att frivilligheten riskeras att urhållkas, vilket är stick i stäv mot SIDA:s grundläggande policy. Projektet fick sammanfattningsvis, trots att det ekonomiskt, personellt och resursmässigt var föga omfattande, stark genomslagskraft. Projektet har dock ej lyckats uppfylla de skapade förväntningarna. Familjeplaneringsprogrammet genomgick tre perioder; 1) Försöksperioden 1958-65. 2) Det nationella programmet för familjeplanering 1965-77. 3) Befolkningspolitik och familjeplanering 1977-. De första åtta åren var alltså en ren försöksperiod där verksamheten geografiskt var koncentrerad till ett fåtal byar med syfte att kartlägga attityder och utvecklande av metoder och utbildning. Försöksperioden var ett viktigt skäl till att projektet inte bara överlevde utan även under de 25 åren fram till 1983 lyckades bygga upp betydande resurser för familjeplanering. I dag finns omkring 1 300 kliniker runt om i landet. Nya användare av preventivmedel och steriliseringar var mellan 1966-juli 1983 1,4 miljoner par. Andelen steriliseringar var 1966-72 12% per år, 1973-79 33% per år och 1980-83 58% per år. Utbildning har getts till ca 410 läkare, ca 8 820 barnmorskor, sköterskor m m, ca 2 100 personer inom fältorganisationer och dessutom över 300 andra personer mellan åren 1964-83. 54-68% av alla barn immuniseras vilket är ett tecken på att mödra och barnavård når ut. Sedan 1972 gick 18% av stödet till byggnads- och anläggningsverksamhet, 41% till preventivmedel och 35% till utrustning samt 6% till övriga utgifter. Innan dess bestod stödet i mycket högre utsträckning av personal.

HÄLSOBYRÅ, BYGGNAD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 12	1976/77-80/81	4,3	8,0	-	Hälsovård

Resultat:

Projektet bestod av uppbyggnad och inredning av en hälsobyrå bestående av sex moderna byggnader om totalt 4 300 m². Förseningar på mer än två år uppkom på grund av oklarheter om markanvändning, strejker, importrestriktioner, brist på byggmateriel m m. byggnaderna var klara 1979. 250-300 arbetare sysselsattes genom projektet. I slutrapporten juli 1979 menade A Rahm att SIDA borde försäkra sig om att åtminstone primära mänskliga behov finns att tillgå för arbetskraften vid byggplatsen som adekvat driksvatten, dush, toalett, telefon, skyddsutrustning. Byggnaderna bestod av en mindre operationsenhet framförallt avsedd för utbildning, en liten poliklinik, en allmän samlingslokal med garage, en aula för 100 personer med tillhörande diskussionsrum, undervisningsrum, sovsalar, restaurang etc, en byggnad för administrationen och en lagerbyggnad.

EXPORTFRÄMJANDE ITC

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 32	1969/70-82/83	14,8	29,3	-	Industri

Resultat:

Ett av huvudsyftena med projektet var att utveckla och marknadsföra andra varor än landets tre huvudexportvaror te, gummi och kokosnöt. ITC:s aktiviteter har spelat en viktig roll i etablerandet av exportfrämjande åtgärder och infrastruktur inklusive etablerandet av ett nytt institutionellt system med Export Development Board, EDB, i fokus. Innan EDB byggdes upp runt 80-talets början, etablerades en annan institution redan under början av 70-talet genom SIDA som hette Export Promotion Secretariat, EPS. EPS fyllde väl sin roll som centralt exportfrämjande organ under 70-talet och hade goda kontakter med exportörer, företag och organisationer. Hela den exportfrämjande verksamheten har bidragit till ökad exportvolym och exportinkomster. Exporten av icke-traditionella produkter har ökat från 5% av den totala exporten 1971 till 50% 1982. En betydande del av projektmedlen har utnyttjats utan tillräcklig kontroll av ITC. Satsningen på smyckes- och ädelstenssektorn anses ha varit opropor-tionerligt stor och resultaten under förväntan, bl a p g a brister i urval och styrning av konsulter. En lång rad kurser, marknadsstudier, seminarier, studie/affärsresor har genomförts. Exempelvis var 24 ämbetsmän och företagare i USA 1978/79 på ett köpare-säljare möte. Order för ca 3,5 milj USD och förfrågningar för 30 milj USD blev resultatet. Nya marknader bl a i Japan, Mellanöstern och Australien har skapats. Kvaliteten på experterna i projektet har varit blandad. I en del fall, framförallt när det gäller smycken och ädelstenar, kan man tvivla på deras "cost-effectiveness".

KRAFTVERKSBYGGE I KOTMALE, IMPORTSTÖD BUNDET OCH OBUNDET *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 32.1	1979/80-ff	815,0*	958,2*	60%	Industri

Resultat:

Syftet med projektet är att producera icke oljeberoende elkraft genom uppbyggnad av Kotmale (201 MW i fullt utbyggt skick. Huvuddelen av elkraften i Sri Lanka produceras f n av oljedrivna värmekraftverk och oljeim-porten innebär en avsevärd belastning på landets betalningsbalans. När Kotmale tas i drift på allvar bör denna import kunna minskas med ca 100 milj kr per år. Projektet omfattar en 90 m hög stenfyllnadsdamm, ett tunnelsystem med en 7 km lång betongklädd till en underjordisk kraftstation med i första stadiet två aggregat med en effekt på 134 MW. Entreprenörer för byggnadsdelen har varit Skanska (fd Skånska Cementgjuteriet). Kraftverket invigdes i augusti 1985. Problem har förekommit i beslutsprocessen som i många fall gått trögt. Konsultarrangemangen för projektet har bidragit till svårigheterna. Huvudkonsult var en brittisk firma, som samarbetar med ett annat brittiskt företag och en lankesisk konsultorganisation. Kompetensfördelningen mellan dessa har varit oklar. Skanska har bl a haft problem med sena ritningsleveranser från huvudkonsulten. I det område som lades under vatten när Kotmalereservoaren fylldes bodde tidigare 3 400 familjer (ca 17 000 människor) i 70 byar. Dessa har nu fått lov att flytta dels till områden nära reservoaren och dels till nyodlingsmark nedströms i Mahaweli-regionen. Omflyttningsprogrammet synes i huvudsak ha genomförts på ett tillfredsställande sätt, men begränsad tillgång till mark i närheten av reservoar området nedförde i slutfasen ökande svårigheter.

KRAFTVERKSBYGGE I KOTMALE, IMPORTSTÖD BUNDET OCH OBUNDET FORTSÄTTNING

Skanskas utbildning av personal har bedömts som fördömlig, och störningarna på arbetsplatsen har varit få. En viss avgång av personal till arbeten i framför allt Gulf-staterna har krävt fortlöpande nyrekrytering under framförallt under de inledande projektskedena. Under hösten 1983 utökade Skanska avsevärt sin egen projektpersonal. 1984 uppgick den till 220 personer. En motsvarande utökning skedde av den lokalt anställda personalen som 1984 omfattade över 5 000 personer.

* Häri ingår "Importstöd, bundet" (775,0 resp 901,2 Mkr) och "Importstöd, obundet" (40,0 resp 57,0 Mkr).

YRKESUTBILDNINGSCENTRUM ILO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 42	1975/76-ff	9,0	16,7	75%	Undervisning

Resultat:

Syftet med projektet var att utbilda arbetslösa ungdomar för den moderna sektorn och att ge yrkesverksamma arbetare fortbildning. Ett yrkesutbildningscenter byggdes upp med ILO som verkställande organ och invigdes i januari 1979. Centret är ett av de bäst utrustade utbildningscentret av detta slag i hela sydostasien. Counterpart-delen har fungerat bra. Centret har ansetts underutnyttjat p.g. a brist på kompetent lärar- och organisationspersonal och finansiella begränsningar. Utbildning sker i yrken som bilmekaniker, traktorreparatörer, lättmetallarbetare, elektriker, Radio och TV service och verktygsmakare m fl. Utbildningen är oftast 45 veckor (38 teori och 7 praktik). De studerande är mellan 18 och 30 år gamla och måste ha 8-årig skolgång bakom sig. Mellan 1976 och 1981 har 1 600 utbildats varav 65 är instruktörer. 1981 gick 366 elever på institutet med i snitt en lärare på 16 elever. Elva olika kurser pågick. Maxkapaciteten för skolan är 500 elever. Enligt utvärdering 1981 har inga problem uppstått med anställning av studenter från centret. Centret anordnar även kortkurser som visat sig väldigt bra. Åtta ILO experter har arbetat sammanlagt 201 man/månader från jan 1976 till dec 1981 då endast en expert var kvar. 60 man/månader har utnyttjats till 15 "fellowships". 1980 var all utrustning levererad och installerad. Utrustningen hålls i god kondition. Brist på utrustning inom bl a radio och TV utbildningen vilket föranledde ytterligare insatser 1982/83-83/84.

SEKTORSTÖD UNDERVISNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 42.1 42.4-6	1979/80-ff	32,1	39,0	100 7	Undervisning

Resultat:

Sektorstödet inleddes med ett gemensamt stöd till undervisningsministeriet och ministeriet för högre utbildning. Meningen var att eleverna skulle få bättre undervisning i praktiska ämnen och naturvetenskap genom inköp av utrustning och att också ge utrustningsstöd för distansundervisning i tekniska och företagsekonomiskt inriktade kurser för yrkesverksamma. ~~Det svenska stödet avslutades 1982.~~ Förseningar kunde konstateras. Utrustningen var endast delvis installerad. Rapporteringen var otillfredsställande. Efter sektorgenomgången 1982 ändrade stödet till undervisningssektorn karaktär p.g. a bristande samordning på lankesisk sida. I stället finns nu två projektavtal:
v g vänd

1-7 praktiserande men ej betingade
privat skollärare 105

SRI : UND, LANT

SEKTORSTÖD UNDERVISNING FORTSÄTTNING

Stöd till undervisningsministeriet:

viss utrustning till praktiska och naturvetenskapliga ämnen finansieras. Ca 75 000 elever i 570 sekundärskolor använder utrustning i praktiska ämnen (osäker uppgift), distansundervisningsprojektet omfattade 4 600 ~~studenter~~ 1984/85 och under de första nio månaderna hade endast 36 studenter lämnat projektet. Ungefär 75% av studenterna är kvinnor. Av det totala antalet studenter går 65% på grundkursen och 35% på sekundär matematik/naturvetenskapskurs. Det självinstruerande materialet har vållat vissa problem då studenterna är ovana vid denna typ. 34 lanke-siska tjänstemän har utbildats - ministeriet har följt upp detta med en omfattande internutbildning. Arbetslösa ungdomar som lämnat skolan i förtid och handikappade barn får ökat stöd, expertmedverkan från Sverige m fl insatser. Stöd till teknisk utbildning: Se nedan 1 SRI 42.3

FÖRMANSUTBILDNING

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 SRI 42.2	1979/80-ff	10,6	12,6	65%	Undervisning

Resultat:

Stöd till uppbyggnad av ett förmansinstitut, där arbetare inom industrin fortbildas till förmän. Institutet invigdes i juli 1985 ca 3 år försenat. En rad problem förekom under uppbyggnadsperioden. Någon organisation för institutet fanns inte och personalen påstods ej kunna anställas för-rän byggnaderna var klara. Utbildningsplan saknades fortfarande 1984 och några seriösa kontakter med industrin togs ej. Utrustningen som levererats från Sverige lagrades fr o m 1982 till installationen 1985 i Co-lombo. förutom i elektronik har institutet tillräcklig lärarkapacitet för att kunna starta utbildning inom samtliga planerade ämnen. SIDA har bidragit med utrustning, utbildning av instruktörer och personalbistånd medan Sri Lanka finansierat byggnaderna.

TEKNISK UTBILDNING

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 SRI 42.3	1984/85-ff	2,7	2,7	-	Undervisning

Resultat:

Stödet till teknisk utbildning går via ministeriet för högre utbildning och avtalades i januari 1983. De första årens utbetalningar är inbakade i kostnaderna för insatsen "Sektorstöd, undervisning". Syftet med projek-tet är att få fram fler och bättre utbildade lärare i tekniska ämnen. Dessa ska undervisa vid landets 24 tekniska institut. SIDA finansierar personalkomponenten och har lagt ut uppdraget på SWEDEC. En svensk chefs-rådgivare tillträdde i mitten av 1983 och tio svenska konsulter har hit-tills arbetat med utarbetandet av läroplaner och planering av utbild-ningen vid den lärarhögskola som med stöd från Asiatbanken började byg-gas under 1984 och planeras vara klar i slutet av 1986. Dessutom ska experterna se över utbildningen vid de tekniska instituten. Verksamheten har kommit igång bra och under inledningsfasen fungerade både planeringen av, och samarbetet inom, projektet tillfredsställande.

g att praktiken den tekniska utbildningen i Sri Lanka dels genom att
effektivisera ^{landets} tekniska institut och dels genom

FISKERIINSTITUT FAO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 52	1972/73-81/82	4,8	9,1	-	Lantbruk

Resultat:

I januari 1973 slöts ett avtal om svenskt stöd till utveckling och marknadsföring av fisk. Syftet var att inbespara utländsk valuta genom att den import som då täckte 40% av konsumtionsbehovet skulle ersättas med lankesiska produkter. Ett center för demonstration och utbildning skulle etableras och verka för förbättrade metoder i hanteringen, marknadsföringen och behandlingen av fisk. Problem förekom i form av förseningar i projektformuleringen, brist på medel att köpa in nödvändig utrustning för och svårigheter att hitta lankesiska counterparts. Fiskeriinstitutet etablerades men förde en relativt anonym tillvaro och blev som en del av National Aquatic Resources Agency (NARA). Det rådde brist på experter framförallt i mikrobiologi. Institutet utträttade ändå en hel del, bl a teknisk rådgivning vid uppförandet av "Minneriya Fish Processing Complex". Huvudprodukten frysta fileer av tilapia har etablerats på marknaden. Teknisk rådgivning gavs också vid uppförandet av Anuradhapura Vaccum Pouching Factory. Produktutveckling genomfördes och några produkter kommersialiserades. Utbildning utfördes. En rad olika undersökningar genomfördes bl a om våtfiskhantering, distribution och marknadsföring av fisk, hantering av torkad fisk, fisklådor - trälådor jämfört med nya förbättrade lådor, spill vid frysning, färdiga fiskmåltider, underutnyttjade fisksorter. Insatsen genomfördes i samarbete med FAO.

HUSDJUR FAO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 52.1	1974/75-82/83	9,3	18,9	-	Lantbruk

Resultat:

Syftet med insatsen var framförallt att förbättra inseminationsverksamheten och öka antalet inseminationer. Projektet avslutades i princip under 1980 (de sista utbetalningarna 1981/82-82/83 var små och gick till en del utrustning bl a pipetter som det rådde akut brist på). Seminverksamheten utvecklades inte så som önskat. Samtliga bilar för seminörerna drogs i pg a bensin- och reservdelsbrist. Att seminörerna fick färdas med cykel och buss gjorde att verksamheten minskade betydligt. Övervakningen av hela seminsidan var otillfredsställande. Administration och organisation har ej fungerat tillfredsställande. Ett vaccinationslaboratorium färdigställdes i okt 1981 många år försenat. Utbildning av vetrinärer och seminörer har fungerat bättre och gjort god nytta. Landet har haft bra hjälp av de hemvändande stipendiater som sänks ut under projektet. All utrustning för seminverksamheten, för forskning och för sjukdomsdiagnostik har kommit till god användning. Antalet inseminationer 1975 var 39 560. 1980 hade siffran visserligen stigit till 64 503 men det var långt ifrån de 100-130 000 som planerats. Totalt mellan 1975 - juni 1981 gjordes ca 307 000 inseminationer. Enligt beräkningar är medeltalet ca 1,93 inseminationer per född kalv. Vid projektstarte fanns 40 tjurar i verksamheten. 1979 fanns det 57. Ett 15-tal av tjurarna var icke produktiva. 10 hangetter och 15 hongetter ingick också. Import av frusen sperma förekom. Verksamheten behövde 14 permanent anställda och 30 tillfälligt arbetande personer. Flera av dessa platser var vakanta. FAO personal arbetade sammanlagt 172,5 man/månader i projektet. Träning och utbildning utomlands i 94,2 man/månader för 24 personer. Utrustning köptes in och 38 personalfordon varav 22 gick till andra ministerier pg a att man ville ha jeepar istället.

KOOPERATIVT LEDARINSTITUT ILO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 52.2	1972/73-77/78	5,6	14,5	70%	Lantbruk

Resultat:

Genom projektet gavs stöd till Cooperative Management Services Centre, CMSC, ett Colombobaserat och formellt självständigt institut som ger konsultrådgivning främst i företagsledning till kooperativa primärföreningar och andra kooperativa enheter i Sri Lanka. CMSC ska också verka för en förbättrad kvalitet på den kooperativa utbildningen i företagsledningen. Projektutvärderingarna 1975 - 78 - 80 är sammstämmiga; CMSC har skaffat sig en position och ett rykte som en kvalificerad professionell institution inom området företagsledning och utveckling. Standarden på dess arbete är tillfredsställande och institutet kan stå på egna ben. Institutets kapacitet att utföra utredningsuppdrag har ökat och förtroendet hos de kooperativa föreningarna har växt kraftigt under 70-talet. Antal påbörjade uppdrag 1973/74 var 19 varav 7st (37%) hade initierats av kooperationen. 1979 var antalet påbörjade uppdrag 147 varav 116 (80%) hade initierats av kooperativa föreningar. Totalt mellan 1973-79 påbörjades 371 uppdrag. Problemen har mestadels haft att göra med institutionella svårigheter betingade av konflikter som finns inbyggda i en statskontrollerad kooperation typ Sri Lankas. Fyra SIDA-stödda konsulter har arbetat på institutet. Projektet genomfördes i samarbete med ILO.

KOOPERATION, FÖRVALTNING OCH UTBILDNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 52.2	1982/83-ff	4,1	4,4	-	Lantbruk

Resultat:

Stödet är en fortsättning på projektet "Kooperativt ledarinstitut ILO" och handhas av Swedish Co-operative Centre. Den dominerande delen av stödet har gått till det statliga konsultinstitutet. Den resterande delen har gått till National Co-operative Council (NCC), som är den kooperativa rörelsens riksorgan. NCC är en svag organisation och staten har ett dominerande inflytande över den kooperativa rörelsen. Det statliga institutet har, efter att ha existerat i tio år ännu inte lyckats uppnå det nära samarbete med den kooperativa rörelsen som är en förutsättning för ett positivt resultat, även fast verksamheten kom igång bra under 70-talet. Vid något tillfälle har t ex likartade kurser för samma målgrupper anordnats av både konsultinstitutet och NCC. Erfarenheterna av stödet till utbildning av kooperativ personal i NCCs regi är relativt goda. Dock alltmer uppenbart att den viktigaste frågan för kooperationen rör grundläggande strukturella problem. Rörelsen torde därvid bäst kunna stödjas direkt av den svenska kooperationen och ett vidgat samarbete är aktuellt. Fortsatt landramsfinansierat bistånd kommer antagligen ej att utgå efter 1984/85.

SKÖRDESKADESKYDD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 52.3	1976/77-81/82	3,0	5,4	-	Lantbruk

Resultat:

Projektet innebar ett stöd till Sri Lankas jordbruksförsäkringssystem. Syftet var att stödja jordbruksproduktionen genom att skydda bönder mot skörde-skador och därigenom ha en stabiliserande effekt på deras inkomster samt att genom skapandet av en trygg miljö öka användningen av nya förbättrade jordbrukstekniker. Försäkringssystemet har fungerat efter omständigheterna väl men deltagandet har varit lågt. Under 1977/78 var medverkan i systemet visserligen så högt som 42% (av den areal som gick att försäkra), men under slutet av 70- och början av 80-talet var medverkan bara 10-12%. Administrationen var för kostsam. Bönderna tyckte det var för komplicerat att rapportera skador och att överklaga. 22 jordbruksförsäkringstjänstemän arbetade inom systemet när SIDA kom in. Fyra tjänstemän i styrelsen fick utbildning i Sverige på SCB. 17 tjänstemän fick utbildning utomlands (Filipinerna, Japan, USA). Utrustning och fordon (20 dieseljeepar, 2 skåpbilar, 30 motorcyklar) införskaffades.

INTEGRERAD OMRÅDESUTVECKLING, MATARA FAS I-II

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 52.4 52.6	1979/80-ff	20,5	27,7	-	Lantbruk

Resultat:

Syftet med projektet är bl a att balansera de stora satsningarna på Mahaweliprogrammet, frihandelsområden och husbyggnadsprogrammet genom att stödja landsbygdsutvecklingsinsatser i Mataradistriktet. Omfattande förseningar har förekommit. De fysiska målen för Matara-projektets första fas hade 1984 i stort sett uppnåtts. Insatsen bestod av 17 komponenter inom olika sektorer och i samarbete med olika fackmyndigheter. Modernisering av tefabriker, byggande av vägar och bevattningskanaler, utbildning av bönder och frivilliga hälsovårdsarbetare, skol- och dispensärbyggande har varit några av komponenterna. En granskningsdelegation från SIDA konstaterade att de grundläggande distriktsstudierna, och därmed problemanalysen, varit bristfällig. Flera av sektorkomponenterna som husdjur, bevattning, fiske och kvinnoprogrammet hade varit tekniskt och ekonomiskt misslyckade. Sammantaget hade projektet sannolikt mindre gynnat de fattigaste 40% än övriga delar av befolkningen. Effekterna för kvinnor hade i bästa fall varit neutrala. Något folkligt deltagande av betydelse hade inte förekommit. Inte heller kunde man konstatera någon större grad av integrerad syn. Att projektet med dagens svenska måttstock framstår som mindre lyckat, beror delvis på den otillräckliga mål/medelanalysen. Beredningen av Matara-projektets andra fas har varit långdragen och delvis konfliktfylld. Insatsen kom igång 1984/85 och består bl a av yrkesutbildning, trädgårdsodling, intensifiering av produktionen på stadsplantager och förbättring av arbetarnas boendeförhållanden. Målgruppen i stort har definierats som de 60% fattigaste. Därutöver har för vissa komponenter särskilt utsatta grupper identifierats, t ex plantagearbetarfamiljer och ensamstående kvinnor.

BADULLA IRDP

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 52.5	1984/85-ff	1,7	1,7	Lantbruk

KONSULTFONDEN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 62.1	1977/78-ff	10,5	13,6	100%	Förvaltn m m

Resultat:

Syftet med konsultfonden är att göra det möjligt för Sri Lanka att anlita företrädesvis utländska konsulter för konsultstudier av olika slag i anslutning till investeringar som övervägs, administrativa översyner m m, samt att bidra till att nya samarbetsområden för svenskt bistånd identifieras. Finansministeriet har haft svårt att prioritera mellan olika förslag och rapporteringen från myndigheter som utnyttjar medlen har varit bristfällig. SIDA:s strävan för flexibilitet i användandet har kanske överdrivits. I slutet på 70-talet finansierades bl a en konsult-rapport om tillverkning av fiskeredskap, ett konsultuppdrag om förbättring av de statliga företagsledningarna samt två kurser i projektidentifikation och projektevaluering. De senaste åren har stödet gått till utbildning av driftspersonal till Kotmale, planering av nya IRDP-insatser samt fortsatt finansiering av en expert vid det tidigare SIDA-stödda fiskeriinstitutet.

PAPPER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 72.1-2	1972/73-74/75	23,7	65,1	100%	Importstöd

Resultat:

Stödet bestod av pappersleveranser. Gåvorna av papper minskar importbehovet och blir därmed ett direkt bidrag till landets hårt ansträngda valuta-reserv. Under 1973 levererades 7 200 ton kraftpapper och 2 000 ton skolbokspapper. 1974 levererades 3 500 ton kraftpapper.

HANDELSGÖDSEL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1971/72-72/73	7,7	24,7	100%	Importstöd

Resultat:

Stödet bestod av två leveranser handelsgödsel (urea) på 10 000 respektive 7 500 ton. Urea har använts framförallt i jordbruket där den sålts med en subvention på 50%. Sri Lanka importerade i början av 70-talet hela sitt behov av handelsgödsel (1972 var det totala behovet 76 000 ton). Den svenska gåvan har inneburit ett direkt bidrag till landets hårt ansträngda valuta-reserv och medfört positiva indirekta valuta-effekter genom minskad risimport. Urea används i risproduktionen av låg- och medelinkomsttagare.

IMPORTSTÖD BUNDET OCH OBUNDET *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SRI 72.3-4 72	1974/75-78/79	207,0*	407,6*	100%	Importstöd

Resultat:

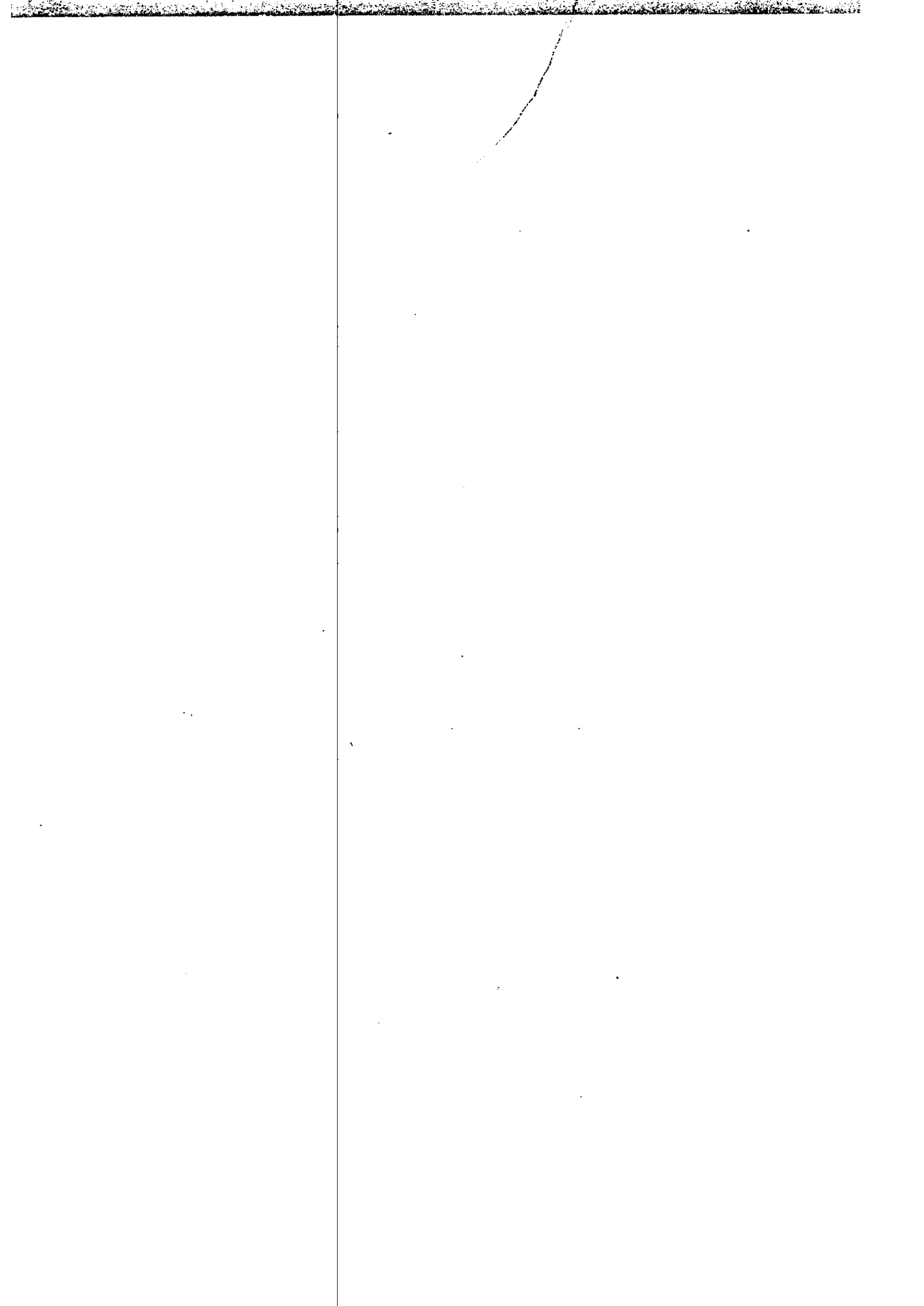
Syftet med importstödet har varit att möjliggöra import av varor och tjänster, viktiga för landets utveckling, och att därigenom bidra till en minskad belastning på landets betalningsbalans. Stödet utnyttjades till en början för import av bulkvaror och användes sedan alltmer till inköp av teknisk utrustning till Sri Lankas olika statsföretag och ministerier. Fr o m 1979/80 går hela importstödet till Kotmalé (se ovan 1 SRI 32.1).

1974/75-76/77 utnyttjades den obundna delen för import av sättpotatis, kraftpappersmassa, lastbilar, elektrisk utrustning och förpackningsmaterial. Den bundna delen utnyttjades för import av vetemjöl, kraftpapper, elektrisk utrustning och varutransporter.

1977/78-78/79 användes det obundna stödet till import av trafiksignaler och reservdelar, lantbruksskolan i Kundasale, utbildningsmaterial för bönder, sättpotatisprogrammet. Den bundna delen användes för pappersmassa, kraftpapper, telekommunikationer och Volvochassis. (uppdelningen bundet-obundet något osäker).

KVINNOPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1981/82	0,3	0,3	Övrigt

UTBILDNING I HUSLIG EKONOMI FAO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SWA 22	1974/75-75/76	1,8	4,5	70%	Hälsovård

Resultat:

Stödet syftade till att stödja undervisningen i hushålls- och jordbruksämnen. En utbyggnad av Swaziland Agricultural College and University Centre's utbildningslokaler och personal- och elevbostäder genomfördes. Problem förekom vid byggstarten, och också med tillsättningen av lokala lärare. Resultaten efter utbildningens första år ansågs goda. Endast kvinnor deltog i utbildningen. Enligt planerna skulle 15 studenter (8 från Swaziland och 7 från Botswana) utbildas per år mellan 1974-76 i den 2½ år långa utbildningen. 1974 togs 16 studenter in och 1975 togs 20 in. 1977 ökade intagningen till omkring 30 stud/år. Mellan 1976-82 slutförde 158 studenter sin utbildning. Förutom byggnader finansierade SIDA också lärare - lärarkåren förstärktes med tre internationellt och tre lokalt rekryterade lärare, annan personal, stipendier, möbler och utrustning. Hushållsutbildningen fick fortsatt svenskt stöd efter 1975/76 under "Lantbruksfakulteten vid UBS", se nedan.

SMÅINDUSTRIUTVECKLING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SWA 32	1975/76-82/83	9,0	13,8	-	Industri

Resultat:

Stöd till samarbete mellan swaziska och svenska småföretag. Projektet utvecklades långsammare än vad som ursprungligen förutsågs. Förseningar fördyringar, brist på rörelsekapital, behov av nyinvesteringar var några av problemen. Swazilands småindustriorganisation, SEDCO, fungerade inte tillfredsställande vad gäller marknadsföring, redovisning och management-kunnande. De svenskstödda företagen kunde inte vid tidpunkten för programmets avslutande stå på egna ben. Stöd gavs till följande företag: Ett glasbruk; som tillverkar prydnadsglas av god kvalitet. Bruket är det enda i sitt slag i södra afrika och har fungerat bra. Företaget har dock inte kunnat redovisa någon vinst. Mätinstrument; företaget tillverkade 6 000 linjaler dagligen 1982. Företaget fungerar nu tillfredsställande efter problem i starten. Ett möbelsnickeri; Utbildningsinsatsen vid snickeriet har slutförts. Produktionen består av basmöbler och inredningar för den lokala marknaden. Företaget fungerar tekniskt sett bra men man har problem med att få fram lokala snickare. Ett gjuteri; Insatsen har varit den minst lyckade. SEDCO misskötte sina åtaganden och gjuteriföretagaren som fått utbildning i Sverige hoppade av. SIDA avslutade engagemanget 1981. Något år senare var företaget i bedrövligt skick. Stängselduk; Tillverkningen av stängselduk visar företagsekonomisk lönsamhet. Som en konsekvens av småindustriinsatsen bildades 1983 ett joint-venture företag med SEDCO och Hultafors AB som delägare. Härigenom testas en ny modell för svenskt småindustristöd och särskilda SIDA-medel har anslagits för detta.

MATSAPA HIGH SCHOOL UNESCO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SWA 42	1969/70-76/77	13,2	37,3	-	Undervisning

Resultat:

Projektet syftade till att förbättra kursplaner och undervisningsplanering på sekundärskolenivå och att öka antalet välutbildade elever i Swaziland. Matsapa High School skulle byggas ut och avsikten var att göra skolan till en modellskola för sekundärutbildning i landet. Uppförande och modernisering av byggnader samt installation av utrustning vid Matsapa avslutades 1975 och det nya Matsapa High School invigdes i februari 1976. Efter moderniseringen och genom en övergång till undervisning i ämnesrum istället för klassrum ökade skolans kapacitet. Elevantalet ökades 1971 från 500 till 750 elever per år. 80% av stödet gick till byggnadsprogrammet och resterande 20% användes för personalbistånd, bl a en läroplansspecialist. Dessa åtgärder var dock ej tillräckliga för att genomföra den pedagogiska utvecklingen av skolan till en modellskola 1974. Stödet förlängdes då till 1976/77, för att skolan skulle kunna utvecklas till en nationell institution för såväl läroplansutveckling som fortbildning av lärare på sekundärskolenivå. Målen relaterade till själva skolan uppnåddes inte under den andra fasen. 1978 hade skolan 293 internatelever (plats för 690) som många misslyckades med examinatorier och omsättningen på lärare var stor. Praktikutbildningen var lyckad t o m 1976 men mycket återstod att göra. Läroplansarbetet resulterade i framställandet av värdefullt material och metoder för regionalt och nationellt samarbete etablerades. Det största problemet var brist på counterparts.

PRIMÄRSKOLOR, ~~BILATERALT~~ UNESCO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SWA 42.6	1974/77-83/84 1979/80-80/81	10,3 6,0	13,6 9,2	100 ↗	Undervisning

Resultat:

Syftet med insatsen var att förbättra undervisningsministeriets kapacitet att bygga billiga bostäder som ett led i landets strävan att införa universell grundskola. Projektet har varit framgångsrikt i meningen att Swazilands skolbyggnadsprogram väsentligen utökats, projektet har utvecklat lågkostnadsdesigner och har avsevärt reducerat kostnaderna per klassrum. En enhet för planering, upphandling och kontroll har etablerats inom skolministeriet. Projektet har varit mindre framgångsrikt än förväntat genom att denna enhet i allt väsentligt är beroende av utländska experter för överskådlig tid. 1982 fanns lika många platser i grundskolan som barn i 6-12 års åldern. Även barn i andra åldrar går i klass 1-7 och därför fortsatte utbyggnaden. Biståndet från SIDA och världsbanken har starkt bidragit till att så många skolor byggts. Mycket återstår dock att göra vad gäller kvaliteten på undervisningen. Projektet genomfördes i samarbete med UNESCO. Personalbiståndet stod för mer än hälften av utbetalningarna. Resten gick till utrustning och fordon.

PRIMÄRSKOLOR ~~BILATERALT~~ UNESCO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SWA 42.6	1979/80-80/81 1976/77-83/84	6,0 10,3	9,2 13,6	100 30%	Undervisning

Resultat:

Swaziland har genom denna insats fått stöd för att rusta upp och bygga lokaler för primärskolan. Fram till början av 1983 har 240 klassrum (för 9 000 elever) och 200 lärarbostäder tillkommit genom skolbyggnadsenhetens försorg. Se vidare under "Primärskolor, UNESCO".

OBS Felt Detta är hur helt färdiga
projekt

LÄROPLANSUTVECKLING, SEKUNDÄRSKOLENIVÅ UNESCO inkl UTBILDNINGSPLANERING*

X

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 SWA 42.7-9	1977/78-ff*	13,0*	17,1*	60%	Undervisning

Resultat:

Stöd gavs till en insats för läroplansutveckling på sekundärskolans lägre klasser. Arbetet omfattade ämnena hemkunskap, slöjd, samhällskunskap och naturkunskap. Det största problemet var bristen på counterparts. UNESCO-experterna arbetade i stort utan lokala medarbetare och i isolering från ett parallellt USA-finansierat kursutvecklings projekt för lågstadiet. Insatsen avslutades 1982/83 i och med att preliminära läroplaner i hemkunskap, slöjd, samhällskunskap och naturvetenskap tagits fram. Mycket arbete återstod dock innan de nya läroplanerna helt skulle vara införda i skolorna. Efter en försöksperiod med eventuella modifieringar måste dessutom den nya läroplanen introduceras i utbildningen av nya lärare och gamla lärare fortbildas. En projektchef som koordinator och fyra läroplansutvecklare finansierades samt en experttjänst som avdelades till den centrala planeringsenheten på undervisningsministeriet för att arbeta med att ta fram viktiga underlag för ministeriets beslutsprocess. Viss utrustning köptes in.

Från och med 1983/84 har utbetalningarna under denna insats gått till utbildningsplanering. Insatsen är avtalad t o m 1985/86 och avser främst finansiering av utbildningsplanerare för primär- och sekundärskolan. Det administreras av UNESCO och till en mindre del av SIDA, som sköter internutbildning och vissa konsultinsatser. Syftet är att stödja skapandet av en väl fungerande utbildningsplaneringssektion. 1 december 1984 hade planeringssektionen sammantaget inte bistått ministeriet i den utsträckning man kan förvänta sig av en planeringssektion men projektet började komma igång på allvar. En ordentligt genomarbetad arbets- och tidsplanering hade gjorts upp som ministeriet och den swaziska regeringen var nöjda med. Arbetet hittills hade framförallt koncentrerats till the Swaziland National Education Review Commission (NERCOM). Arbetet med NERCOM är av vital betydelse för den långsiktiga utvecklingen av utbildningen i Swaziland. T o m dec 1984 hade 40 man/månader utnyttjats av de totalt 108 som planerats fram till 1985/86.

* Utbetalningarna för 1983/84-84/85 (totalt 4,8 resp 5,0 Mkr) kan ^{avser} antas avse insatsen "Utbildningsplanering" 1 SWA 42.9.

UTBILDNING I HUSDJURSSKÖTSEL FAO

Att uppbyggnad av en enhet för utbildningsplanering i undervisningsministeriet

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 SWA 52.2	1973/74-75/76	3,6	9,4	70%	Lantbruk

Resultat:

Syftet med projektet var att etablera tvååriga kurser i husdjursskötsel och därigenom täcka behovet av yrkeskunniga på mellannivå framförallt inom den statliga jordbrukssektorn. Utbyggnaden gick enligt planerna. Problem uppkom i starten p g a sent ankomna experter. Resultatet efter första året ansågs gott. Den absolut största andelen av studenterna är män. 1974 började de 16 första studenterna och 1975 togs ytterligare 16 sttudent in. Mellan 1976-82 har 141 studenter klarat sin examen. Projektet var väl etablerat och fungerade ganska bra. Problem med tillsättning av lokala lärare. Utbildningen fick fortsatt svenskt stöd efter 1975/76 under "Lantbruksfakulteten vid UBS", se nedan.

KOOPERATIVT CENTRUM ILO, och BILATERALT*

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SWA 52.3	1974/75-81/82	9,3*	18,4*	95%	Lantbruk

Resultat:

Syftet med projektet var att bygga upp ett kooperativt center som skulle förse den kooperativa rörelsen med kvalificerad rådgivning samt organisera den kooperativa utbildningen. Undervisningen på centret kom igång sent till följd av förseningar i byggnationerna, som också innebar kostnadsökningar. Centret blev färdigt 1977, men var fortfarande 1980 helt beroende av de ansvariga ministerierna vad avser beslut och ekonomi. Det kanske allvarligaste problemet var förseningen i etablerandet av tjänster för att rekrytera swazier som kunde ta över de utländska experternas funktioner. Troligen kom ingen av de 5 experterna som lämnade Swaziland 1980 att ersättas av swazier. De som arbetat på projektet var utlånade från andra ministerier och enheter och hade ingen fast anställning på centret. När utbildningen väl kom igång fungerade den tillfredsställande och de som utbildades har hittat adekvata anställningar där de har haft framgång. Den bilaterala delen av stödet avsåg byggnader, administration, evaluering och stipendiering. Den multilaterala delen genom ILO avsåg finansiering av fyra experter.

* Häri ingår "Kooperativt centrum ILO" (6,0 resp 10,9 Mkr) och "Kooperativt centrum, bilateralt" (3,3 resp 7,8 Mkr).

LANTBRUKSFAKULTETEN VID UBS FAO, och BILATERALT*

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SWA 52.4	1976/77-ff	19,5*	32,2*	45%	Lantbruk

Resultat:

Syftet med stödet var att förstärka den högre utbildningen och utveckla landsbygdssektorerna för att efterhand kunna minska beroendet av utländsk personal i framförallt Botswana och Swaziland. Ersättningsprocessen har gått långsammare än beräknat. Ett alltför snabbt tillbakadragande av de utländska experterna kunde medföra risker för verksamhetens framtid menade man 1982. Denna aspekt beaktas nu i det avslutande stödet. Fakultetens resurser när det gäller utrustning och lokaler är goda. Undervisningens kvalitet brister dock vad gäller studenternas praktik. De utbildningar som ges är husdjursskötselutbildning, hushållsutbildning, jordbrukslärarkurs och allmän jordbruksutbildning. Mellan 1976-82 utexaminerades 708 elever från 7 afrikanska länder (i denna siffra ingår examensstudenter från Husdjurs- och hushållsutbildningen som nämns under respektive insats ovan). 62 av dessa gick igenom 3-4-årig utbildning och 646 2-årig utbildning. 362 av de 708 utexaminerade studenterna kom från Swaziland (24 gick 3-4-årig och 338 2-årig utbildning), varav 232 hade jobb inom den statliga sektorn 1982 och resten antagligen i den privata. Antalet studenter under utbildning var 1982 465 st vilket var fler än planerat. 13 blivande lärare vid fakulteten har fått stipendier för högre studier utomlands. mellan 1974-82 började ca 1 000 elever på skolan. 53% av stödet har gått till lärarlöner, 29% till fysisk utbyggnad av fakulteten och 18% var tilläggsanslag till de redan avtalade kurserna. Omkring 10 utländska lärare och forskare finansierades.

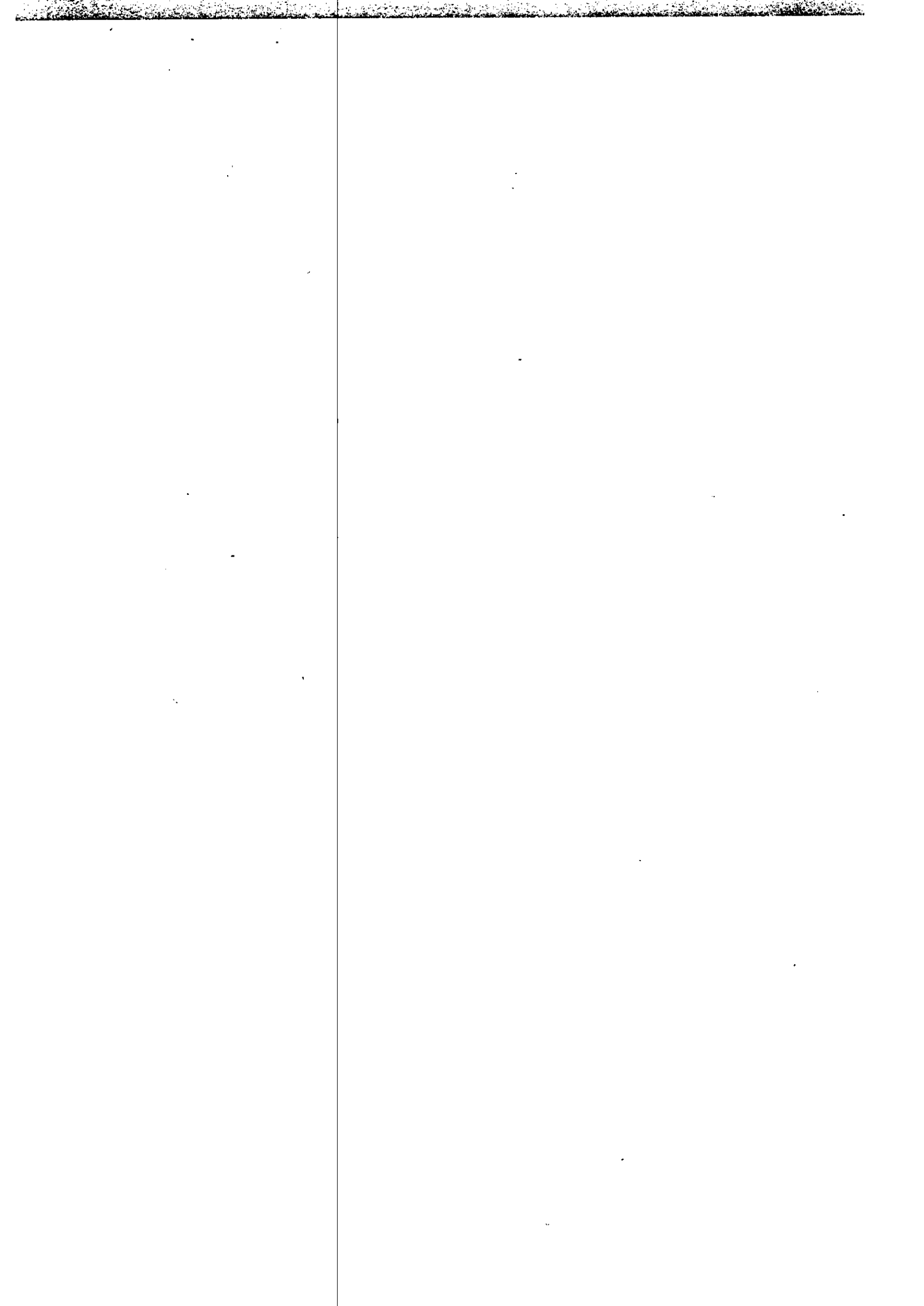
* Häri ingår "Lantbruksfakulteten vid UBS FAO" (15,8 resp 25,2 Mkr) och "Lantbruksfak vid UBS, bilateralt" (3,8 resp 7,0 Mkr).

PERSONAL OPAS/UNDP

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr) löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr) fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 SWA 62	1970/71-83/84	10,6	23,8	100%	Förvaltn m m

Resultat:

Mellan 1969-84 lämnades genom avtal med UNDP svenskt finansiellt stöd till UNDPs personalbistånd på s k OPAS-villkor till Swaziland. Detta bistånd innebar att utländska experter ställdes till förfogande för att fylla operativa tjänster inom mottagarlandets administration. Bristen på kvalificerad inhemska arbetskraft var mycket stor i Swaziland och man ville genom stödet effektivisera förvaltningarna och anpassa dem till de förändrade behov som rådde efter ländernas självständighet och därigenom minska beroendet framförallt av Sydafrika. Projektet har genomförts enligt planerna med gott resultat. Bristfällig rapportering fram till slutet av 70-talet var det största problemet. Mellan 1970-76 bekostades 16 OPAS-befattningar med svenska medel på tekniska och administrativa nyckelposter i förvaltningarna. Ekonomer, utbildningsplanerare, geologer, vatteningenjörer m fl. Under slutet av 70-talet bekostades en mejerichef, en lantbruksekonom, en projektledare för vidareutbildning av lärare och dessutom förlängningar av några av de tidigare åtagandena. I början på 80-talet gick stödet till 2-3 ingenjörer inom telemyndigheten.

NÄRINGSINSTITUT TFNC

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 TAN 22	1972/73-ff	24,3	38,8	-	Hälsovård

Resultat:

TFNCs huvudsakliga funktion är att samordna, planera, påverka och bevaka näringsaspekterna inom såväl den egna som andra sektorer verksamhet, samt att bedriva egen forskning och informationsverksamhet. Svenska medel svarade under flera år för 100% av budgeten. Svenskt budgetstöd har planerligt därefter gradvis minskat. 1984/85 finansierar Sverige 50% av TFNCs totala budget. TFNC är idag en väl etablerad organisation med fungerande administrativa rutiner och bedöms utföra kvalitetsmässigt mycket bra arbeten. Organisationen har även gott rykte internationellt. För närvarande har TFNC 21 olika program på gång, bl a : nutritionundersökningar med målsättning att utveckla metodik för analys och rapportering av nutritionstillståndet hos befolkningen så att orsakerna till undernäringen kan angripas, A-vitaminbristprogrammet, stöd till ett kontrollprogram av struma genom att i utsatta delar finansiera en tillfällig jodtillförsel via oljekapslar. Två planeringsexperter, en kommunikationsexpert och en biokemist arbetar för närvarande på institutet.

LANDSBYGDENS HÄLSOVÅRD I-II *

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 TAN 22.1	1972/73-ff*	81,6*	155,9*	-	Hälsovård

Resultat:

När SIDAs hälsoinsatser påbörjades 1973 begärde Tanzania rekrytering av en hälsoplanerare och stöd till byggande av hälsocentraler på landsbygden. Inatsen kompletterades senare med kurser, läkare, läkemedel, fordon mm. Den svenska hälsoplanerarens arbete har till stor del bestått i att stödja och leda aktiviteter, som syftar till att förbättra förutsättningarna för att bedriva ett meningsfullt planeringsarbete. Här förtjänas att nämnas en genomgång av befintliga system för statistikrapportering från sjukvårdsinstitutioner, främst dispensärer, hälsocentraler och distriktssjukhus och förslag till nya rapporteringsformer. Väsentliga framsteg har här gjorts bl a genom förenklade system, och som följd härav en mer pålitlig rapportering. Ombyggnad och utrustning av journalarkivet på Muhimbili Medical Centre, landets största sjukhus, är nu slutförd. Sjukhuset har därmed fått kontroll över sina ca 220 000 patientjournaler. Man ska nu kunna hitta en journal inom 2 minuter. Tidigare tog det mellan 15-30 min - om man alls kunde hitta den sökta journalen.

Det ursprungliga svenska åtagandet i hälsocentralprogrammet var att uppföra 25 stycken HC. I oktober 1983 fanns det 40 SIDA-stödda hälsocentraler som ej var färdigbyggda. En rad problem har förekommit i programmet, bl a stor brist på byggnadsmaterial (SIDA har nu börjat leverera importerat material till de sista centralerna), bristande underhåll av byggnaderna, brist på vatten pga trånga vattenpumpar eller brist på drivmedel, brist på möbler och utrustning, brist på fungerande transportmedel (av 130 fyrhjulsdrivna fordon som levererats 1976-80 var endast 25% funktionsdugliga 1983). Hälsocentralerna är avsedda att serva ca 50 000 människor men nuvarande betjäning är 80 000. Under stödets sista fas håller nu en rad brister på att rättas till. Utvärdering av insatsen sker 1985/86. 60% av stödet har använts till hälsocentraler. 16 allmänpraktiserande läkare har tjänstgjort vid olika regionssjukhus i olika längd mellan 1973-83. Två elevhem vid medicinska utbildningsanstalten har byggts. Råvaror till läkemedelsindustrin har köpts in. En rad konsultstudier har genomförts. Maskiner och råvaror för jodisering av salt har köpts in.

* Här ingår Landsbygdens hälsovård I (32,9 resp 80,2 Mkr) och II (48,7 resp 75,6 Mkr)

FÖRETAGSHÄLSOVÅRD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 22.2	1972/73-73/74	0,1	0,2	Hälsovård

HÄLSOVÅRDSKAMPANJ

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 22.3-4	1972/73-74/75	2,5	6,9	80%	Hälsovård

Resultat:

Under denna post har stöd givits till två nationella kampanjer. Den första var 1973 års hälsokampanj "Människa och hälsa". Omfattande insatser gjordes för att bygga latriner, ordna vattenförsörjning och sprida kunskaper om hygieniska frågor. En kampanjorganisation sattes upp för en miljon människor. Två 48-sidiga studiehäften skrevs och trycktes i en miljon exemplar, en studieledarhandbok producerades i 75 000 exemplar bland mycket annat. Intresset för kampanjen översteg vida förväntningarna. Över två miljoner människor engagerade sig i studiekampanjen och man hade i stor utsträckning i handling omsatt vad som förordats i kampanjen. Kampanjen hade stor framgång. Planering, organisation, implementering och evaluering fungerade anmärkningsvärt väl. Kampanjen samordnades med den nationella vuxenutbildningskampanjen. Den andra kampanjen som fick stöd var 1975 års nutritionskampanj "Mat är liv". Ett utbildningsprogram för ca 155 000 kunskapsförmedlare skulle genomföras. En stor satsning på barnavård och barndaghem genomfördes. Målgruppen var 2,5 miljoner vuxenstuderande. Nutritionsinformation spreds. SIDA finansierade också undervisningsmaterial. Resultat om hur många som nåddes av kampanjen har ej gått att finna inom ramen för detta arbete.

BASHÄLSOVÅRD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 22.5	1982/83	0,6	0,7	Hälsovård

PERSONALBISTÅND, HÄLSO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1969/70-ff	5,5	8,0	Hälsovård

MEDICIN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1981/82-82/83	2,8	3,5	-	Hälsovård

Resultat:

Under 1981/82 finansierade DANIDA en studie av läkemedelsförsörjningen i Tanzania. Med utgångspunkt från studiens rekommendationer beslutade Tanzania i slutet av 1982 att genomföra ett program som syftar till en förbättrad distribution och användning av läkemedel på landsbygden. Då det nya läkemedelsprogrammet startade erhöll det finansiellt stöd från SIDA för inköp av läkemedel, varav den största delen finansierats under importstödet. Den västtyska organisationen "Wirtschaftsstelle Evangelischer Missionsgesellschaften" har ombesörjt inköp och skeppning av det svenska läkemedelsstödet. Flera andra givare har bidragit till samma program, ex Holland, Västtyskland, DANIDA, NORAD och Japan. DANIDA/UNICEF är huvudfinansiär och fortsatte att stödja projektet efter 1982/83.

MINDRE INSATSER, HÄLSO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1962/63-69/70	0,7	3,3	Hälsovård

UPPFÖLJNING, HÄLSO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1981/82-83/84	0,5	0,6	Hälsovård

EXPORTFRÄMJANDE ITC

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32	1967/68-ff	18,9	34,0	-	Industri

Resultat:

Svenskt stöd via UNCTAD/GATT:s internationella handelscentrum till Tanzanias ansträngningar att öka och diversifiera sin export började 1968/69. Under början av sjuttio-talet bestod stödet i huvudsak av experter till Export Promotion Bureau och statliga exportindustrier. Exportplanering, marknadsföring och utbildning i exportkunskap samt finansiering av marknadsstudier genomfördes. I mitten på sjuttio-talet ändrade projektet i viss mån inriktning.

Syftet med insatsen, framförallt de senaste tio åren, har varit att utveckla en handelsstrategi och en institutionell infrastruktur för att följa exporthandeln. En central institution - Board of External Trade BET - upprättades 1977. BET skulle vara ITCs samarbetspartner och ansvarig för att de åtgärder som föreslogs inom projektets ram genomfördes. Projektet kom dock ej att genomföras i planerad omfattning. Dels var målsättningen alltför ambitiös, dels kunde man vid beredningen ej förutse den tid som verkligen krävdes för att etablera BET och förse organisationen med resurser. Först under 1980 slutfördes rekryteringen till BET som nu har ett 30-tal handläggare. Tyvärr har det ej varit möjligt för BET att rekrytera personal med praktisk erfarenhet från industri och handel. Projektet har otvivelaktigt bidragit till att lägga grunden för BETs fortsatta verksamhet. Mycket återstår emellertid innan BET i praktiken blir erkänt som ett effektivt exportfrämjande organ bland myndigheter och exportföretag. Projektet omfattar varor som bomullsgarn, bomullstyg, kardemumma, köttprodukter, te, pulverkaffe, bildelar, sjöskumspipor, kylskåp, luftkylare, träprodukter, metallprodukter, ädelstenar, baljfrukter, el-produkter, hushållningsutrustning.

Exportförutsättningarna i vissa företag har förstärkts och utvecklats, i och med marknadsundersökningar och experthjälp. I en del fall har det resulterat i exportorder. I andra fall har det bidragit till att öka exportpriset (kardemumma med mer än USD 500 per ton), dels visat på hur man genom produktpassning kan öppna nya exportmarknader och få högre priser på redan existerande marknader. Ett exportåterbäringsystem har införts. Ett exportfinansieringssystem har utarbetats. Deltagande i internationella mässor har möjliggjorts. Det långsiktiga utbildningsmålet har haft låg prioritet och måluppfyllelsen är därför låg. BET har fortfarande inte lyckats få ändamålsenliga lokaler vilket försvårat verksamheten. Brist på fordon, otillräcklig tilldelning av budgetmedel samt rekrytering av lokal personal är ytterligare problem.

KRAFTFÖRSÖRJNING KIDATU IRBD OCH TILLÄGGSFINANSIERING FAS I *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.1	1970/71-80/81	82,6	232,6	30%	Industri

Resultat:

Syftet med projektet var att bygga ut elkraften i Tanzania. Efter att en förstudie av SWECO hade genomförts startade uppbyggnaden 1971 av två aggregat om 50 MW vardera och togs i drift under första halvåret 1975. Aggregaten har fungerat bra sedan dess. Vid Ubungo diselgeneralstation i Dar es Salam genomfördes en utbyggnad med två 7,5 MW enheter. Stationen har drabbats av en rad problem och 1979 var effekten endast 6 MW på varje enhet. En 306 km lång transmissionsledning på 220 KV skulle också ingå i projektet, men då fördyringar upptäcktes togs denna del bort och finansierades av Kanada istället.

Projektet genomfördes enligt tidsplanen och ungefär som planerat. Fördyringar uppkom dock som ledde till tilläggsfinansiering av SIDA, Världsbanken och Kanada. Kostnadsökningarna berodde på svårare geologiska omständigheter än planerat. Efterfrågan på elkraft i Tanzania blev lägre än väntat och flera seriösa driftsstopp har uppstått. Enligt en rapport från IRBD blev den beräknade finansiella avkastningen 12% jämfört med 16% som var planerat för projektet. Administrationen av stödet har kraftigt försvårats av TANESCOs bristande kapacitet att sköta det löpande samarbetet med SWECO. Ekologiska undersökningar om kraftverkets påverkan på miljö och människor har genomförts.

* Häri ingår "Kraftförsörjning Kidatu, IRBD" (63,0 resp 189,2 Mkr) och "Kraftförs Kidatu, tilläggsfinansiering fas I" (19,6 resp 43,3 Mkr).

KRAFTFÖRSÖRJNING , KIDATU TILLÄGGSFINANSIERING FAS II

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.1	1976/77-82/83	85,6	142,3	15%	Industri

Resultat:

Avtalsförhandlingar avseende SWECOs medverkan i fas II drog ut på tiden, bl a som en följd av skattetvister och SWECOs negativa erfarenheter från tidigare åtaganden. SWECO åtog sig till slut jobbet. Genom projektet byggdes en betongdam i Mtera, 45 m hög och 250 m bred. Installation av ytterligare två 50 MW aggregat vid Kidatu genomfördes. Dessutom konstruktion av en 220/132 kV transformatorstation vid Morogoro. 34 km väg och personalbostäder byggdes också. En utbildningsinsats genomfördes med lyckat resultat och kommer betyda mycket för verksamhetens drift och minska beroendet av utländska experter. Projektet genomfördes i stort i tid men med 20 procents kostnadsökningar. Anläggningarna har fungerat bra sedan 1981 efter en del initialproblem som oljeläckage osv. Den beräknade finansiella avkastningen blev enligt IRBD 18% jämfört med 23% som var planerat, framförallt på grund av lägre kraftbehov än väntat i Tanzania. Projektet kan anses lyckat i stort trots förseningar och fördyringar då det har lett till mindre oljeutnyttjande (ca 175 000 ton to m 1981 och ca 200 000 ton 1982), vilket är kritiskt för Tanzanias behov av utländsk valuta. Oljesparningarna kommer gradvis att öka till ca 375 000 ton/år år 1990. Institutionellt fungerade projektet förutom vad gällde finansieringen. TANESCOs bristande förmåga vad gällde att sköta finansieringen resulterade i brist på kontanter under hela genomförandeperioden.

Biståndet till byggandet av Kidatu och Mtera dam har direkt varit en förutsättning för och möjliggjort Tanzanias industrialisering. Återflödet till Sverige i form av varor och tjänster var praktiskt taget 100%-igt.

FÖRINVESTERING FAS II, KIDATU, STUDIER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.1	1974/75-80/81	6,3	14,8	100%	Industri

Resultat:

Genom det svenska stödet finansierades förundersökningar inför kraftverket i Kidatu's andra fas. Studien rekommenderade att man skulle fortsätta utvecklingen av "the Great Ruaha Power Project" genom att utöka med två 50 MW's enheter och konstruera en dam. Studien rekommenderade också att göra förberedelser inför ett framtida kraftverksbygge i Mtera.

KRAFTFÖRSÖRJNING, KIDATU, PERSONALBISTÅND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.1	1972/73-78/79	5,6	12,5	100%	Industri

Resultat:

Syftet med stödet var att stärka driftspersonalen vid Kidatu. Genom SWECO rekryterades personal från Sverige och Indien för drift av kraftverket, som el- och maskiningenjörer. Den svenskrekryterade personalen var väldigt kostsam för TANESCO. Exempelvis var kostnaden för TANESCO för varje svensk "shift change operator"-tjänst över USD 140 000/år (löpande priser) medans kostnaden för stationens överhuvud var många gånger lägre än hans svenska underordnade. Ungefär 40% av stödet bestod av skatter betalda av TANESCO till den Tanzaniska staten på den svenska personalens löner.

MTERA-PROJEKTET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.1	1979/80-ff	24,4	25,8	15%	Industri

Resultat:

Under Kidatu-projektet byggdes en stor dam vid Mtera (se an). För att möta den ökande efterfrågan på elektricitet fram till slutet av århundradet beslöts att två kraftverksenheter på vardera 40 MW skulle byggas vid Mtera-dammen. Sverige finansierade förstudien till Mtera kraftverken som genomfördes 1980-81 plus en arkeologisk studie och buskskogsrensning vid Mtera. Stålbommar, motorbåtar och roddbåtar köptes in. Kraftverket började byggas i maj 1984. Projektkonsulten finansieras genom SIDA i ett femårsavtal till 1988/89 mellan det Tanzaniska elverket TANESCO och SWECO. Sex ingenjörer började arbeta med bygget under hösten 1984. Byggtiden beräknas bli 5 år.

INDUSTRIFINANSIERING NDC

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.2	1969/70-73/74	15,0	47,1	100%	Industri

Resultat:

Stödet syftade till att ge stöd till National Development Corporation NDC, för att de skulle kunna erbjuda finansiering till kommersiellt och finansiellt livskraftiga företag inom industrin. Sådana projekt som ansågs kunna ge ett signifikant tillskott till Tanzanias ekonomi skulle stödjas. Av det svenska stödet gick 17% till NDCs aktieteckning i TDFL (utvecklingsbolag), 23% till NDCs inköp av income notes i TDFL, 29% till ett lån från NDC via TIB till Mtibwa Sugar Estate, 21% till ett lån från NDC till Tanzania Tanneries (företaget gick med förlust 1970 och 1971 men i och med lånet blev det ingen förlust 1972) i Moshi och 9% gick till ett lån från NDC via TIB till National Engineering Corporation i Dar es Salaam.

VÄGAR, TAN - ZAM VÄGEN IDA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.7	1968/69-70/71	39,0	142,6	20%	Industri

Resultat:

I en samfinansiering med IDA om- och-nybyggdes genom projektet 227 km väg mellan Morogoro och Mahenge och 272 km mellan Mahenge och Iyayi (i närheten av Mbeya). Övriga delar av Tan-Zam vägen finansierades av USAID. Projektet genomfördes helt och hållet på ett tillfredsställande sätt med någon försening och 5% under de planerade kostnaderna. Överskottet gick till Mtwara - Masasi vägen som byggdes med stora förseningar och problem. Målet att ge Zambia möjlighet att nå havet uppfylldes. Dock var förtjänten för Tanzania inte så stor att projektet skulle "gått med vinst" om man enbart hade räknat med Tanzania. Avkastningen för bara Tanzania uppskattades av IDA till 7%. När Zambias utnyttjande av vägen inkluderades steg siffran till 16%. Större delen av vägsträckan var färdigkonstruerad under den senare hälften av 1972. Vägen från Morogoro till zambiska gränsen har varit i bruk sedan våren 1972. Vägen var beräknad att hålla i tio år innan upprustning skulle behöva göras. 1982 - tio år efter vägens öppnande, har de två vägsektionerna hållit sig förvånansvärt väl trots att vägen ej har erhållit riktigt underhåll. Detta beror troligen på att kompetensen hos de som utförde arbetet var så hög. USAIDs del av Tan-Zam vägen höll inte alls lika bra och var 1982 i dåligt skick.

VÄG, MOCOMBACO - MASASI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.7-8	1974/75	8,0	20,7	100%	Industri

Resultat:

Tanzania avsåg att förbättra och bygga om huvudvägen från hamnstaden Mtwara genom de södra regionerna till Makumbako vid Tan-Zam vägen, samt en förbindelse mellan denna väg och hamnstaden Mbamba Bay vid Nyassasjön. Syftet med vägen var dels försvarsstrategiska skäl med hänsyn till situationen vid gränsen till Mozambique samt att minska Zambias och Malawis beroende av regimerna i södra Afrika. Sverige finansierade hela projektningen av detta vägbygge. Vägen byggdes sedan med stora förseningar och en rad problem.

LANDSBYGD SVÄGAR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.8	1973/74-77/78	2,4	6,3	100%	Industri

Resultat:

Genom denna insats finansierades två vägstudier. Den ena omfattade ett område med ca 130 kms radie med staden Tabora som centrum. Den andra gjordes längs en existerande dålig väg från Msanga till Dar es Salaam. Studierna avsåg ej endast vägnätet utan var av en allmän agroekonomisk karaktär.

TANZANIA INVESTMENT BANK TIB

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.9	1972/73-ff	233,3	453,4	-	Industri

Resultat:

Tanzania Investment Bank's roll har till för ett par år sedan varit att ge lån till ny- Och ersättningsinvesteringar i industriföretag som ingår i bankens kundkrets, framförallt medelstora och större statliga företag. Långivningen har baserats på företagsekonomiska bedömningar och lönsamhetskriterier. Som en konsekvens av det låga kapacitetsutnyttjandet i Tanzanias industri och den drastiskt sjunkande industriproduktionen har TIB's verksamhet förändrats. Bankens arbete inriktas nu i första hand på att öka den befintliga industrikapaciteten genom lån till rörelsekapital i samband med rehabiliteringsprojekt. TIB har haft vissa svårigheter att lägga om sin verksamhet. Erfarenheterna av tidigare svenska insatser är goda. Genom den gransknings- och uppföljningsskyldighet av projekten som åvilar TIB erhålls en naturlig kontroll och uppföljning. Detta gäller även aktieinvesteringar med svenska medel, som granskas av TIB i likhet med övriga medel. Sedan budgetåret 1984/85 får banken bara SIDA-medel för investeringar i sådana rehabiliteringsprojekt som finansierats och avtalats med Sverige (se Industrirehabilitering nedan). Kostnaderna för de investeringar, som företaget ifråga måste göra för att byta ut eller komplettera befintliga maskiner och annan utrustning skall bäras av företaget som ansöker om lån på gängse kommersiella villkor i Tanzania Investment Bank. TIB har erhållit såväl finansiellt stöd som personalbistånd från SIDA.

BOSTADSBYGGANDE THB

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.10	1973/74-76/77	9,2	23,3	-	Industri

Resultat:

Under hösten 1972 beslutade Tanzania om nya riktlinjer för bostadspolitiken i städerna. Den enskilde medborgaren, ensam eller i grupp, var nu skyldig att svara för byggandet av bostadshus. Samhället skulle svara för stöd i form av fördelaktiga lån, infrastruktur och social service. Slumsanering, innebärande att undermåliga hus rivs och ersätts med andra, skulle upphöra och förbättringar göras i dessa områden. Syftet med det svenska stödet till Tanzania Housing Bank, som är ett institut för fastighetskrediter, var att förbättra Tanzanias möjligheter att bygga billiga bostäder. Stödet gavs i form av dels personal dels finansiella resurser till THB samt en fond för smärre insatser såsom forskning, materialprovning och konsultinsatser. En utbildningskurs för tre personer anställda på THB hölls i Sverige under 2 månader 1977. THB har t ex gett bostadsförbättringslån till NBC för 700 av deras anställda.

SMÅINDUSTRI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.11	1976/77-ff	213,4	299,0	40%*	Industri

Resultat:

Det svenska stödet till utvecklingen av småindustri kanaliseras via SIDC (Small Ind Dev Org), som har ansvaret för delsektorns utveckling. Merparten av stödet har gått till systerindustriprogrammet, dvs ett nära samarbete mellan ett svenskt och ett tanzaniskt företag. Stödet till den mer traditionella industrin på landsbygden har främst skett genom olika fonder. Inom systerindustriprogrammet har ett 20-tal svenska företag medverkat till att starta 29 företag i Tanzania. I februari 1985 arbetade nära 700 personer i dessa företag, varav 184 kvinnor. Ca 160 tanzanier är utbildade på verkstadsgolv och kontor i Sverige. Mosellen är den enda hittills fungerande när det gäller att engagera mindre svenska industri-företag i ett produktionssamarbete med företag i ett u-land. Systemet fungerar väl för överföring av teknologi och för främjande av en företagaranda. Framförallt produceras verktyg av olika slag. De uppbyggda industrierna är dock - liksom övrig industri - beroende av import för att fungera. Utan valutatilldelning inom importstödet kan därför inte småindustriprogrammet genomleva den ekonomiska krisen. Behovet av ett ökat kommersiellt tänkande inom SIDO som organisation är stort. SIDA har alltefterhand ökat kravet på SIDO i denna fråga.

* av SIDOs utgifter 1983/84-84/85

REGIONAL VATTENFÖRSÖRJNINGSPLAN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.12	1975/76-79/80	18,3	38,4	100%	Industri

Resultat:

SIDA finansierade genom Brokonsult AB utarbetandet av generalplaner för vattenresursernas utnyttjande i de tre regionerna Kagera, Mara och Mwanja vid Victoria-sjön. SIDA var ej nöjd med slutrapporten från Brokonsult som innehöll felaktigheter, slarv, dålig redigering etc. Rapporten fick delvis göras om med förseringar som följde. Insatsen ingick i ett större projekt där 20 generalplaner finansierades av nio länder.

MUFINDI PAPPERSBRUK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.14	1979/80-ff	239,5	288,3	10%	Industri

Resultat:

Syftet med insatsen är att göra Tanzania självförsörjande till 80% med pappersprodukter omkring 1990, skapa arbetstillfällen och skapa en bättre bas för utvecklingen i regionen genom investeringar i infrastruktur. Ett pappersbruk i Mufindi distriktet har byggts. Bruket kan producera 60 000 ton pappersmassa per år och varierande typer av papper huvudsakligen för inhemsk konsumtion. 30 000 ton emballagepapper, 23 000 ton skriv- och tryckpapper och 7 000 ton tidningspapper ska produceras varje år. Pappersbruken invigdes i oktober 1985 nästan två år försenat. Tidsödande anbuds-givning, svårigheter att få tag på lokal underhållspersonal och problem vid kraftledningens installation har sinkat projektet. Kvaliteten på utrustning och installationer verkar utmärkt. 3 000 ton papper har producerats med importerad pappersmassa från Sverige. 8 500 kubilmeter trä har kommit. 92 utlänningar och 880 tanzanier har hittills anställts för driften. Full kapacitet innebär 146 utlänningar och 2 200 tanzanier. Efterfrågan på Mufindis produkter omfattar bara 60% av maxproduktionen. En export blir kanske nödvändig.

LANDSBYGDENS VATTENFÖRSÖRJNING *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.15 32.3-6, 13	1965/66-ff*	505,6*	1049,6*	40%	Industri

Resultat:

Stöd till Tanzanias nationell vattenprogram. Utbyggnaden av vattenanläggningar har varit förknippat med stora problem. 1961 hade 500 000 människor tillgång till rent vatten (5% av landsbygdsbefolkningen). 1971 var siffran 1,4 miljoner människor. 1981 hade vattenanläggningar färdigställda med en sammanlagd projekterad kapacitet av ca 6 miljoner människor (ca 35% av landsbygdsbefolkningen). Den faktiska servicenivån var dock avsevärt lägre pga brist på drivmedel till pumparna och andra svårigheter med drift och underhåll. Efterhand som anläggningarna blir fler och äldre ökar behovet av resurser för drift och underhåll. Den allmänna bristsituationen i Tanzania har fört med sig att servicenivån i stället sjunkit. En realistisk uppskattning är att 50-75% av de diseldrivna anläggningarna på landsbygden helt eller delvis är ur funktion. SIDA har bidragit till att bygga ut kapacitet avsett för ca 2,7 miljoner människor men antagligen har idag endast ca 1,5 milj tillgång till rent vatten. Förväntade hälsoeffekter har uteblivit.

Ovanstående har gjort att den svenska insatsen radikalt har förändrats. Ett flertal konsultstudier har genomförts som utgör underlag för det nya HESAWA-programmets rullande planering. De svenska insatserna koncentreras nu till de tre sjöregionerna Kagera, Mara och Mwanga. HESAWA - health through sanitation and water - bygger på att vattenomgivningshygien, hälsoutbildning och lokalt deltagande ska ha lika status. Småskaliga och tekniskt enkla lösningar förespråkas men har mött motstånd i Tanzanias teknikerkår. Men den nya satsningen har haft problem med en för komplex administrationen och den geografiska spridningen. Kvinlig medverkan saknas. Fortfarande är bristen på transport, bränsle och cement ett stort problem. Av alla vattenanläggningar i drift är det endast de som försörjer distriktshögkvarter eller andra huvudcenter som har tillräckligt med diesel för kontinuerlig drift. Men HESAWA programmet har accepterats och initierats tillfredsställande. Att operationalisera principen på ett konsekvent sätt är dock fortfarande en stor utmaning. F n arbetar 17 personer i HESAWA. Civilingenjörsutbildningen i Indien har medfört att 176 ingenjörer har utbildats t o m 1984. 40 elever kommer att behöva längre tid. Enheten för samordning av vattengeneralplanen har fått stöd. Två nationella vattenanläggningar har färdigställts. Mellan 1979-83 installerades 223 grunda brunnar. Insatsen har inte varit speciellt lyckad. Den lokala medverkan var låg. Endast 30% av målgruppen nåddes pga för få brunnar. Vatteninstitutet för teknikerutbildning har sedan starten i början på 70-talet erhållit svenskt stöd med lärare och utrustning. F n tjänstgör 6 SIDA-rekryterade lärare. Den 3-åriga utbildningen leder till teknisk gymnasiekompetens. Utbildningen har ansetts alltför teoretisk. 900 tekniker har utbildats t o m 1984. Intagningen minskade 1983 från 120 till 70 elever. 1965/66 gick en del av stödet till uppförandet av en kooperativ skola i Moshi.

* Häri ingår "Vattenförsörjning 1-8" (330,6 resp 833,0 Mkr) och "Landsbygdens vattenförsörjning" (175,0 resp 216,6 Mkr).

VATTENFÖRSÖRJNING, PERSONALBISTÅND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.15 32.3-6, 13	1969/70-73/74 (+79/80-80/81)	17,7	57,7	Industri

INDUSTRIELLA INSTITUTIONER & AKTIVITETER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.16-17 32.19-20	1976/77-ff	169,5	221,6	-	Industri

Resultat:

Genom att bygga upp en industriell infrastruktur syftar biståndet till att stärka industrins utveckling och göra den mindre beroende utifrån. SIDA stöder ett antal nationella industriella institutioner enligt följande: MEIDA: Sammanslutning av statliga och privata verkstadsföretag. Det ska främja samordning inom branschen och fungera som språkrör mellan branschen och myndigheter. MEIDA har 117 medlemsföretag vilket motsvarar 90% av den metallarbetande industrin. MEIDA har på ett förtjänstfullt sätt aktivt medverkat i allokeringen av svenskt importstöd till sina medlemmar. MEIDA har ett samarbetsavtal med Mekanförbundet finansierat av SIDA.

TBS: Tanzaniska standardiseringsbyrån. Kontor och laboratorier har byggts och utrustats. Tanzanisk personal har utbildats. TBS ska stödja den tanzaniska industrin genom att fastställa standards och utöva kvalitetskontroll och deltaga i det internationella standardiseringsarbetet. TBS måste marknadsföra sina tjänster och detta har visat vissa lovande resultat. Genom kvalitetstester av exportråvaror kan TBS medverka till höjt exportpris. TISCO: En konsultorganisation med 130 anställda varav 50-talet konsulter. Såväl beläggning som fakturering av konsulttjänster har ökat och intäkterna 1984 uppgick till 15 mtz. Inriktningen har förändrats så att färee investeringsstudier görs och större tonvikt har lagts vid rehabiliteringsprojekt, rationalisering av statliga bolag och deltagande i genomförandefasen av redan påbörjade industriprojekt. Biståndet till TISCO har använts för finansiering av utländska valutakostnader, främst för konsulttjänster och back-up-service, men också för utbildning utomlands och för inköp av utrustning för TISCOs informationscentrum. Ett problem är TISCOs svaga administration. SARUJI: Holdingbolaget för cement- och byggnadsmaterialproduktionen har erhållit tre experter från Cementa finansierade via avtal mellan de två företagen. De har ägnat sig åt att bygga upp SARUJIs transportbolag och förstärkt administrationen på huvudkontoret.

Under budgetposten personal och utbildning redovisas all SIDA-anställd fältpersonal inom industrisektorn. Antalet fältanställda har minskat under avtalsperioden 1983/84-84/85. Nuvarande anslag täcker åtta fältanställda experter varav sex inom SIDA, en på industriministeriet, samt en teknisk rådgivare på National Bank of Commerce. Anslaget täcker också utländska valutadelen för långtidsanställda tredjelandsexperter löner via finansministeriets personalfond. Av utbildningsbudgeten har merparten gått till den utbildning i förebyggande underhåll (POT) som bedrivs i MEIDAS regi. Utbildning av verktygsmakare pågår f n och tar en förhållandevis stor del av budgeten i anspråk.

TELEKOMMUNIKATIONER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.18	1981/82-ff	22,5	24,6	-	Industri

Resultat:

SIDA finansierar ett samarbete mellan SWEDTEL och TP&TC (Tanzania post and telecomm Corp). Det svenska biståndet har inriktats på de områden som är väsentligast för ett fungerande telekommunikationssystem. Importstödet är av avgörande betydelse för genomförandet. Erfarenheterna av projektet i stort är goda. Det bästa utnyttjandet av SWEDTELs personal har varit i underhållsprojektet som utvecklats väl enligt planerna. Projektet har lyckats reducera antalet fel per telefon till mindre än ett per telefon i de områden i Dar es Salaam där man arbetar. Kunskapsöverföringen genomförs framförallt som "on-the-job-training" och har lyckats bra och motivationen är hög.

TELEKOMMUNIKATIONER, FORTSÄTTNING

Teleskolan är så gott som färdig och används nu till halv kapacitet. Under 1984 hölls 8 000 träningsveckor och 1985 beräknas 10 000 kunna hållas. SWEDTELPersonalen har varit upptagna med att få igång skolan vilket medfört att kunskapsöverföringen hittills har varit svår att genomföra här. Planeringsprojektet (moderniseringsproj) har haft begränsad framgång hittills. Enbart två mot planerade sex SWEDTElExperter har arbetat i proj. Reparationscentrets lokaler har förbättrats. Inköps- och förrådsprojektet har inneburit en del förbättringar vad gäller lagerkontroll, rutiner för in- och utförsel ur lagret samt inköpsfrågor. Under de senaste två åren har 15-20 konsulter arbetat med insatsen.

REHABILITERING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 32.22 32.19,24-26	1984/85-ff	8,7	8,7	100%	Industri
<u>Resultat:</u>					

Konceptet för de tre industrirehabiliteringarna, cementfabriken vid Wazo Hill, tillverkningen av jordbruksredskap i Zana Za Kilimo, samt tryckeriindustrin, som inletts under våren 1985 är lovande, men erfarenheterna är ännu få. Den av de tre som pågått längst, rehabiliteringen av cementfabriken utanför Dar es Salaam, har kommit igång väl. Fabriken producerar i enlighet med uppgjorda planer (målet är att på fem år öka prod till 40 000 ton/år varav minst 10% på export) och samarbetet mellan avtalsparterna fungerar väl. Produktionen har redan kraftigt ökat pg a insatsen.

NATIONAL BANK OF COMMERCE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1983/84-ff	2,9	3,0	-	Industri
<u>Resultat:</u>					

Inom NBC finns en nybildad avdelning - Small Enterprises Finance Department, som handhar kreditgivningen till småindustriutvecklingen. Avdelningen finns på huvudkontoret. Syftet med det svenska stödet är att dra upp ramar o h riktlinjer för handläggning av småindustriprojekt vid såväl huvudkontoret som regionalkontoren. Medel har gått till kompletteringsinvesteringar i existerande småindustrier till 8-8,5% ränta och en återbetalningstid på 10 år med 3 års amorteringsfrihet, genom lån mellan NBC och företagen. NBC har 112 kontor och 261 filialer runt om i landet

STATE MINING CORPORATION

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1975/76	0,3	0,8	Industri

SEKRETERARSKOLA, TABORA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 42	1970/71-73/74	9,7	31,8	80%	Undervisning

Resultat:

Behovet av kvalificerad sekreterar- och kontorspersonal ökade kraftigt under början på 70-talet på grund av förvaltningarnas och näringslivets expansion, samt den ökade utflyttningen av europeer och asiater. Genom svenskt stöd byggdes en sekreterarskola i Tabora. SIDA svarade för 80% av byggnads- och utrustningskostnaderna och ställde ett antal lärare till förfogande. Byggandet gick ovanligt smidigt och kostnaderna understeg de beräknade med ca 6%. Överskottet avsattes till framtida underhåll och reparationer. Stödet bidrog till att delvis avhjälpa bristen på sekreterarpersonal inom förvaltningen. Några svårigheter för eleverna att få arbete förekom ej. I vissa fall var utrustningen så tekniskt avancerad att eleverna inte kunde utnyttja sina kunskaper i sin anställning (diktafon, telex). Problem med underhåll, reparation och reservdelar uppkom. Omkring 1 600 elever (osäker sifra) gick igenom utbildning i maskinskrivning och/eller stenografi. Deltidskurser på kvällarna där även icke-tanzanier fick medverka beviljades av ca 550 elever. 28 lärarkandidater fick en ettårig utbildning av svenska lärare och ca 60 obehöriga lärare erhöll en termins utbildning.

LANTHUSHÅLLSSKOLA, MUSOMA FAO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 42.1	1965/66-69/70	2,4	9,7	90%	Undervisning

Resultat:

Genom det afrikanska kvinnoutbildningsprogrammet etablerades ett center för att utbilda kvinnliga instruktörer 1964 med hjälp av finansiering från SIDA. Centret skulle utbilda instruktörer i hushållsekonomi och jordbruk, klädsömnad, hantverk, barnavård, storköksutbildning, samt praktisk undervisning i husligt arbete. Skolan färdigställdes i augusti 1968 och kunde fullt utbyggd ta emot 84 elever/år. SIDA finansierade 90% av byggnads- och utrustningskostnaderna. Centret togs över av Tanzania i februari 1971 och då var verksamheten i full gång och en rad kurser med många deltagare pågick.

KORRESPONDENSINSTITUT I-II

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 42.3	1970/71-76/77	7,6	19,4	-	Undervisning

Resultat:

Stöd till National Correspondence Institution (NCI), knuten till Institution of Adult Education i Dar es Salaam. SIDA bidrog till uppförandet av en separat byggnad som blev klar 1976/77, efter allvarliga förseningar och fördyringar och stort slöseri med resurser enligt J. Brisman 760514. Inskrivningen av elever började i november 1972 och antalet uppgick i juli 1974 till 8 000. 1975 översteg elevantalet vida det planerade och 14 000 elever gick i ca 60 kurser. Bortfallsfrekvensen var mycket låg. Personalbiståndet bestod av mellan fyra och sex personer som gradvis ersattes med tanzanier. Verksamheten expanderade kraftigt under mitten på sjuttioalet och bedrevs från 1977 helt i tanzanisk regi.

YRKESUTBILDNING, KIDATU

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 42.5	1971/72-74/75	5,5	15,7	75%	Undervisning

Resultat:

Stöd till ett yrkesutbildningsprogram för anläggningsarbetare i anslutning till verksamheten vid Kidatu-kraftverket. Syftet var att utbilda 350 personer under perioden juli 1972 - december 1974, inom yrkena bergsarbetare, förare av tunga maskiner och fordon, reparatörer av tunga maskiner och fordon samt industrielektriker. I november 1972 var samtliga huvudbyggnader för undervisningen färdigbyggda och större delen av utrustningen på plats och under installation. 299 yrkesarbetare utbildades genom projektet. 99 utbildades på en fortsättningsnivå. Det låga utfallet på driftskurserna, 299 av 352, berodde på ett stort bortfall i den första kursen. Efter genomgången utbildning gjorde eleverna en klart bättre insats i produktionen och stödet har därmed medverkat till ökad kvalitet och effektivitet främst inom anläggningssektorn. Den genomsnittliga elevkostnaden blev ca 17 000 kr (fasta priser). Som jämförelse kostade utbildningen vid ett ILO-stött yrkesutbildningscenter i Dar es Salaam ca 21 000/år.

YRKESKOLA TANESCO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 42.6	1974/75-75/76*	2,1	5,2	0%	Undervisning

Resultat:

Syftet med skolan var att utbilda personal till Tanzania Electric Supply Co Ltd, TANESCO, som har ansvaret för produktion och distribution av el-energi i Tanzania. 64 personer planerades att utbildas per år i en treårig utbildning. Skolan placerades i överblivna lokaler i Kidatu efter kraftverksbyggarnas utflyttning. I oktober 1974 togs de första eleverna in 32 mekaniskt och 32 elektriskt inriktade. Mellan 1974-76 hade skolan stora problem. Lokalerna var provisoriska, undervisningen bristfällig, utrustning saknades och eleverna strejkade. Kursplanerna var dåligt förberedda - utrustning beställdes innan kursplanerna var färdiga. I oktober 1976 togs 64 nya elever in. Många elever sändes hem. I juli 1976 fanns bara 28 elever men 19 lärare på skolan enligt uppgift. Fr o m 1977 fungerade skolan i stort sett väl i tre år tack vare de svenska lärare som då arbetade där och tack vare att utrustningen var ny. Skolan hade då gott rykte och var etablerad. Efter det att lärarna har lämnat skolan har det blivit allt svårare att klara försörjningen av reservdelar och undervisningsmaterial.

* Mellan 1976/77 - 79/80 fick skolan fortsatt svenskt stöd under sektorstödet.

VUXENUTBILDNINGSSINSTITUT, IAE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 42.8	1971/72-74/75	2,6	7,7	-	Undervisning

Resultat:

Institutets huvudsakliga uppgift är att praktiskt och teoretiskt ge undervisning åt vuxenutbildare som skall verka inom olika ministerier, samt att främja vuxenutbildningen på landsbygden. Svenskt stöd har bestått av direkt budgetstöd, leverans av papper för tryckning, tryckeriutrustning som varit i full funktion och tryckmaterial, annan utrustning samt konsulter som bl a lärt upp en radiotekniker och en TV-tekniker och andra inom A/V-avdelningen. Institutet var också bl a med och administrerade de framgångsrika hälso- och nutritionsskampanjerna som Sverige gav stöd till (se "Hälsokampanj" ovan).

FOLKHÖGSKOLOR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 42.9	1975/76	9,0	21,5	-	Undervisning

Resultat:

Stödet till uppbyggnad av folkhögskolor fortsätter fr o m 1976/77 under "Sektorstöd" 1 TAN 42.10, och utfallet för hela insatsen redovisas där.

VUXENUTBILDNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 42.10 (1 TAN 42.4)	1971/72-75/76*	59,7	159,6	25%	Undervisning

Resultat:

Alfabetiseringskampanjen som helhet måste betecknas som mycket framgångsrik. Intresset bland de deltagande har varit stort och det har varit möjligt att mot ringa ersättning engagera tiotusentals frivilliga lärare. Kostnaderna är också mycket måttliga. Enligt undervisningsministeriets beräkningar har det kostat mindre än 50 kr att lära en person läsa och skriva. Kampanjen har lett till att analfabetismen totalt har minskat från 67% 1969, 41% 1975 till 27% 1977. Deltagandet i vuxenutbildningen ökade från 261 000 år 1971 till nästan 6 miljoner människor 1977. Svenska pengar har finansierat lärarlöner, papper för framställning av skolböcker, radioapparater, symaskiner, bandspelare, kameror bland mycket annat. Svagheterna i insatsen har varit de praktiskt inriktade projekten som hantverk, jordbruk, huslig ekonomi samt systemet med lokala tidningar och bibliotek. Dessa delinsatser har förbättrats under sektorstödet (se nedan).

* Insatsen fortsätter under "Sektorstöd" nedan.

SEKTORSTÖD UNDERVISNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 42.10 42.9, 11-15	1976/77-ff	431,4	603,7	20%	Undervisning

Resultat:

Sektorstödet består av flera olika delinsatser. Stödet till primärskolan har kommit att utgöra en allt större del. Delinsatserna presenteras nedan: Primärskolan: Stödet till primärskolan har inriktats på att upprätthålla kvaliteten på undervisningen: Läroboksframställning och lärarutbildning. Det svenska stödet har varit mycket omfattande och av stor betydelse när det gäller framställning av läroböcker. 1984 trycktes 3,2 miljoner läroböcker och 1983/84 tryckts 19 miljoner skrivhäften. Papper har distribuerats sedan 1976/77 till programmet. Ett omfattande svenskt stöd till distansutbildning av lärare har lett till att 36 000 lärare har fått behörighet till 25% av vad en normal lärarutbildning kostar. Utvärdering visar att dessa lärare i flera avseenden varit t o m bättre än de på vanligt sätt utbildade. Nu stöds främst lärarfortbildning. 17 000 lärare deltog 1983/84 i olika korrespondens- eller internatkurser. Specialundervisning: har fått ett relativt stort svenskt stöd (för synskadade sedan 1976, för döva sedan 1980). Detta har bestått framförallt av Braille-pressar, papper, annan handikapputrustning samt svenska instruktörer i tekniskt underhåll. Vuxenutbildning: Stödet syftar till att upprätthålla läskunnigheten efter 70-talets alfabetiseringskampanjer. Papper importerats, ca 15 miljoner skolböcker har tryckts mellan 1981/82-83/84, 300 000 böcker har distribuerats till 3000 bibliotek, ca 25 000 landsbygdstidningar trycks per månad. Alfabetiseringsgraden har stigit från 33% 1967 till 80% 1981. 1983 deltog över 2 miljoner människor i grundutbildningen och 1,7 miljoner gick på fotbilda-

SEKTORSTÖD, FORTSÄTTNING

Folkhögskolor: Programmet var inspirerat från svenska folkhögskolor. Sverige har framförallt stött folkhögskolornas utbyggnad och utrustning. Idag finns det 52 skolor i landet. Kontakten med Sverige har upprätthållits och fördjupats. Folkhögskolornas tänkta nära relation med byarna har inte uppnåtts. Dock har utnyttjandegraden förbättrats på senare år. Skolorna har en genomsnittlig kapacitet på 60 platser i varje. Yrkesutbildning: Den största delen har använts för att bygga upp och utrusta en yrkesskola i Moshi. Intagningar till skolan gjordes för första gången i okt 1983 (tio olika yrkesgrenar) och i jan 1984 (tre yrkesgrenar). Under 1984 gick 204 elever på skolan. Fjorton svenska lärare och en rådgivare till rektorn arbetar på skolan. Skolan har stora förutsättningar att ge mycket god yrkesutbildning och kommer också att användas som fortbildningsenhet för lärare, yrkesutbildningsplanerare och administratörer. Zanzibar: Stödet består av pappersimport och tryckerihjälp för skolböcker. Tidigare trycktes dessa i Sverige, men produktionen har nu flyttat till Tanzanias fastland. Arbetsmarknadsministeriet: SIDA har på olika sätt stött ministeriets ansträngningar att förstärka planering och administration. Som resultat av en större studie bekostad gemensamt av SIDA och DANIDA 1982 förstärktes yrkesutbildningssektionen på ministeriet med sammanlagt sju experter hösten 1984. Förstärkningen berör planering, inspektion, läroplansutveckling, yrkestester och urvalstester/yrkesorientering.

KURS FÖR RADIOTEKNIKER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 42.13	1976/77	0,5	1,0	Undervisning

PERSONALBISTÅND, UNDERVISNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1966/67-75/76	7,3	22,3	Undervisning

KOOOPERATION, NORDISK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 52	1969/70-ff	66,0	108,5	45%	Lantbruk

Resultat:

Sverige Danmark och Tanzania tecknade 1968 avtal om det nordiska kooperationsprojektet. Det bestod framförallt av personalbistånd. 30 personer från nordens arbetande i projektet. Från Sverige kom regionala studierådgivare och administrativ personal till Cooperation Education Centre. Lärare vid Cooperation College finansierades av Danmark. 1972 tillkom Norge och Finland i projektet. Projektet stod i början på 70-talet för en viktig del av utvecklingen av utbildningsaktiviteterna inom den kooperativa rörelsen. Problem var att organisationen som sådan inte kunde tillgodogöra sig den utbildning som individer inom den erhållit. En rad allvarliga problem förekom i mitten på 70-talet. En ny kooperativ lag utarbetades 1975 varvid de gamla kooperativa föreningarna upplöstes under 1976. Deras funktioner togs över av statliga organisationer, huvudsakligen regionala handelsbolag samt produktionsspecialiserade, uppköpande företag. En orsak till upplösningen var den utbredda korruptionen inom de kooperativa organen. Enligt de nya kooperativa principerna skulle de ca 8 000 registrerade byarna överta de kooperativa lokalföreningarnas funktioner på landsbygden. Det innebar att antalet kooperativa enheter skulle fyrdubblas. En gigantisk uppgift varför de nordiska personalbiståndet på över 30 personer fortsatte.

SKOGSUTVECKLING I-III, INKL KONSULTER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 52:2 52:13	1970/71-ff	235,7	402,3	-	Lantbruk

Resultat:

Erfarenheterna av de inledande faserna av skogsutvecklingen under början och mitten av 70-talet var delvis negativa. Utvecklingen gick långsamt och ineffektiv administration. Planteringsmålen var för höga. Tillräcklig tid avsattes inte för ogräsröjning och för att testa olika trädslag och planteringstekniker. Brist på kompetent folk. TWICO (statligt skogsindustriföretag) hade stora svårigheter. Planteringar missköttes medvetet. Stora planteringar förstördes på torkan omkring 1975. En ökad insikt om problem skapades dock hos båda parter. Ökad satsning på uppföljning av program, forskning, försöksverksamhet och utbildning samt omorganisation blev resultatet. Projektet har sedan dess fungerat bättre. Stödet har alltmer kommit att inriktas på byskogsbruk och skötsel och utnyttjande av skogsplanteringarna. Ett bra samarbetsklimat har utvecklats och flera positiva resultat kan konstateras. De viktigaste resultaten sammanfattas nedan.

Stödet till byskogsbruk började i mitten av 70-talet och täckte inledningsvis hela landet. 1975 planterades i hela landet 3 280 ha av "byskogar". 1981 var motsvarande siffra 12 050. Men för att komma ifatt det överurtag av brännved som nu pågår måste åtminstone 200 000 ha planteras årligen! Landsomfattande byskogskampanjer med stöd från SIDA har varit en klar framgång när det gäller att höja det allmänna medvetandet om värdet av att bevara och plantera mer träd. Beträffande planterade plantors överlevnad visar preliminära uppgifter att skolor och individer i allmänhet tar väl hand om sina "träd" (50-80% överlevnad) medan överlevnaden (0-40%) på de kommunala skogsplotterna är låg. Sedan 1982 koncentreras SIDAS stöd till vissa områden i fyra regioner. I tre av dessa regioner, Arusha, Dodoma och Singida, producerades i 282 827 plantor 1982/83. Motsvarande siffra ökade till 1 659 007 1983/84. Detta motsvarar en måluppfyllelse på 78 respektive 99%. Ett markvårdsprojekt, HADO-projektet i Dodomaregionen har stötts sedan 1973. Totalt har ca 12 miljoner plantor distribuerats och 10 037 hektar rehabiliterats med olika markvårdsåtgärder 1973-82. Utbyggandet av industriskogsplanteringarna avstannade i slutet av 70-talet när det visade sig att industrin eller andra användare inte kan utnyttja allt det virke som produceras. Ett försöks- och utbildningsprojekt med avverkning med manuella metoder och vägbyggnad startade 1979. Det har utvecklats väl och avverkar idag ca 30 000 m³/år i tre planteringar i norr. 27 km väg har byggts och 60 km har underhållits. Virkesöverskottet i planteringarna hjälper SIDA till att minska genom att sätta upp små rörliga cirkelsågar. Nio sågar är nu i produktion. 1983 producerades 3360 m³, 1984 6600 m³ och 1985 förväntas 8000 m³ sågat virke produceras. Produktionen säljs med god vinst. Stöd har också givits till TWICO, med experter inom planering, teknisk rådgivning och ekonomiadministration. Studier för omstrukturering av koncernen har genomförts. Föreslagna åtgärder håller i stort sett på att genomföras. TWICO-gruppens resultat förbättrades 1984 med en nettovinst på TZS 18,2 milj mot TZS 5,4 milj 1983. TWICO Service Centre, som startade med SIDA-hjälp 1978, har betytt mycket för reservdelsförsörjningen till skogsindustrierna inom TWICO. En skola för utbildning av arbetare och förmän till skogsindustrin, den enda i landet, byggdes upp i Moshi med svenskt bistånd i mitten på 70-talet. Fr o m 1980 stöds den av FINNIDA. Skogsskolan utanför Arusha har SIDA stött sedan 1975. En ny modernare timplan, ökad praktisk utbildning, mer utbildning för byskogsbruk och ekonomisk förvaltning av industriella planteringar, en anpassning av elevantalet till behoven, och en fysisk upprustning av skolan är de mest påtagliga resultaten. 106 elever har utbildats.

KOOPERATION, NORDISK FORTSÄTTNING

Under slutet av 70- och början av 80-talet utfördes en rad studier. 5 300 bokförare och 3 700 "ship keepers" utbildades. Spar- och kreditverksamhet har startats i 5 pilotregioner. Ca 1 700 ujamaa- och kooperationsutvecklingsassistenter har utbildats. Kooperativa föreningar har bildats.

Projektet vitaliserades efter det att de kooperativa unionerna åter introducerade genom en ny lag 1982. Projektet består fortfarande av ett 30-tal experter och inriktningen på utbildning kvarstår. Projektets kortsiktiga mål är att hjälpa Tanzania med know-how i en bristsituation och det långsiktiga är att överföra kunnande och erfarenheter om uppbyggnad och drift av kooperativa organisationer till tanzaniska ledare, beslutsfattare och exekutörer. Den första ansatsen för projektet efter återinförandet av kooperativen var emellertid alltför splittrad för att kunna uppnå goda resultat. Projektet har därför koncentrerats till de sju regionerna Arusha, Kilimanjaro, Kagera, Mara, Mwanza, Shinyanga och Tabora. De 30 nordiska experterna skall dessutom nu arbeta i lag om två till tre inom administration, bokföreläsning och transporter. 1985 räknar man med att ca 3 000 primärföreningar skall vara registrerade.

LANTBRUKSUTBILDNING & FORSKNING, MBEYA, NORDISKT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 52.1	1969/79-ff	55,3	111,3	45%	Lantbruk

Resultat:

Stödet har bestått av uppbyggandet av en försöksstation i Mbeya med inriktning på forskning inom växtodling och boskapsskötsel, samt byggandet av ett utbildningsinstitut för jordbrus- och veterinärstudier. Resultaten från projektet måste ses ur ett mycket långsiktigt perspektiv. Redan nu kan man dock peka på vissa positiva resultat, t ex inom potatis- och tomatproduktionen. Forskningsaktiviteterna utgör en god grund för fortsatt arbete och en betydande utbildningskapacitet har etablerats. Utbildning och forskning bör dock i större utsträckning än vad som nu är fallet anpassas till den aktuella situationen ute i byarna. Mellan 1975-83 har ca 1340 elever utbildats varav 793 på "Diploma"-nivå, 239 på "Certificate"-nivå och 306 i kortare kurser. Av samtliga utbildade var ca 320 kvinnor, andelen var ökande. 1984 gick 444 elever på skolan, varav 139 kvinnor och 46 tanzaniska lärare undervisade. Forskningen har inriktats på behovet i närliggande områden. Positiva resultat har framkommit framförallt när det gäller potatis, olika bönsorter och vete. Produktion och distribution av utsäde är också en del av verksamheten. 730 hektar används för produktionsändamål, varav hälften används för boskapsuppfödning och den andra hälften för årliga grödor. 70 ha skog har planterats. 25 personer arbetar permanent inom jordbruket men under skördeperioder stiger antalet då 90-100 tillfälliga arbetare tillkommer. Ett bibliotek med 8000 böcker och 4000 titlar har byggts upp.

UTBILDNINGSSINSTITUT, KIBAHA KEC

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 52.3	1962/63-73/74 * (-75/76)	31,2	124,1	45%	Lantbruk
<u>Resultat:</u>					

Projektområdet var i början av 60-talet när projektet startade ett av de mest eftersatta områdena i Tanzania och praktiskt taget obebott. Genom uppbyggnaden av Utbildningsinstitutet, som består av ett gymnasium, ett lantbrukscenter, en enhet för landsbygdsutveckling, en hälsocentral, en enhet för närings och hushållsfrågor samt en centralförvaltning, har SIDA bidragit till regional utjämning av utvecklingsresurserna. Man har också sammanfört folk från olika folkgrupper som är ett led i en strävan att åstadkomma djupare nationalkänsla hos befolkningen. När stödet avvecklades 1973 bodde 2000 människor i projektområdet och 50-60 000 människor i upptagningsområdet. Det hade även upprättats 16 Ujamaabyar med 700 familjer. Gymnasiet, som är en internatskola, startade 1965 i mindre skala. 1973 hade skolan plats för 640 pojkar på olika nivåer i 5 årskurser. Undervisning skedde i jordbruksanknytna och naturvetenskapliga ämnen. Examenresultaten var över landgenomsnittet och skolans bättre lärare och utrustning. Vid lantbrukscentret har tusentals deltagare genomgått kortare kurser sedan starten 1964. Mjöl- och fjäderfäproduktion startade 1967. Produktionen av kycklingar ökade från 200 000 1970 och 1971 till 330 000 1972. Mjölproduktionen upphörde 1970 på grund av sjukdom hos djuren, men kom igång igen senare under året då 357 kor hade importerats. Tvåårskurser för blivande jordbruksrådgivare i Ujamaa-byar genomfördes. Från och med 1970 togs 40 personer in varje år. Kortare uppfriskningskurser för redan etablerade bönder hölls. 7 000 deltagare togs in från 1973. Inte enbart positivt. Många (50%) klagade på att de glömt vad de lärt sig. En rad andra aktiviteter genomfördes på lantbrukscentret. Centret var den svagaste insatsen i projektet. Hälsocentralen var störst i Tanzania då stödet upphörde. Genom en kombination av kurativ och förebyggande hälsovård, fältaktiviteter och utbildning av medicinsk personal, var den ensam i sitt slag i hela östafrika. Antal besök ökade kontinuerligt och uppgick 1972 till 280 000. Den ökade besöksfrekvensen antogs tyda på att befolkningen till viss del brutit med det traditionella behovsmönstret med bl a trolldoktorer. Centralen kritiserades från vissa håll för att vara en "vit elefant" - standarden på byggnader och utrustning har varit för hög och insatsen för stor. Från den 1 januari 1970 har Tanzania finansierat alla kostnader utom lönekostnader för nordisk personal. Under 60-talet arbetade 40-45 personer från Norden i projektet. I början av 1973 var över 600 anställda i projektet, varav 10 utländska rådgivare. 200 säsongsarbetare gavs också arbete. Det svenska personalbiståndet fasades ut i mitten av 70-talet.

* Dessutom gjordes en inbetalning på 6 000 kr 1983/84

SPANNMÅLSLAGRING *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 52.4	1970/71-76/77	21,7	60,3	100%	Lantbruk

Resultat:

Syftet med projektet var att förbättra lagring och hantering av marknadsförda spannmål för att därigenom utjämna variationerna i spannmålstillgången och minska lagringsförlusterna. 3 siloanläggningar skulle byggas. Efter stora förseningar som framförallt berodde på att de första anbuden låg betydligt över de beräknade kostnaderna togs de tre anläggningarna i drift. Silon i Dar es Salaam är avsedd för 18 000 ton spannmål, den i Iringa för 13 000 ton och den i Arusha för 26 000 ton. Ca 30 man utbildades för olika silofunktioner och ytterligare ett obekant antal tränades av de svenska siloexperterna. 4-6 av dessa var kvar i verksamheten och på att de status- och lönemässigt inte nämnvärt lyfts över de arbetare utan utbildning som i stället kom att (miss)sköta siloanläggningarna. Projektet har inte uppnått förväntade resultat. Flera uppföljningar och kontroller har varit nödvändiga för att rätta till de stora brister som framförallt funnits i Dar es salaam och Arusha, framförallt på avsaknad av kompetent personal på siloområdet i Tanzania som kan underhålla anläggningarna. I oktober 1979 gjordes en slutinspektion och då hade de flesta av felen och bristerna rättats till.

* Häre ingår "Spannmålslagring" (20,0 resp 55,6 Mkr) och "Spannmålslagring, personalbistånd" (1,7 resp 4,7 Mkr).

REGIONUTVECKLING RDF

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 52.5	1971/72-75/76	12,0	33,8	10%	Lantbruk

Resultat:

SIDA gav finansiellt stöd åt en regional utvecklingsfond som inrättades 1967. Inom ramen för RDF skulle statliga medel varje budgetår ställas till regionernas förfogande för finansiering av mindre självhjälpsprojekt på landsbygden. Projekten skulle vara produktiva i den bemärkelsen att de ökar befolkningens produktion eller produktionskapacitet. Den övre gränsen för lånen var 35 000 (löpande pris) men projektet borde helst vara av mindre omfattning. Företräde gavs åt socialistiska metoder. Under 1972/73 finansierades över 900 projekt. 70% kan sägas ha använts för ovanstående planerade mål. 9% gick till infrastrukturella investeringar som med tveksamhet kan inrymmas under ändamålsbestämningen. Övriga investeringar har skett framförallt inom undervisning och hälsovård och alltså skett i strid mot målen. 50% av bidragen var av kortsiktig typ. Det fanns praktiskt taget ingen information om konkreta resultat. Problem med rapporteringen från verksamheten förekom. Den bristen höll på att rättas till inför den sista avtalsperioden.

LANDSBYGDENS UTVECKLINGSBANK

TRDB

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 52.6	1972/73-80/81	56,0	125,1	15%*	Lantbruk

Resultat:

Banken som inledde sin verksamhet 1971 lämnar krediter för utveckling av Tanzanias landsbygd. Genom att i anslutning till krediterna lämna viss teknisk och finansiell rådgivning syftar banken till att sprida utvecklingsmedvetande och företagartutbildning på landsbygden. I en utvärdering av Världsbanken och de nordiska givarna har TRDB bedömts ha en väl fungerande organisation som under starkt föränderliga och svåra omständigheter arbetar med rimlig effektivitet. Banken utarbetar förhållandevis utförliga kvartalsrapporter som ger rimlig möjlighet att följa upp bankens verksamhet. TRDB är den enda kreditinstitution som levererar krediter direkt till registrerade byarna. Mycket vanskligt att bedöma utvecklingseffekterna och än mer Sveriges del. Låntagarna var som regel kooperativa förbund och föreningar, distriktsutvecklingsbolag, ujamaabyar eller registrerade sammanslutningar av olika slag. Efterfrågan på lån var större än utbudet. Antalet beviljade lån var 1975/76 158 och lånebeloppet ca 60 miljoner kronor (löpande pris). 58% gick till boskapssektorn medan 38% avsåg säsongsmässiga inköp (utsäde, handelsgödsel). Det största problemet har varit att småbrukarna har varit svaga återbetalare. Låntagarnas eftersläpande ränte- och kapitalskulder uppgick 1978 till 39% av utlåningen. Stora problem uppkom också vid den snabba upplösningen av de försäljningskooperativa föreningarna då TRDB drabbades utan egen förskyllan av mycket stora förluster. Återbetalningsprocent knappt 50% 1976/77-79/80 med en stadigt fallande tendens.

* av allt utländskt bistånd.

HUSDJURSFÖRÄDLING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 52.7	1973/74-82/83	21,4	44,0	-	Lantbruk

Resultat:

När det svenska stödet upphörde var National Artificial Insemination Centre, NAIC, färdigställt med bl a 20 tjurar, installerad utrustning och fordon till inseminatorerna. Projektet har varit ett av SIDAs värsta problemprojekt och insatsen har genomförts med stort slöseri av resurser på byggnadssidan och en alltför lång genomförandetid (13 år) (Dessa synpunkter lades bl a fram av J Brisman i en rapport 760514). Centrets huvudproblem har varit den organisatoriska strukturen - främst dess relation till ministeriet som inte fungerat väl. NAIC måste få en mera självständig ställning i förhållande till ministeriet om organisationen någonsin ska kunna fungera väl. 1981 utfördes ca 9500 inseminationer och 1982 var siffran ca 11 000. En kraftig stegring av antalet inseminationer har rapporterats under 1984. Problem kvarstår dock förvisso. Från och med 1982 har repetitionskurser 4 gånger/år med 20 elever i varje hållits. 61 hus för personal har byggts upp. 22 storskaliga jordbruk använder sig av artificiell insemination från projektet.

REGIONPLANERING, MWANZA, ARUSHA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 52.9	1974/75-76/77	2,1	5,1	100%	Lantbruk

Resultat:

Syftet med insatsen var att stödja regionmyndigheternas eget arbete med framtagande av underlag för femårsplanen 1975/76-79/80. Den svenska planeringsgruppen, som bestod av tio planerare, kunde inte påbörja sitt arbete förrän under senare delen av hösten 1974 varför bidraget till planarbetet blev begränsat. Av denna anledning fortsätter en del av arbetet med femårsplanen under 1975. Sverige stödde planeringen i två av totalt 19 regioner. Viss utrustning införskaffades till planeringsgrupperna.

FORSKNING IRA (BRALUP)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 52.11	1973/74-ff	11,8	19,3	-	Lantbruk

Resultat:

IRA som sorterar under undervisningsministeriet bedriver forskning om sociala, ekonomiska och fysiska förhållanden av betydelse för landsbygdens utveckling. Bland ämnesområdena märks vattenförsörjning, markanvändning, befolkningsfrågor. Sverige har genom att finansiera tre experter samt viss utrustning stött uppbyggnaden av IRA. Syftet har varit att ge vetenskapligt underlag för politiska beslut avseende landsbygdens utveckling i Tanzania. Genom det svenska stödet har institutionens kapacitet att producera relevant forskning visavi tanzanisk utvecklingspolitik stärkts betydligt. Forskningen har haft en klar inverkan på både officiellt tänkande och policyskapande i Tanzania. Institutet har en unik kompetens med sin tvärvetenskapliga sammansättning och orientering. Fram till 1979 hade institutet presenterat 122 forskningsblad, papper, rapporter och mo grafer. En rad kartor. Över 100 konsultrapporter och ytterligare 100 opublicerade skrifter presenterade på konferenser och seminarier. Verksamheten har fortsatt på samma sätt. 1983/84 genomförde IRA 13 seminarier och presenterade 11 större forskningsrapporter i ämnen relevanta för Tanzanias utvecklingsproblem. IRA har också ansvaret för att genomföra och samordna forskning om utvecklingen i Rufiji-dalen och utvärdera vattenprojekt i Mbeya-regionen. Allt fler tjänster på institutet innehas nu av tanzanier.

PERSONALBISTÅND, LANTBRUK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1966/67-75/76	2,7	9,5	Lantbruk

MINDRE INSATSER, LANTBRUK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1966/67	0,1	0,4	Lantbruk

STÖD TILL OFFENTLIG FÖRVALTNING *

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 TAN 62 62.3-5	1966/67-ff	103,7*	165,3*	100%	Förvaltn m m

Resultat:

Det svenska stödet till förvaltningsutveckling syftar till att stärka och effektivisera de tanzaniska institutioner som har ett övergripande ansvar för planering och resursfördelning, för att därigenom möjliggöra ett bättre utnyttjande av landets resurser. SIDA har genom personalbistånd, utveckling av utbildningsmaterial, lokal utbildning av tjänstemän på mellan- och toppnivå bidragit till att förbättra bl a finansministeriets administrativa rutiner, skatteuppbörden samt revisions- och statistikutvecklingen i landet. Redan under stödets första år koncentrerades insatserna på personal till Central Bureau of Statistics och Tanzania Audit Corporation. Stöd gavs också till BRALUP i form av tre forskartjänster i början på 70-talet. Dessa inordnades sedan under projektet "Forskning IRA (BRALUP)". Områden som industriutveckling och underhåll av bussar i Dar es Salaam erhöll också stöd. Huvudinriktningen under senare år representeras av utbildningsinsatser inom planerings- och finansministerierna, rehabilitering av finansministeriets datafunktion, kartläggning av utlandsskulden samt stöd till revisionsbolaget TAC och statistikbyrån CBS**. Insatserna för ekonomutbildning vid Dar es Salaams universitet ligger också i linje med målsättningen. De övriga tre delinsatserna inom stödet - godshantering vid Dar es Salaams flygplats, utarbetande av byggnormer samt stöd till en guldgruva avslutas under 1985. Exempel på konkreta resultat: Ett omfattande utbildningsprogram för anställda vid TAC har sedan 1977 bidragit till att 88 personer påbörjat utbildning, ca 12 varje år. Av dessa har ca 50% uppnått professionell eller semiprofessionell status. En genomgår 30 personer studier på olika nivåer. En doktorandkurs i ekonomi omfattande 13 personer varav hittills en har doktorerat. Utbildning av personal inom planeringsministeriet har hittills lett till att 100 tjänstemän har genomgått sex kurser. Erfarenheter från stödet till förvaltningsutvecklingen är ~~generellt~~ goda. Bristerna i den tanzaniska förvaltningen är dock fortfarande stora och i takt med den djupa ekonomiska krisen i landet har de blivit alltmer uppenbara. Behoven att stärka och förbättra administrativa och finansiella funktioner har snarare ökat än minskat. Antalet långtidsexperter har ökat kraftigt under den gångna avtalsperioden. Vid dess början var sammanlagt 9 långtidsexperter engagerade. Under 1984/85 var 23 fältanställda engagerade i programmet. Av dessa var 8 långtidskonsulter samt tre av Tanzania rekryterade experter. Ett stort antal korta konsultinsatser har också genomförts.

* Häri ingår "Personalbistånd" under ek plan o off förv (15,8 resp 50,6 Mkr) och "Stöd till offentlig förvaltning" (88,0 resp 114,7 Mkr).

** Från o med 1983/84 redovisas utbetalningarna separat under "Statistik" nedan.

STATISTIK

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 TAN 62.1	1973/74-75/76 +83/84-ff	7,2	9,1	-	Förvaltn m m

Resultat:

Ett institutionssamarbete mellan Statistiska Centralbyrån i Sverige och Central Bureau of Statistics, CBS, inleddes våren 1985. Syftet är att öka möjligheterna för Tanzania att producera den statistiska information som är ett nödvändigt underlag för planering och uppföljning av ekonomi och utvecklingsplaner. Insatsen består av utbildning av såväl statistiker på regional nivå som tjänstemän vid den centrala enheten i Dar es Salaam, stöd till enhetens uppbyggnad av organisations- och planeringssystem, studiebesök i Sverige samt inköp av utrustning och reservdelar, främst konters- och tryckeriutrustning. En svensk expert placerad i Dar es Salaam fungerar som samordnare och regelbundna besök från SCB sker. Positiva resultat har redan kunnat märkas, tillförlitligt statistiskt material inom olika områden presenteras nu snabbare och åskådligare än förr. En begränsad men behövlig omorganisation av CBS har lett till förstärkt ledningsfunktion. Under 70-talet genomfördes en begränsad personal- och utrustningsinsats till CBS

KONSULTFOND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 62.2	1975/76-ff	25,9	39,6	100%	Förvaltn m m

Resultat:

Konsultfonden har som planerat gett Tanzania möjlighet att under löpande avtalsperiod med kort varsel besluta om finansiering av utredningar inom skilda områden där behoven inte långsiktigt kunnat förutses och andra finansieringskällor saknas. Under denna post har flertalet förstudier som sedermera blivit konkreta projekt, ex pappersbruket i Mufindi och kraftverket i Mtera, finansierats. Insatserna har fördelat sig på sektorer på följande sätt: Infrastruktur 45%, Industri 25%, Samhällsplanering 10%, Jordbruk 5%, Övrigt 15%. Under 1984/85 har ett flertal studier påbörjats, bl a förstudier för TANESCO, TWICO och SARUJI samt en miljöstudie vid Mtera.

INKÖP ITC

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 62.6	1982/83-ff	5,3	5,9	-	Förvaltn m m

Resultat:

Projektet består av utbildningsprogram i internationell upphanbling och materialadministration. Projektet var väl förberett och har genomförts på ett bra sätt av ITC. De totala årliga besparingarna på projektet överstiger nu klart totalkostnaden för SIDA för att driva det. Det är inte möjligt att kvantifiera intäkterna från projektet med någon som helst noggrannhet. I vissa fall finns kvantitativa resultat angivna men dessa kan inte generaliseras till hela det fält av privata och statliga företag och importorganisationer som har deltagit i "workshops", seminarier och fallstudier. Sedan 1982 arbetar en projektkoordinator och en utbildningsledare finansierade av SIDA vid Tanzanias ITC-kontor. Dessa arbetar också i projektet "Exportfrämjande ITC".

MINDRE INSATSER, FÖRVALTNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1970/71 +73/74	0,02	0,06	Förvaltning mm

IMPORTSTÖD ZANZIBAR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 72	1979/80	1,0	1,6	Importstöd

IMPORTSTÖD I-V, BUNDET & OBUNDET *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 72	1972/73-ff	1025,8*	1463,0*	100%	Importstöd

Resultat:Importstöd I-IV 1972/73-76/77

Importstödet användes i huvudsak för import av papper, kon orsmaskiner och lastfordon från Sverige som utan tvekan kunnat erbjuda konkurrenskraftig kvalitet och sannolikt även rimliga priser. Leveranser av gruvutrustning från Sverige har också varit betydande men har dock vållat avsevärda problem och förseningar av gruvprojektet på dåliga kommunikationer mellan Sverige och Tanzania. Resterande delen användes för finansiering av oljeimport.

Importstöd V, bundet och obundet 1977/78-ff

I slutet på 70- och början på 80-talet finansierade importstödet framförallt järnvägsvagnar, tele- och skolutrustning, gruvutrustning till STAMICO, sjukhusutrustning och medicin, papper, reservdelar och industriråvaror. Stödet koncentrerades till kommunikation och gruvsektorerna och en del av stödet användes för att finansiera projekt. Det gällde större delen av bidragen till STAMICO och till telebolaget TPTC. Ett problem var att importstödet till stor del var bundet i långsiktiga insatser vilket minskade flexibiliteten. Erfarenheterna visar att biståndet använts på ett rimligt sätt som betalningsbalansförstärkning. Genom att SIDA bekostat nödvändig import av råmaterial, reservdelar etc möjliggjordes ökad och/eller fortsatt produktion och man medverkade direkt till resurstillsväxt inom samhället.

Importstödet karraktär har förändrats på senare år. Det grundas nu på en makroekonomisk bedömning och inriktas på produktionsstödjande import för jordbruk och industri samt import till transportsektorn och till vissa centrala offentliga funktioner. Erfarenheterna av stödet är goda. Upphandlingen sker till större delen i Sverige direkt av SIDA eller av svenska konsultföretag. Medlen utbetalas nu via Svenska handelsbanken vid direktuppköp av företag i Tanzania. Jordbruksstödet har blivit alltmer framträdande (en tredjedel av stödet 1984/85). Mer än hälften av stödet utgörs av handelsgödsel (23 ton 84/85). Bekämpningsmedel, jordbruksredskap och jutesäckar ingår också. Stödet till transportsektorn är knutet till sammansättning och reparation av Scania-lastbilar och bussar. Importstödet är helt avgörande för att produktionen vid sammansättningsfabriken TAMCO i Kibaha skall kunna fortsätta. Sedan 1982 har SIDA finansierat import av sammansättningsdelar till fabriken på en miniminivå beräknad till ca 150 bilar/år. Ungefär 200 bilar/år har tillverkats de senaste åren. SIDA finansierar också ett management kontrakt. Industristödet är till stor del knutet till projektbiståndet. Systerindustriprogrammet tar en bestämd del varje år som är helt avgörande för att företagen ska kunna fortsätta sin produktion. Rehabiliteringsprojektet får också stöd. Textilindustrin, guldgruvan i Buck Reef är andra stödområden. Andra viktiga samhällsfunktioner som erhåller stöd har varit telesektorn och tidningspapper och tryckutrustning för tryckning av dagstidningarna Daily News och Uhuru. Insatserna inom importstödet har väsentligt bidragit till att upprätthålla produktion och service inom koncentrationssektorerna samt medfört att vissa centrala samhällsfunktioner som utgivning av dagstidningar har kunnat fortsätta.

* Häri ingår "Importstöd I-IV" (148,0 resp 345,0 Mkr), "Importstöd V, bundet" (535,7 resp 655,0 Mkr) och "Importstöd, obundet" (342,0 resp 463,0 Mkr).

LIVSMEDELSIMPORT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 TAN 72	1974/75	40,0	103,6	100%	Importstöd

Resultat:

Med anledning av beslutet i FNs extra generalförsamling i april 1974 rörande speciella åtgärder för de u-länder som drabbats hårdast av prisstegringar på väsentliga importvaror, främst olja och livsmedel, vädjade FNs generalsekreterare om extra bistånd till dessa länder. Som svar på denna vädjan avsatte regeringen detta extra bistånd till Tanzania. Hela beloppet utbetalades 1974 och gick framförallt till finansiering av livsmedelsimport.

BOSTADSBYGGANDE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1966/67-71/72	4,0	14,6	100%	Övrigt

Resultat:

SIDA har genom insatsen bidragit till finansieringen av drygt 50 bostadsenheter i Dar es Salaam, avsedda huvudsakligen för FN- och nordiska experter. Syftet var att underlätta rekryteringen av de experter som Tanzania behövde för genomförandet av sin utvecklingsplan. Samtliga bostäder togs i bruk under 1968-69.

PROJEKT SOM EJ FINNS UPPTAGNA I BSD-STATISTIKEN

	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>
BLINDSKOLA I TABORA	1965/66	0,4	1,5
SUMMA		0,4	1,5

FAMILJEPLANERINGSPROGRAM

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 12	1970/71-78/79	31,2	74,9	-	Hälsovård

Resultat:

I syfte att sänka befolkningstillväxten har bidrag utgått till familjeplaneringsaktiviteter. Stödet bestod till 2/3 av leverans av p-medel, gynekologisk utrustning (gynekologbord, förlossningssängar, undersökningslampor, vacuumsugutrustning för aborter och instrument), informationsmaterial (audio-visuell utrustning). Programmet inkluderade till 1/3 utrustning till barnstugor såsom fläktar, element, barnvagnar, stål för tillverkning av sängar, i syfte att öka intaget på barnstugorna. Programmet har ej kunnat nå det ambitiösa målet på 2,3% befolkningstillväxt år 1975. Den faktiska tillväxten låg på 2,6% (jfr befolkningstillväxten år 1974 på 2,7%). Svenska experter har funnit programmet välorganiserat under den vietnamesiska administrationen. Den planerade kapacitetsökningen på barnstugorna är ej dokumenterad. Programmet avvecklades på vietnamesiskt initiativ.

BARNSJUKHUS INKL BOSTÄDER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 22.1	1973/74-83/84	139,9	247,1	-	Hälsovård

Resultat:

Barnsjukhuset öppnades i december 1980, har 375 vårdplatser och är planerat för ca 400 besök i öppenvård per dag. Målgruppen utgörs av barn mellan 0 och 15 år. Den vietnamesiska personalen uppgår till 720. Sjukhuset har i stort sett samma funktioner som allmänsjukhuset (se nedan under 1 VIE 22.1). Härtill kommer avdelningar för psykiatri, traditionell medicin och nutrition. Vidare fungerar sjukhuset som universitetsklinik för läkarutbildning i pediatri. Dess uppgifter är att svara för diagnostik och behandling av sjukdomar som inte kan behandlas vid övriga sjukhus i landet. Resursknappheten vid de övriga sjukhusen gör dock att kunskap och erfarenheter i begränsad utsträckning kan komma dessa tillgodo. (se vidare under DRIFTSINSATS, SJUKHUSEN 1 VIE 22.1)

ALLMÄNSJUKHUS INKL BOSTÄDER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 22.1	1974/75-83/84	105,4	185,6	-	Hälsovård

Resultat:

Allmänsjukhuset i Uong Bi togs i bruk i oktober 1980, har 320 vårdplatser och är planerat för ca 300 besök i öppenvård per dag. Den vietnamesiska personalen uppgår till 550 anställda. Sjukhuset har avdelningar i öppen- och slutenvård för allmän medicin, kirurgi, obstetrik, infektionssjukdomar, tandvård. Medicinska serviceavdelningar är laboratorier för klinisk kemi, bakteriologi och patologi, röntgendiagnostik, operation och intensivvård, fysioterapi, apotek, akutmottagning och en medicinteknisk verkstad. Allmänna serviceavdelningar är kök, tvätt, centralförråd, centralsterilisering och en teknisk verkstad. Sjukhuset är belägt i ett gruvområde där ca 1 500 kolgruvarbetare är verksamma. (se vidare under DRIFTSINSATS, SJUKHUSEN 1 VIE 22.1)

DRIFTSINSATS, SJUKHUSEN (Allmänsjukhus och Barnsjukhus)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 22.1	1980/81-83/84	51,1 **	65,8 **	100%	Hälsovård

Resultat:

Sjukhusen blev alltför avancerade och driftsekoniskt dyra för att de på kort sikt skulle kunna övertas och drivas av vietnameser utan stöd utifrån. När sjukhusen stod klara konstaterades att behov av driftsstöd förelåg. Ett avtal om detta tecknades 1977 och omfattade 15 experter vid vardera sjukhuset, samt bidrag till anskaffning av förbrukningsmaterial och reservdelar. Sjukhusen anses vara dåligt anpassade till den vietnamesiska miljön, både vad gäller kunskapsnivå och i fråga om resurser. Höga energi- och driftskostnader gör vårdplatserna mångdubbelt dyrare än vid jämförbara institutioner i landet. Utbildning av vietnameser i Sverige* samt närvaro av experter i Vietnam har fyllt viktiga behov.

*Utbildning av vietnamesisk sjukhuspersonal i Uppsala omfattade 40 personer. Ytterligare utbildning pågick 1979 i vietnamesisk regi. Utbildningsstödet har utgått under perioden 1976/77-79/80. (Kostnad: 4,7 resp 8,2)

**Häri ingår kostnaden för utbildningsinsatsen

STÖD TILL HÄLSESEKTORN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 22.2	1983/84-ff	55,5	56,5	100%	Hälsovård

Resultat:

Det svenska stödet inriktades mot primärhälsovården i syfte att höja landets hälsostandard genom förbättrade behandlingsmetoder och handhavande av sjukvårdsartiklar samt genom en större tillgång till basläkemedel. Vid barnsjukhuset och allmänsjukhuset bedrivs en intensiv kursverksamhet varigenom 1 000 personer har vidareutbildats i bl a barn- och mödravård. Genom barnsjukhusets försorg har 2 seminarier i primärhälsovård genomförts för 135 barnläkare. Dessa hjälpte till i ytterligare seminarier för 750 läkare. Vidare har ca 40 sjuksköterskor utbildats under 1 år och 320 läkare/sköterskor deltagit i olika former av undervisning i de båda sjukhusen. Man har också börjat arbeta med riktlinjer för att anpassa sjukhusen till Vietnams ekonomi. Satsningen på landsbygdshälsovård omfattar byggnation/rehabilitering av latriner och brunnar, utrustning till hälsostationer samt utbildning i ett pilotdistrikt beläget inom Uong Bi sjukhusets upptagningsområde. Ca 350 personer på distriktsjukhuset, hälsocentraler och arbetsbrigader har vidareutbildats i behandling mot diarré/undernäring. Behandlingsmetoderna har förbättrats.

Inom basläkemedelsprojektet har en rad seminarier ägt rum. Dessa syftade till att förbättra användningen av basläkemedel, framförallt antibiotika. Detta har påverkat utarbetandet av nya basläkemedelslistan. Aktiviteter har inletts för att förbättra lagstiftning, läkemedelskontroll och inspektion. En svensk läkemedelsinspektion har studerat förhållandena i de 4 fabriker där tillverkning av basläkemedel pågår utifrån råvaror levererade inom det svenska stödet. Inspektionen pekar på att förutsättningarna för en godtagbar produktion är goda om vissa smärre utbildningsinsatser samt reservdelar tillförs. En lönsamhetsstudie fann att rehabilitering av produktionslinjer av antibiotika vid läkemedelsfabriken i Hanoi är lönsam.

En central medicinsk-teknisk verkstad har byggts och utrustats för reparation av sjukvårdsutrustning. De programmet avslutas med teknisk vidareutbildning av personalen samt igångsättning av driften.

SJUKHUSUTRUSTNING, MEDICINER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad i löpande pr:</u>	<u>Kostnad i fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 22.2	1972/73-77/78	34,2	95,7	100%	Hälsövård

Resultat:

Stödet avsåg leverans av sjukhusutrustning, mediciner, kemikalier samt inköp, genom Röda Korset av sjukvårdsutrustning och förbrukningsmaterial till Bach Mai-sjukhuset och medicinska fakultetet i Hanoi. Mediciner utgjorde ca 60% av stödet och utrustning ca 40%.

RESERVFOND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr) löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr) fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1982/83-83/84	1,2	1,5	Hälsövård

ENERGIFRÅGOR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr) löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr) fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 32.2	1982/83	*	*	-	Industri

Resultat:

För att förbereda eventuella industriinsatser genomfördes 1982 en studie av elkraftförsörjning i södra Vietnam. Studien visade att situationen var alarmerande och att några industriinsatser knappast var meningsfulla om inte energibehovet först tillgodosågs. Studien visade även på möjligheter till svenska insatser inom energiområdet. En studie om tre mindre kraftverk genomfördes 1983. Någon vietnamesisk framställan därhän kom aldrig.

* Utbetalningar skedde under importstödet.

REHABILITERING AV COGIVINA/COGIDO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr) löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr) fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 32.3		*	*	-	Industri

Resultat:

Produktionen vid de två näst största bruken, Cogivina/Cogido, belägna i södra Vietnam har återbörjat öka efter flera års nedgång. Denna ökning har möjliggjorts genom att reservdelar och förbrukningsvaror sedan 1980 anskaffades genom det svenska importstödet. Ca 90% av stödet till de båda bruken har använts till pappersmassa och ca 10% till reservdelar. Dock har endast de mest akuta behoven kunnat tillgodoses. För mer långsiktiga åtgärder krävs mer än vad som är möjligt inom ramen för importstödet. Investeringarna har redan in jänats. Bruken tillsammans med Vinh Phu svarar för 2/3 av Vietnams pappersproduktion. Erfarenheterna är goda och projektstöd för närvarande förbereds.

* Utbetalningar skedde under importstödet.

BOSTADSOMRÅDE

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr) löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr) fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 32.4	1983/84-ff	0,5	0,5	Industri

YRKESSKOLA, VINH PHU

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 32.5	1983/84-ff	5,2	5,2	100	Industri

Resultat:

Projektet har påbörjats efter viss fördröjning. Det avser upprättande av en yrkesskola för tekniker och arbetare främst vid fabriken men även i skogen. Uppbyggnaden går planenlig.

TRANSPORTPROJEKT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 32.6	1984/85	0,3	0,3	Industri

THU DOC KRAFTVERK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 32.7	1984/85-ff	*	*		Industri

Resultat:

I juni 1984 tecknades avtal om upprustning i en första fas av det oljeeldade värmekraftverket Thu Doc strax utanför Ho Chi Minh staden. Ursprunget till denna insats var ett planerat samarbete mellan Vietnam, Sverige och UNDP. När SIDA ej kom överens med UNDP beträffande ansvarsfördelning tog SIDA helt över insatsen genom vilken kraftverkets effekt kommer att höjas från 50 till 75 MW. Fas 1 avslutas maj 1986. Resultatet hittills är en fullständig upprustning av aggregat 3, partiell renovering av aggregat 1 samt gemensam utrustning. Erfarenheterna är goda, yrkeskunskapen är högre i södra Vietnam än i norra. Myndigheterna prioriterar denna insats.

* Utbetalning skedde under importstödet.

UTBILDNING AV VIETNAMESISKA STUDENTER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 47.1	1972/73-73/74	0,5	1,6	Utbildning

SKOGSPROJEKT, PAPPERSINDUSTRI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 52	1973/74-ff	1.969,1 *	3 186,6 *	75%	Lantbruk

Resultat:

Det första avtalet om uppförande av ett integrerat massa- och pappersbruk med tillhörande råvaruförsörjning träffades 1974, efter flera års utredningsarbete. Projektet syftar bl a till att öka levnadsstandarden genom ökad tillgång på inhemskt papper för utbildningsändamål. Fabriksanläggningen togs i drift stegvis. Inom dess olika delar produceras elkraft, massa, klor och papper. Pappersmaskin 1 och 2 startades 1980 resp 1982.

* Här ingår Förprojektering med 3,7 resp 10,4 v g vänd!

SKOGSPROJEKT, PAPPERSINDUSTRI, FORTS.

Sedan driftstarten har ca 50 000 ton papper producerats. Under 1984 producerades 18 700 ton papper och 19 700 ton blekt massa, vilket motsvarar 90% av årsmålen för 1984, men endast 37% av fabriken totala kapacitet. Resultatet under 1984 beror främst på att leveranserna av virke, kol och andra råvaror har varit regelbundna och tillräckligt stora. Ca 2 600 vietnameser är anställda i bruket, varav 1/3 är kvinnor. Bruket uppges vara en attraktiv arbetsplats. Ett 60-tal utländska experter inom underhåll, materialförsörjning och utbildning finns på plats.

Projektets skogsdelen består av plantskolor, skogsplantering, avverkning och transport av skogsvaror samt byggande av skogsvägar. När fabriken stod klar 1982 konstaterades en rad problem inom skogsdelen. Det har bl a varit svårt att få ett starkt vietnamesiskt engagemang i skogsaktiviteterna. Vidare visade det sig att virkestillgångarnas storlek var osäker, studier pekade på stora brister i planteringarna. År 1983 igångsattes en skogsinvestering med bl a hjälp av flygfotografering. Enligt preliminära resultat kan 50 000-80 000 ton bambu och 120 000-140 000 ton lövved produceras per år inom råvaruområdet. Detta skulle vara tillräckligt för en produktion av 30 000-35 000 ton papper per år. Under 1984 har 96 000 ton styrax och 34 000 ton bambu avverkats av Bac Yen Union och de 3 provinsägda skogsföretagen Vinh Phu, Hoan Lien Son och Ha Tuyen. Plantering skedde på 12 400 ha, 62 km huvudväg och 150 km yraktörväg byggdes. Bac Yen Union, som skapades för Vinh Phu-projektet, kan inom sitt område bara täcka en del av råvarubehovet. Därför har en stor del av ansvaret för avverkning och plantering lagts över på provinsföretagen. Samordningen av insatser mellan dessa fyra fungerar dock otillfredsställande. Under 1984 utfördes en socio-ekonomisk studie om skogsverksamheten inom Vinh Phu-projektet. Studien pekade på en rad förhållanden av betydelse både för skogsarbetarnas produktivitet och för deras sociala situation i allmänhet, såsom svåra bostadsförhållanden, dålig utrustning, otillräcklig lön samt rekryterings- och anställningsförhållanden som medför social isolering och otillfredsställande arbetsvillkor. För att förbättra skogsarbetarnas situation har några åtgärder vidtagits och andra förbereds för framtiden, bl a höjd lön, ökad tilldelning av skyddskläder, höjd statlig ranson av livsmedel samt marktilldelning.

Ca 80% av investeringarna har gått tillbaka till Sverige i form av inköpta varor och tjänster. 65% av de totala kostnaderna utgör investeringar i bruket, 25% har gått till ett inledande driftstöd till fabriken och 10% utgör insatser inom skogsverksamheten i projektet.

KONSULTFOND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 62.1-2	1982/83-ff	13,9	15,5	100%	Förvalta mm

Resultat:

Konsultfonden inrättades 1981/82 i syfte att främst genom studier undersöka möjligheterna för och påbörja beredningen av nya projekt. Medel har också använts för utbildning och rådgivning. Ett trettiotal olika studier som föregått sådana insatser som yrkesskolan, bostadsområdet, utrustning av pappersbruken i södra Vietnam och hälsostödet har finansierats via fonden. En svensk inköpsexpert har under ett år bistått de vietnamesiska handelsbolagen och kurser i engelska har givits för vietnamesiska tolkar och tjänstemän. Vidare har 2 kurser i internationell upphandling ägt rum med 31 resp 23 deltagare från den vietnamesiska förvaltningen (dossier nr 1 VIE 62.2). Under 1984 har en förstudie om eventuell kromitutvinning utförts, en marknadsundersökning av KF har gjorts och ett antal resor har bekostats för vietnamesiska deltagare i några BITS' kurser. Dessutom var en rådgivare verksam vid Hoang Tach-cementfabriken. Fonden anses vara ett utmärkt instrument att använda i planeringen av nya projekt. Beträffande kurser och rådgivning är erfarenheterna också goda.

IMPORTSTÖD *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 72.1-4	1965/66-ff	1541,6	2532,2	100%	Importstöd

Resultat:

Stödet hade från 1965 till första delen av 1970-talet en humanitär inriktning. Det bestod av varuleveranser såsom mediciner, sjukhusartiklar, laboratorieutrustning, skolbokspapper, textilier, kondenserad mjölk, barnmat.

Under andra hälften av 1970-talet ändrades delvis innehållet av stödet till att omfatta med komplicerad utrustning såsom utrustning till cementfabrik i Hoang Thach, samt bulkvaror som papper, pappersmassa och stål.

Mot slutet av 1970-talet ändrades ånyo importstödet innehåll till att omfatta råvaror och halvfabrikat för vidareförädling inom den inhemska industrin. Bl a kan följande noteras: råvaror till läkemedelsproduktion och textilproduktion, papper och pappersmassa, stålprodukter, halvfabrikat för produktion av insektsbekämpningsmedel, garn, reservdelar och förbrukningsartiklar till maskiner från väst, glas- och textilfabriker i söder.

Mindre belopp har avsatts för upprustning av de båda pappersbruken Cogido/Cogivina i södra Vietnam (se 1 VIE 32.3 ovan). Medel har även använts för att utrusta en verkstad för underhåll av den svensklevererade tunga maskinparken vid cementfabriken i Hoang Thach. Upprustningen av kraftverk Thu Doc har också finansierats inom ramen för importstödet (se 1 VIE 32.7 ovan). Vidare har ett visst belopp avsatts till reservdelar för ett UNDP-projekt för upprustning av diesellokomotiv.

Inom ramen för stödet har även vissa konsultstudier finansierats. Bland dessa kan noteras en inledande studie om förutsättningarna för och möjligheterna till stöd till primärvårdens läkemedelsförsörjning (20 personveckor, av dessa 10 i Vietnam).

Det ökade underskottet i utrikeshandeln och den starkt minskade valutareserven har inneburit att det svenska importstödet utgör i praktiken en av de få möjligheterna som står till buds för Vietnam att köpa reservdelar och insatsvaror.

* Varuleveranser 1965/66-73/74:	154,5 resp 489,2
Importstöd 1974/75-78/79	: 339,5 resp 728,0
Importstöd bundet	: 477,2 resp 595,6
Importstöd obundet	: 568,6 resp 717,0
Importstöd bundet, konsult	: 1,8 resp 2,4

LIVSMEDELSBISTÅND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 VIE 10.1	1976/77-77/78	20,0	39,4	100%	Övrigt

Resultat:

Livsmedelsbistånd 1976/77-77/78 utgjorde ett extra anslag p g a översvämningskatastrofer. Biståndet avsåg inköp av ris och oberikat vete. Ca 10% av det beviljade beloppet överfördes till Vietnam för upphandling av ris. Resterande 60% användes för upphandling i Sverige samt frakt av oberikat vetemjöl. Leveransen som omfattade 17 000 ton skedde i tre skeppningar.

FÖRSÄKRINGAR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1983/84-83/84	0,03	0,03	Övrigt

PERSONAL, HÄLSOSEKTORN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 22	1970/71-81/82	31,0	63,7	100%	Hälsovård

Resultat:

Under denna projektbeteckning har tre delinsatser finansierats. 1) Stöd till hälsovårdsförvaltningen: Provinsläkare, överläkare vid Universitetssjukhuset i Lusaka, statistiker, hälsoplanerare och en arkitekt har finansierats. 2) Stöd till mödra- och barnavård: Fredskårssköterskor har sedan början av 1971 arbetat i Norra Provinsen med att bygga upp en förebyggande verksamhet inom MoB. Programmet byggdes succesivt ut och omfattade from 1974 11 distriktssköterskor. En rådgivare och en provinssköterska och inköp av fordon finansierades också. Programmet fick stark kritik i mitten på 70-talet. 3) Stöd till sjuksköteske- och barnmorskeutbildning: 35 vårdlärare har tjänstgjort i genomsnitt 3 år vardera under perioden 1975-80. Periodvis har de utgjort 50% av vårdlärarkåren i landet. Den årliga produktionen av sjuksköterskor har ökat från 400/år 1971, 800/år 1975 till 1300/år 1981. Programmet har varit mycket framgångsrikt när det gäller syftet att bidra till zambianisering av sjuksköteskekåren. 100% av undersköterskorna och 80% av sjuksköterskorna är idag zambier. Programmet stöds idag genom sektorstödet "Landsbygdens hälsovård".

LANDSBYGDENS HÄLSOVÅRD *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 22.1	1979/80-ff*	80,0*	96,2*	30,0%	Hälsovård

Resultat:

Syftet med stödet är att stödja hälsovårdsministeriet i strävandena att utveckla grundläggande hälsovård på landsbygden med prioritet på hittills missgynnade områden. Sektorstödet består av en rad delinsatser som presenteras nedan: Hälsocentralprogram: Hittills omfattar insatsen 88 centraler. Av dessa är 13 nybyggnader varav 7 är färdiga. Återstående 75 centraler har varit eller är föremål för varierande grad av ombyggnad eller förbättring. Enligt en utvärdering 1984 har programmet genomförts långsammare än planerat, den ekonomiska redovisningen har varit bristfällig och många av hälsocentralerna saknade tillgång till rent vatten. Åtgärder har vidtagits och insatsen kommer att kunna slutföras. Utbildning av sjuksköterskor och barnmorskor: Insatsen startade inom ramen för personalbiståndet 1975-79 (se Personal, hälsovård ovan). Programmet avslutas under 1985. Zambianiseringsmålet har uppnåtts till 100% men när det gäller jämn fördelning av utbildad personal över hela landet har dock ambitionerna inte nåtts. Utbildning av skola för sjukvårdsassistenter: Sjukvårdsassistenter har visat sig vara en nyckelgrupp i genomförandet av primärhälsovårdsprogrammet. Sverige har därför åtagit sig att finansiera renovering av studenthem, bygga ut den befintliga skolan i Lusaka och att uppföra studenthem vid fyra provinssjukhus. Projektet har blivit betydligt försenat. Det kommer nu att dröja minst 2½ år mer än planerat innan behovet av utbildade sjukvårdsassistenter är täckt. Efter 1985 beräknas inga ytterligare medel erfordras. Hälsoplanering: SIDA finansierar personal till hälsoministeriets planeringsenhet, vilket är av stor betydelse för ett effektivt genomförande av de olika programmen. En arbetar 1 personalplanerare, 1 utvärderare och 1 ekonom/hälsoplanerare på ministeriet. Planeringsenheten har dock haft vissa svårigheter att etablera sig inom ministeriet. Transport: År 1980 rekryterades en transportplanerare till ministeriets planeringsenhet. Han har utarbetat en plan för underhåll och skötsel av fordonsparken. Planen har genomförts så långt att den centrala serviceverkstaden i Lusaka och två provinsverkstäder är i drift. Omkring 80 tidigare ej körbara bilar har t o m 1984 kommit i trafik efter reparation. Utbildning av personal startade mot slutet av 1984. Förutom planeraren arbetar nu en förrådschef och en utbildningsledare kontrakterade av SIDA inom projektet. Nutrition: En SIDA rekryterad nutritionist/planerare biträder sedan 1981 hälsoministeriet med att spåra tendenser till undernäring. Programmet utvecklas tillfredsställande med en viss försening. VÄND →

LANDSBYGDENS HÄLSOVÅRD, FORTSÄTTNING

Läkemedel: Studier av problemen kring organisationen av läkemedelsförsörjningen i landet har genomförts. SIDA har rekryterat en apotekare, en läkare och en ekonom som ska bistå hälsovårdsministeriet. Inköp av basläkemedel för hälsocentraler och byvårdare ingår också. Primärhälsovård, utbildning: Omkring 10 000 människor beräknas ha nåtts av den zambiska regeringens kampanjprogram för utbildning i samband med intruktionen av den nya primärvårdsstrategin. Genomsnittlig kurstid har varit 1 vecka. Informationen har lett till förståelse för primärvården och dess mål bland hälsovårdsarbetare.

* I BSD-statistiken redovisas utbetalningarna för sektorstödet budgetåret 1984/85 separat för varje delinsats enligt följande: Hälsocentraler 1959 tkr, Primärhälsovård 4184 tkr, Skola för sjukvårdsassistenter 305 tkr, Hälsoplanering 1037 tkr, Transport, hälsa 2870 tkr, Nutrition 1558 tkr, Vårdläroprogram 570 tkr, Läkemedel 213 tkr. Dessa utbetalningar har här räknats in.

UPPBYGGNAD AV SJUKVÅRDSSKOLA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 22.1	1979/80-81/82	7,2	10,6	100%	Hälsovård

Resultat:

Insatsen omfattade uppförandet av en skola för vidareutbildning av sjuksköterskor. I oktober 1981 var skolbyggnaden och elevbostäderna så gott som klara. Från början ingick renovering av gamla bostäder i projektet men då renoveringen fortfarande int var färdig i oktober 1982 togs den bort från programmet. Skolan har kapacitet att utbilda 60-80 elever samtidigt. Sjukvårdslärare, distriktssköterskor och sjukhusadministratörer utbildas på skolan. Det utbildningsprogram för vilket skolan uppförts startade redan 1976 i tillfälliga lokaler, och t o m 1982 hade bl a 62 sjukvårdslärare utbildats. Men utbildningen i den nya skolan fördröjdes. I början på 1983 hade någon utrustning ännu inte installerats p g a problem i den administrativa ledningen. Endast ett fåtal av de utbildade lärarna har tagit anställning ute i provinserna vilket gör att utjämningsmålet mellan stad och landsbygd ej har uppnåtts.

TELEKOMMUNIKATIONER I-IV

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 32, 32.1 32.6-7	1972/73-82/83	56,6	111,5	-	Industri

Resultat:

Insatsen startade med upprättandet av en planeringsenhet inom kommunikationsministeriet med hjälp av svenska konsulttjänster från Swedtel, som under hela projektperioden stått för det tekniska personalbiståndet. Underhållsprojekt, radioprojekt, utrustning för post- och teleskolan i Ndola finansierades bl a i början på 70-talet. Planeringsenheten överflyttades till det statliga bolaget för post och telekommunikationer år 1975. Den andra komponenten i stödet var leverans av telefonväxelstationer. Leveransen av den svenska utrustningen försenades kraftigt bl a p g a Zambias svårighet att klara betalningarna för den totala leveransen av utrustning från L M Eriksson. Medel ur katastrofanslaget användes för att likvidera en del av skulden. En drift- och underhållsenhet byggdes upp i Lousaka. Utbildning både teoretisk och praktisk, har ägt rum, och en träningsväxel har installerats, men det är inte många zambier som har erhållit fullgod kompetens inom teleområdet. En väsentlig kunskapsöverföring har dock skett i och med det dagliga administrativa arbetet inom företaget. En rad studier har genomförts. En drift och underhållsenhet har byggts upp i Lousaka. Ett av målen var att zambianisera telesektorn. Dessa ansträngningar har ej varit framgångsrika. Personalbiståndet genom Swedtel har bestått av 18 personer som arbetat sammanlagt i 507 man-månader.

KRAFTVERK, KAFUE, PERSONAL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 32.3	1971/72-84/85*	31,8	61,9	100%	Industri

Resultat:

SIDA har sedan 1970 lämnat bidrag till personal för driften av Zambias största vattenkraftverk, Kafue Gorge Power Station. I början på 70-talet hade kraftverket en sammanlagd effekt av 600 MW och svarade för 80% av Zambias kraftbehov. I slutet på 70-talet utökades kapaciteten till 900 MW. Under stödets första skede utgick stödet genom kontraktsanställd personal som rekryterades av SIDA. Under denna period finansierades 9 svenskar i högre befattningar för drift och underhållning samt utbildning av personal på mellannivå. I slutet av sjuttio-talet över-togs insatsen av det svenska konsultbolaget Swedpower. Idag finansieras 4 tjänster, däribland kraftverkets driftchef (utbetalning för 1984/85 redovisas under personal- och konsultfonden). Zambia har haft stora problem att zambianisera chefs tjänsterna på kraftverket, trots påtryckningar från SIDA.

* Insatsen fortsätter under Personal- och konsultfond 1ZAM 62.1 nedan.

PERSONAL, INDECO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 32.4	1976/77-83/84	3,4	5,6	100%	Industri

Resultat:

Syftet med projektet var att stärka INDECOs administration och att stödja ansträngningar att efter hand ersätta utländska experter inom INDECO med välutbildade zambier. INDECO var 1975 ett av Afrikas största industriella förvaltningsföretag. INDECO är helt stadsägt och ansvarar för förvaltningen och utvecklingen av alla statliga hel- eller majoritetsägda företag inom tillverkningsindustrin. INDECO-gruppen omfattade 1975 ett 50-tal företag som tillsammans hade 22 800 anställda och en omsättning på 1,9 miljarder (siffror från 1973). Insatsen bestod av finansiering av till en början 6 tjänster, varav 5 på planeringsfunktionen i INDECOs förvaltning och en chefspost i ett av INDECOs producerande dotterbolag. 1978 återstod tre av tjänsterna och 1980/81 endast en fram till 82/83. Finansiellt stöd utgick också till ett utbildningsprogram för företagsledare utarbetat och genomfört av UNIDO.

KONSULTFOND DBZ m m

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 32.5	1976/77-77/78	1,8	3,6	-	Industri

Resultat:

Syftet med projektet var att ge stöd till den zambiska utvecklingsbanken, DBZ, för upphandling av korttidsexpertis för projektidentifiering och -beredning. DBZ startade 1974 och har till uppgift att ge staten större möjlighet till inflytande på den ekonomiska utvecklingen i Zambia. Två svenska kontraktsanställda har tjänstgjort i DBZ under 1976/77-77/78. I milj kr (löpande priser) kontantbidrag avsattes för en fond för finansiering av förinvesteringar. Fonden användes bara delvis. Den ekonomiska krisen i Zambia ledde till låg nyinvesteringsnivå. Bankens verksamhet för att främja projekt kom endast långsamt igång under projekttiden.

PERSONAL, INDUSTRI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1977/78-80/81	1,6	2,9		Industri

PERSONAL, VATTEN OCH KRAFTFÖRSÖRJNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1974/75-75/76	0,4	1,0	Industri

EXPORTFRÄMJANDE ITC

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1971/72	0,2	0,6	Industri

YRKESLÄRARUTBILDNING, LUANSHYA

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 42	1973/74-83/84	36,6	72,7	100% *	Undervisning

Resultat:

Syftet med insatsen var att göra Zambia självförsörjande vad gäller yrkeslärare för tekniska institut, i handelsämnen och i trä- och metallslöjd. En yrkeslärarskola, TVTC, byggdes upp i Luanshya för 320 internatelever. Stödet har bidragit till att ett 20-tal yrkeslärare för tekniska institut samt ett 60-tal lärare inom trä- och metallslöjd och handelsämnen utbildas varje år. T o m 1983 har 858 elever utexaminerats, varav 103 kvinnor (mest i handelsämnen). Detta motsvarade 92% av de som startade utbildningen. 10 studenter har bedrivit högre studier i England Dessa återvände 1981 och besatte då lärartjänster på TVTC. Zambianiseringen är nu i princip genomförd enligt målsättningen. TVTC var 1983 så gott som zambianiserat. Problem har dock också förekommit. Det fanns ingen överlappning mellan avgående utländska experter och anländande zambier. Utbildningen av counterpartar borde startats tidigare och skett under en längre tidsperiod så att det zambiska övertagandet hade gått smidigare. Dessutom har efterfrågan på olika lärarkategorier ej kartlagts på ett vettigt sätt vilket medfört att för många slöjd- och handelslärare utbildas. Av det svenska stödet gick 51% till finansiering a personal, bl a lärare, 36% gick till byggnader, 8% till utrustning och 4% till stipendier.

* Av byggnads- och utrustningskostnaderna.

GRUVFAKULTET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 42.2	1975/76-82/83	21,1	41,5	80% *	Undervisning

Resultat:

Syftet med stödet var att erbjuda möjlighet till en zambianisering av den tekniska ledningen inom gruvindustrin samt att bygga upp ett utbildningscentrum för zambiska gruvingenjörer, metallurger och geologer. Skolbyggnader och elevbostäder för sammanlagt 234 heltidsstuderande elever fördelade på 4 årsklasser byggdes upp och togs i bruk läsåret 1976/77. [Insatsen genomfördes med stort stödet av resurser på byggnadssidan (enligt J. Brisman 760514)]. Insatsen har bedrivits i samarbete med Högskolan i Luleå. Gruvfakulteten har sammantaget fungerat relativt väl och det svenska stödet har direkt bidragit till att ett 40-tal gruvingenjörer årligen utexamineras. Utländska studenter från Zimbabwe, Botswana och Tanzania går också på skolan. Mellan 1976/77-80/81 utexaminerades 35 metallurger, 40 gruvingenjörer och 26 geologer, vilket betyder 42% av de inskrivna. 1981 gick det 167 elever på skolan. Ett informellt samarbete med Luleå resulterade i att 18 studenter sändes till svenska gruvor för yrkesutbildningsträning. Insatsen blev dock för informell - studenterna själva som individer hade nytta av resan men ej de båda institutionerna.

* Avser skolbyggnader, elevhem, laboratorieutrustning och stipendier.

UTBILDNING AV TELEINGENJÖRER

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 ZAM 42.3	1979/80-ff	8,0	10,1	100%	Undervisning

Resultat:

Projektet avser stöd till utbildning i telekommunikation/elektronik vid universitetet i Zambia. Insatsen genomförs i institutionellt samarbete med Tekniska högskolan i Stockholm. Programmet försenades betydligt i starten p g a svårigheter i institutionssamarbetet, och avtalsperioden har därför förlängts i flera omgångar. Insatsen består av utrustning, personalbistånd i form av universitetslektorer och stipendier. Institutionssamarbetet fungerar nu mycket bra. T o m 1984 hade ett 50-tal studenter utexaminerats, eller ungefär 15 ingenjörer per år. Kvaliteten på undervisningen har också förbättrats.

SEKTORSTÖDET UTRUSTNING *
PRIMÄRUTBILDNING, UTRUSTNING *

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 ZAM 42.4	1980/81-ff*	65,1*	72,7*	-	Undervisning

Resultat:

Syftet med stödet är att förbättra primärutbildningen i Zambia genom att bristen på basutrustning i primärskolorna. Cirka 95 000 bänkar har producerats och distribuerats. Produktionen har huvudsakligen skett centralt i Lusaka, en verksamhet som fungerat mycket väl. Distributionen har dock ibland utgjort ett problem. I några provinser har lokal produktion påbörjats på försök. Resultaten hittills visar att bänkarna blir betydligt billigare och kvaliteten knappast sämre. Därtill kommer att distributionskostnaderna minskar. Håller försöken vad de hittills lovat, kan en förskjutning från central till lokal produktion förväntas, vilket skulle bidra till att öka arbetstillfällena på landsbygden. Det svenska stödet har också finansierat inköp av anteckningsböcker och läroböcker. Under denna insats ingår också läromedel produktion som dock har försenats betydligt p g a nödvändiga ändringar i beställningarna och långa leveranser bl a. Papper och tryckmaterial från Sverige för produktionen har anlänt. Produktionen beräknas komma igång hösten 1985.

* Projektet kallades "Primärutbildning" i BSD-statistiken under åren 1980/81-81/82. Från och med 1982/83 kallas projektet "Utrustning". Utbetalningarna för dessa båda poster har här slagits ihop.

SEKTORSTÖDET
SÄRSKILD UTBILDNING, HANDIKAPPUTBILDNING *

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 ZAM 42.4	1980/81-ff	12,6 *	14,6 *	90%	Undervisning

Resultat:

Särskilda insatser för handikappade barn i primärskolan stöds av SIDA. Papper, utrustning och maskiner för tryckning av punktskriftsmaterial samt hörapparater och annan hörselteknisk apparatur har köpts in. Medel har också gått till transport av handikappade barn till och från skolan. SIDA har bidragit till ombyggnaden av en f. d. internatskola till en högskola för utbildning av speciallärare. Cirka 80 lärare utbildas nu varje år (de första åren utbildades endast ett 40-tal lärarkandidater/år). En svensk lärarutbildare undervisar vid skolan. Två svenska inspektörer för yrkesutbildning arbetar bl a med vidareutbildning av lärare. Seminarier och kurser har hållits. En svensk expert arbetar med läroplans- och läromedelsutveckling. Sverige har även stött den landsomfattande kampanjen för att nå handikappade barn som pågick 1982-83. Programmet för specialundervisning har varit mycket arbetskrävande. Samordningen mellan de båda undervisningsministerierna har varit bristfälligt, vilket lett till dålig integration av de olika delinsatserna.

* I BSD-statistiken benämns projektet "Särskild undervisning" 1980/81-82/83 och "Handikapputbildning" 1982/83-ff. Utbetalningarna för dessa båda poster har här slagits ihop.

SEKTORSTÖDETLÄRARUTBILDNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 42.4	1980/81-ff	6,4	8,7	-	Undervisning

Resultat:

Stödet till lärarutbildning omfattar upprättande av resurscentra och produktionsenheter vid de elva högskolorna för primärskolelärare. Resurscentra avser att dels vidareutbilda lärare i olika ämnen, särskilt matematik, naturvetenskap och engelska, dels visa hur lärarna kan framställa eget material med lokala resurser. Inrättandet av produktionsenheter för primärskollärarutbildningen syftar till att ge eleverna praktiska färdigheter anpassade till den lokala omgivningen. De båda verksamheterna har varit mycket trögstartade. Insatserna har inte kommit i gång på all var. Den främsta anledningen är att det saknas ordentlig planering och att målsättningen varit oklar. Med svensk konsulthjälp beräknas insatserna dock kunna komma igång inom kort. En plan måste först utarbetas för såväl resurscentra som produktionsenheterna. För de senare har dock en kursplan tagits fram för primärskolan. Enligt utvecklingssamarbetet 1984-85 hade stödet begränsats till att gälla vattenförsörjning. Kurser, konsulttjänster och utrustning har också finansierats.

SEKTORSTÖDETPERSONALUTVECKLING DTEVT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 42.4	1980/81-ff	3,0	3,4	-	Undervisning

Resultat:

Stödet till fortbildning av personal inom yrkesutbildningen som kanaliseras genom Department of Technical Education and Vocational Training, består av kursverksamhet och seminarier för lärare samt teknisk och administrativ personal, kortare studiebesök och längre kurser utomlands. Resultaten av utbildningen har inte levt upp till förväntningarna. Ett stort problem är att utbildad personal i tekniska ämnen föredrar bättre betalda tjänster i industrin i stället för att återgå till sina undervisningstjänster. Målsättningen att zambianisera personalen har inte uppnåtts ännu. Ett övergripande problem är att personalutvecklingsprogram som detta närmast kan ses som ett sätt för individen att förbättra sina kvalifikationer i stället för att stärka institutionens behov. 32 personer inom DTEVT har utbildats genom stipendier utomlands och över 200 personer har deltagit i olika lokala program. Mer än 50 kursplaner har tagits fram.

SEKTORSTÖDET UNDERVISNINGPLANERINGSENHET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 42.4	1981/82-ff	3,9	4,1	-	Undervisning

Resultat:

Ansvar för undervisningsplaneringen ligger på planeringsenheten vid ministeriet för allmän utbildning och kultur. Enheten har sedan 1983 förstärkts med två svenska undervisningsplanerare. Genom fortbildning av zambiska undervisningsplanerare på central och lokal nivå har planeringskapaciteten väsentligt förstärkts. 2 chefsplanerare har fått utbildning på IIEP i Paris och nu återvänt till enheten. Över 300 personer från utbildningsförvaltningarna i Zambias nio regioner har genomgått kurser genomförda av sex högre ämbetsmän från undervisningsministeriet. Utbildningen har varit framgångsrik. Avdelningen för utbildningsstatistik har förbättrats bl a genom inköp av ett 70-tal miniräknare.

PRODUKTIONSENHETER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 42.4	1982/83	0,6	0,8	Undervisning

UNDERVISNING, ÖVRIGT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 42.4	1980/81-81/82	0,8	1,2	Undervisning

PERSONAL, UNDERVISNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1966/67-75/76	0,9	2,9	Undervisning

UNDERHÅLL AV FORDON, PERSONAL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1974/75-76/77	0,5	1,1	Undervisning

LANTMÄTERISKOLAN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 42.6	1982/83-ff	5,8	6,2	-	Undervisning

Resultat:

Syftet är att inom universitetens bygga upp en särskild kurs för lantmätare.
 Stödet genomförs i samarbete med Lantmäteriverket i Sverige, och omfattar utrustning och personalbistånd. På startsvårigheter har avtalsperioden förlängts. De största svårigheterna har varit att rekrytera svensk personal till programmet, den första tiden fick lärartjänsterna besättas med korttidsanställda konsulter. Först hösten 1984 var alla tjänster besatta. Institutions-samarbetet har därefter fungerat bra. Skolan tar nu emot 10 elever per år till den treåriga utbildningen. Våren 1984 gick 17 elever på skolan (7 startade 1982 och 10 1983).

JORDBRUKSUTBILDNING OCH RÅDGIVNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 52.1	1973/74-ff	105,9	158,4	-	Lantbruk

Resultat:

Stödet består av komponenterna utbildning och rådgivning. SIDA finansierade 1985 6 tjänster till denna insats.

Utbildning: Stöd utgår till tre skolor för jordbruksutbildning på lägre nivå; Mpika, Monze och NRDC. Därutöver finansieras stipendier för högre utbildning förlagd till Tanzania och Malawi. Till skolan i Mpika har svenskt personalbistånd utgått sedan flera år tillbaka, medan Monza och NRDC endast har erhållit budgetstöd. Tack vare det svenska stödet har de tre skolorna kunnat hållas igång till nära full kapacitet. Mpika-skolan är den enda som byggts upp helt med svenska medel. Undervisningen påbörjades hösten 1976 och 25-75 elever togs in mellan 1976-79. Utbildningen är tvåårig. Fr o m 1980 utbildas nära 200 jordbruksinstruktörer per år.

v g vänd

JORDBRUKSUTBILDNING OCH RÅDGIVNING, FORTSÄTTNING

Därmed har målet nåtts att täcka bristen på utbildade rådgivare på mellannivå. I fortsättningen kommer skolorna i ökande grad tas i anspråk för fortbildning. Som ett resultat av svenska synpunkter tar skolorna in ett ökat antal flickor bland eleverna. Skolorna har haft svårigheter att få sina driftskostnader täckta av Zambias anslag.

Rådgivning: Stöd till det speciella rådgivningsprogrammet för småbrukare, Lima programmet. Stödet har utgått som budgetstöd till rådgivningsverksamheten vilken har genomförts ute i provinserna ofta i anslutning till IRDP-program. Lima programmet omfattar metoder för rådgivning som är väl anpassad till småbrukare och lätt att demonstrera med enkla hjälpmedel. Det är svårt att särskilja stödets effekter från andra åtgärder. Tack vare det svenska stödet har dock Lima-programmet kunnat ges spridning över hela Zambias landsbygd. Den produktionsökning som skett inom småjordbruket i Zambia kan till stor del förklaras av jordbruksrådgivningens uppbyggnad med stöd inom det svenska sektorstödet (ASSP). Programmet besvärar dock av bristande samordning och svag finansiell kontroll. Budskapet och rådgivningsmetoderna behöver förbättras. Stödet har därför minskat under 1985 och dessutom har en tjänst för en SIDA-rekryterad rådgivningsexpert inrättats.

KOOPERATIV UTVECKLING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 52.2 (52, 52.4)	1968/69-ff	201,1	299,1	*	Lantbruk

Resultat:

Stödet omfattar både den kooperativa rörelsen och den kooperativa förvaltningen. Uppbyggandet av den zambiska Kooperationen kan helt tillskrivas det svenska stödet som till stor del har inriktats på institutionsuppbyggnad. Idag finns det 480 primärföreningar med sammanlagt ca 150 000 medlemmar, därav 370 föreningar inom jordbrukssektorn. Dessutom finns i varje provins en sekundärförening. Kooperationen svarade 1984 för totalt 75% av den totala volym spannmål på omkring 600 000 ton som marknadsfördes i landet. Samma år distribuerades 3,25 miljoner säckar gödningsmedel som såldes av sekundärföreningarna till primärföreningar och enskilda brukare. Kooperationen har byggt upp en omfattande affärsrörelse tack vare det svenska stödet. SIDA har dock sökt att motverka att affärsintressena tar överhanden genom att rikta stödet till primärföreningarna. Genom Zambia Cooperative Federation lämnades 1984 krediter för köp av majsckvarnar till 46 primärföreningar, för detaljhandel i 38 föreningar samt stöd för ledning och administration till 74 föreningar. En omfattande revisionsverksamhet har byggts upp som 1984 berörde 284 föreningar. Ett kooperativt kreditprogram för småbönder 1984/85 nådde 153 föreningar och omkring 10 000 individuella låntagare med en utlåningsvolym på Kwacha 5 miljoner. Återbetalningsnivån är nära 90%, vilket är bättre än i statens kreditprogram. Stöd till massundervisning i föreningsverksamhet ges också av SIDA. 1984 nåddes 40 000 personer varav 65% var icke medlemmar och 35% kvinnor. En kooperativ skola i Lusaka för funktionärer och medlemmar har byggts med svenska medel. 1984 utnyttjades skolan med 13 500 elev dagar, vilket innebar en beläggning av 90%. Kurser ordnas framförallt i ledning och övervakning av kooperativa primärföreningar. En stor del av stödet till Kooperationen har bestått av personalbistånd. 1985 var 26 tjänster finansierade av SIDA och anställda genom Swedish Cooperative Centre.

* Sverige är största biståndsgivare till Kooperationen.

INTEGRERAD LANDSBYGDSTUTVECKLING IRDP, PLANERING MAWD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 52.3	1972/73-ff	129,1	174,8	-	Lantbruk

Resultat:

IRDIP omfattar verksamheter som påverkar småbrukarnas produktivitet och levnadsvillkor, inklusive rådgivning för värtodling och husdjursproduktion, vägbyggnad med arbetsintensiva metoder, marknadsföring, oxdrift, utbildning av hantverkare, kvinnorådgivning och vattenförsörjning. Fältverksamheten under IRDP pågår i Norra provinsen, Östra provinsen och i Luapulaprovinsen. I de provinser IRDP verkat kan relativt kraftiga produktionsökningar påvisas. I Norra provinsen har t ex ca 800 000 säckar majs producerats under 1984 vilket är ca 4 gånger så mycket som 1979. I Östra provinsen har man kunnat påvisa skördeökningar med 50% för småbrukare som medverkat i programmet. Varusortimentet i detaljhandeln har breddats i flera distrikt som tecken på höjda inkomster. Inga tillförlitliga siffror som visar nettoeffekten på målgruppens inkomster finns. Påtagligt är IRDPs insatser för oxdrift som har haft stor genomslagskraft i provinserna.

Stöd utgår också till planeringsavdelningen inom jordbruksministeriet. Följande tre områden berörs av det svenska stödet: Personalplanering och personalutbildning: en SIDA-rekryterad planerare har en nyckelroll i strävandet att ersätta utländska tekniker med zambier. Det goda syftet motverkas tyvärr av oklar ansvarsfördelning mellan olika berörda enheter. Kvinnofrågor: sedan början av 1983 finns en SIDA-rekryterad kvinnorådgivare på ministeriet. Trots att en tredjedel av lantbrukshushållen leds av kvinnor är kvinnorna dåligt representerade bland kooperationens medlemmar. Genom att SIDA vid upprepade tillfällen påpekat vikten av att inom sektorstödet tillgodose kvinnans intressen kan nu ett ökat intresse för denna fråga märkas hos zambiska tjänstemän. Integr landsbygdsutv, samordn: Behovet av ledning, samordning, service och erfarenhetsutbyte tillgodoses genom denna enhet.

PERSONAL, SKOG

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 52.5	1976/77-80/81	5,2	9,8	100%	Lantbruk

Resultat:

Sverige finansierade nio personer till skogssektorn för nyckelposter inom sågverket KITE, lärare vid skogsskolan i Mweke och till skogsministeriet i Ndola, anställda mellan 1-4 år vardera. Programmets största förtjänst är att skogsföretaget KITE har kunnat drivas och expandera så att det blev självförsörjande till 60% och uppnådde en produktionskapacitet på 30 000 m sågat virke/år. Utbildningsstödet har också varit lyckat. Det största problemet har varit rekryteringssvårigheterna som skapat vissa förseningar och glapp.

JORDBRUK, ÖVRIGT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 52.7	1981/82-ff	3,0	3,3	-	Lantbruk

Resultat:

Under denna post finansieras bl a ett teknikprogram. Teknikprogrammet påbörjades inom sektorstödet 1983 som uppföljning av ett av SIDA under FOM-anslaget stött regionalt projekt för lantmannabyggnader, vilket genomförts av FAO. Verksamheten vidgades 1984 till att även omfatta jordbruksredskap. Syftet är att genom utveckling av prototyper, testning och utbildning av rådgivningspersonal befrämja framtagning av anpassad produktionsteknik för småbrukare. Ett flertal prototyper har utvecklats. Det har dock ännu ej varit möjligt att ge dem större spridning, då kostnaderna varit alltför höga, tillgång på kredit varit otillräcklig och råvaror saknas för lokal tillverkning. Kurser har hållits för fältpersonal bl a från IRDP.

PERSONAL, JORDBRUK

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 52.7	1965/66-80/81	19,0	57,8	Lantbruk

UTSÄDESPRODUKTION OCH KONTROLL

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 52.8	1980/81-ff	53,3	62,5	-	Lantbruk

Resultat:

Inom utsädesprogrammet finns komponenter för utsädesproduktion, utsädeskontroll samt forskning. Svalöf AB har ansvar för rekrytering av svensk personal, upphandling och viss utbildning av zambiska personal med avseende på alla tre komponenterna. 1985 var 17 tjänster finansierade av SIDA.

Utsädesproduktion: Utsädesbolaget ZamSeed bildades 1980 med stöd av SIDA, Swedfund och Svalöf AB. Företaget drivs helt på kommersiella grunder med gott företagsekonomiskt resultat och har idag en årlig omsättning på omkring Kwacha 20 miljoner (ca 109 Mkr) Sex svenska tekniker medverkar i ledningen av företaget, men antalet zambier i ledande ställning har ökat. Uppbyggnaden av detta företag är ett av de mest positiva resultaten av sektorstödet. Självförsörjningsmålet avseende utsäde är i stort sett nått. Av 55 utsädessorter som säljes av ZamSeed är idag alla utom tre av zambiskt ursprung. Det har även varit möjligt att exportera mindre kvantiteter.

Utsädeskontroll: Efter internationellt mönster byggs en statlig utsädeskontroll upp fristående från utsädesbolaget. Syftet med denna är att övervaka efterlevnaden av lagarna om utsäde. Investeringsfasen omfattar främst uppbyggnad av ett nationellt utsädeslaboratorium och avslutas under 1985.

Forskning: Verksamheten drivs inom ramen för jordbruksministeriets forskningsavdelning och är i huvudsak inriktad på förädling och sorturval av de viktigaste lantbruksväxterna. Arbetet är med nödvändighet men har verksamt bidragit till ZamSeeds framgångar vad gäller uppförökning av nya utsädessorter. SIDA:s stöd har framförallt gått till växtförädling av majs, sorghum och millet men även ris, oljevaxter, baljväxter och foderväxter får stöd. Flera andra biståndsgivare ger stöd till jordbruksforskningen.

LANTMÄTERI/KARTERING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 52.9	1979/80-ff	25,0	31,0	-	Lantbruk

Resultat:

Stöd ges till Survey Department som 1980 när stödet började saknade zambiska lantmätare, hade bristfällig utrustning och arbetade efter föråldrade metoder. Lämpliga kartor saknades för en fjärdedel av landet. Som resultat av det svenska stödet kommer det inom två år att finnas topografiska kartor till en skala på 1:50 000 över hela landet. Survey Department kan idag utföra karteringsarbete med zambisk personal och på en tillfredsställande teknisk nivå. Produktionen av kartor har ökat kraftigt. Tack vare det svenska stödet har Survey Dep aktuella flygbilder över alla viktiga jordbruksområden för planering och för kartering. En ökande del av stödet har inriktats på fastighetsbildning, särskilt i områden med traditionella former av jordägande som domineras av småbrukare. Fastighetsbildning är en förutsättning för besittningstrygghet och även för ansökningar om kredit för småbrukarna. Problem i arbetet är bl a bristen på zambiska finansiella resurser för lokala kostnader, den begränsade inhemska kapaciteten för tryckning av kartor, samt bristen på medel för fordonskostnader och lokala resetraktamenten. Det institutionella samarbetet mellan Survey Dep och lantmäteriverket har varit effektivt. Stödet till Lands Department inleddes 1984. Stöd ges till anskaffning av utrustning, personal samt ett institutionellt samarbete med lantmäteriverket i Sverige. Syftet är att genom utbildning samt utveckling av arbetsmetoder och rutiner förbättra informationstillgången och genomströmningen av ärenden.

PRIS- OCH INKOMSTKOMMISSION

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 52.10	1982/83-ff	7,5	7,8	-	Lantbruk

Resultat:

Detta organ bildades 1981 och började fungera mot slutet av 1982. SIDA började ge stöd till verksamheten 1983. Dess syfte är att formulera rekommendationer till regeringen rörande inkomst och prispolitik i allmänhet och därmed jämka samman konsumenter och producenters motstridiga intressen. Det svenska stödet syftar främst till institutionsuppbyggnad och utbildning av zambisk personal. Tack vare detta stöd har Kommissionen på blott några år, etablerats som en fungerande enhet. Den zambiska regeringens vilja att utnyttja det material kommissionen tar fram blir avgörande för dess verkliga betydelse. Med erfarenhet från tre års verksamhet kan konstateras att kommissionen fungerar tekniskt men att småjordbrukets intressen är svagt företrädda i dess styrelse. Det förefaller som om de statliga organ som fattar beslut om prisregleringar föga utnyttjar kommissionens kapacitet. Tre SIDA-rekryterade experter innehar nyckeltjänster. Institutionellt samarbete med Statens Jordbruksnämnd har inletts för tillhandahållande av tekn rådgivning och utbildning.

MINDRE INSATSER, LANT

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
-	1966/69+79/89-80/81	2,7	4,7	Lantbruk

PERSONAL, STATISTIK M M

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 62	1970/71-76/77	3,1	8,3	100%	Förvaltn m m

Resultat:

Under denna post har bl a två statistiker till Zambias Statistiska Centralbyrå och två arbetsmarknadesexperter till arbetsmarknadsministeriet finansierats. Dessa personer arbetade i Zambia mellan 1973-76

PERSONAL, ARBETSMARKNADSPRÅGOR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 62	1977/78-78/79	1,2	2,3	Förvaltn m m

PERSONAL- OCH KONSULTFOND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 62.1	1978/79-ff	38,4	46,7	100%	Förvaltn m m

Resultat:

Syftet med fonden är framförallt att stärka den zambiska förvaltningen inom områden som planering, evaluering samt utbildning. Detta har hittills skett genom stipendier för studier utomlands, löneförstärkning för experter med lokalkontrakt, konsultinsats för driften av ett kraftverk, utbildningsinsats för underhåll av lastbilar samt ett antal mindre konsultstudier.

F n finansieras 55 studenter utomlands inom fonden. Av dessa studerar de flesta i Torbritannien och USA. De utbildningsinriktningar som prioriteras är jordbruk, ekonomi/administration samt ingenjörsutbildning. Studierna har huvudsakligen bedrivits på högskolenivå upp till doktorandnivå. I stort sett samtliga studenter har fullbordat sina studier, och av dessa har ca 95% fått anställning inom förvaltningen. Ett problem har varit utbetalningen till berörda studenter och ett annat det i mångas ögon orättvisa urvalet av studenter. Inga nya stipendier beviljas fr o m 850101.

PERSONAL- OCH KONSULTFOND, FORTSÄTTNING

Fram t o m 1982 fanns i genomsnitt ett 20-tal utländska experter anställda på lokalkontrakt med löneförstärkning från Personal- och konsultfonden. För närvarande återstår endast en person som tjänstgör vid planeringskommissionen. Vidare finansieras två hela tjänster under fonden: Makroekonom på planeringskommissionen för arbete med Zambias kommande utvecklingsplan, Revisör med placering på Finansministeriets revisionsenhet som arbetar med redovisningsmanualer samt viss uppföljning av svenska biståndsmedel. Trycket på löneförstärkningsprogrammet har varit mycket hårt från experter med lokalkontrakt, detta särskilt som förstärkningen utbetalats i konvertibel valuta.

Fyra personer finansieras för närvarande under fonden för driftledningen på Zambias största vattenkraftverk Kafue Gorge kraftstation, däribland kraftverkets driftschef.

VARUBISTÅND

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 72	1973/74-76/77	13,0	35,5	100%	Importstöd

Resultat:

Stödet var bundet till svenska varor och tjänster. Erfarenheterna visar att det svenska varubiståndet kunnat lämnas till konkurrensmässiga villkor. 92% av stödet användes för inköp av 55 Volvotankbilar och trailers som började levereras under 1974. Lastbilarna användes inom National Transport Corporation, i anslutning till transportomläggningen efter gränstängningen till dåvarande Sydrhodesia, för transporter såväl inom som utom landet. 8% av stödet gick till inköp av telefonstationsutrustning och en kortvåsradiolänk, som började levereras under 1975. I samband med leveransen av varorna finansierades fyra tekniker. Tre av dessa kom i samband med lastbilarna i juli 1974 och handlade den operativa funktionen och utbildningsfunktionen på reparationssidan. Den fjärde övervakade installationen av teleutrustningen och utbildade zambier i utrustningens användande. Utbildnings- och underhållssidan fungerade väl. Vissa förseningar drabbade varubiståndet. * Se dossierbeteckning 1 ZAM 42.1

JÄRNVÄGSVAGNAR

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 72.1	1975/76-ff	122,7	193,4	100%	Importstöd

Resultat:

Importstöd har lämnats till Zambia Railwais (ZR) under tre separata avtal. Totalt har 560 godsvagnar och 25 cisternvagnar köpts in. I det första avtalet 1976-78 utnyttjades stödet för import av 160 färdiga godsvagnar och 25 färdiga cisternvagnar från Kalmar Mekaniska Verkstad. I det andra avtalet 1978-80 ändrades inriktningen till en form av kunskapsöverföring, genom import av delar, verktyg, utrustning samt personal för lokal produktion av 300 järnvägsvagnar. I detta avtal var AGEVE leverantör och SJ deltog i implementeringen. I det tredje avtalet 1981-83 beviljades stöd för fortsatt produktion av 100 godsvagnar i samarbete med AGEVE och SJ. De godsvagnar som via svenskt importstöd kommit ZR tillgodo uppgår till ca 10% av den totala vagnparken. Utbildningskomponenten har framförallt bestått av "on-the-job-training". Dessutom har 18 personer utbildats i framförallt svetsning och utbildningen har bedrivits såväl i Zambia som i Sverige. I en utvärdering som nyligen utfördes av Interconsult Sweden AB, ICS, på uppdrag av SIDA, framkom viss kritik av projektet. ICS menade att priset per producerad godsvagn var högt genom att importstödet var bundet till upphandling i Sverige, vilket förhindrade ZR att gå ut på den internationellt upphandlingsförfarande. ICS menade också att kostnaden för utbildningskomponenten var hög. Projektet i övrigt var bra genomfört menade man, med produktion leveranser enligt tidtabellen samt hållna budgetar. Proj har givit fast anställning åt 35 personer, dessa var dock tidigare anställda av ZR.

IMPORTSTÖD: BUNDET, OBUNDET, 1976*

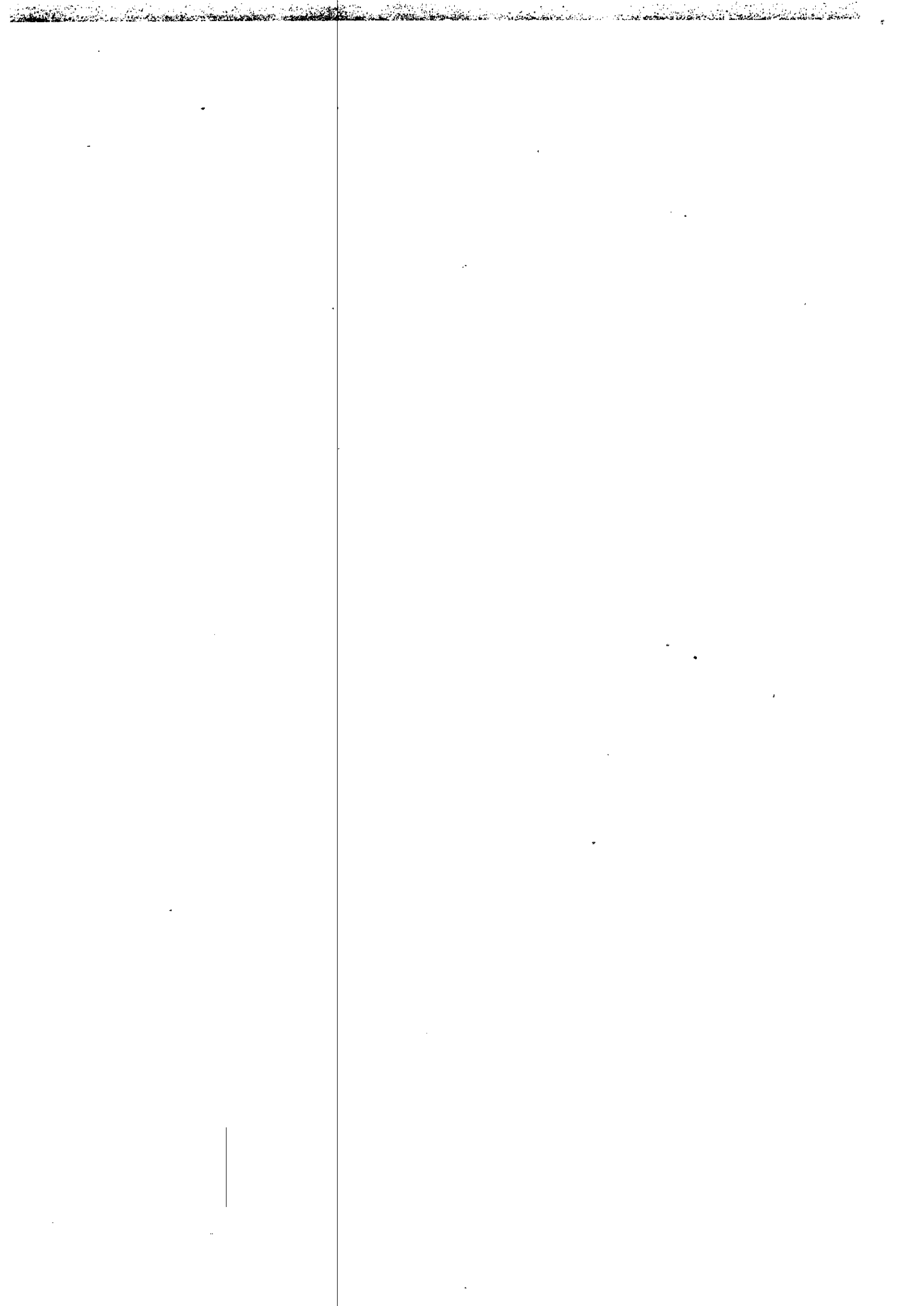
<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZAM 72.2	1976/77-ff	148,6*	214,0*	100%	Importstöd

Resultat:

Det bundna importstödet används till projekt som utöver import från Sverige av viktiga insatsvaror även innebär överföring av teknologi av betydelse för Zambia. Den största delen av stödet har gått till telekommunikationer, lastbilar och järnvägsvagnar. Dessa insatsers utbetalningar och utfall redovisas under separata projektbeteckningar ovan. Möjligen avser de sista årens utbetalningar under det bundna importstödet fortsatt stöd till järnvägsvagnar. Under våren 1985 ingicks ett avtal med Volvo international Development Corporation och det statliga transportföretaget Contract Haulage. Syftet är att rehabilitera ca 25 Volvolastbilar genom att ta delar från skrotade bilar samt importera reservdelar och specialverktyg från Sverige. Totalt har Contract Haulage ett 100-tal Volvo-bilar varav ca en tredjedel ej är i körbart skick.

Det obundna importstödet används för import av insatsvaror till särskilt viktiga företag och institutioner. För Zambias näringsliv som helhet har stödet en marginell betydelse, men för detenskilda företaget kan det vara oerhört viktigt. Stödet har vidare starkt bidragit till att svenska dotterbolag i Zambia som SKF, SANDVIK och Ericsson kunnat fortsätta sin viktiga verksamhet i Zambia. Mot slutet av sjuttio-talet bestod stödet av smöroljor, råvaror för säck- och glastillverkning samt mjölkförpackningar, liksom för tillverkning av kablar och lakan, reservdelar m m. Under senare år kan nämnas import av reservdelar till bilar och maskiner, kompletta maskiner, råvaror (aluminium, stål, plast, kemikalier, pappers massa m m).

* Häre ingår "Importstöd 1976" (9,6 resp 20,5 Mkr), "Importstöd, bundet" (58,9 resp 66,9 Mkr) och "Importstöd, obundet" (80,1 resp 126,7 Mkr).

STÖD TILL HÄLSOMINISTERIET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1-2	1982/83-ff	3,2	3,4	-	Hälsovård

Resultat:

Stödet till zimbabwes hälsosektor består av ett sektorstöd där flera olika delinsatser ingår (Denna insats plus övriga med dossienummer 22.1 nedan). Stödet syftar till att stärka zimbabwes resurser att förändra den sneda fördelningen mellan den moderna stads- och jordbrukssektorn och den dominerande afrikanska landsbygden beträffande sjuk- och hälsovårdsservice. Erfarenheterna av verksamheten i stort är hittills övervägande positiva. De största problemen har varit bristande planerings- rapporterings- och redovisningsförmåga hos hälsoministeriet samt minskade anslag för driftskostnader.

Under denna delinsats har en inventering av hälsoservicen startats. Insatsen fortskrider långsamt. Stödet förväntas fortsätta som ett mer generellt stöd till planerings- och utredningsarbete. Utbildning av tekniker för underhåll av sjukhusutrustning har genomförts dock i mindre skala än planerat. 1 000 byhälsovårdare har fått en 6-veckors utbildning under 1984. Sedan programmet började har 4 000 utbildats av de 12 000 som behövs.

LANDSBYGDHÄLSOVÅRD/HÄLSOCENTRALER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	4,3	4,9	100%	Hälsovård

Resultat:

Syftet med denna insats är att förbättra hälsoläget för landsbygdsbefolkningen genom byggandet av hälsocentraler. Drygt 50% av det totala hälsosektorstödet har hittills avsatts till byggnader. Detta som följd av det stora behov av byggnader som rådde vid tiden för självständigheten. Samarbetet mellan SIDA, hälsoministeriet och byggnadsministeriet har stundtals varit problematiskt. Rapportering och redovisning har varit bristfällig. Under denna insats har som planerat 10 hälsocentraler uppförts genom stöd från SIDA, inom ramen för ett nationellt program somfattande 316 hälsocentraler som den zimbabwiska staten genomför. Det nationella programmet har haft problem och det är inte troligt att de uppställda målen kommer att uppnås.

IMMUNISERINGSPROJEKT ZEPI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	15,1	16,8	-	Hälsovård

Resultat:

SIDA stöder det nationella vaccinationsprogrammet som bedrivs av en särskild enhet inom ministeriet med relativt omfattande rådgivning från WHO. SIDA är största biståndsgivare. Programmet utvärderades 1984 och resultaten hittills var lovande. Programmet följde väl planer och uppsatta mål. Exempelvis har antalet vaccinerade barn ökat från 25% 1982 till 42% 1984 (målsättningen är 50% 1985). All personal på central-, regional- och distriktsnivå har genomgått utbildningskurser. SIDA finansierar inköp av vaccin, fordon och utrustning för kylkedjan (kylskåp o dyl). Huvuddelen av all utrustning för existerande hälsovårdsinrättningar fanns på plats i mitten av 1983. Fram till 1984 gjordes all upphandling av vaccin av SIDA:s inköpsbyrå. Därefter har hälsoministeriet självt tagit över ansvaret för anskaffningen, vilket är en grundförutsättning för att verksamheten senare ska kunna fungera självständigt. Ett problem under våren 1985 har varit de minskade anslagen för driftskostnader t ex drivmedel till ministeriets fordon.

STÖD TILL HÄLSOMINISTERIET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1-2	1982/83-ff	3,2	3,4	-	Hälsovård

Resultat:

Stödet till zimbabwes hälsosektor består av ett sektorstöd där flera olika delinsatser ingår (Denna insats plus övriga med dossienummer 22.1 nedan). Stödet syftar till att stärka zimbabwes resurser att förändra den sneda fördelningen mellan den moderna stads- och jordbruksektorn och den dominerande afrikanska landsbygden beträffande sjuk- och hälsovårdsservice. Erfarenheterna av verksamheten i stort är hittills övervägande positiva. De största problemen har varit bristande planerings- och redovisningsförmåga hos hälsoministeriet samt minskade anslag för driftskostnader.

Under denna delinsats har en inventering av hälsoservicen startats. Insatsen fortskrider långsamt. Stödet förväntas fortsätta som ett mer generellt stöd till planerings- och utredningsarbete. Utbildning av tekniker för underhåll av sjukhusutrustning har genomförts dock i mindre skala än planerat. 1 000 byhälsovårdare har fått en 6-veckors utbildning under 1984. Sedan programmet började har 4 000 utbildats av de 12 000 som behövs.

LANDSBYGDSHÄLSOVÅRD/HÄLSOCENTRALER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	4,3	4,9	100%	Hälsovård

Resultat:

Syftet med denna insats är att förbättra hälsoläget för landsbygdsbefolkningen genom byggandet av hälsocentraler. Drygt 50% av det totala hälsosektorstödet har hittills avsatts till byggnader. Detta som följd av det stora behov av byggnader som rådde vid tiden för självständigheten. Samarbetet mellan SIDA, hälsoministeriet och byggnadsministeriet har stundtals varit problematiskt. Rapportering och redovisning har varit bristfällig. Under denna insats har som planerat 10 hälsocentraler uppförts genom stöd från SIDA, inom ramen för ett nationellt program somfattande 316 hälsocentraler som den zimbabwiska staten genomför. Det nationella programmet har haft problem och det är inte troligt att de uppställda målen kommer att uppnås.

IMMUNISERINGSPROJEKT ZEPI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	15,1	16,8	-	Hälsovård

Resultat:

SIDA stöder det nationella vaccinationsprogrammet som bedrivs av en särskild enhet inom ministeriet med relativt omfattande rådgivning från WHO. SIDA är största biståndsgivare. Programmet utvärderades 1984 och resultaten hittills var lovande. Programmet följde väl planer och uppsatta mål. Exempelvis har antalet vaccinerade barn ökat från 25% 1982 till 42% 1984 (målsättningen är 50% 1985). All personal på central-, regional- och distriktsnivå har genomgått utbildningskurser. SIDA finansierar inköp av vaccin, fordon och utrustning för kylkedjan (kylskåp o dyl). Huvuddelen av all utrustning för existerande hälsovårdsinrättningar fanns på plats i mitten av 1983. Fram till 1984 gjordes all upphandling av vaccin av SIDA:s inköpsbyrå. Därefter har hälsoministeriet självt tagit över ansvaret för anskaffningen, vilket är en grundförutsättning för att verksamheten senare ska kunna fungera självständigt. Ett problem under våren 1985 har varit de minskade anslagen för driftskostnader t ex drivmedel till ministeriets fordon.

STÖD TILL HÄLSOMINISTERIET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1-2	1982/83-ff	3,2	3,4	-	Hälsovård

Resultat:

Stödet till zimbabwes hälsosektor består av ett sektorstöd där flera olika delinsatser ingår (Denna insats plus övriga med dossienummer 22.1 nedan). Stödet syftar till att stärka zimbabwes resurser att förändra den sneda fördelningen mellan den moderna stads- och jordbrukssektorn och den dominerande afrikanska landsbygden beträffande sjuk- och hälsovårdsservice. Erfarenheterna av verksamheten i stort är hittills övervägande positiva. De största problemen har varit bristande planerings- rapporterings- och redovisningsförmåga hos hälsoministeriet samt minskade anslag för driftkostnader.

Under denna delinsats har en inventering av hälsoservicen startats. Insatsen fortskrider långsamt. Stödet förväntas fortsätta som ett mer generellt stöd till planerings- och utredningsarbete. Utbildning av tekniker för underhåll av sjukhusutrustning har genomförts dock i mindre skala än planerat. 1 000 byhälsovårdare har fått en 6-veckors utbildning under 1984. Sedan programmet började har 4 000 utbildats av de 12 000 som behövs.

LANDSBYGDHÄLSOVÅRD/HÄLSOCENTRALER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	4,3	4,9	100%	Hälsovård

Resultat:

Syftet med denna insats är att förbättra hälsoläget för landsbygdsbefolkningen genom byggandet av hälsocentraler. Drygt 50% av det totala hälsosektorstödet har hittills avsatts till byggnader. Detta som följd av det stora behov av byggnader som rådde vid tiden för självständigheten. Samarbetet mellan SIDA, hälsoministeriet och byggnadsministeriet har stundtals varit problematiskt. Rapportering och redovisning har varit bristfällig. Under denna insats har som planerat 10 hälsocentraler uppförts genom stöd från SIDA, inom ramen för ett nationellt program somfattande 316 hälsocentraler som den zimbabwiska staten genomför. Det nationella programmet har haft problem och det är inte troligt att de uppställda målen kommer att uppnås.

IMMUNISERINGSPROJEKT ZEPI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	15,1	16,8	-	Hälsovård

Resultat:

SIDA stöder det nationella vaccinationsprogrammet som bedrivs av en särskild enhet inom ministeriet med relativt omfattande rådgivning från WHO. SIDA är största biståndsgivare. Programmet utvärderades 1984 och resultaten hittills var lovande. Programmet följde väl planer och uppsatta mål. Exempelvis har antalet vaccinerade barn ökat från 25% 1982 till 42% 1984 (målsättningen är 50% 1985). All personal på central-, regional- och distriktsnivå har genomgått utbildningskurser. SIDA finansierar inköp av vaccin, fordon och utrustning för kylkedjan (kylskåp o dyl). Huvuddelen av all utrustning för existerande hälsovårdsinrättningar fanns på plats i mitten av 1983. Fram till 1984 gjordes all upphandling av vaccin av SIDA:s inköpsbyrå. Därefter har hälsoministeriet självt tagit över ansvaret för anskaffningen, vilket är en grundförutsättning för att verksamheten senare ska kunna fungera självständigt. Ett problem under våren 1985 har varit de minskade anslagen för driftkostnader t ex drivmedel till ministeriets fordon.

STÖD TILL HÄLSOMINISTERIET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1-2	1982/83-ff	3,2	3,4	-	Häsovård

Resultat:

Stödet till zimbabwes hälsosektor består av ett sektorstöd där flera olika delinsatser ingår (Denna insats plus övriga med dossienummer 22.1 nedan). Stödet syftar till att stärka zimbabwes resurser att förändra den sneda fördelningen mellan den moderna stads- och jordbrukssektorn och den dominerande afrikanska landsbygden beträffande sjuk- och häsovårdsservice. Erfarenheterna av verksamheten i stort är hittills övervägande positiva. De största problemen har varit bristande planerings- rapporterings- och redovisningsförmåga hos hälsoministeriet samt minskade anslag för driftskostnader.

Under denna delinsats har en inventering av hälsoservicen startats. Insatsen fortskrider långsamt. Stödet förväntas fortsätta som ett mer generellt stöd till planerings- och utredningsarbete. Utbildning av tekniker för underhåll av sjukhusutrustning har genomförts dock i mindre skala än planerat. 1 000 byhäsovårdare har fått en 6-veckors utbildning under 1984. Sedan programmet började har 4 000 utbildats av de 12 000 som behövs.

LANDSBYGDHÄLSOVÅRD/HÄLSOCENTRALER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	4,3	4,9	100%	Häsovård

Resultat:

Syftet med denna insats är att förbättra hälsoläget för landsbygdsbefolkningen genom byggandet av hälsocentraler. Drygt 50% av det totala hälsosektorstödet har hittills avsatts till byggnader. Detta som följd av det stora behov av byggnader som rådde vid tiden för självständigheten. Samarbetet mellan SIDA, hälsoministeriet och byggnadsministeriet har stundtals varit problematiskt. Rapportering och redovisning har varit bristfällig. Under denna insats har som planerat 10 hälsocentraler uppförts genom stöd från SIDA, inom ramen för ett nationellt program somfattande 316 hälsocentraler som den zimbabwiska staten genomför. Det nationella programmet har haft problem och det är inte troligt att de uppställda målen kommer att uppnås.

IMMUNISERINGSPROJEKT ZEPI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	15,1	16,8	-	Häsovård

Resultat:

SIDA stöder det nationella vaccinationsprogrammet som bedrivs av en särskild enhet inom ministeriet med relativt omfattande rådgivning från WHO. SIDA är största biståndsgivare. Programmet utvärderades 1984 och resultaten hittills var lovande. Programmet följde väl planer och uppsatta mål. Exempelvis har antalet vaccinerade barn ökat från 25% 1982 till 42% 1984 (målsättningen är 50% 1985). All personal på central-, regional- och distriktsnivå har genomgått utbildningskurser. SIDA finansierar inköp av vaccin, fordon och utrustning för kylkedjan (kylskåp o dyl). Huvuddelen av all utrustning för existerande häsovårdsinrättningar fanns på plats i mitten av 1983. Fram till 1984 gjordes all upphandling av vaccin av SIDAS inköpsbyrå. Därefter har hälsoministeriet självt tagit över ansvaret för anskaffningen, vilket är en grundförutsättning för att verksamheten senare ska kunna fungera självständigt. Ett problem under våren 1985 har varit de minskade anslagen för driftskostnader t.ex drivmedel till ministeriets fordon.

STÖD TILL HÄLSOMINISTERIET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1-2	1982/83-ff	3,2	3,4	-	Hälsovård

Resultat:

Stödet till zimbabwes hälsosektor består av ett sektorstöd där flera olika delinsatser ingår (Denna insats plus övriga med dossiernummer 22.1 nedan). Stödet syftar till att stärka zimbabwes resurser att förändra den sneda fördelningen mellan den moderna stads- och jordbrukssektorn och den dominerande afrikanska landsbygden beträffande sjuk- och hälsovårdsservice. Erfarenheterna av verksamheten i stort är hittills övervägande positiva. De största problemen har varit bristande planerings- rapporterings- och redovisningsförmåga hos hälsoministeriet samt minskade anslag för driftkostnader.

Under denna delinsats har en inventering av hälsoservicen startats. Insatsen fortskrider långsamt. Stödet förväntas fortsätta som ett mer generellt stöd till planerings- och utredningsarbete. Utbildning av tekniker för underhåll av sjukhusutrustning har genomförts dock i mindre skala än planerat. 1 000 byhälsovårdare har fått en 6-veckors utbildning under 1984. Sedan programmet började har 4 000 utbildats av de 12 000 som behövs.

LANDSBYGDHÄLSOVÅRD/HÄLSOCENTRALER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	4,3	4,9	100%	Hälsovård

Resultat:

Syftet med denna insats är att förbättra hälsoläget för landsbygdsbefolkningen genom byggandet av hälsocentraler. Drygt 50% av det totala hälsosektorstödet har hittills avsatts till byggnader. Detta som följd av det stora behov av byggnader som rådde vid tiden för självständigheten. Samarbetet mellan SIDA, hälsoministeriet och byggnadsministeriet har stundtals varit problematiskt. Rapportering och redovisning har varit bristfällig. Under denna insats har som planerat 10 hälsocentraler uppförts genom stöd från SIDA, inom ramen för ett nationellt program somfattande 316 hälsocentraler som den zimbabwiska staten genomför. Det nationella programmet har haft problem och det är inte troligt att de uppställda målen kommer att uppnås.

IMMUNISERINGSPROJEKT ZEPI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	15,1	16,8	-	Hälsovård

Resultat:

SIDA stöder det nationella vaccinationsprogrammet som bedrivs av en särskild enhet inom ministeriet med relativt omfattande rådgivning från WHO. SIDA är största biståndsgivare. Programmet utvärderades 1984 och resultaten hittills var lovande. Programmet följde väl planer och uppsatta mål. Exempelvis har antalet vaccinerade barn ökat från 25% 1982 till 42% 1984 (målsättningen är 50% 1985). All personal på central-, regional- och distriktsnivå har genomgått utbildningskurser. SIDA finansierar inköp av vaccin, fordon och utrustning för kylkedjan (kylskåp o dyl). Huvuddelen av all utrustning för existerande hälsovårdsinrättningar fanns på plats i mitten av 1983. Fram till 1984 gjordes all upphandling av vaccin av SIDA:s inköpsbyrå. Därefter har hälsoministeriet självt tagit över ansvaret för anskaffningen, vilket är en grundförutsättning för att verksamheten senare ska kunna fungera självständigt. Ett problem under våren 1985 har varit de minskade anslagen för driftkostnader t ex drivmedel till ministeriets fordon.

STÖD TILL HÄLSOMINISTERIET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1-2	1982/83-ff	3,2	3,4	-	Hälsovård

Resultat:

Stödet till zimbabwes hälsosektor består av ett sektorstöd där flera olika delinsatser ingår (Denna insats plus övriga med dossienummer 22.1 nedan). Stödet syftar till att stärka zimbabwes resurser att förändra den sneda fördelningen mellan den moderna stads- och jordbrukssektorn och den dominerande afrikanska landsbygden beträffande sjuk- och hälsovårdsservice. Erfarenheterna av verksamheten i stort är hittills övervägande positiva. De största problemen har varit bristande planerings- rapporterings- och redovisningsförmåga hos hälsoministeriet samt minskade anslag för driftskostnader.

Under denna delinsats har en inventering av hälsoservicen startats. Insatsen fortskrider långsamt. Stödet förväntas fortsätta som ett mer generellt stöd till planerings- och utredningsarbete. Utbildning av tekniker för underhåll av sjukhusutrustning har genomförts dock i mindre skala än planerat. 1 000 byhälsovårdare har fått en 6-veckors utbildning under 1984. Sedan programmet började har 4 000 utbildats av de 12 000 som behövs.

LANDSBYGDHÄLSOVÅRD/HÄLSOCENTRALER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	4,3	4,9	100%	Hälsovård

Resultat:

Syftet med denna insats är att förbättra hälsoläget för landsbygdsbefolkningen genom byggandet av hälsocentraler. Drygt 50% av det totala hälsosektorstödet har hittills avsatts till byggnader. Detta som följd av det stora behov av byggnader som rådde vid tiden för självständigheten. Samarbetet mellan SIDA, hälsoministeriet och byggnadsministeriet har stundtals varit problematiskt. Rapportering och redovisning har varit bristfällig. Under denna insats har som planerat 10 hälsocentraler uppförts genom stöd från SIDA, inom ramen för ett nationellt program somfattande 316 hälsocentraler som den zimbabwiska staten genomför. Det nationella programmet har haft problem och det är inte troligt att de uppställda målen kommer att uppnås.

IMMUNISERINGSPROJEKT ZEPI

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	15,1	16,8	-	Hälsovård

Resultat:

SIDA stöder det nationella vaccinationsprogrammet som bedrivs av en särskild enhet inom ministeriet med relativt omfattande rådgivning från WHO. SIDA är största biståndsgivare. Programmet utvärderades 1984 och resultaten hittills var lovande. Programmet följde väl planer och uppsatta mål. Exempelvis har antalet vaccinerade barn ökat från 25% 1982 till 42% 1984 (målsättningen är 50% 1985). All personal på central-, regional- och distriktsnivå har genomgått utbildningskurser. SIDA finansierar inköp av vaccin, fordon och utrustning för kylkedjan (kylskåp o dyl). Huvuddelen av all utrustning för existerande hälsovårdsinrättningar fanns på plats i mitten av 1983. Fram till 1984 gjordes all upphandling av vaccin av SIDA:s inköpsbyrå. Därefter har hälsoministeriet självt tagit över ansvaret för anskaffningen, vilket är en grundförutsättning för att verksamheten senare ska kunna fungera självständigt. Ett problem under våren 1985 har varit de minskade anslagen för driftkostnader för drifmedel till ministeriets fordon.

LÄKEMEDELSFÖRRÅD *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1982/83-ff	5,8	6,0	100%	Hälsovård

Resultat:

Sektorstödet bidrar även till hälsovårdens decentralisering genom byggandet av tre läkemedelsförråd i provinserna. Förberedelserna och kontakterna mellan hälso-ministeriet och byggnadsministeriet har inte alltid flutit effektivt vilket medfört förseningar. Två av tre förråd är för närvarande (våren 85) med ca sex månaders försening under uppförande. Både byggnader och utrustning ingår i stödet.

* Insatsen benämndes förut "Apotek".

TILLÄGGSKOST

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1981/82-ff	18,0	20,6	-	Hälsovård

Resultat:

SIDA stöder det av regeringen ledda tilläggs-kostprogrammet för undernärda barn mellan 1 - 5 år. De senaste årens torka har lett till att stödet inte kunnat avvecklas efter det första året som beräknat. I stället har stödet utökats år från år. I sitt intensivaste skede 1983/84 erhöll ca 250 000 barn vid 7 000 uppsamlingsplatser en näringsrik måltid per dag under fem dagar i veckan. Maten äts på platsen och tillreddes av barnens mödrar under instruktion. Erfarenheter från detta program är värdefulla för det fortsatta arbetet med att bygga upp en nationell strategi för näringsområdet i anslutning till primärhälsovården.

TILLÄGGSKOST, TILLVERKNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1982/83-ff	3,3	3,5	-	Hälsovård

Resultat:

I syfte att göra det möjligt att avsluta utdelningen av tilläggs-kost och samtidigt utnyttja den motivation och kunskap som spritts om vikten av näringsriktiga tillägg till basfödan startades redan 1982 en försöksverksamhet med att stimulera till kollektiv odling av tilläggs-kost. Försöken har pågått vid ursprungligen 500 enheter anslutna till någon matutdelningsstation. Huvudsakligen pga torkan men även pga val av grödor och organisatoriska former har försöken till stor del misslyckats och inte kunnat ge grund för mer generell spridning över hela landet. Inom projektet odlades bl a grönsaker, bönor och jordnötter. Näringsinformation gavs också.

SKOLA PRIMÄRHÄLSOVÅRD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1983/84-ff	14,0	14,7	-	Hälsovård

Resultat:

Stödet till hälsosektorns utbildningsaktiviteter består i finansiering av två nya skolor för olika yrkeskategorier inom primärhälsovården och rekrytering av tre vårdlärare. Dessa ska förstärka ministeriets arbete med att förändra och anpassa kursplaner och undervisningsmaterial till de nya målen för hälsovården i landet samt bygga upp undervisningen vid de nya skolorna. Skolorna som ligger i Bindura och Gwanda är under uppförande och beräknas vara färdiga under 1985. Färdigställandet av skolorna går långsamt. Mot bakgrund av detta och av de ytterligt begränsade ekonomiska förutsättningarna för att underhålla och driva skolorna har man beslutat sig för om en långsammare takt i inrättandet av nya skolor (som planeras av SIDA efter utvärdering av de första två).

PERSONALBOSTÄDER VHW OCH SJUKSKÖTERS KOR *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1982/83-ff	12,8	13,8	100%	Hälsovård

Resultat:

Bristen på lämpliga personalbostäder har en hämmande effekt på utvecklingen av primärhälsovården på landsbygden. I syfte att attrahera kvalificerad personal att arbeta ute på landsbygden har som planerat 100 bostäder till lärare för byhälsoarbetare och 20 bostäder till distriktssköterskor byggts. Projektet har stött på likartade problem som andra byggnadsprojekt i Zimbabwe. En fortsättning av stödet med 40 hus för distriktssköterskor och 24 hus för rehabiliteringsassistenter i distriktet har föreslagits.

* Häre ingår "Personalbostäder VHW" (12,1Mkr resp 13,0Mkr) och "Personalbostäder, sjuksköterskor" (0,6Mkr resp 0,8Mkr).

PLANERING OCH UTVÄRDERING, HÄLSO

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.1	1983/84-ff	1,3	1,4	Hälsovård

HANDIKAPPSTÖD

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 22.3	1983/84-ff	1,7	1,7	Hälsovård

SEKTORSTODET

(ÅTERUPPBYGGNAD, PRIMÄRSKOLAN och PRIMÄRSKOLOR I EFTERSATTA OMRÅDEN *)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 42.1	1981/82-ff	51,5*	61,2*	20%	Undervisning

Resultat:

2935 skolor som förstörts under kriget har restaurerats till ursprungligt skick. Detta är något fler än planerat. Projektet har byggt på självhjälpsprincipen. Föräldrarna har ansvarat för en stor del av arbetet och en liten del av finansieringen. Ca 500 000 elever har berörts av SIDAs bidrag. Resultaten har ansetts mycket goda. Flaskhalsen i samarbetet vad gäller hela undervisningssektorn är (och har varit) undervisningsministeriets kapacitet. Planeringsenheten är svagt bemannad. Påtaglig brist på erfarenhet att kommunicera med biståndsgivare. Utbetalningstakten har dragits med betydande eftersläpningar. Återuppbyggnaden blev klar 1984. Som en naturlig uppföljning av återuppbyggnaden fortsätter insatsen (under namnet Primärskolor i eftersatta områden) med stöd till uppbyggnad av nya skolor i eftersatta områden i syfte att motverka den regionala obalansen. Även i det nya stödet är självhjälpelementet mycket markant. Stöd utgår/under förutsättning av att lokalbefolkningen visar klar motivation genom att svara för större delen av den nödvändiga arbetsinsatsen. Biståndsmedel finansierar tak, dörrar, fönsterramar, möbler och anna nödvändig inredning i klassrum och lärarbostäder.

* Projektet bytte namn 1984/85 till Primärskolor i eftersatta områden. Utbetalningen det året var 10,2 milj kr (1984 års priser)

SEKTORSTODET

(FLYKTINGSKOLOR ZIMFEP)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 42.1	1981/82-ff	23,5	27,2	-	Undervisning

Resultat:

Alltsedan starten 1981 har SIDA varit den största bidragsgivaren till ZIMFEPs (Zimbabwe foundation for education with production) utbildningsprojekt för f. d. zimbabwiska flyktingar i skolåldern. SIDAs insats har varit av avgörande betydelse för projektets framgång. ZIMFEPs uppgift är att ge grundskoleutbildning till flyktingar, att utveckla den pedagogik som används på skolan och som går ut på att förena teoretiska ämnen med praktiskt, produktivt arbete och att bistå avgångselever med att starta produktionskooperativ och därigenom skapa arbetstillfällen. Stödet har bl a inneburit att 7 skolor har kunnat byggas och utrustas och att ca 9000 flyktingar har kunnat beredas utbildning på primär- och sekundärnivå. Samtliga skolor är belägna på stora jordbruk som köpts av vita farmare, dvs redan i sig produktionsenheter. SIDAs stöd tom 1984/85 har huvudsakligen finansierat byggnadskostnader och utrustning. När byggnadsdelen nu snart är färdig kommer stödet gradvis att övergå till att bidra till kvalitativa förbättringar av undervisningen samt att utveckla den allt viktigare komponenten av teknisk utbildning (i gränstrakten till yrkesutbildning).

SEKTORSTODET

(STIPENDIEFONDEN)

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 42.1	1981/82-ff	8,4	9,3	100%	Undervisning

Resultat:

Syftet med detta projekt är att ge möjlighet till fortsatt utbildning på sekundärnivå för flyktingbarn som innan självständigheten befann sig i flyktingläger i Botswana, Mozambique och Zambia. Eleverna måste vara under 21 och vara föräldralösa eller vars föräldrar ej har möjlighet att bekosta utbildningen. Stödet gäller de som studerar utanför ZIMFEP-skolorna. Resultaten betecknas som mycket goda. Programmet har visat sig vara ett billigt sätt att ge denna grupp utbildning. Insatsen går ut på finansiering av skolavgifter, uniformer och examensavgifter för flyktingarna. Under 1982 fick härigenom 1 700 studerande undervisning på sekundärnivå, 1983 utgick bidrag till 4 800 stud och 1984 till 3 650 stud, fördelade på 110 skolor. Målgruppen väntas finnas kvar under lång tid. Det förväntas att Zimbabwe gradvis ska överta ansvaret för insatsen.

SEKTORSTODET -SKOLMATERIAL och LÄROMEDEL I SCIENCE *

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 42.1	1981/82-ff	28,9*	31,7*	40%	Undervisning

Resultat:

SIDA stöder ett av Zimbabwe utvecklat nytt studiematerial samt utrustning - en science kit. Materialet är delvis självinstruerande och ger varje elev möjlighet att göra experiment. Dessa läromedelspaket i fysik och kemi delas ut i sekundärskolorna. Projektet utvärderades 1984. Slutsatserna var mycket positiva. ZimSci når idag ca 1 000 av Zimbabwes 1 200 sekundärskolor och når därmed ca 300 000 av totalt 423 000 elever i sek skolan. Utan ZimSci skulle den snabba expansionen av inskrivningen i sek skolan inte ha varit möjlig. Zim Sci sänker kostnader för undervisningen i kemi och fysik till en bråkdel av vad den blir med laboratorier och konventionella läromedel. Standardiserade prov visar att inlärningseffekten är lik god. ZimSci har visat sig ha en välkommen bieffekt i form av lärarfortbildning. Läromedelspaketet har väckt stort intresse i Södra Afrika och har bl a exporterats till Botswana. Insatsen består av klassuppsättningar av laboratorieutr, studiehäften och lärarhandledningar, kurser för lärare i naturvetenskapliga ämnen, kontorsmaterial och fordon.

* Projektet ändrade namn 1984/85 till Läromedel i science. Under den beteckningen betalades 10,0 milj kr (i 1984 års priser) ut under 1984/85.

SEKTORSTODET/UNDERVISNINGPAPPER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 42.1	1982/83-83/84	6,4	7,2	100%	Undervisning

Resultat:

SIDA har under denna post levererat papper för tryckning av material. Det har använts dels inom ZINTEC och ZIMSCI-programmet och dels för studiehäften till alfabetiseringskampanjen. Alfabetiseringskampanjen organiseras av ministeriet för landsbygdsutveckling och kvinnofrågor, och deltagarna i alfabetiseringsgrupperna är till 70-75 procent kvinnor. De flesta läroböcker produceras av privata företag då ministeriets kapacitet är för svag. 600 ton papper har levererats till undervisningsministeriet.

SEKTORSTODET/UNDERVISNINGKARTOR, GLOBER, ATLASER

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 42.1	1984/85-ff	4,6	4,6	100%	Undervisning

Resultat:

Syftet med denna insats är att förse varje primärskola med nyproducerade kartor över Zimbabwe, atlasar och glober. Det finns i Zimbabwe alternativa möjligheter att framställa kartor. Berörda myndigheter har dock bedömt att den svenska produktionen i det här fallet har bättre kvalitet än inhemska produkter. Genom projektet, som totalt beräknas kosta 10,2 milj kr (löpande priser) plus transport ska totalt 16 000 väggkartor över Zimbabwe, 13 000 väggkartor över Afrika, 13 000 väggkartor över världen, 13000 jordglober, 500 000 48-sidors engelska atlasar distribueras. Distributionen startade under våren 1985.

SEKTORSTUDIET
ZINTEC MASVINGO, LÄRARUTBILDNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 42.1	1983/84-ff	17,3	17,3	-	Undervisning

Resultat:

Målet med projektet är att uppgradera och ge behörighet åt icke-kvalificerade lärare inom primärskolan, att öka tillgången på behöriga primärskolelärare och att utveckla nya metoder och läromedel för lärarutbildningen. Resultaten är goda. Prefabricerade byggnader för lärarseminariet i Masvingo har uppförts, som nu kan ta emot 200 elever. Förvärv och upprustning av Marymount College i Mutare finansieras SIDA stöder också projektet med papper (se "Papper" ovan) för tryckning av läroböcker och utrustning. ZINTEC (Zimbabwe Integrated National Teacher Course) är av stor omfattning och betyder mycket för tillgången till och kvaliteten på primärskolelärare. Programmet stöds av flera olika biståndsgivare. Fortbildningen av primärskolelärare omfattar f. n. 7 500 icke-behöriga lärare. De blivande lärarna tillbringar 32 veckor på ett center för lärarutb, hälften i början och hälften i slutet av en 4-års period. I mellantiden praktiserar de som lärare och studerar per korrespondens. I januari 1985 utexaminerades den första kullen på 518 lärare. ZIN är en snabb och kostnadseffektiv metod att producera kvalificerade lärare på.

SEKTORSTUDIET
LÄRARBOSTÄDER SEKUNDÄRSKOLAN

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 42.1	1981/82-ff	30,0	34,6	100%	Undervisning

Resultat:

Syftet med insatsen är att attrahera kvalificerade lärare till sekundärskolor på landsbygden och att därigenom höja standarden på undervisningen. Genom projektet har 620 bostäder för sammanlagt 2 250 lärare vid sekundärskolan på landsbygden uppförts med lyckat resultat (1984 fanns det totalt 14 500 sek skolelärare i Zimbabwe). Föräldrar har hjälpt till vid byggandet på traditionellt självhjälpsmanér. Den svenska insatsen har varit ett mycket viktigt instrument för myndigheternas ansträngningar att utjämna skillnaden mellan land och stad.

HANDIKAPPUTBILDNING

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 42.1	1982/83-ff	6,4	6,6	-	Undervisning

Resultat:

Målsättningen med insatsen är att organisera och förbättra undervisningen för elever med olika typer av handikapp, talsvårigheter eller speciella inlärningsproblem. Målgruppen i Zimbabwe är mycket stor: ca 300 000 elever. SIDA skulle vilja se en snabbare expansion av insatserna för handikappade. Medlen har använts för inköp av utrustning för undervisning av döva blinda och retarderade elever, för konsultinsatser - utarbetandet av en nationell plan för handikapp- och specialundervisningen och undervisning av lärare. En del av S DAs stöd har dessutom kanaliserats till ZIMCARE, en enskild organisation som särskilt arbetar med mentalt handikappade barn på landsbygden.

<u>Dossier:</u>		<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Sektor:</u>
ICKE-FORMELL UNDERVISNING					
1 ZIM 42.1		1984/85-ff	0,8	0,8	Undervisning
BATSIRANAISKOLAN					
1 ZIM 42.1		1982/83	0,4	0,4	Undervisning
BREVIDLÄSNINGSLITTERATUR					
1 ZIM 42.1		1984/85-ff	0,3	0,3	Undervisning
TEKNISKA ÄMNER					
1 ZIM 42.1		1984/85-ff	0,3	0,3	Undervisning
LÄRARFORTBILDNING					
1 ZIM 42.1		1983/84	0,2	0,2	Undervisning
LÄROPLANSUTVECKLING					
1 ZIM 42.1		1983/84-ff	0,6	0,6	Undervisning
PLANERING OCH UTVÄRDERING					
1 ZIM 42.1		1983/84-ff	0,9	1,0	Undervisning
STANDARDKONTROLL/SKOLLEDNING					
1 ZIM 42.1		1984/85-ff	0,5	0,5	Undervisning

PERSONAL OCH KONSULTFOND, BUNDET

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 ZIM 62.1 62.3-4	1981/82-ff	49,0	51,3	100%	Förvaltn mm

Resultat:

Genom att svensk personal har fyllt luckor i den zimbabwiska förvaltningen har avtappningen av kvalificerad personal till den privata sektorn blivit mindre kännbar än den annars skulle ha blivit. Projektet har också genererat kunskapsöverföring. Medelsutnyttjandet var länge lågt pg a förvaltningens ovana att inleda nya projekt med förstudier och utredningar. Under 1984 började verksamheten komma igång på allvar. Följande insatser kan noteras:

1) Transportministeriet förstärktes med 12 vägingenjörer och 3 bilinspektörer genom kontrakt med SweRoad (from 82/83), 2) En utredning av Zimbabwes hela transportsektor av SWEKO, 3) En kartläggning av kollektivtrafiken i de fyra största tätortsområdena av Brokonsult, 4) Förprojektering av vägar i eftersatta landsbygdsområden genom VIAK, 5) Institutionellt samarbete mellan den zimbabwiska statistiska centralorganisationen och SCB, 6) Lönetillägg för direktrekryterad personal till förvaltningen. Av begärda 40 tjänster har dock endast 16 tillsatts (den 5/2 1985).

Arbetet i en Sverigeskommision som skall utvärdera ett nytt

PERSONAL OCH KONSULTFOND, OBUNDEN

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 ZIM 62.1	1981/82-ff	3,1	3,7	100%	Förvaltn mm

Resultat:

Inom den obundna delen av fonden har flera studier av utredningskaraktär genomförts, främst av universitetsinstitutioner, under 1981/82 och 82/83. Dessa studier har kunnat genomföras till en betydligt lägre kostnad än om en svensk institution/konsult hade engagerats för samma uppdrag. Hittills har totalt 13 mindre insatser finansierats genom stödet. Medelsutnyttjandet har varit lågt. De har varit få förslag under den senaste avtalsperioden. Av sammanlagt avtalat belopp för obundna insatser, 12 mkr, har enbart ca 3 mkr förbrukats (löpande priser).

*Sektorstödet omfattar hela den delen:
1) Stöd till utbildning och fortbildning av personal i Zimbabwe.
Detta stöd för utbildning och fortbildning kommer förbundet omfattar stora utbildningsinsatser, utveckling av lagstiftning, förrens ut utveckling för kommunerna och stöd till den kommunsektorn som är under sin utveckling.*

SEKTORSTÖDET
FÖRVALTNINGSUTBILDNING

Dossier:	Period:	Kostnad (Mkr) löpande pr:	Kostnad (Mkr) fasta pr:	Svensk andel:	Sektor:
1 ZIM 62.2	1982/83-ff	12,4	12,8	-	Förvaltn m m

Resultat:

Stödet genomförs genom ett samarbete mellan Training Management Bureau (TMB) inom Ministry of Public Service och Statens institut för personalutbildning och administration (SIPU). Erfarenheterna hittills är i huvudsak positiva. Samarbetet mellan TMB och SIPU fungerar mycket bra. TMBs roll inom stadsförvaltningen verkar dock ännu inte helt klar och viss oklarhet råder också när det gäller prioritering av olika aktiviteter. Insatser: TMB har med hjälp av svenska konsulter genomfört 5 seminarier för sin personal. Studiebesök i Sverige och USA för personal i ledande ställning inom TMB. Fyra kurser för studieledare har hållits och kurser i framställning av kursmaterial. Fyra anställda vid TMB har deltagit i en konsultutbildning på SIPU. En personaltidning för stadsanställda som kommer ut 4 ggr/år har startats. En handbok för utbildare har producerats. Ett svenskt utbildningspaket AV-SIM har översatts till engelska. Konsult och utbildningssamarbete har även inletts mellan kommunministeriet i Zimbabwe och Kommunförbundet i Sverige.

3) Utveckling av den zimbabwiska statistiska centralbyråns stöd genom SCB.

IMPORTSTÖD, BUNDET

<u>Dossier:</u>	<u>Period:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>löpande pr:</u>	<u>Kostnad (Mkr)</u> <u>fasta pr:</u>	<u>Svensk</u> <u>andel:</u>	<u>Sektor:</u>
1 ZIM 72.1	1982/83-ff	92,0	98,5	100%	Importstöd

Resultat:

Syftet med stödet är att bidra till ett minskat beroende av Sydafrika och att råda bot på valutabristen i Zimbabwe. Importstödet ligger väl i linje med gällande riktlinjer. Importstödet är till sin helhet bundet till inköp av svenska varor och tjänster. Det har hittills i huvudsak använts för inköp till den offentliga sektorn av bl a papper 9%, elektroniska växlar till stadsförvaltningen 22% och till borrhjuggar 8%. Även matolja 3%, mikrodonatorer för statistiskt samarbete 1% och Geofysisk utrustning 1% har finansierats. Fr o m budgetåret 1983/84 har en större del av importstödet avsatts för varubistånd till den privata sektorn. Stödet har visat sig ha avgörande betydelse för att upprätthålla produktionen inom industrier som importerar insatsvaror från Sverige, inklusive svenska dotterbolag i Zimbabwe. 17% har använts till Scania-lastbilar för lokal sammansättning till järnvägstransportorganisationen och 21% för diverse varor till den privata sektorn. Stödet har också använts för kontantinsats för en ny kontrollcentral för landets eldistribution 17%, vilket i övrigt finansierades med en svensk u-kredit.

Den totala bindningen av importstödet har visat sig problematisk. För att säkerställa affärsmässigheten i upphandlingen skulle anbud behöva infordras från andra länder, men när inget obundet importstöd finns att tillgå blir ett sådant förfarande inte troligt.

(Alla procentsiffrorna anger andel av totala utbetalningar 1982/83-84/85 i löpande priser.)

S I D A
 Utredningsbyrån
 K Goppers/kj

1985 06 27

Konkreta resultat av svenskt bistånd

SIDA saknar för närvarande systematisk dokumentation som anger vad som konkret har åstadkommits i de projekt och program som Sverige stött genom åren. Denna typ av information har under senare år efterfrågats alltmer inte bara från intressenter utanför SIDA - massmedia m m - utan i första hand från SIDAs egna handläggare och från verksamheten.

Syftet med föreliggande uppdrag är att ta fram denna information. Undersökningen, som skall täcka det bilaterala biståndet till alla huvudmottagarländer sen biståndets början - läggs upp i följande drag:

1. Genomför lämpliga aggregeringar - i stort sett sektorvis - av alla insatser för varje land. Kriteriet för aggregeringen är att projektets innehåll är likartat.
2. Fastställ tidsperioden för respektive aggregerade insatser.
3. Fastställ totalt biståndsbelopp för respektive aggregerade insatser.
4. Omvandla alla biståndsflöden i enhetlig prisnivå (1984)
5. Ange för varje insats vad som åstadkommits i så konkreta former som möjligt. Om överhuvudtaget inga konkreta uppgifter finns att tillgå om en viss insats skall detta särskilt anges.
6. Slutprodukten skall presenteras i en 20-40 sidig katalog/förteckning som i princip är uppdelad enligt följande:

Insats	Tidsperiod	Belopp	Konkreta Resultat

Under var och en av ovanstående punkter finns en rad betydande mätproblem och andra både konceptuella och praktiska hinder. Detta gäller speciellt avvägningen av den konkretitionsnivå som man realistiskt kan eftersträva under punkt 5.

Alla dessa problem skall noggrant diskuteras mellan konsulten och utvärderingsgruppen (Goppers) under undersökningens gång, varefter utvärderingsgruppen i samråd med konsulten fastställer det exakta tillvägagångssättet och ambitionsnivån.

Arbetet är i en första omgång tänkt att ta tre månader i anspråk. En förlängning kan bli aktuell.